ایران

• پنجشنبه ۶ شهریور ۱۴۰۴
• ۴ ربیع‌الاول ۱۴۴۷
• ۲۸ آگوست ۲۰۲۵
• سال سی‌ویکم
• شماره ۸۸۲۲
• ۲۰ صفحه
• قیمت در سراسر کشور: ۱۰۰۰۰ تومان

Iran Newspaper
ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

۱۰٪
کاهش تعداد بیکاران زن
در بهار امسال نسبت به بهار ۱۴۰۳

- کاهش نرخ بیکاری زنان از ۱۵ درصد در بهار ۱۴۰۳ و رسیدن به کانال ۱۳ درصد در بهار امسال
- کاهش محسوس نرخ بیکاری زنان جوان در گروه‌های سنی ۱۵ تا ۲۴ سال و ۱۸ تا ۳۵ سال
- کاهش نرخ بیکاری زنان فارغ التحصیل آموزش عالی از ۲۰ درصد در بهار ۱۴۰۳ به ۱۷٫۶ درصد در بهار امسال
- افزایش سهم زنان دانشگاه رفته از کل جمعیت زنان شاغل

بازوی پژوهشی اتاق بازرگانی ایران با بررسی فرصت نقش‌آفرینی کشور گزارش داد

۱۲ فرصت همکاری با بریکس

۸

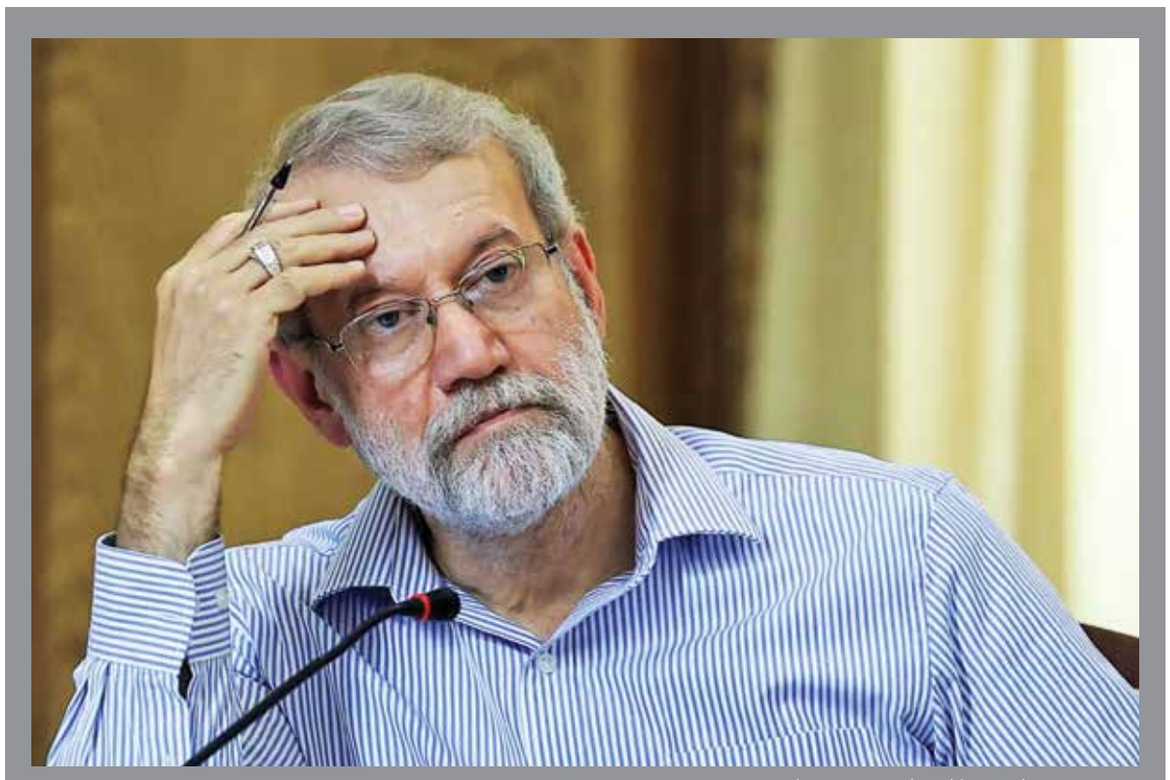

دبیر شورای عالی امنیت ملی:

برجسته‌سازی اختلاف‌ها خطای راهبردی است

۱

در جلسه هیأت دولت مطرح شد

قدردانی رئیس جمهوری از تلاش‌های وزیر و وزارت امورخارجه

۲

روایت دست اول «ایران» از غیرقانونی بودن استخدام‌های گذشته

ماجرای رأی دیوان عدالت اداری چه بود؟

۳

معاون تقنینی معاونت پارلمانی ریاست جمهوری:

موتورسواری زنان قانونی می‌شود؟

۶

دهمین جلد از مجموعه ویژه‌نامه‌های «ایران» برای هفته دولت را از کیوسک‌های مطبوعاتی بخواهید

معاون اول رئیس جمهور در آیین نکوداشت چهره‌های ماندگار:

میراث ملی سدی ماندگار در برابر ایران‌هراسی است

۱۲

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در گفت‌وگو با «ایران» عنوان کرد

پزشکی خانواده نسخه ملی عدالت درمانی

۱۶

زهرا بهروز آذر در گفت‌وگو با «ایران» از برنامه‌های دولت برای تأمین حقوق زنان و تحکیم خانواده می گوید

۵۷ زن حکم فرماندار و بخشدار گرفته‌اند

۱۷

بررسی چالش‌های آموزش عالی در گفت‌وگوی رودرروی وزیر علوم با دانشجویان

هیچ کس از بیرون نباید برای دانشگاه تصمیم بگیرد

۱۸

لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی:

برجسته‌سازی اختلاف‌ها خطای راهبردی است

آنچه می‌توان اولین دیدار جمعی و عمومی دبیر جدید شورای عالی امنیت ملی خواند، روز گذشته رقم خورد. علی لاریجانی دیروز با جمعی از چهره‌های مؤثر در کشور دیدار کرد، یعنی «جمعی از وعاظ برجسته کشور» که یکی از گروه‌های مرجع اجتماعی و مذهبی در کشور محسوب می‌شوند. سخنان دبیر شورای عالی امنیت ملی در این جلسه که توأم با گفت‌وگوی صریح و شنیدن نظرات و مباحثه با این وعاظ برجسته کشور بود، یک چیز بود: حفظ انسجام ملی و خودداری از برجسته‌سازی اختلاف‌ها. دلیل این اظهارات لاریجانی به عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی را می‌توان در بخشی از اظهاراتش جست و جو کرد؛ آنجا که از «اقدامات برخی برای برهم زدن یک‌دستگی میان مردم» یاد کرد و درعین حال، علت این اقدامات را هم «خطای محاسباتی» عنوان کرد. به هر روی، نشست دیروز علی لاریجانی را می‌توان از اولین نشست‌های عمومی با گروه‌های مؤثر و مرجع اجتماعی و سیاسی تلقی کرد؛ گروه‌هایی که دبیر شورای عالی امنیت ملی سعی دارد ظرفیت‌های غیردولتی آنها را در خدمت نیازهای امنیت ملی کشور، البته در جلوه‌های نرم آن، به‌کار بگیرد. به گزارش ایرنا، دبیر شورای عالی امنیت ملی و مشاور رهبر معظم انقلاب اسلامی در این دیدار با تشریح شرایط کشور در مرحله قطع آتش با دشمن، مسأله همبستگی ملی را مسأله‌ای بسیار مهم برای بازدارندگی کشور برشمرد. وی گفت: «موضوع همبستگی ملی به هیچ عنوان یک موضوع حاشیه‌ای نیست و رکن مهم و اساسی کشور است، به صورتی که یکی از شخصیت‌های برجسته دنیا به من در جلسه‌ای گفت که در ماجرای جنگ ۱۲ روزه، دنیا همبستگی ملی ایرانیان را دید.» دبیر شورای عالی امنیت ملی کشور با بیان این مسأله که «حفظ همبستگی ملی، امروز نیازمند مجاهدت است»، «علت اقداماتی که برخی برای برهم زدن یک‌دستگی میان مردم انجام می‌دهند» را «خطای محاسباتی» عنوان کرد.

لاریجانی تصریح کرد: «برخی امروز فکر می‌کنند جنگ خاتمه یافته و می‌خواهند جامعه را از یک‌دستگی دربیاورند، اختلاف نظر در روش‌ها و راه‌حل‌ها امری طبیعی است، اما برجسته‌سازی اختلاف‌ها در مقطع قطع آتش با دشمن یک خطای راهبردی است.» وی، در پایان سخنان خود که پس از شنیدن نظرات صریح حاضران ایراد شد، «حفظ تمکن اقتصادی مردم» را از ابزارهای اصلی حفظ انسجام ملی دانست و گفت: «دولت در جهت تأمین امنیت اقتصادی مردم، تلاش‌های جدی را سامان داد.»

عراقچی در کمیسیون امنیت داخلی مجلس:

ارمنستان اجازه حضور نیروهای آمریکا را در قفقاز جنوبی نمی‌دهد

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، در توضیح جزئیات جلسه روز گذشته این کمیسیون با وزیر امور خارجه کشورمان گفت: «طبق گفته آقای عراقچی، ارمنستان اجازه حضور نیروهای امنیتی آمریکا در راهگذر مابین ارمنستان و جمهوری آذربایجان در منطقه قفقاز جنوبی را نمی‌دهد.» به گزارش ایرنا، ابراهیم رضایی افزود: «وزیر خارجه کشورمان تأکید کرد که موضع اصولی ایران در بیانیه مشترک آذربایجان و ارمنستان آمده است، زیرا آن بیانیه بر تغییرناپذیری مرزها، حفظ حاکمیت و تمامیت ارضی کشورهای منطقه، صلاحیت قضایی ارمنستان نسبت به این مسیر و عمل متقابل تأکید شده است.» وی درباره مسائل امنیتی که در این زمینه وجود دارد، تصریح کرد: «طبق گفته وزیر امورخارجه، ارمنستان اجازه حضور نیروهای امنیتی آمریکا را نمی‌دهد و نکته بعد هم اینکه توافقنامه مشارکت راهبردی با ارمنستان در دست تدوین است.»

رضایی درباره گزارش وزیر امور خارجه به اعضای کمیسیون امنیت ملی در رابطه با موضوع هسته‌ای و مذاکرات با غرب، گفت: «وزیر امورخارجه تأکید کرد اروپا شرایطی را برای تمدید قطعنامه ۲۲۳۱ گذاشته بود ولی اروپا به دلایل حقوقی، سیاسی، فناوری و فنی صلاحیت فعال‌سازی را ندارد.»

وی اظهار کرد: «وزیر خارجه گفت ما آماده مذاکره غیرمستقیم با آمریکایی‌ها صرفاً در موضوع هسته‌ای و از موضع برابر هستیم.»

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی اضافه کرد: «عراقچی اشاره‌ای به همکاری‌ها با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی کرد و گفت همکاری با آژانس در چهارچوب قانون مجلس و با ترتیبات جدید خواهد بود. آژانس بر فرآیند تعویض سوخت نیروگاه اتمی بوشهر نظارت خواهد کرد.» همچنین عراقچی از تدوین یک «مدالیته» جدید با آژانس خبر داد و گفت که باید امنیت و ایمنی مراکز و تأسیسات هسته‌ای تضمین شود تا با آژانس همکاری کنیم و تأکید کرد که همکاری ما با آژانس بنا به تصمیم خودمان است و تحت تأثیر دیگران نیست. وزیر امورخارجه تأکید کرد که جمهوری اسلامی ایران روی مواضع خود در موضوع هسته‌ای محکم ایستاده است و موضع ما موضع نظام است و پای آن خواهیم ایستاد.

علی اف: کریدور زنگزور به هیچ وجه تهدیدی برای ایران نیست

رئیس جمهور جمهوری آذربایجان در گفت‌وگویی درباره روابط میان تهران و باکو اظهار کرد: «همه چیز روشن است. موضع رئیس جمهوری کاملاً منطقی است و بر این اساس است که کریدور زنگزور به هیچ وجه تهدیدی برای ایران نیست». «الهام علی‌اف» با اشاره به اینکه «مسعود پزشکیان» رئیس جمهوری ایران فرد بسیار با استعدادی است، ادامه داد: من فکر می‌کنم که روابط شخصی ما و همچنین روابط بین دولت او و من، بسیار سازنده و بسیار دوستانه است. با توجه به موضع رسمی ایران در قبال تحولات جدید، ما آن را بسیار منطقی و مثبت می‌دانیم. رئیس جمهوری جمهوری آذربایجان همچنین گفت: «شایعات زیادی در برخی رسانه‌ها و برخی سایت‌های اینترنتی مبنی بر این وجود داشته که آذربایجان قصد دارد زنگزور را اشغال کند یا اینکه آذربایجان قصد دارد مرز ایران و ارمنستان را قطع کند. این کاملاً نادرست بود. ما چنین قصدی نداشتیم.»

علی‌اف اظهار کرد: به‌علاوه، در طول این پنج سالی که ارمنستان مانع افتتاح کریدور زنگزور می‌شد، ما با دولت ایران توافق کردیم که یک گذرگاه در خاک ایران بسازیم و آن را کریدور ارس نامیدند که نامش از رودخانه ارس گرفته شده است. اگر به نقشه نگاه کنید، خواهید دید که انجام این کار دشوار نیست. شما فقط به مرز ارمنستان و آذربایجان می‌رسید و سپس به سمت چپ می‌پیچید، یک پل روی رودخانه می‌سازید و ۴۰ کیلومتر در خاک ایران پیش می‌روید و سپس دوباره وارد نخجوان می‌شوید.

او افزود: «این پروژه در حال حاضر در مرحله اجراست. بنابراین، وقتی کریدور از طریق ارمنستان افتتاح شود، ما دو راه خواهیم داشت. ما فرصت‌های بیشتری برای تحویل بار خواهیم داشت؛ یک راه از طریق ایران و راه دیگر از طریق ارمنستان. ما همچنین با همکاران ایرانی خود بحث کردیم که ممکن است نیاز به ساخت راه‌آهن در سمت ایرانی رودخانه وجود داشته باشد. اگر این اتفاق بیفتد و اگر ایران این کار را انجام دهد، بخشی از بار از طریق ایران عبور خواهد کرد.

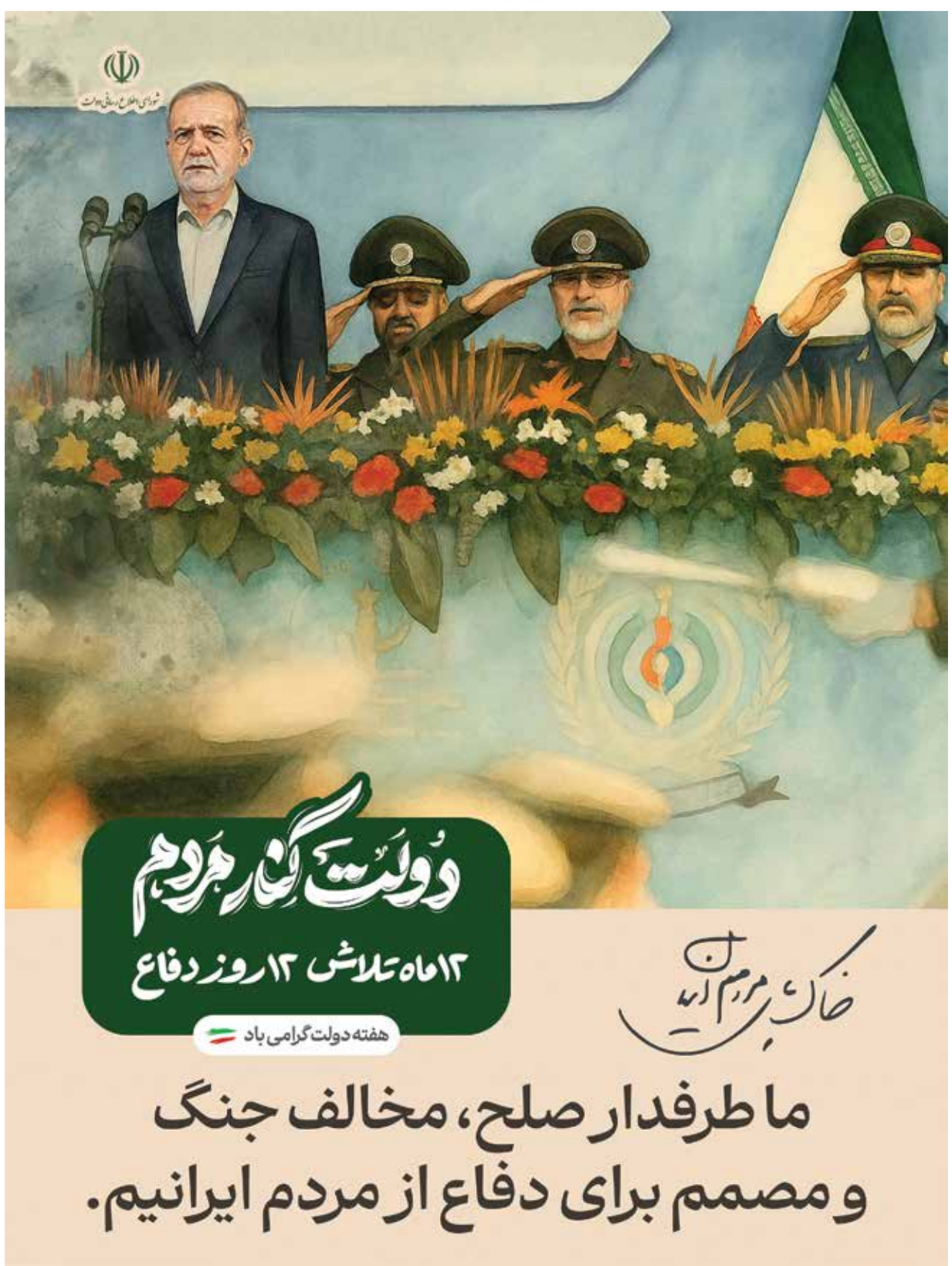

اخبار

معاون اجرایی رئیس جمهور به سیستان وبلوچستان سفر کرد

دیروز پس از پایان جلسه هیأت دولت، محمدجعفر قائم پناه معاون اجرایی رئیس‌جمهور برای پیگیری طرح‌های توسعه‌ای استان راهی سیستان و بلوچستان شد.
به گزارش ایرنا، محمدجعفر قائم‌پناه در چابهار، هدف از سفر را بررسی میدانی پروژه‌ها و ارزیابی میزان پیشرفت مصوبات سفر رئیس‌جمهوری عنوان کرد. وی با اشاره به اولویت‌بخشی دولت به مناطق کمتر برخوردار، بر اهمیت اجرای پروژه‌های زیربنایی در توسعه سیستان و بلوچستان تأکید کرد و از پیگیری جدی دولت خبر داد.
وی گفت: «اجرای کامل مصوبات سفر رئیس‌جمهوری تحول بزرگی در زندگی مردم ایجاد خواهد کرد.»
قائم‌پناه روز گذشته از پروژه‌هایی چون فولاد مکران، مجتمع پتروشیمی بدر شرق چابهار و کریدور شمال-جنوب بازدید کرد. معاون اجرایی رئیس‌جمهور در بازدید از کریدور شمال-جنوب، گفت: «اتصال این مسیر به شبکه ریلی کشور، زمینه‌ساز تشکیل یک کریدور بین‌المللی خواهد شد.» وی افزود: «این مسیر می‌تواند کالاهای اساسی را از بندر چابهار به شمال کشور و از آنجا به قفقاز، روسیه و اروپا منتقل و نقش ایران را در تجارت منطقه‌ای و جهانی تقویت کند.»
معاون اجرایی رئیس جمهور با اشاره به پیگیری مستمر دولت، ادامه داد: «گزارش‌های ماهانه از روند پروژه‌ها دریافت می‌شود اما بازدیدهای میدانی برای ارزیابی دقیق پیشرفت کار ضروری است.»
وی تصریح کرد: «چابهار نباید تنها به زاهدان یا مشهد محدود شود بلکه هدف نهایی، اتصال به مرزهای شمال شرقی و کشورهای همسایه از جمله ترکمنستان و نیز توسعه پیوندهای اقتصادی با اروپا و آسیای مرکزی است.»

اوحدی: به تعهدات عمل می‌کنیم

رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران از اهتمام این نهاد به جوابگویی به همه نیازهای شهدا و جانبازان جنگ تحمیلی اخیر خبرداد. به گزارش ایرنا،سعید اوحدی، گفت: «همه شهدای عزیز جنگ تحمیلی اخیر، از طرف بنیاد شهید احراز شهادت شدند و درباره تعهدات قانونی در خدمت خانواده آنان هستیم.»

حزب مؤتلفه اسلامی در بیانیه‌ای به مناسبت هفته دولت:

دولت در یک‌سال گذشته گام‌های ارزشمندی برداشت

حزب مؤتلفه اسلامی در بیانیه‌ای با بیان اینکه دولت پزشکیان در یک‌سال گذشته گام‌های ارزشمندی در مسیر خدمت به مردم برداشته است، اعلام کرد: «آماده هستیم از تمامی ظرفیت‌های خود در یاری رساندن به قوه مجریه در پیشبرد وظایف و مأموریت‌ها و مسئولیت‌های خود در این شرایط حساس و سرنوشت‌ساز کشور استفاده کنیم.»
به گزارش ایرنا، در بیانیه این حزب آمده است: «با اذعان به کاستی‌ها و ضرورت جبران آنها، قدردان تلاش و همت عالی رئیس‌جمهوری و اعضای دولت در مدیریت شرایط دشوار کشور هستیم، البته این حمایت از دولت، نه به معنای چشم بستن بر کاستی‌ها و نادیده گرفتن ضعف‌ها، بلکه به معنای پشتیبانی حکیمانه، نقد منصفانه و رصد هوشمندانه است. ما بر این باوریم خدمت‌رسانی صادقانه، متعهدانه و تخصص‌محور به ملت شریف و صبور ایران اسلامی، موهبت و عطیه‌ای الهی است که خداوند متعال در اختیار دولت‌ها از جمله دولت چهاردهم قرار داده است.»
حزب مؤتلفه تأکید کرد: «معتقدیم انسجام و اتحاد ملی، جوهره و لازمه مقاومت فراگیر و حرکت رو به جلوی نظام و ملت ایران است و هرگونه موضع‌گیری و حرکت در جهت مخدوش ساختن این همدلی و وحدت مقدس را قویاً محکوم و اعلام می‌کنیم: صدای غیریت‌سازی و تشتت و تفرقه نه از سوی احزاب و گروه‌ها و نه از بدنه دولت هرگز نباید شنیده شود.»

آخرین وضعیت پرونده شریفه محمدی

فیروز فتحی، همسر شریفه محمدی زندانی محکوم به اعدام در یکی از دادگاه‌های رشت، در تازه‌ترین اظهارنظر خود، با اعلام برائت از گروهک‌های تجزیه طلب، اعلام کرد: «من و همسرم هیچ نیازی به حمایت‌های افراد و جریانات فاشیست و جنگ‌طلب نداریم.»
فتحی این مطلب را در گفت‌وگو با «شرق آنلاین» عنوان کرد و درباره آخرین وضعیت شریفه محمدی، از نقض حکم اعدام در شعبه ۳۹ دیوان عالی کشور خبرداد و گفت که به رغم درخواست دیوان از شعبه صدور حکم مبنی بر برطرف کردن ابهامات و ایرادات پرونده، وکیل شریفه محمدی اعلام کرده است که پرونده بدون برطرف کردن ایرادات به دیوان ارجاع داده شده است.

برگزاری نشست «مبانی ایران‌شناختی پیشرفت»

دومین نشست از سلسله نشست‌های «مبانی ایران‌شناختی پیشرفت» با موضوع «نقش هویت سرزمینی در تبلور تمدنی ایران» شنبه آینده در مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت برگزار می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به آدرس theory.olgou.ir در آن شرکت کنند.

عکس/ president.ir

رئیس جمهوری در بیستمین جشنواره شهید رجایی:

فربه شدن دولت ها منشأ تورم است

دولت

اولین بار است که رئیس یک دولت به نقش دولت در ایجاد تورم اذعان می‌کند. این کاری است که روز گذشته مسعود پزشکیان انجام داد. دیروز بیستمین جشنواره شهید رجایی و آیین اختتامیه ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی کشور با حضور رئیس جمهوری برگزار شد. سخنان پزشکیان حول یک مفهوم اصلی می‌گشت: نقد ساختاری دولت. پزشکیان از ضرورت‌های اصلاح گفت، اما گفت اگر اصلاح به معنای رفع نواقص باشد، اول باید بدانیم این نواقص از کجا شروع شد یا اصلاً چیست؟ پاسخ رئیس جمهوری این بود: «همه ما در ایجاد این وضعیت مقصریم.» منظور پزشکیان از «این وضعیت» مواردی مانند این بود: «منشأ تورم فربه شدن دولت و سازوکارهای ناکارآمد مالی است»، «باید خروجی و عملکرد نهادهای پرتعداد و پر هزینه پژوهشی ارزیابی شود» و اینکه «باید جلوی ریخت و پاش‌ها گرفته شود.» با تکیه بر این سخنان می‌توان گفت پزشکیان رئیس جمهوری است که دنبال اصلاح وضعیت است، اما برای اصلاح از عبارت‌هایی مثل «باید اصلاح بشود» یا «باید اصلاح کنیم» استفاده نمی‌کند. به جای استفاده از «باید»ها که مربوط به آینده نیامده است، پزشکیان از «آنچه هست» و «وضعیتی که حالا در آن گرفتار آمده‌ایم» حرف می‌زند. مهم‌تر اینکه انگشت اتهام رئیس جمهوری بیشتر از همه به سوی خود دولت است، نه مردم.

تورم مشکل بزرگ کشور است

رئیس جمهوری سخنان خود را با طرح مهم‌ترین مسأله آغاز کرد: «یکی از مشکلات اصلی کشور ایجاد تورم است که منشأ آن فربه شدن دولت و سازوکارهای ناکارآمد مالی در کشور است.»
پزشکیان توضیح داد که وقتی دولت فربه می‌شود، چه بر سر منابع و بودجه می‌آید. وی گفت: «امروز هرآنچه از مالیات به دست می‌آید صرف دولت می‌شود؛ اگر بتوانیم دولت را به‌درستی اداره کنیم، دیگر تورم ایجاد نخواهد شد. این قدم اول و مهم‌ترین نکته‌ای است که باید مورد توجه قرار گیرد.»

تغییر ذهن و رفتار

اولین گام برای تغییر این وضعیت نابسامان چیست؟ رئیس جمهوری با استناد به آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ لاَ يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُواْ مَا بِأَنْفُسِهِمْ»، پاسخ داد: «ما تغییر نخواهیم کرد مگر آنکه خود را تغییر دهیم و این تغییر باید از درون آغاز شود.»
پزشکیان با نقد رویکرد مصرف‌گرا که «مصرف را به یک فضیلت تبدیل کرده است»، افزود: «ما دومین دارنده گاز در دنیا و در نفت، معادن و سایر ثروت‌ها جزو کشورهای بالای دنیا به شمار می‌رویم، اما با گرفتاری‌های اقتصادی و معیشتی روبه‌رو هستیم.»
رئیس جمهوری با بیان اینکه «اگر همچنان گرفتاریم، اشکال در شیوه اداره و مصرف منابع است»، گفت «می‌توانیم این وضعیت را اصلاح کنیم، اما شرط آن آغاز تغییر از خودمان است.»

> امروز سازمان‌های تحقیقاتی متعددی در اختیار داریم، اما نمی‌دانیم این نهادها دقیقاً کدام مشکل کشور را حل کرده‌اند. در حالی که ساختمان، امکانات و نیروی انسانی گسترده‌ای در اختیارشان قرار گرفته، لازم است در فرآیند ارزیابی عملکرد مشخص شود این مجموعه‌ها چه دستاوردی برای کشور داشته‌اند

کاهش هزینه و افزایش بهره‌وری

پزشکیان کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری را زمینه‌ساز توسعه دانست و البته که تأکید کرد «این توسعه باید مبتنی بر پاسخگویی به مردم باشد، نه صرفاً گسترش شکلی و بی‌حاصل.»
«گسترش شکلی و بی‌حاصل» نقطه آغاز نقدهای دیگر رئیس جمهوری به ساختار دولت بود. وی خواستار ارزیابی خروجی و عملکرد نهادهای پرتعداد و پر هزینه پژوهشی در کشور شد و گفت: «امروز سازمان‌های تحقیقاتی متعددی در اختیار داریم، اما نمی‌دانیم این نهادها دقیقاً کدام مشکل کشور را حل کرده‌اند. در حالی که ساختمان، امکانات و نیروی انسانی گسترده‌ای در اختیارشان قرار گرفته، لازم است در فرآیند ارزیابی عملکرد مشخص شود این مجموعه‌ها چه دستاوردی برای کشور داشته‌اند.»
پزشکیان با انتقاد از ناکارآمدی در نظام بهره‌وری پژوهشی تصریح کرد: «در چنین شرایطی اگر ادامه دهیم، با کسری بودجه، مشکل در پرداخت حقوق و بحران معیشت مواجه خواهیم شد.» وی تصریح کرد که «این نوع مشکلات زاییده رفتارهای ساختاری نادرست ماست و همه ما در ایجاد این وضعیت مقصریم» درحالی که «می‌توانیم با جلوگیری از ریخت‌وپاش‌های فراوان، تغییر ایجاد کنیم و مسیر عزت و سربلندی را برای مردم هموار سازیم.» رئیس جمهوری در ادامه بر نکته‌ای مهم و مورد پرسش جامعه دست گذاشت. وی گفت: «اگر می‌خواهیم در برابر فشار تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی تاب‌آوری داشته باشیم، نمی‌توانیم بدون عملکرد اثربخش و بدون خروجی ادامه دهیم.»

نقد بی‌عمل

پزشکیان بخش دیگر اظهارات خود را به نقد «نقد بی‌عمل» اختصاص داد. وی با بیان اینکه «نقد صرف و بی‌عملی سودی ندارد»، تصریح کرد: «برخی فقط کنار گود نشسته‌اند و دائم به دنبال نقدند و مقصر جلوه دادن دیگران. باید پرسید کسانی که فقط حرف می‌زنند، خودشان در زندگی شخصی‌شان چه تغییری ایجاد کرده‌اند؟ کشور ما در این مقطع به تغییر نگاه، اصلاح رفتار، وحدت، انسجام ملی و توجه به خواست واقعی مردم نیاز دارد.»
رئیس جمهوری با تصریح بر اینکه «خدمت به مردم همه چیز است»، غایت یک نقد و غایت کار ملی را هم خدمت و گره گشایی عنوان کرد و گفت: «اگر بتوانیم حتی گره کوچکی از زندگی مردم باز کنیم، مسیر حل مشکلات هموار خواهد شد. باید با نگاهی مبتنی بر باور به خدمت، باید برای مردم کار کنیم و از ایجاد نارضایتی بپرهیزیم.»
پزشکیان با یادآوری اینکه در جنگ اخیر «پس از تعرض دشمنان وحشی به کشور، همه مردم با تمام نام‌ها و سلایق، با وجود تمامی ناملایمت‌ها در کنار کشور ایستادند»، اضافه کرد: «این حمایت مردمی را باید قدر دانست.»
رئیس جمهوری با اشاره به فرمایشات مقام معظم رهبری مبنی بر حفظ همبستگی و یکپارچگی در کشور بیان کرد: «همان‌گونه که رهبر معظم انقلاب فرمودند، وفاق و همدلی سپری محکم در برابر دشمنان است. باید در داخل کشور وحدت، همدلی و انسجام ایجاد کنیم و بی‌جهت به یکدیگر خرده نگیریم. اگر توصیه‌ای داریم با زبان خوش و موعظة الحسنه بیان کنیم و اگر کسی رفتاری ناپسند با ما داشت، در پاسخ با نیکی رفتار کنیم، چرا که این شیوه موجب تغییر در رفتار دیگران خواهد شد.»
پزشکیان گفت: «امروز باید با وحدت، انسجام و همدلی، دشمنان این ملت را ناامید کنیم. با تکیه بر رهبری حکیمانه مقام معظم رهبری، می‌توانیم مسیر رشد را طی کنیم. مقام معظم رهبری ستون خیمه نظام هستند. ما نباید در مسیر رشد و تعالی دچار اختلاف شویم، بلکه باید با رهبری ایشان، در چهارچوب مشخص، برای اعتلای ایران عزیز گام برداریم.»
وی همچنین با بیان اینکه «امروز تصاویر کودکان گرسنه و محاصره‌شده غزه، دل هر انسانی را به درد می‌آورد» گفت: «دنیای به‌اصطلاح متمدن که ادعای تکیه بر علم، حقوق بشر، دموکراسی و نهادهای بین‌المللی دارد، اکنون خود توجیه‌گر جنایت شده است.»

در جلسه هیأت دولت مطرح شد

قدردانی پزشکیان از تلاش‌های وزارت امور خارجه

گزارش

درجلسه روز گذشته هیأت وزیران، پس از آنکه وزیر امور خارجه گزارشی از روند مذاکرات با ۳ کشور اروپایی ارائه داد، رئیس جمهوری نیز از تلاش‌ها و پیگیری‌های وزارت امور خارجه و شخص سیدعباس عراقچی در این زمینه قدردانی کرد. در پایان جلسه نیز اعضای دولت با حضور در میان خبرنگاران به پرسش‌های آنان پاسخ گفتند.

مهاجرانی: رفع فیلترینگ در دستورکار

سخنگوی دولت گفت: «موضوع رفع فیلترینگ همچنان در دستور کار دولت است.» فاطمه مهاجرانی تأکید کرد: «رئیس جمهوری رئیس شورای فضای مجازی است و می‌توانند به‌صورت دستوری موضوع فیلترینگ را حل کنند اما چون نگاه دولت به وفاق و پذیرش موضوعات است تا اخلال و اختلالی به‌وجود نیاید، این فرآیند طول کشیده است.»

کاظمی: مدارس حضوری آغاز می‌شود

وزیر آموزش و پرورش از برگزاری حضوری کلاس‌های درس و بازگشایی مدارس به صورت حضوری در مهرماه خبر داد. علیرضا کاظمی اظهار کرد: «تلاش می‌کنیم با انجام مراحل تکمیلی به‌کارگیری معلمان، ۳۰ هزار معلم مهر ماه سرکلاس‌های درس باشند و از آنان استفاده کنیم.»

نمی‌توان از طرف کسی تقاضای عفو داد

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری هم درباره وضعیت برخی دانشجویان دارای محکومیت برای بازگشت به دانشگاه‌ها، اظهار کرد: «به لحاظ حقوقی، عفو، مشروط بر تقاضاست و وزارت علوم از طرف کسی نمی‌تواند تقاضای عفو بدهد.» حسین سیمایی صراف افزود: «وظیفه وزارت علوم این است دستگاه قضایی را مجاب به عفو کند، چون دستگاه قضایی مجبور به عفو نیست و باید شرایطی احراز شود. ما بین دانشجوی گرفتار و مقام قضایی تسهیل‌گر هستیم.» سیمایی صراف تأکید کرد: «از سویی فکر نمی‌کنم بیشتر از سه یا چهار نفر در زندان باشند و آنان قبول نمی‌کنند که تقاضای عفو کنند. آنچه به ما مربوط می‌شود آموزش، امتحانات، کنکور و کلاس رفتن آنان است که انجام می‌دهیم، اما عفو در اختیار مراجع قضایی است و آنان به لحاظ حقوقی محدودیت‌هایی دارند که متقاضی خودش تقاضای عفو کند و حتی وکیل او هم طبق قانون نمی‌تواند تقاضای عفو کند.»

> سخنگوی دولت: موضوع رفع فیلترینگ همچنان در دستور کار دولت است

رفیع‌زاده: اعلام وضعیت ساعت کار

رئیس سازمان اداری استخدامی اظهار کرد: «اگر تصمیم جدیدی اتخاذ نشود، ساعت کاری از ۱۵ شهریور با روال قبل و طبق مصوبه سال ۱۴۰۱ خواهد بود.» علاالدین رفیع‌زاده افزود: «طبق آن مصوبه یک جدول وجود دارد و بخش‌ها و ادارات ساعت کاری مشخصی دارند؛ همچنین ساعت کاری شناور هم در آن درج شده است.»

بهروز آذر: جلسه برای تصویب یک لایحه

زهرا بهروز آذر، معاون رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده درباره وضعیت لایحه منع خشونت علیه زنان گفت: «با توجه به تغییراتی که در مجلس در لایحه رخ داد، این لایحه مسترد شد، اما بعد از قتل الهه حسین‌نژاد تصمیم گرفتیم تعیین تکلیف لایحه بیش از این به تعویق نیفتد و جلساتی را برای رسیدن به یک تفاهم مشترک با مجلس برگزار کردیم.»

«ایران» در گفت‌وگو با کارشناسان به بحث گذاشت

الزامات اصلاح بودجه و نقد غیرتخریبی

الهام یوسفی- گروه سیاسی/ رئیس جمهوری سه شنبه در جشنواره شهید رجایی، روی مسائل مهمی دست گذاشت که هر کدام گرهی اساسی در کار کشور ماست. یکی ساختار ناسالم دولت و بودجه که به تورم منجر شده است و دیگری تخریب‌هایی که در قالب نقد، اهداف خاصی را دنبال می‌کنند. این دو مسأله را با کارشناسان و نمایندگان ادوار مجلس به بحث گذاشتیم.

۵ اصل نقد صحیح و کاربردی

یادداشت

ناصر ایمانی
فعال سیاسی اصولگرا

یکی از چالش های جامعه ما، در سیاست یا روابط اجتماعی، ضعف در نقادی درست است. بسیاری از نقدهایی که امروز رد و بدل می‌شود، به جای اصلاح، به مرزهای تخریب، بی‌انصافی و حتی اهانت کشیده می‌شود. این مسأله صرفاً سیاسی نیست، بلکه فرهنگی هم هست. وقتی در زندگی و روابط اجتماعی یاد نگرفته‌ایم چگونه نقد کنیم، در فضای سیاسی نیز نقدها بیشتر رنگ و بوی تخریب می گیرد تا اصلاح. برای نقادی سالم، رعایت چند اصل لازم است. اول نیت اصلاحی و خیرخواهانه؛ نقد باید با هدف رفع اشکال و کمک به بهبود باشد. اگر منتقد از ابتدا نیت تخریب داشته باشد، نقد او نتیجه‌ای جز تقابل نخواهد داشت. دوم استدلال و آگاهی کافی؛ نقد بدون آگاهی، سطحی و غیرمستدل است و بیشتر قضاوت است تا اصلاح‌گری. نقد مصلحانه نقدی است که بر پایه منطق، دلیل و شواهد شکل گرفته باشد، نه برداشت‌های شخصی. سوم رعایت ادب و احترام؛ ادبیات نقد تعیین‌کننده نیت منتقد است. اگر از واژگان توهین‌آمیز و تحقیرکننده استفاده شود، پیام اصلی از بین رفته و شنونده آن را حمله تلقی می‌کند تا خیرخواهی. نقدی که محترمانه بیان شود، اگر تلخ باشد، اثر می‌گذارد چهارم، توجه به زمان و مکان؛ نقد درست در زمان مناسب بیان می‌شود. گاهی نقد در شرایط حساس می‌تواند اثر معکوس داشته و به بحران دامن بزند.
همچنین نقد لزوماً نباید در عرصه عمومی مطرح شود. بسیاری از نقدها اگر در فضای غیررسانه‌ای بیان شوند، تأثیر بیشتری خواهند داشت. بیان علنی نقد فقط زمانی ضرورت دارد که منافع عمومی در خطر باشد یا اصلاح جز از طریق افکار عمومی ممکن نباشد. پنجم، امکان اثرگذاری؛ نقد زمانی ارزشمند است که احتمال اثرگذاری داشته باشد. اگر منتقد بداند نقد بازخوردی در اصلاح ندارد، تکرار آن تنها به ایجاد ذهنیت مخدوش در جامعه منجر خواهد شد. اگر این اصول رعایت شود، به جای افزایش شکاف‌ها و دلخوری‌ها، نقد به یک سرمایه اجتماعی برای پیشرفت کشور تبدیل خواهد شد.

پاسخ به مطالبات در گرو بازنگری در بودجه

محمد خوش‌چهره
اقتصاددان و نماینده ادوار مجلس

امروز نیازمند تغییرات بویژه در حوزه اقتصادی هستیم. در شرایطی که کشور در تحریم قرار دارد و برای حمایت از مردم باید در بودجه و نظام پرداخت‌ها اصلاحات صورت گیرد، این تغییرات بیش از هر زمان دیگری ضروری می‌نماید، زیرا تحریم‌های اقتصادی شرایطی را بر کشور تحمیل کرده که بدون بازنگری در بودجه، امکان پاسخگویی به نیازهای مردم به‌طور کامل فراهم نیست. در چنین فضایی، مجلس و دولت باید با همکاری یکدیگر بودجه را متناسب با واقعیت‌های امروز اقتصاد کشور تنظیم کنند. بودجه یک سند ایستا و تغییرناپذیر نیست، بلکه همانند یک برنامه‌ریزی غلتان باید بتواند با شرایط جدید منطبق شود. همان‌طور که در مسیر حرکت یک خودرو ممکن است باران یا مانعی پیش‌بینی‌نشده سرعت و جهت ما را تغییر دهد، بودجه نیز نیازمند بازبینی مداوم است تا منابع و مصارف کشور هماهنگ با تحولات داخلی و فشارهای خارجی مدیریت شود. در این مسیر، نقش نمایندگان مجلس کلیدی است. کمیسیون‌های تخصصی باید با اشراف دقیق بر ردیف‌ها، تبصره‌ها و منابع بودجه، پیشنهادهای عملی برای جابه‌جایی اعتبارات و اصلاح اولویت‌ها ارائه کنند. به بیان دیگر مشخص شود کدام هزینه‌ها ضروری است و باید در اولویت بمانند، منابعی که قابلیت صرفه‌جویی دارند شناسایی و به بخش‌های حیاتی منتقل شوند. همچنین در صورت نیاز شیوه‌های هوشمندانه تأمین مالی مانند استقراض هدفمند یا استفاده از ظرفیت بازار سرمایه، به جای فشار بر معیشت مردم در نظر گرفته شود. بنابراین اصلاح بودجه در شرایط تحریم به معنای تغییر جهت نیست، بلکه تنظیم دقیق گام‌ها برای رسیدن به همان اهداف کلان است. هدف همچنان روشن است: حمایت از معیشت مردم، ایجاد ثبات اقتصادی و افزایش تاب‌آوری ملی. در نتیجه آنچه اهمیت دارد این است که نمایندگان مجلس با درک حساسیت شرایط، با نگاهی تخصصی و مسئولانه منابع موجود را به گونه‌ای مدیریت کنند که فشار تحریم‌ها بر دوش مردم کمتر و امید به آینده تقویت شود.

بودجه باید در خدمت مردم باشد

منصور حقیقت‌پور
نماینده ادوار مجلس

بودجه سالانه، مهم‌ترین سند مالی کشور است که بیانگر درآمدها و هزینه‌های دولت و نشان‌دهنده اولویت‌های کشور در حمایت از مردم است. اگر بودجه نتواند با شرایط سخت اقتصادی و فشارهای ناشی از تحریم‌ها منطبق شود، مشکلات معیشتی مردم کاهش نمی‌یابد و شکاف اجتماعی نیز عمیق‌تر خواهد شد. ضرورت دارد بودجه و نظام پرداخت‌ها به گونه‌ای اصلاح شود که بیشترین حمایت را از مردم فراهم کند. اساساً نظام پرداخت‌ها در کشور دچار نابرابری است. چنین وضعیتی، عدالت اجتماعی را خدشه‌دار و اعتماد عمومی به کارآمدی را کاهش می‌دهد. اصلاح این وضعیت باید به محور اصلی تنظیم و تصویب بودجه تبدیل شود. اولویت امروز در بودجه‌ریزی، مردمی‌سازی و عادلانه‌سازی نظام پرداخت‌هاست. دولت و مجلس باید با شفافیت اعلام کنند چه منابعی در اختیار دارند، چه کاستی‌هایی در گذشته وجود داشته و چگونه می‌خواهند کاستی‌ها را جبران کنند. بودجه نباید یک جدول مالی خشک باشد؛ بلکه به زبان ساده برای مردم توضیح داده شود که چه تغییراتی در یارانه‌ها، حقوق و حمایت‌ها اعمال خواهد شد. لازم است تیم اقتصادی دولت صادقانه با مردم سخن بگویند و اجزای بودجه را توضیح دهند. این شفافیت با افزایش اعتماد مردم، همراهی مجلس را نیز تسهیل خواهد کرد. بنابراین بودجه باید به سندی برای حمایت از معیشت مردم، ایجاد عدالت و بازتوزیع منصفانه منابع تبدیل شود. هر چه اصلاحات بودجه در مسیر کاهش فشار بر اقشار ضعیف و ساماندهی نظام پرداخت‌ها باشد، اثرات آن در زندگی مردم محسوس‌تر خواهد بود و اعتماد عمومی در کشور تقویت خواهد شد. مسأله قابل اشاره دیگر، نقدهای سیاسی است. نقد درست می‌تواند مسیر را اصلاح کند. اما در فضای سیاسی ما، نقد بیشتر به معنای برجسته‌سازی ضعف و رقابت تخریبی شناخته می‌شود تا کمک. نقد به قصد اصلاح، نوعی هدیه است که اگر با انصاف و خیرخواهی عرضه شود، طرف مقابل با شجاعت می‌پذیرد و از آن برای اصلاح عملکرد بهره می‌گیرد. اما ما نقد را به میدان نزاع سیاسی تبدیل می‌کنیم، یعنی به جای اینکه فرصت یادگیری و اصلاح باشد، به جدل گره می‌خورد. سیاست بدون نقد منصفانه راهی به پیشرفت ندارد. به جای تخریب و اغراق، نیازمند نقدی هستیم که حقیقت را بگوید، اما به قصد اصلاح.

یادداشت

تشکل‌های مدنی دفاع میهنی

نادر صدیقی
نویسنده و پژوهشگر

سال گذشته «یسرائیل کاتز» وزیر امور خارجه اسرائیل گفته بود رژیم ایران مثل تخم مرغ است که از بیرن سفت است و از درون نرم. عبارت وی چنین بود: «ایران مانند تخم مرغ است. از بیرون سفت ولی داخلش سست و وارفته است. اکثریت مردم مخالف رژیم هستند و اقتصاد در شرایط سختی قرار دارد.» وزیر خارجه اسرائیل به این ترتیب فقط از جنس حکومت نمی‌گفت، بلکه از جنس یک جامعه در معرض تحریم هم می‌گفت. وی اضافه کرد: «تحریم‌های جهانی و آسیب به مراکز انرژی و اقتصاد بشدت به رژیم لطمه خواهند زد.»

واقعیت این است که مخاطب و آماج مستقیم تحریم خود جامعه است. تحریم‌گران براساس شناختی که به زعم خود، از جنس جامعه ایرانی دارند تحریم‌ها را علیه این جامعه هدف‌گیری کرده‌اند. آنچنان که گویی «آسیب به مراکز انرژی واقتصاد» آسیب به «حکومت» است و نه ایران. این تحریم‌ها در شرایط امروز منطقه معنادارتر شده‌اند. یعنی در شرایطی که اسرائیل «فابریک» (اجزای اصلی سازنده) جامعه غزه را در یک دوران طولانی تحریم و تبدیل غزه به زندان، مورد تهاجم تروریستی قرار داده و در ادامه، تروریسم اقتصادی خود را با تروریسم فیزیکی علیه غزه تکمیل می‌کند. یا در شرایطی که پارادایم «غزه‌ای سازی» لبنان و ایران را مقدمه نیل به «نظم جدید» خاورمیانه می‌داند.

در ادامه همین نسل کشی بود که اسرائیل به ایران حمله کرد. فکر می‌کردند تحریم‌ها «فابریک» جامعه ایرانی (یعنی اجزای اصلی سازنده جامعه ایرانی) را در هم شکسته است. بازنمایی ایران «چونان تخم مرغ آماده شکستن» مبتنی بود بر این پیش‌داوری صهیونیستی که ایران جامعه مدنی ندارد، پس کافی است قدرت سخت و نظامی را هدف قرار دهی، اگر هیمنه نظامی امنیتی را بزنی، مردم ایستاده در نقطه استیصال از تحریم‌ها، مردمی که سابقه اعتراض دارند، لاجرم به خیابان‌ها خواهند آمد. باید پرسید صهیونیست‌ها چه چیزی را ندیده بودند و نقص این تحلیل کجا بود که این تئوری برای ایران جواب نداد؟ یک پاسخ مهم این است که آنان از آن نسبت وجودی که مردم ایران با کشور خود و با تاریخ و تمدن خویش برقرار کرده بودند، خبر نداشتند. این یک پاسخ درست است. اما نکته مهم این است که میهن دوستی مدنی به خودی خود تولید و بازتولید نمی‌شود. مدنیت در دل نهادهای مدنی، در دل سازمان‌ها و تشکل‌های مدنی تولید می‌شود.

از اینجا می‌خواهم پلی بزنم میان جامعه مدنی و دفاع ملی. در نظریه «آنتونیو گرامشی» متفکر چپ اندیش ایتالیایی، قطعه بسیار مشهوری است که می‌گوید «در کشورهایی که جامعه مدنی دارند، دولت و حاکمیت فقط یک خندق ظاهری هستند که در پس آن، خندق‌های بی‌شمار سازمان‌های مدنی مانند کلیسا و تشکل‌های مدنی دیگر هستند که از کشور حمایت می‌کنند.» این خندق‌های بی‌شمار چیزی بود که به باور گرامشی کشور روسیه نداشت، اما کشور ایتالیا داشت. در کشورهایی که در آن جامعه مدنی از سنت ریشه‌داری برخوردار است، شاید زدن تهاجم غافلگیر کننده یا مطابق تز اسرائیلی‌ها وارد آوردن «شوک سیستمیک» ممکن باشد، اما این جوامع شمار زیادی از خندق‌های نامریی به نام جامعه مدنی دارند که کمک می‌کنند جامعه به‌سرعت خود را بازیابی و بازآفرینی کند. امروز ما به‌درستی از نجابت و بزرگواری ملت ایران حرف می‌زنیم که به قول دکتر پزشکیان به رغم اینکه ما قدر آن را ندانستیم و چه بسا جفاها کردیم، رفتاری از خودش به نمایش می‌گذارد که موجب شگفتی همگان است. اما این نجابت، این مدنیت و این همبستگی اجتماعی آن چیزی است که در فضاهای مدنی در درون «هم بودگی‌ها»ی تشکل‌های مدنی و در دل مناسبات بی‌شمار اجتماعی ساخته می‌شود تا درنهایت به ملکه رفتاری یک ملت تبدیل می‌شود. برای چنین جامعه‌ای تمثیل «تخم مرغ پوسته سفت با داخل نرم» جواب نمی‌دهد. یعنی این طور نیست که اگر با تهاجم شوک‌آور، قدرت سخت مورد تهاجم قرار گرفت، کل نظام حاکم و بلکه نظام مدنی و اجتماعی فرو بپاشد.

روایت دست اول «ایران» از غیرقانونی بودن استخدام‌های گذشته

ماجرای رأی دیوان عدالت اداری چه بود؟

گزارش

مهراوه خوارزمی
گروه سیاسی

بیش از یک سال پس از ماجرای انتصابات و استخدام‌های لحظه آخری در واپسین روزهای فعالیت دولت قبل، رئیس مجلس با استناد به رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، بر غیر قانونی بودن تعداد قابل‌توجهی از این استخدام‌ها مهر تأیید زد. این در حالی است که طی روزهای اخیر برخی چهره‌های سیاسی نسبت به این موضوع اعتراض کردند که «آیا این خالص‌سازی که دولت دارد انجام می‌دهد، وفاق است؟»

روز گذشته پیرو همین انتقادات از «بازبینی قانونی روند استخدام‌ها»ی انجام شده در دولت قبل، حسینعلی حاجی‌دلیگانی نماینده شاهین‌شهر و نایب‌رئیس کمیسیون اصل ۹۰ هم در تذکری خواستار رسیدگی به وضعیت شغلی بیش از ۳ هزار نفری شد که در دولت قبل استخدام شده بودند و اکنون در حال اخراج هستند. وی گفت: «لازم است این موضوع در جلسه سران (قوا) مطرح و مهلتی به این افراد داده شود. برخی از آنان با امید شغلی که به آنان داده شده بود متأهل شده‌اند، اما بعد از چند سال کار، در حالی که مدارک عالی دارند و جوانان متعهد و فعالی هستند، اخراج شده‌اند.» در پاسخ به این تذکر، رئیس مجلس شورای اسلامی نتیجه بررسی‌های دیوان عدالت اداری درباره این استخدام‌ها را اعلام کرد. محمدباقر قالیباف گفت: «طبق نظر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری برخی استخدام‌ها در دولت گذشته غیرقانونی بوده است، اما این موضوع تا تعیین‌تکلیف شدن پیگیری خواهد شد.»

عدد ۳ هزار مدیر یا کارمندی که در شرف قطع همکاری هستند، در حالی مطرح شده که با پیگیری «ایران» و بر اساس رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳ خرداد سال‌جاری در مورد یک دادنامه، احتمال قطع همکاری یا فسخ قرارداد صرفاً متوجه «۳۲۰ قرارداد کار معین»ی است که به تشخیص استانداران دولت وقت و برای انتصاب این افراد در مناصب مدیریتی نظیر مدیرکل، معاون مدیرکل، فرماندار و بخشدار انجام گرفته است. هر چند نمی‌توان یقیناً مشخص کرد چه تعداد از استخدام‌های انجام شده و به‌ویژه استخدام‌ها و انتصابات دقیقه نودی با مراعات دقیق مقررات استخدامی انجام شده‌اند.

یک سال پس از دو نامه‌نگاری مهم

مسأله این استخدام‌ها فارغ از اینکه غیرقانونی بودن آن مشمول چه تعداد از افراد می‌شود، در حالی موضوع بحث شده که یک‌سال پیش برخی فعالان سیاسی بر اساس شنیده‌های خود نسبت به انجام این استخدام‌ها هشدار داده بودند و عالی‌ترین مقامات اجرایی دولت قبل نیز با صدور بخشنامه و نامه‌نگاری متعدد، قصد جلوگیری از وقوع این استخدام‌ها را داشتند.

تا پیش از آن، رویه‌ای که در دولت‌های مختلف مورد انتقاد قرار می‌گرفت، رویه‌ای بود که با عنوان «انتصابات اتوبوسی» از آن یاد می‌شد. اقدامی که با وجود نادرست بودن، دست‌کم به دلیل تمایل دولت‌ها برای سپردن مسئولیت به مدیران همسو با اهداف دولت یا افرادی که برای قبول مسئولیت دارای شایستگی بیشتری تلقی می‌شدند، از سوی برخی توجیه‌پذیر می‌نمود. اما انتصاب و استخدام اتوبوسی افراد در پایان یک دولت به استثنای آنچه در پایان عمر دولت دهم رخ داد، امری معمول و شایع نبود. با وجود این، بروز شواهدی از تکرار این اتفاق در هفته‌های پایانی عمر دولت قبل، امری بود که سبب شد محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهور وقت که پس از شهادت رئیسی سرپرستی ریاست جمهوری را بر عهده داشت، در نامه ۱۲ خرداد ۱۴۰۳ خطاب به همه دستگاه‌های اجرایی از آنها بخواهد از هرگونه تغییر در ساختارهای سازمانی، جابه‌جایی نیروی انسانی و نقل‌وانتقال اموال دولتی و اعمالی نظیرآن که یقیناً مشمول استخدام و انتصاب افراد نیز می‌شد، خودداری کنند.

اما به رغم این دستور مخبر، خبرها و اظهارنظری‌هایی از اقداماتی خلاف این بخشنامه حکایت داشت. چنان‌که در یک مورد حمیده زرآبادی، نماینده سابق مجلس از استخدام ۳۰ نفر فقط در یکی از شرکت‌های نفتی زیرمجموعه شستا خبر داد و نوشت: «از این تعداد با ۱۰ نفر در تیرماه سال‌جاری (۱۴۰۳) قرارداد بسته شده است.» او یادآور شد که «ورود اتوبوسی به بدنه شرکت‌ها محدود به آن شرکت نبوده و بسیاری از شرکت‌های دیگر هم شامل این وضعیت می‌شوند.» توالی و تکرار چنین اخباری در سطوح مختلف اداری و مدیریتی به نحوی بود که سبب شد مسعود پزشکیان از جایگاه رئیس‌جمهوری منتخب با ارسال نامه‌ای از مخبر بخواهد دستور دهد و مراقبت کند تا در وزارتخانه‌ها از انجام امور تعهدآور، عزل و نصب افراد و هر گونه استخدام و به کارگیری نیروهای جدید غیر از موارد اجتناب‌ناپذیر با کسب مجوز از سرپرست ریاست جمهوری جلوگیری شود.

> محمدباقر قالیباف: طبق نظر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری برخی استخدام‌ها در دولت گذشته غیرقانونی بوده است، اما این موضوع تا تعیین‌تکلیف شدن پیگیری خواهد شد

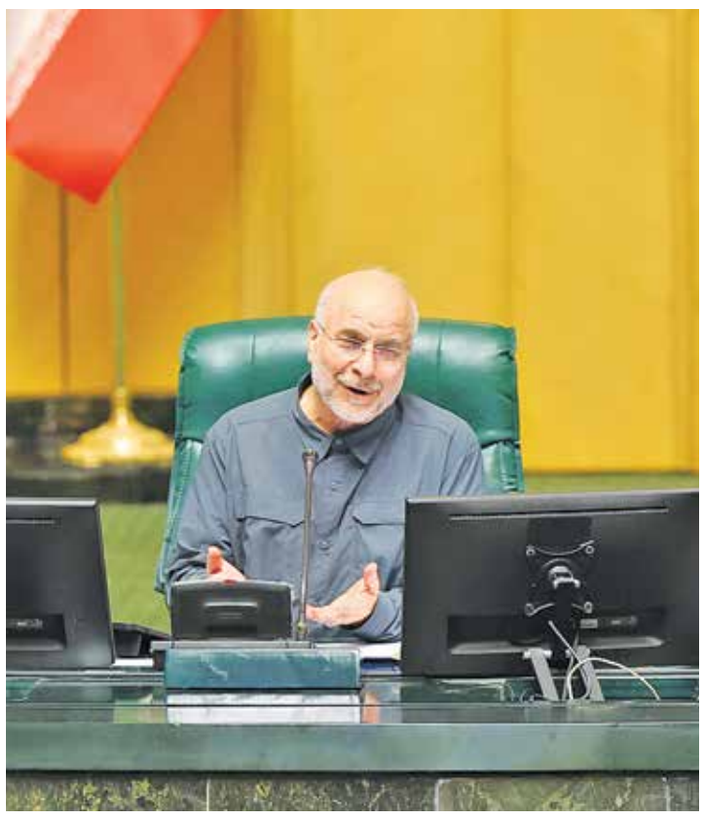

میراث‌گذاری برای دولت

چنین اقداماتی در آخرین روزهای یک دولت به معنای بر جای گذاشتن میراثی برای دولت بعد است که حکم بدهی را دارد، تا ارثیه‌ای که بتوان آن را در بازار نقد کرد. از این نظر استخدام‌های خارج از رویه، در شرایطی که سال‌هاست دولت‌ها با ضرورت کوچک‌سازی دولت و کاستن از هزینه جاری مواجه‌اند، این امور به معنای پرداخت حقوق و مزایای بیشتر است. همچنان‌که انتصاب دقیقه نودی، هزینه اعمال تغییرات سازمانی را روی دوش دولت بعدی می‌گذارد.

شواهدی که «ایران» به آن دست یافت

برش

براساس شواهدی که «ایران» به آن دست یافته است، کل ماجرای استخدام‌ها را می‌توان اینطور روایت کرد. نیمه‌های دی ماه ۱۴۰۱، سازمان اداری و استخدامی دولت قبل براساس یک سیاست کلان، مجوز استخدام مجموعاً ۳ هزار و ۷۷۰ نفر را در دستگاه‌های اجرایی استان‌ها صادر کرد. بر اساس «بند یک» این مجوز که «طرح شهید زین الدین» نام داشت، استانداران مختار بودند از میان «افراد توانمند حزب اللهی و کارآمد» (عبارت بکار رفته در این مجوز) مجموعاً ۳۲۰ نفر را با «قرارداد کارمعین» و صرفاً برای «سطوح مدیریتی» استخدام کنند. خرداد ماه سال‌جاری یک شهروند علیه این مجوز استخدامی در دیوان عدالت اداری شکایتی مطرح کرد. در این شکایت، ادعا شده بود «مجوز مذکور در تعارض با اصل ۲۰ قانون اساسی مبنی بر تساوی شهروندان در برابر قانون و برابری شهروندان در برخورداری از حقوق اساسی و نیز در تعارض با اصل ۲۸ قانون اساسی مبنی بر ایجاد شرایط برابر برای احراز مشاغل» قرار دارد. این شکواییه مدعی شده بود: «فضای ضد رقابتی و حصری انتخاب استاندار برای انتصاب افراد موضوع بند معترض عنه در مشاغل مدیریت حرفه‌ای، موجب عدم شایسته سالاری و امکان رقابت سایر کارمندان واجد شرایط می‌شود.» هیأت عمومی دیوان عدالت اداری رأی خود در پاسخ به این شکایت را در ۱۳ خرداد ۱۴۰۴ ایراد کرد که مطابق رأی دیوان، «بند یک» مجوز استخدامی مذکور ابطال شد. براساس ابطال «بند یک» این مجوز با رأی دیوان، «استخدام ۳۲۰ مدیر با قرارداد کار معین در استان ها» از شمول قانون خارج تشخیص داده شد. با احتساب سهم هر استان ۱۰ مدیر و استان تهران ۲۰ مدیر، مجموع افرادی که براساس این طرح با قرارداد کارمعین بکار گرفته شدند، ۳۲۰ نفر بوده است و نه ۴ هزار نفر. هرچند می‌توان این احتمال را مطرح کرد که نماینده شاهین شهر انتصاب‌ها و استخدام‌های دیگری را مدنظر داشته است. اما آنچه به «طرح شهید زین الدین» مربوط می‌شود، دیوان عدالت اداری فقط بند یک آن را خارج ازقانون دانسته که براساس آن صرفاً استخدام مدیریتی ۳۲۰ نفر در ۳۱ استان کشور بررسی می‌شود، نه ۴ هزار نفر.

همراه با دولت

۲+۱

لایحه

کارنامه معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور را نمی‌توان جدای از کارنامه دولت فرض کرد. با وجود این، برخی تحولات در یک سال گذشته در این حوزه رخ داده که قابل‌توجه است، تحولاتی که می‌توان از آن با عنوان ۲+۱ یاد کرد. در این جمع، عدد ۲ به معنای دو لایحه‌ای است که دولت آنها را از مجلس مسترد کرد؛ یکی لایحه منع خشونت علیه زنان و دیگری لایحه مقابله با محتوای خلاف واقع در فضای مجازی. دلیل استرداد لایحه اول، تغییرات ماهوی صورت گرفته در مجلس برخلاف اهداف لایحه بود و دلیل استرداد لایحه دوم، مخالفت مردم، جامعه مدنی و فعالان سیاسی و اجتماعی. عدد یک در این جمع، بیانگر یک لایحه مهم است که دولت به مجلس ارسال کرده و اکنون در حال بررسی است. این لایحه «حمایت از ایرانیان خارج از کشور» نام دارد که ۱۲ مرداد امسال در مجلس اعلام‌وصول شد و تصویب نهایی آن بسیاری از مشکلات ایرانیان خارج از کشور برای بازگشت به میهن را حل خواهد کرد.

اطلاع رسانی

دو رخداد بزرگ در آبادان و خرمشهر

خانزادی: توسعه اروند بدون مردم معنا ندارد

دکتر مصطفی خانزادی، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند با تأکید بر نگاه توسعه‌ای به آبادان و خرمشهر گفت: «منابع درآمدی سازمان در برابر عقب‌ماندگی‌های زیرساختی این دو شهر استراتژیک ناچیز است و جبران این فاصله تنها با مساعدت بودجه عمومی دولت امکان‌پذیر خواهد بود. با وجود این محدودیت، ۸۶ درصد پروژه‌های سازمان به حوزه شهری اختصاص یافته است؛ اقدامی که از سر ضرورت و برای پاسخ به نیاز فوری مردم منطقه انجام شد، چراکه آبادان و خرمشهر امروز بیش از هر زمان دیگر به خدمات شهری و ارتقای زیرساخت‌های زندگی نیاز دارند. در عین حال، رویکرد اصلی ما، بنا بر سیاست‌های کلان مناطق آزاد، همچنان توسعه‌ای و معطوف به تقویت زیرساخت‌های تولید، سرمایه‌گذاری و تجارت در سراسر منطقه آزاد اروند است.»

وی افزود: «سعی کردیم دو پروژه بزرگ برای کل منطقه تعریف کنیم که در هر یک از این دو شهر اجرا می‌شوند؛ نخست، پروژه پل خرمشهر که با سرمایه‌گذاری یک‌هزار و ۸۰۰ میلیارد تومانی به‌زودی در اختیار مردم قرار می‌گیرد و روان‌سازی ترافیک و توسعه منطقه را بهبود می‌بخشد. دوم، مشارکت ۵۰ درصدی در احداث شبکه و ایستگاه‌های پمپاژ فاضلاب آبادان که با همکاری شرکت آبفای خوزستان و تأمین ۶۰۰ میلیارد تومان منابع مالی به‌زودی وارد فاز اجرایی می‌شود و کیفیت زندگی ساکنان کل منطقه را ارتقا می‌دهد. در کنار این طرح‌های بزرگ، پروژه‌های متعدد دیگری در دو شهر در حال انجام است و سازمان منطقه آزاد اروند متعهد است که با همه توان در کنار مردم شریف منطقه بایستد تا گام‌های ملموس و مؤثری در توسعه شهری و ارتقای زندگی همه شهروندان بردارد.»

آگهی تغییرات مؤسسه غیر تجاری جهاد نصر
به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۲۰۶۲۲۸ و به‌شماره ثبت ۳۰۷۷

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۰۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: سازمان حسابرسی به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۱۳۶۳۳۲ به سمت بازرس اصلی تا پایان سال مالی انتخاب گردیدند. روزنامه کثیرالانتشار ایران جهت نشر آگهی‌های مؤسسه تعیین گردید. صورت‌های مالی منتهی به سال مالی ۱۴۰۳/۱۲/۳۰ به تصویب رسید.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری تهران
۱۹۹۱۶۰۸

IRAN DAILY
1877
www.newspaper.iran-daily.com

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی (یکپارچه)
خرید، حمل، نصب و راه‌اندازی کامل یک دستگاه ژنراتور گازسوز در سازمان ملی زمین و مسکن
نوبت دوم

سازمان ملی زمین و مسکن

۱ نام و نشانی مناقصه‌گزار: سازمان ملی زمین و مسکن به نشانی تهران، میدان ونک، خیابان شهید خدامی، چهارراه نیروی انتظامی، شماره ۵۶، تلفن: ۸۸۷۸۲۱۳۲ و با نمابر: ۸۸۷۸۲۱۳۳ نشانی تارنما: www.nlho.ir

۲ موضوع مناقصه: خرید، حمل، نصب و راه‌اندازی کامل یک دستگاه ژنراتور گازسوز در سازمان ملی زمین و مسکن طبق جدول ذیل و به‌شرح مشخصات مندرج در اسناد مناقصه.

موضوع مناقصه	مبلغ برآورد پایه (ریال)	مبلغ تضمین (ریال)	شماره فراخوان در سامانه ستاد
خرید، حمل، نصب و راه‌اندازی کامل یک دستگاه ژنراتور گازسوز	۳۹۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۱۹،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۲۰۰۴۰۱۰۰۰۰۰۰۰۹

۳ شرایط:
• کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد قیمت و بازگشایی پاکات نیز از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.
• کلیه مناقصه‌گران براساس ارزیابی کیفی امتیازدهی خواهند شد و درصورت اکتساب حداقل امتیاز در نظر گرفته در اسناد مناقصه، پیشنهاد قیمت (پاکت ج) آنها گشوده خواهد شد.

۴ محل، زمان و مهلت دریافت اسناد مناقصه: متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند از ساعت ۸ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۵ تا ساعت ۱۲ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۲ نسبت به دریافت اسناد مذکور از طریق سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) اقدام نمایند.

۵ محل، زمان و مهلت تحویل اسناد مناقصه: متقاضیان شرکت در مناقصه پس از دریافت اسناد مناقصه و تکمیل آنها باید مدارک، مستندات و قیمت پیشنهادی را حداکثر تا ساعت ۱۲ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۶ در سامانه (ستاد) بارگذاری و نسبت به تحویل فیزیکی پاکت الف به دبیرخانه اداره کل حراست اقدام نمایند.

۶ محل و زمان بازگشایی پاکت‌های حاوی اسناد مناقصه: بازگشایی پاکات ارزیابی در ساعت ۱۳ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۶ در سالن جلسات طبقه ششم انجام و از طریق سامانه الکترونیکی دولت اطلاع‌رسانی می‌گردد.

اداره کل امور حقوقی و قراردادها

همراه با دولت

۳۴
میلیارد دلار

دیپلماسی اقتصادی ایران با چین در یک سال اخیر دستاوردهای چشمگیری داشته است. حجم تجارت دوجانبه به ۳۴.۱ میلیارد دلار رسید و تنها در چهار ماه اول ۱۴۰۴، تجارت غیرنفتی ایران به ۱۶.۵ میلیارد دلار افزایش یافت که ۴.۵ میلیارد دلار آن با چین بود. صادرات نفت نیز به بیش از ۱.۶ میلیون بشکه در روز رسید و سهم چین از کل صادرات نفت ایران در سال ۱۴۰۳ به ۹۱ درصد رسید. عضویت ایران در بریکس از ژانویه امسال و دیدارهای اقتصادی با مقامات چینی باعث کاهش تعرفه‌ها و رشد ۲۰ درصدی مبادلات شد. همچنین سرمایه‌گذاری ۳.۵ میلیارد یوانی چین در پروژه‌های ریلی و پروژه مشترک انرژی خورشیدی یک میلیارد یورویی بر گسترش همکاری‌ها افزود.

شماری از بازرسان آژانس برای نظارت بر تعویض سوخت نیروگاه بوشهر به ایران سفر کردند

فرستادگان «گروسی» تحت سیاست راهبردی تهران

سیاست خارجی

بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از ماه‌ها غیبت و در حالی که سایه حملات اسرائیل و آمریکا بر تأسیسات هسته‌ای ایران همچنان سنگینی می‌کند، بار دیگر قدم به خاک کشور گذاشته‌اند؛ بازگشتی که با هدف اجرای مأموریتی صرفاً فنی و محدود در راستای نظارت بر تعویض سوخت نیروگاه بوشهر انجام شده است. این حضور، برخلاف آنچه برخی در فضای رسانه‌ای یا حتی سیاسی می‌کوشند به‌عنوان آغاز توافقی تازه میان ایران و آژانس معرفی کنند، نتیجه تصمیمی موردی و حساب شده از سوی شورای عالی امنیت ملی است که بار دیگر نشان می‌دهد تعامل تهران با آژانس، دیگر در چهارچوب فنی و اداری پیشین قابل تبیین نیست و به سطحی راهبردی و امنیتی هدایت یافته است.

سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه در توضیح این رویکرد اعلام کرده است که هیچ متن نهایی درباره چهارچوب همکاری جدید میان ایران و آژانس وجود ندارد و آنچه تاکنون میان طرفین ردوبدل شده، صرفاً مجموعه‌ای از دیدگاه‌ها و یادداشت‌هایی بوده است که هنوز به مرحله جمع‌بندی نرسیده است. او با ارجاع به قانون مصوب مجلس تأکید می‌کند که از این پس تمام درخواست‌های آژانس تنها از مسیر شورای عالی امنیت ملی بررسی و در صورت تصویب اجرا خواهد شد؛ مسیری که بیش از هر چیز نشان می‌دهد نگاه تهران به همکاری‌های هسته‌ای پس از حوادث اخیر بر مبنای احتیاط، محدودسازی و صیانت از منافع حیاتی کشور شکل گرفته است. عراقچی در واکنش به ادعای برخی نمایندگان درباره وجود «متن توافق همکاری» نیز با تصریح اینکه آنچه مطرح شده، برداشت‌هایی است که با واقعیت روند گفت‌وگوها فاصله دارد، افزود: «هیچ متنی هنوز مورد تأیید نهایی قرار نگرفته است؛ بعضی از دیدگاه‌ها بین دو طرف ردوبدل شده و دیدگاه‌های آژانس نیز چندین مرتبه به صورت مکتوب ارائه شده است. در هر مذاکره طبیعی است طرفین دیدگاه‌ها و نظرات خودشان را تبادل می‌کنند تا در نهایت طی یک مذاکره به جمع‌بندی برسند. نمی‌دانم متن مورد اشاره نماینده محترم از کجا آمده اما باید گفت که این متن، متن مورد مذاکره و توافق نیست.»

در سوی دیگر بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی نیز تأکید کرده است که اجازه حضور بازرسان صرفاً در چهارچوب ضرورت فنی برای تأمین به‌موقع برق کشور صادر شده و هرگونه نظارت یا بازرسی دیگر آژانس تنها پس از توافق بر سر ترتیبات همکاری و تصویب در شورای عالی امنیت ملی ممکن خواهد بود. با آغاز جنگ ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی و حمله هماهنگ ایالات متحده به تأسیسات هسته‌ای ایران، روابط تهران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی وارد فصلی پرتنش شد؛ حملاتی که همزمان با آسیب جدی به زیرساخت‌های هسته‌ای و تهدید مستقیم مراکز و دانشمندان هسته‌ای کشور رخ داد، واکنش قانونی و سیاسی تهران را در پی داشت و منجر به تصویب قانونی در مجلس شد که دولت را ملزم می‌کرد همکاری با آژانس را تا زمان تضمین امنیت کامل مراکز و پرسنل هسته‌ای متوقف سازد؛ قانونی که بر اساس آن ورود بازرسان این نهاد بین‌المللی تنها با اجازه شورای عالی امنیت ملی امکان‌پذیر شد.

در پی تصویب این قانون، بازرسان آژانس که مأموریتشان نظارت بر برنامه هسته‌ای ایران بر اساس پیمان عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای (NPT) بود، خاک کشور را ترک کردند. این اقدام همزمان با سکوت آژانس در برابر تجاوز آشکار اسرائیل و عدم صدور هرگونه بیانیه محکومیت باعث شد مقامات ایرانی با نگاه انتقادی به نقش «رافائل گروسی»، مدیرکل آژانس ارزیابی‌های گذشته و آینده خود را بازنگری کنند. با این حال به گفته سخنگوی سازمان انرژی اتمی حضور اخیر بازرسان آژانس در تهران در راستای اجرای برنامه زمانبندی شده نیروگاه اتمی بوشهر و ضرورت تأمین بموقع برق مورد نیاز برای شبکه صورت گرفته است که بر مبنای آن قرار شد تا فرستادگان مدیر کل آژانس بین‌المللی بر امر تعویض سوخت این نیروگاه نظارت کنند.

> حضور بازرسان آژانس در ایران برخلاف آنچه برخی در فضای رسانه‌ای یا حتی سیاسی می‌کوشند به‌عنوان آغاز توافقی تازه میان ایران و آژانس معرفی شود، نتیجه تصمیم حساب شده شورای عالی امنیت ملی است که نشان می‌دهد تعامل تهران با آژانس، دیگر در چهارچوب فنی و اداری پیشین قابل تبیین نیست و به سطحی راهبردی و امنیتی هدایت یافته است

اعتراض نمایندگان به فعالیت بازرسان

بازگشت بازرسان آژانس به ایران، درست در میانه مذاکرات هسته‌ای ایران با سه کشور اروپایی بریتانیا، فرانسه و آلمان در ژنو بر پیچیدگی‌های پرونده مذاکرات هسته‌ای افزوده است؛ دور دومی از گفت‌وگوها که پس از پایان جنگ دوازده روزه میان اسرائیل و ایران برگزار شد و در پی آن قرار شد طرفین مسیر گفت‌وگوها را برای رسیدن به نقطه تفاهم ادامه دهند. در همین حال سفر بازرسان آژانس به ایران با وجود آنکه از منظر مقامات کشور با مجوز شورای عالی امنیت ملی و در چهارچوب نظارت بر تعویض سوخت نیروگاه بوشهر انجام شد، واکنش‌های داخلی را به همراه داشت و شماری از نمایندگان مجلس ایران، قانونی بودن حضور و فعالیت بازرسان آژانس را زیر سؤال بردند و بر رعایت کامل مصوبه تعلیق همکاری ایران و آژانس تأکید کردند.

محمد تقی نقدعلی، نماینده خمینی‌شهر در تذکری خطاب به رئیس مجلس با اشاره به مصوبه الزام دولت به تعلیق همکاری با آژانس گفت: «امروز در جریان حضور بازرسان آژانس در کشور و بازرسی آنها، کدام یک از شروط تعیین شده توسط مجلس رعایت شده است؟ آیا امنیت دانشمندان ما با تأیید شورای عالی امنیت ملی تأمین شده است؟» این اظهارات، با واکنش محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس مواجه شد که تأکید کرد: «قانون الزام دولت به تعلیق همکاری با آژانس رعایت شده است و پیش از آغاز جلسه صحن این موضوع توضیح داده شده است.»

با این حال، انتقاد شماری از نمایندگان از جمله کامران غضنفری ادامه یافت. او با اشاره به ورود بازرسان به سایت‌های هسته‌ای بوشهر و تهران، این اقدام را «نقض صریح قانون» دانست و هشدار داد که «در صورت ادامه این روند، علیه رئیس شورای عالی امنیت ملی اعلام جرم خواهیم کرد.»

این انتقادات داخلی در بستر فشار دیپلماتیک فزاینده کشورهای اروپایی عضو برجام رخ می‌دهد که در تداوم رویکرد ادعایی خود به ایران مهلت تعیین شده‌ای تا پایان ماه اوت (۹شهریور) داده‌اند تا راه‌حلی دیپلماتیک برای پرونده هسته‌ای خود ارائه کند و در غیر این صورت مکانیسم ماشه که به طور خودکار بازگشت تحریم‌های بین‌المللی مقرر در قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل را به دنبال دارد، فعال خواهد شد؛ سازوکاری که تهران با تأکید بر پیامدهای بالقوه و نامطلوب آن بارها اعلام کرده است که فاقد وجاهت حقوقی، مشروعیت سیاسی و مبانی اخلاقی است و به شکل فعال تلاش خواهد کرد از تحقق آن جلوگیری کند.

همزمان با این تحولات روسیه به عنوان یکی از اعضای برجام، پیش‌نویس قطعنامه‌ای برای تمدید قطعنامه ۲۲۳۱ و تعیین مهلت جدید فعال‌سازی مکانیسم ماشه تدوین کرده است. قطعنامه ۲۲۳۱ ده سال پیش به تصویب رسید و کشورهای عضو سازمان ملل متحد را به اجرای مفاد توافق هسته‌ای متعهد می‌کند. در چنین فضایی است که بازگشت بازرسان آژانس همراه با فشارهای دیپلماتیک فزاینده از سوی اروپایی‌ها و پیشنهادهای راهبردی روسیه، وضعیت پرونده هسته‌ای ایران را به سطحی پیچیده رسانده است.

در این راستا جمهوری اسلامی ایران می‌کوشد هوشمندانه رویکردی را در پیش گیرد تا هم منافع ملی حفظ شود و هم از پیامدهای تحریم‌ها و فشارهای بین‌المللی بیشتر جلوگیری کند.

> عراقچی در واکنش به ادعای برخی نمایندگان درباره وجود «متن توافق همکاری» نیز با تصریح اینکه آنچه مطرح شده، برداشت‌هایی است که با واقعیت روند گفت‌وگوها فاصله دارد، افزود: «هیچ متنی هنوز مورد تأیید نهایی قرار نگرفته است؛ بعضی از دیدگاه‌ها بین دو طرف ردوبدل شده و دیدگاه‌های آژانس نیز چندین مرتبه به صورت مکتوب ارائه شده است

آگهی مزایده عمومی

موضوع مزایده: فروش دو دستگاه Tower crane شرکت پتروشیمی ایلام

شماره مزایده: ILPC-A-04-008 — **نوبت اول**

شرکت پتروشیمی ایلام به استناد مجوز صادره از کمیسیون معاملات در نظر دارد مطابق مشخصات درج شده در اسناد مزایده، فروش دو دستگاه Tower crane شرکت پتروشیمی ایلام طبق مشخصات مندرج در اسناد به مزایده بگذارد.
لذا بدینوسیله از مزایده‌گران واجد شرایط دعوت می‌گردد از تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۸ به نشانی ذیل:
www.ilampetro.com / بخش کمیسیون معاملات/زیربخش مزایده مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مزایده اقدام و حداکثر تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ هر سه پاکت‌های الف، ب و ج خود را فقط به‌صورت فیزیکی در پاکت‌های مهر و موم شده به یکی از دو نشانی ذیل تحویل دهند:
تهران- میدان شیخ بهایی- پلاک ۱۸- ساختمان رایان ونک- طبقه هفتم- واحد ۷۰۱- واحد کمیسیون معاملات
ایلام - چوار - نرسیده به روستای آبزا - شرکت پتروشیمی ایلام - ساختمان مدیریت - واحد کمیسیون معاملات
بازدید از اقلام مزایده به‌صورت حضوری و با درخواست کتبی، بلامانع است.
مزایده‌گر لازم است توانایی تودیع ضمانت‌نامه شرکت در مزایده به میزان ۴,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (چهار میلیارد و سیصد میلیون ریال) را داشته باشد.
سایر اطلاعات و جزییات مربوطه در اسناد مزایده آمده است.
در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر، مزایده‌گران می‌توانند با شماره تلفن: ۳۸۳۹۰۰۰۰-۰۸۴ داخلی ۲۲۱۳/۴۲۱۵ و یا شماره همراه: ۰۹۹۱۲۰۵۳۷۵۶ تماس حاصل فرمایند.
آدرس: ایلام - چوار- نرسیده به روستای آبزا- شرکت پتروشیمی ایلام
تلفن: ۳۸۳۹۰۰۰۰-۰۸۴ **داخلی:** ۴۲۱۵-۲۲۱۳ **تلفکس:** ۰۸۴۳۲۷۲۳۹۴۸ **کدپستی:** ۶۹۳۶۱۵۹۷۰۰
روابط عمومی شرکت پتروشیمی ایلام

آگهی مزایده عمومی

موضوع مزایده: فروش ۲۰۰ تن تخته الوار ضایعاتی پتروشیمی ایلام

شماره مزایده: ILPC-A-04-007 — **نوبت اول**

شرکت پتروشیمی ایلام به استناد مجوز صادره از کمیسیون معاملات در نظر دارد مطابق مشخصات درج شده در اسناد مزایده، فروش ۲۰۰ تن تخته الوار ضایعاتی پتروشیمی ایلام طبق مشخصات مندرج در اسناد به مزایده بگذارد.
لذا بدینوسیله از مزایده‌گران واجد شرایط دعوت می‌گردد از تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۸ به نشانی ذیل:
www.ilampetro.com / بخش کمیسیون معاملات/زیربخش مزایده مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مزایده اقدام و حداکثر تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ هر سه پاکت‌های الف، ب و ج خود را فقط به‌صورت فیزیکی در پاکت‌های مهر و موم شده به یکی از دو آدرس ذیل تحویل دهند:
تهران- میدان شیخ بهایی- پلاک ۱۸- ساختمان رایان ونک- طبقه هفتم- واحد ۷۰۱- واحد کمیسیون معاملات
ایلام - چوار - نرسیده به روستای آبزا - شرکت پتروشیمی ایلام - ساختمان مدیریت - واحد کمیسیون معاملات
بازدید از اقلام مزایده به‌صورت حضوری و با درخواست کتبی، بلامانع است.
مزایده‌گر لازم است توانایی تودیع ضمانت‌نامه شرکت در مزایده به میزان ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (یک میلیارد ریال) را داشته باشد.
سایر اطلاعات و جزییات مربوطه در اسناد مزایده آمده است.
در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر، مزایده‌گران می‌توانند با شماره تلفن: ۳۸۳۹۰۰۰۰-۰۸۴ داخلی ۲۲۱۳/۴۲۱۵ و یا شماره همراه: ۰۹۹۱۲۰۵۳۷۵۶ تماس حاصل فرمایند.
آدرس: ایلام - چوار- نرسیده به روستای آبزا- شرکت پتروشیمی ایلام
تلفن: ۳۸۳۹۰۰۰۰-۰۸۴ **داخلی:** ۴۲۱۵-۲۲۱۳ **تلفکس:** ۰۸۴۳۲۷۲۳۹۴۸ **کدپستی:** ۶۹۳۶۱۵۹۷۰۰
روابط عمومی شرکت پتروشیمی ایلام

آگهی تمدید فراخوان عمومی شناسایی و ارزیابی شرکت‌های توانمند

موضوع: ارائه دانش فنی واجرای پروژه تولید MDO (سوخت کشتی) از CFO تولیدی پتروشیمی ایلام

ILPC-T-04-017 — **نوبت اول**

شرکت پتروشیمی ایلام در نظر دارد به منظور **شناسایی و ارزیابی کیفی** شرکت‌های صاحب صلاحیت و توانمند و **همچنین دارای تجهیزات مورد نیاز به صورت مشارکتی** در زمینه **«ارائه دانش فنی و اجرای پروژه تولید MDO (سوخت کشتی) از CFO تولیدی پتروشیمی ایلام»**، اقدام به برگزاری فراخوان عمومی نماید.
لذا از کلیه شرکت‌ها، کنسرسیوم‌ها و مجموعه‌های دانش‌بنیان فعال که دارای سوابق اجرایی موفق در این زمینه هستند، دعوت به‌عمل می‌آید **حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۲**، مدارک و مستندات خود را **صرفا در قالب فلش مموری یا CD** به شرح ذیل به یکی از دو آدرس زیر ارسال فرمایند:
تهران- میدان شیخ بهایی- پلاک ۱۸- ساختمان رایان ونک- طبقه هفتم- واحد ۷۰۱- واحد کمیسیون معاملات
ایلام - چوار - نرسیده به روستای آبزا - مجتمع پتروشیمی ایلام - دبیرخانه کمیسیون معاملات
مدارک مورد نیاز جهت ارزیابی:
۱- نامه اعلام آمادگی و معرفی‌نامه رسمی شرکت (شامل خلاصه‌ای از زمینه اصلی فعالیت‌ها و توانمندی‌ها).
۲- رزومه و مستندات کامل سوابق اجرایی مرتبط و پروژه‌های موفق انجام شده (ارائه حداقل سه پروژه مشابه الزامی است).
۳- مستندات فنی و مدارک اثبات‌کننده دانش فنی و نوآوری‌های تخصصی در فرآیند مذکور.
۴- ساختار سازمانی، لیست تجهیزات، امکانات و توانمندی‌های تولیدی و اجرایی شرکت.
۵- تصویر گواهی‌نامه‌ها، استانداردها، مجوزهای فعالیت و رتبه‌بندی‌های مرتبط.
نکات مهم:
ارسال مدارک هیچ‌گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نکرده و این شرکت پس از ارزیابی کیفی، از شرکت‌های واجد شرایط جهت مراحل بعدی (مانند ارائه پیشنهاد فنی و مالی) دعوت به عمل خواهد آورد.
در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر، مناقصه‌گران می‌توانند با شماره همراه ۰۹۹۱۲۰۵۳۷۵۶ یا شماره تلفن: ۳۸۳۹۰۰۰۰-۰۸۴ داخلی ۴۲۱۵ - ۲۲۱۳ تماس حاصل فرمایند. (EMAIL:ILPCCOMM@ILAMPETRO.COM)
آدرس: ایلام - چوار- نرسیده به روستای آبزا - مجتمع پتروشیمی ایلام
روابط عمومی شرکت پتروشیمی ایلام

آگهی تمدید فراخوان عمومی شناسایی و ارزیابی شرکت‌های توانمند

موضوع: ارائه دانش فنی واجرای پروژه جداسازی بنزن از بنزین پیرولیز و تولید بنزین A92

ILPC-T-04-016 — **نوبت اول**

شرکت پتروشیمی ایلام در نظر دارد به منظور **شناسایی و ارزیابی کیفی** شرکت‌های صاحب صلاحیت و توانمند و **همچنین دارای تجهیزات مورد نیاز به صورت مشارکتی** در زمینه **«ارائه دانش فنی واجرای پروژه جداسازی بنزن از بنزین پیرولیز (Pyrolysis Gasoline) و تولید بنزین با کیفیت بالا مطابق با استانداردهای ملی و بین‌المللی و تولید بنزین A92»**، اقدام به برگزاری فراخوان عمومی نماید.
لذا از کلیه شرکت‌ها، کنسرسیوم‌ها و مجموعه‌های دانش‌بنیان فعال که دارای سوابق اجرایی موفق در این زمینه هستند، دعوت به‌عمل می‌آید **حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۲**، مدارک و مستندات خود را **صرفا در قالب فلش مموری یا CD** به شرح ذیل به یکی از دو آدرس زیر ارسال فرمایند:
تهران- میدان شیخ بهایی- پلاک ۱۸- ساختمان رایان ونک- طبقه هفتم- واحد ۷۰۱- واحد کمیسیون معاملات
ایلام - چوار - نرسیده به روستای آبزا - مجتمع پتروشیمی ایلام - دبیرخانه کمیسیون معاملات
مدارک مورد نیاز جهت ارزیابی:
۱- نامه اعلام آمادگی و معرفی‌نامه رسمی شرکت (شامل خلاصه‌ای از زمینه اصلی فعالیت‌ها و توانمندی‌ها).
۲- رزومه و مستندات کامل سوابق اجرایی مرتبط و پروژه‌های موفق انجام شده (ارائه حداقل سه پروژه مشابه الزامی است).
۳- مستندات فنی و مدارک اثبات‌کننده دانش فنی و نوآوری‌های تخصصی در فرآیند مذکور.
۴- ساختار سازمانی، لیست تجهیزات، امکانات و توانمندی‌های تولیدی و اجرایی شرکت.
۵- تصویر گواهی‌نامه‌ها، استانداردها، مجوزهای فعالیت و رتبه‌بندی‌های مرتبط.
نکات مهم:
ارسال مدارک هیچ‌گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نکرده و این شرکت پس از ارزیابی کیفی، از شرکت‌های واجد شرایط جهت مراحل بعدی (مانند ارائه پیشنهاد فنی و مالی) دعوت به عمل خواهد آورد.
در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر، مناقصه‌گران می‌توانند با شماره همراه ۰۹۹۱۲۰۵۳۷۵۶ یا شماره تلفن: ۳۸۳۹۰۰۰۰-۰۸۴ داخلی ۴۲۱۵ - ۲۲۱۳ تماس حاصل فرمایند. (EMAIL:ILPCCOMM@ILAMPETRO.COM)
آدرس: ایلام - چوار- نرسیده به روستای آبزا - مجتمع پتروشیمی ایلام
روابط عمومی شرکت پتروشیمی ایلام

عکس: Getty Images

توافق امنیتی اسرائیل با دولت جولانی تنش‌ها با آنکارا را کاهش نمی‌دهد

رویارویی اجتناب‌ناپذیر ترکیه و اسرائیل؟

خاورمیانه

به نظر می‌رسد گفت‌وگوهای جاری درباره توافق امنیتی اسرائیل و سوریه با میانجی‌گری ایالات متحده در حال پیشرفت است، اما دیپلمات‌ها و کارشناسان امنیتی هشدار می‌دهند که این توافق می‌تواند رقابت پرتنش بین دو بازیگرمنطقه‌ای، یعنی اسرائیل و ترکیه بر سر نفوذ در سوریه را تشدید کند. مذاکرات اخیر بین مقامات ارشد اسرائیلی و سوری گزارش‌های متعددی درباره توافقی برای مدیریت تنش‌ها ایجاد کرده است. برخی حتی از احتمال برگزاری نشستی سه‌جانبه در حاشیه مجمع عمومی ماه سپتامبر سازمان ملل متحد با حضور دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا، بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل و ابومحمد الجولانی رئیس حکومت دمشق سخن گفته‌اند.

هفته گذشته، اسعد حسن الشیبانی، وزیر امور خارجه جولانی با هیأتی اسرائیلی به رهبری ران درمر، وزیر امور استراتژیک در پاریس دیدار کرد. به گزارش خبرگزاری عربی سوریه، این گفت‌وگوها بر کاهش تنش و توافق‌هایی دیگر متمرکز بود.

ترکیه در پس‌زمینه

روز یکشنبه، الجولانی گزارش‌ها درباره مذاکرات «پیشرفته» دولتش با اسرائیل برای توافقی امنیتی بر اساس خطوط جدایی ۱۹۷۴ بین اسرائیل و سوریه را تأیید کرد. دفتر ریاست‌جمهوری سوریه در بیانیه‌ای گفت که روز دوشنبه، او در دمشق با تام باراک، فرستاده ویژه آمریکا برای سوریه دیدار کرد. باراک یک روز پیش از آن در اسرائیل با نتانیاهو دیدار کرده بود.

باراک به اکسیوس گفت: «اسرائیل و سوریه با حسن‌نیت درباره توافق امنیتی احتمالی گفت‌وگو می‌کنند. آنها نیت و تمایل متقابلی دارند، اما هنوز کارهای بیشتری باید انجام شود. گفت‌وگوی سازنده بین آنها راهی برای رسیدن به تفاهم پایدار است.»

با این حال، یک منبع ارشد امنیتی اسرائیل به المانیتور گفت که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه نفوذ کشورش در سوریه را واگذار نخواهد کرد. این منبع افزود که رژیم صهیونیستی، هاکان فیدان وزیر امور خارجه اردوغان را کسی می‌داند که عملاً الجولانی را «مدیریت» می‌کند.

این منبع امنیتی اسرائیلی که به شرط ناشناس‌ماندن سخن گفت، اظهار کرد که رویکرد و سیاست ترک‌ها بر اساس تفکر نوعثمانی آنها برای احیای نفوذ ترکیه در سراسر حوزه مدیترانه پیش می‌رود. اردوغان حامی کلیدی گروه تکفیری جولانی بوده و اولین کشوری بود که هنگام به قدرت‌رسیدنش از او حمایت کرد. او استدلال کرد که بنابراین، حتی ایالات متحده نیز نمی‌تواند شکافی بین سوریه و ترکیه ایجاد کند.

او افزود: «این هدف باراک نیست. او در تلاش بوده تا خطوطی برای تعیین حدود بین ترکیه و اسرائیل ترسیم کند و همچنین خطوط قرمز را مشخص کند.»

اسرائیل و دولت موقت الشرع منافع ویژه‌ای در توافق امنیتی دارند. جولانی به دنبال رسمیت بخشیدن بین‌المللی دولت خود و سرازیرشدن کمک‌ها به سوریه است. در همین حال، اسرائیل می‌خواهد جنوب سوریه را غیرنظامی کرده و با ایجاد خط حائل از استقرار تسلیحات استراتژیک در این منطقه جلوگیری کند.

با این حال، یک منبع دیپلماتیک ارشد اسرائیلی هشدار داد تل آویو ممکن است با ائتلافی تحت رهبری اخوان‌المسلمین که از قطر و از طریق دمشق تا آنکارا امتداد دارد، روبه‌رو شود. این منبع دیپلماتیک افزود: «ترکیه عضو ناتو و بسیار نزدیک به دولت ترامپ است. اگرچه اردوغان اسرائیل را دشمن معرفی کرده، ما هیچ قصدی برای جنگ با ترکیه نداریم؛ اگرچه در خاورمیانه هر چیزی ممکن است.»

اسرائیل عمدتاً نگران حضور نظامی ترکیه در سوریه، به ویژه در منطقه کردنشین شمال است که احتمال دارد به سمت جنوب گسترش یابد.

یک منبع ارشد اطلاعاتی سابق اسرائیل به المانیتور گفت: «ترکیه اکنون به دنبال تسلط بر بازسازی ارتش سوریه هست؛ اگرچه تلاش‌های آنکارا در آذربایجان با موانع جدی مواجه شد اما در سوریه، این امر واقع‌بینانه‌تر به نظر می‌رسد، بنابراین اسرائیل باید مطمئن شود که کنترل را از دست ندهد.» او افزود: «مرد کلیدی فیدان است. افراد زیادی در اسرائیل او را خوب می‌شناسند. او مرد بسیار جدی اما بسیار مصممی است. او می‌خواهد سوریه را به نیروی نیابتی ترکیه تبدیل کند.»

به طور کلی، نهادهای امنیتی و سیاسی در اسرائیل از توافق امنیتی با سوریه حمایت می‌کنند، اما نه به هر قیمتی و تحت هر شرایطی. یک مقام ارشد امنیتی سابق اسرائیل به المانیتور گفت: «به اردنی‌ها توجه کنید. آنها بسیار به سوریه مشکوک هستند. برخلاف ما، آنها مرز را برای کمک به دروزی‌ها باز نکردند، به الجولانی اعتماد ندارند و متقاعد نشده‌اند که او تروریستی در لباس غربی نیست. آنها اکنون برای اولین بار به سربازی اجباری در ارتش اردن روی آورده‌اند و این نشان‌دهنده سطح بدبینی آنهاست.»

منبع: Al Monitor

> یک منبع ارشد امنیتی اسرائیل به المانیتور گفت که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه نفوذ کشورش در سوریه را واگذار نخواهد کرد. این منبع افزود که رژیم صهیونیستی، هاکان فیدان وزیر امور خارجه اردوغان را کسی می‌داند که عملاً الجولانی را «مدیریت» می‌کند

برش

پل زدن بر شکاف

سوری‌ها خواستار عقب‌نشینی اسرائیل به خطوط آتش‌بس ۱۹۷۴ هستند که یک سال پس از جنگ آنها برقرار شد. از سوی دیگر، اسرائیل بر حفظ حضور خود در منطقه استراتژیک سوری یعنی کوه هرمون همراه با غیرنظامی‌سازی کامل بلندی‌های جولان سوریه، بین درعا و مرز سرزمین‌های اشغالی اصرار دارد.

اسرائیل همچنین خواستار تضمین‌هایی برای امنیت اقلیت دروزی سوریه است؛ به ویژه پس از کشتار ماه گذشته که گفته می‌شود نیروهای جولانی در آن دخیل بوده‌اند. نفوذ اقلیت دروزی‌های ساکن اراضی اشغالی از آنجایی مشهود بوده که شیخ موفق طریف، رهبر معنوی آن به هیأت اسرائیلی در پاریس پیوست.

طرفین درباره ایجاد کریدوری از اسرائیل به منطقه دروزی‌ها در جنوب سوریه بحث کردند، اما این پیشنهاد با مخالفت‌هایی از سوی دمشق و برخی صهیونیست‌ها مواجه است. مخالفان در اسرائیل هشدار می‌دهند که چنین اقدامی عملاً اسرائیل را مسئول امنیت و رفاه دروزی‌های سوریه خواهد کرد.

اسرائیل امیدوار است با تزریق میلیاردها دلار به سوریه با هدایت ایالات متحده و بودجه کشورهای حوزه خلیج فارس، نفوذ ترکیه را خنثی کند.

بدون روتوش

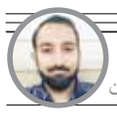

محمدمحسن فایضی
کارشناس مسائل فلسطین

اسرائیلی‌ها و اسنپ بک

سازوکار ماشه یا همان اسنپ بک از زمان تصویب برجام در سال ۲۰۱۵ از موارد مورد بحث و اختلافی در میان تحلیلگران و رسانه‌ها بود. اکنون با سررسیدن زمان ده ساله این سازوکار در اکتبر ۲۰۲۵، کمتر از چند روز دیگر تکلیف اجرایی شدن و شلیک ماشه باید مشخص شود. ابتدا این پی نوشت لازم است ذکر شود که این یادداشت توصیه‌ای به تمدید یا عدم تمدید برجام نیست و تنها روایت نگاه اسرائیلی‌هاست.

۳ کشور اروپایی فرانسه، آلمان و انگلیس از حدود چند ماه قبل موضع‌گیری شان در تهدید به اجرایی کردن اسنپ بک را شروع کردند و پس از اتفاقات جنگ ۱۲ روزه ایران با اسرائیل-آمریکا جدی‌تر و شفاف‌تر هم شد. البته واکنش وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران و آقای عراقچی هم تاکنون واکنشی واضح و مشخص بوده است. اول آنکه به واسطه رفتار اروپاییان در مسأله برجام و همچنین وضعیت کنونی برجام، سخن گفتن از شلیک ماشه در حالی که برجامی در دست اجرا وجود ندارد، غیر حقوقی است و تنها یک باج‌گیری سیاسی است.

در این میان از سوی برخی بازیگران از جمله روس‌ها و حتی اروپایی‌ها مسأله تمدید ۶ ماهه برجام مطرح است. براساس طرح روس‌ها پس از تمدید ۶ ماهه، سازوکار ماشه ملغی می‌شود و فرصت اروپایی‌ها برای بازگرداندن تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل خواهد سوخت.

اما سناریوی مطلوب اسرائیلی‌ها تاحدودی واضح و عیان است و آن اجرایی کردن ماشه است. دوشنبه هفته گذشته ساعر وزیرخارجه اسرائیل در حاشیه نشست وزرای خارجه اتحادیه اروپا در بروکسل با وزیران خارجه آلمان و فرانسه دیدار کرد و از آنها خواست که ماشه را فعال کنند.

سیما شین مسئول میز ایران در اندیشکده مطالعات امنیت ملی اسرائیل و رئیس سابق بخش تحقیقات موساد در یادداشتی می‌نویسد: «تهران اکنون باید سیاست هسته‌ای خود را تحت فشار شدید زمانی تدوین کند - بین اولتیماتوم ترامپ و تهدید کشورهای اروپایی برای تمدید تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل با فعال کردن بند اسنپ بک. اسرائیل ترجیح می‌دهد هیچ توافق جدیدی حاصل نشود، تا حدی به دلیل نگرانی از اینکه هر توافق جدیدی بدتر از توافق قبلی خواهد بود. با این حال، این سناریو هم اسرائیل و هم ایران را در وضعیت عدم اطمینان و بدون نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار می‌دهد.»

شین در بخش پایانی یادداشتش به واقعیت و پیامدهای جنگ ۱۲ روزه هم اشاره می‌کند و در تحلیل رفتار ایران می‌نویسد: «تصمیمات مرتبط با انرژی هسته‌ای که ایران باید در ماه‌های آینده بگیرد، در منافع متعدد - و گاهی متضاد -گره خورده است. این جنگ برای ایران روشن کرد که سیاست مذاکره با واشنگتن در دوران ریاست جمهوری ترامپ یک شکست و یک تله خطرناک است. این جنگ ارزیابی دیرینه آیت الله خامنه‌ای را تقویت کرد که ایالات متحده به دنبال تغییر رژیم است نه توافق هسته‌ای. در این شرایط، دشوار است که فرض کنیم ایران درخواست دولت ترامپ برای توقف کامل غنی‌سازی اورانیوم در خاک ایران را بپذیرد.»

پیش از این رسانه‌های عبری از درخواست نتانیاهو از ترامپ برای مانع نشدن در اجرایی شدن مکانیسم ماشه خبر داده بودند. آنچه از کلیات فضای رسانه‌ای و موضع گیری‌های صهیونیست‌ها برمی آید این است که آنان معتقدند مسیر کنترل برنامه هسته‌ای ایران برآمده از مجموع اقدامات سخت و تشدید فشار و تحریم‌ها با هدف آشوب و افزایش نارضایتی داخلی است. صهیونیست‌ها بازگشت تحریم‌ها را یک فرصت برای تشدید فشار اقتصادی و نارضایتی می‌دانند. هدفی که به نظر می‌رسد اکنون سناریوی اولویت‌دار صهیونیست‌هاست. تل آویو و جریان غرب یکی از خلأها و اشتباهات جدی خود را، عدم تفرقه داخلی در دوران ۱۲ روز جنگ نظامی می‌دانند و هر پروژه‌ای را که به این مسأله کمک کند، به عنوان راه‌حل موقت و فوری دنبال و پیگیری می‌کنند.

آربیتراژ هندی: نفت روسیه از پالایشگاه‌های هند به غرب می‌رسد!

گزارش

فرشید فرحناکیان
دکترای حقوق نفت و گاز

ایالات متحده طی هفته‌های اخیر به‌شدت از دهلی‌نو بابت واردات نفت روسیه انتقاد کرده و حتی تهدید به اعمال تعرفه‌های ثانویه کرده است. با این حال، داده‌های رسمی و گزارش‌های مراکز پژوهشی نشان می‌دهد همان کشورهایی که هند را به تأمین مالی مسکو متهم می‌کنند، خود در عمل از بزرگ‌ترین مشتریان فرآورده‌های پالایش‌شده این کشور به شمار می‌آیند؛ فرآورده‌هایی که بخش مهمی از آنها با نفت خام روسیه تولید شده‌اند.

آربیتراژ هندی

اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری ایالات‌متحده در گفت‌وگو با شبکه CNBC مدعی شد که «برخی از ثروتمندترین خانواده‌های هند» اصلی‌ترین ذی‌نفعان واردات نفت خام روسیه هستند. او به‌طور مشخص به موکش آمبانی؛ مالک شرکت «ریلاینس ایندااستریز» و ثروتمندترین مرد آسیا، اشاره کرد و گفت سهم نفت روسیه در سبد وارداتی هند از کمتر از یک درصد پیش از جنگ اوکراین در سال ۲۰۲۲، اکنون به حدود ۴۲ درصد در سال ۲۰۲۵ رسیده است. بسنت این روند را «آربیتراژ هندی» توصیف کرد؛ به این معنا که پالایشگاه‌های هندی نفت ارزان روسیه را وارد کرده، فرآوری می‌کنند و سپس فرآورده‌های آن را در بازار جهانی به بهایی بالاتر می‌فروشند.

اتهامات تنها به وزیر خزانه‌داری محدود نمانده است. پیتر ناوارو مشاور تجاری کاخ سفید در دولت ترامپ، در یادداشتی در فایننشال‌تایمز، هند را به تبدیل نفت تحریم‌شده روسیه به کالای صادراتی و «تأمین دلارهای موردنیاز مسکو» متهم کرد. استیون میلر، معاون رئیس دفتر کاخ سفید نیز خرید نفت روسیه توسط هند را «غیرقابل‌قبول» خوانده است. چنین مواضعی نشان می‌دهد موضوع واردات نفت روسیه توسط دهلی‌نو در حال تبدیل‌شدن به یک پرونده جدی در روابط اقتصادی دو کشور است و احتمال اعمال تعرفه‌های ثانویه از سوی واشنگتن علیه هند افزایش یافته است.

ضعف سیاست غربی تحریم انرژی روسیه

داده‌های مراکز تحقیقاتی، تصویر روشن‌تری از ابعاد این تجارت ارائه می‌دهد. براساس گزارش «مرکز تحقیقات انرژی و هوای پاک» (CREA) مستقر در فنلاند، پالایشگاه جامناگار متعلق به ریلاینس ایندااستریز که بزرگ‌ترین پالایشگاه جهان به شمار می‌رود، در سال ۲۰۲۱ تنها سه درصد از نفت خود را از روسیه وارد می‌کرد، اما در سال ۲۰۲۵ این سهم به حدود ۵۰ درصد افزایش یافته است. در هفت ماه نخست همین سال، این پالایشگاه ۱۸/۳ میلیون تن نفت روسی به ارزش ۸/۷ میلیارد دلار وارد کرده است؛ افزایشی ۶۴ درصدی نسبت به سال گذشته.

از فوریه ۲۰۲۳ تاکنون، جامناگار بیش از ۸۵/۹ میلیارد دلار فرآورده‌های نفتی به بازار جهانی صادر کرده است که ۴۲ درصد آن به کشورهای تحریک‌کننده روسیه رفته است. تنها صادرات به اتحادیه اروپا به ۱۹/۷ میلیارد دلار رسیده و صادرات به ایالات متحده نیز ۶/۳ میلیارد دلار بوده است. برآوردها نشان می‌دهد حدود ۲/۳ میلیارد دلار از این صادرات به آمریکا شامل فرآورده‌هایی بوده که از نفت خام روسیه تولید شده‌اند. در عمل، این بدان معناست که آمریکا و اروپا با وجود مواضع سیاسی و تحریم‌های نفتی، بخش مهمی از نیاز خود را از همان نفت روسی تأمین می‌کنند؛ البته این بار از مسیر پالایشگاه‌های هند.

سیاست تحریمی «سقف قیمت» که از فوریه ۲۰۲۳ توسط گروه هفت بر نفت روسیه اعمال شد، قرار بود درآمدهای مسکو را محدود کرده و همزمان امنیت عرضه جهانی را حفظ کند. سقف قیمت ۶۰ دلاری، در تئوری نفت روسیه را برای کشورهایی چون هند و چین جذاب می‌کرد و امکان دسترسی ارزان‌تر به انرژی را فراهم می‌آورد. با این حال، به دلیل تثبیت سقف قیمت در یک سطح ثابت و عدم اجرای مؤثر آن، این سیاست تا حد زیادی کارایی خود را از دست داده است.

همزمان، مسکو با استفاده از «ناوگان سایه» شامل صدها کشتی که خارج از چهارچوب نظارت بین‌المللی فعالیت می‌کنند، توانسته بخش زیادی از نفت خود را با قیمت‌های بالاتر صادر کند. در ژانویه ۲۰۲۵، ۸۳ درصد نفت خام روسیه از طریق این ناوگان حمل شد و هرچند این رقم در ژوئن به ۵۹ درصد کاهش یافته، ولی همچنان سهم بزرگی از تجارت انرژی روسیه از این مسیر انجام می‌گیرد.

این شرایط موجب شده که کشورهایی چون هند نه‌تنها دسترسی به نفت ارزان‌تر داشته باشند؛ بلکه با پالایش آن و صادرات مجدد، سود هنگفتی نیز به دست آورند. به همین دلیل است که آمریکا و اروپا در حالی هند را به «تأمین مالی جنگ اوکراین» متهم می‌کنند که خود در عمل، خریدار اصلی همین فرآورده‌های نفتی هستند.

استقلال استراتژیک هند

مقام‌های هندی بارها تأکید کرده‌اند که دهلی‌نو به‌طور غیرمنصفانه در این موضوع هدف انتقاد قرارگرفته است. وزیر خارجه هند تصریح کرده که اروپا و آمریکا همچنان از روسیه کالا وارد می‌کنند و این تنها هند است که بابت خرید نفت زیر فشار قرار می‌گیرد. درواقع، سیاست انرژی هند تابع ملاحظات داخلی و ژئوپلیتیکی خاص خود است.

به گفته کارشناسان، واردات نفت ارزان روسیه نه‌تنها به کاهش کسری حساب جاری این کشور کمک کرده، بلکه فرصتی برای نشان دادن استقلال استراتژیک در برابر قدرت‌های بزرگ فراهم آورده است. هند به سنت تاریخی خود در سیاست خارجی اشاره می‌کند؛ سنتی که از دوران جنگ سرد با عنوان «عدم تعهد» شناخته می‌شود. به باور دهلی‌نو، وابستگی بیش‌ازحد به غرب یا شرق می‌تواند موقعیت این کشور را در معادلات جهانی تضعیف کند.

از این منظر، خرید نفت روسی و همزمان حفظ روابط گسترده با ایالات متحده و اتحادیه اروپا، بخشی از سیاست موازنه‌گرایانه هند است. این کشور می‌کوشد ضمن بهره‌برداری از فرصت‌های اقتصادی، هزینه‌های ژئوپلیتیکی خود را کاهش دهد و جایگاه مستقل خود را در نظام بین‌الملل تثبیت کند.

با وجود مواضع تند، تحلیلگران معتقدند فشارهای واشنگتن علیه دهلی‌نو بیش از آنکه صرفاً به جنگ اوکراین مربوط باشد، به عوامل تجاری و اقتصادی پیوند خورده است. ترامپ از مدت‌ها پیش کسری تجاری آمریکا با هند را دستاویزی برای فشار بر دهلی‌نو قرار داده است. در سال‌های اخیر، هند تلاش کرده با خرید بیشتر انرژی و تجهیزات دفاعی از آمریکا، این کسری را تا حدی جبران کند؛ اما به نظر می‌رسد نفت روسیه اکنون بهانه‌ای تازه برای واشنگتن است تا فشارهای تجاری خود را تشدید کند.

به‌گفته «آجی سریواستاوا»؛ کارشناس تجارت جهانی در دهلی‌نو، «تعرفه‌های پیشنهادی ترامپ برای واردات نفت روسیه توسط هند کاملاً ساختگی است. اگر فردا ترامپ و پوتین بر سر اوکراین توافق کنند، ایالات متحده بهانه دیگری برای تعرفه بر هند پیدا خواهد کرد.» این نگاه نشان می‌دهد موضوع نفت روسیه بیش از آنکه یک دغدغه امنیتی باشد، ابزاری برای مذاکرات تجاری و تنظیم موازنه روابط اقتصادی میان واشنگتن و دهلی‌نو است.

روشن‌ساز کلام

پرونده واردات نفت روسیه توسط هند به نقطه‌ای حساس در روابط این کشور با ایالات متحده رسیده است. درحالی که واشنگتن از «آربیتراژ هندی» سخن می‌گوید و دهلی‌نو را به سودجویی از جنگ متهم می‌کند، واقعیت این است که آمریکا و اروپا خود از بزرگ‌ترین خریداران فرآورده‌های پالایش‌شده هند هستند. به بیان دیگر، نفت روسیه اگرچه به ظاهر از مرزهای غربی طرد شده؛ اما از مسیر پالایشگاه‌های هند بار دیگر به بازارهای اروپایی و آمریکایی راه یافته است.

این تناقض آشکار، ضعف سیاست تحریم انرژی غرب و دشواری مهار روسیه در بازار جهانی نفت را به نمایش می‌گذارد؛ بازاری که در آن هند توانسته از بحران اوکراین فرصتی تازه برای تقویت استقلال اقتصادی و سیاسی خود بسازد.

> به گفته کارشناسان، واردات نفت ارزان روسیه نه‌تنها به کاهش کسری حساب جاری هند کمک کرده، بلکه فرصتی برای نشان دادن استقلال استراتژیک در برابر قدرت‌های بزرگ فراهم آورده است

خبر

بازدید سرزده وزیر علوم از یک خوابگاه دخترانه

کم‌آبی در خوابگاه قابل قبول نیست

غزل رضایی ثانی/ روز گذشته ویدیویی از بازدید سرزده وزیر علوم از خوابگاه دانشگاه شهید بهشتی در فضای مجازی منتشر شد که نشان می‌دهد او از وضعیت بی‌آبی در خوابگاه گلایه‌مند است. اعتراض از آنجایی شروع می‌شود که وزیر علوم می‌گوید چرا به هر دانشجو یک بطری آب می‌دهید؟ این فقط برای وضو گرفتن کفایت می‌کند و برای مابقی کارهای دانشجویان باید بطری آب‌های بیشتری به آنها داده شود. سعید حبیبا معاون وزیر و رئیس سازمان امور دانشجویان که در این بازدید همراه وزیر علوم بود، در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: «ما به همراه وزیر علوم سه‌شنبه شب سرزده از یک خوابگاه دخترانه در دانشگاه شهید بهشتی بازدید کردیم. در این خوابگاه چند روزی آب قطع و در برقراری سیستم آب سهل انگاری و کوتاهی شده بود، اما این موضوع برای وزارت علوم قابل قبول نبود. به همین دلیل تذکرات لازم به خوابگاه ارائه شد تا مسأله سریع‌تر پیگیری شود. همچنین علاوه بر منبع ذخیره آب یک منبع دیگر برای کولرها تهیه شد. مشکل حل شد اما برای اینکه اطمینان بدهیم این موضوع تکرار نمی‌شود، از دانشجویان نیز عذرخواهی کردیم.»

او درباره قطعی آب و برق در خوابگاه دانشجوها می‌گوید: «وقتی آب و برق برای همه شهروندان قطع می‌شود؛ نه ما اعتراض داریم نه دانشجویان، اما در زمان‌هایی که آب و برق وصل هستند، دیگر قابل قبول نیست که دانشجویان ما در خوابگاه‌ها آب نداشته باشند. نباید در این زمینه به دانشجویان کم توجهی شود، انتظار می‌رود این مسائل خیلی سریع پیگیری شود.» حبیبا در پاسخ به این سؤال که آیا این چالش مربوط به همه خوابگاه می‌شود یا نه؟ می‌گوید: «این اتفاق‌ها گهگاه در خوابگاه‌ها رخ داده و در برخی از شهرها کمبود آب هست، از این رو به دانشگاه‌ها اعلام کردیم که تدابیر لازم را برای حل این مسأله اتخاذ کنند.»

معاون بهداشت وزارت بهداشت اعلام کرد

کاهش ۴۲ درصدی لاغری شدید در کودکان

دکتر علیرضا رئیسی، معاون بهداشت وزارت بهداشت با اعلام کاهش قابل توجه شاخص‌های سوءتغذیه در کودکان زیر پنج سال، از اثربخشی برنامه‌های ملی مراقبت و حمایت تغذیه‌ای خبر داد و گفت: «وضعیت تغذیه کودکان ایرانی در مقایسه با استانداردهای جهانی، در سطح مطلوب و شیوع پایین قرار دارد. خوشبختانه طبق داده‌های جدید، شیوع لاغری، کم‌وزنی و کوتاه‌قدی در کودکان زیر پنج سال به ترتیب ۴.۳ درصد، ۴.۳ درصد و ۴.۸ درصد است که طبق طبقه‌بندی سازمان جهانی بهداشت، در محدوده شیوع پایین قرار دارد.» به گزارش وبدا، او از برنامه حمایت تغذیه‌ای کودکان زیر پنج سال مبتلا به سوءتغذیه در خانوارهای نیازمند به‌عنوان یکی از اقدامات هدفمند دولت یاد کرد و گفت: «بودجه اختصاص‌یافته از ۱.۴ همت در سال ۱۴۰۲ به ۳ همت در سال ۱۴۰۴ افزایش یافته است. همچنین تعداد کودکان تحت پوشش از ۱۳۴ هزار نفر در سال ۱۴۰۲ به ۲۰۰ هزار کودک در سال ۱۴۰۴ خواهد رسید. ارزیابی این برنامه در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ نشان داده که شیوع لاغری شدید در کودکان تحت پوشش به ترتیب ۳۹.۳ درصد و ۴۲ درصد کاهش یافته است که این موفقیت نشان‌دهنده اثربخشی برنامه‌های حمایتی و مراقبتی اجرا شده است.»

راه‌اندازی ۲۰۰ پایگاه CBR

به گزارش «ایران» سید جواد حسینی رئیس سازمان بهزیستی کشور در آیین افتتاح پروژه‌های توانبخشی بهزیستی از افتتاح ۴ پروژه توانبخشی خبر داد و گفت: «۲۰۰ پایگاه توانبخشی مبتنی بر جامعه موسوم به CBR و اولین خانه هنر افراد دارای معلولیت راه‌اندازی شد. هدف اصلی برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه، کاهش فقر و برابرسازی فرصت‌ها بوده و یک برنامه توسعه محور، محله محور، عدالت محور و مشارکت محور است. برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه CBR دارای پنج مؤلفه سلامت، آموزش، امرار معاش، اجتماعی‌سازی و توانمندسازی است. این برنامه علاوه بر روستاها در شهرهای کم برخوردار و حاشیه‌ای سراسر کشور اجرا می‌شود و در حال حاضر ۶۰ هزار نفر تحت پوشش قرار دارند.»

رئیس سازمان غذا و دارو:

کمبودهای دارویی ۴۰ درصد کمتر از سال گذشته است

مهدی پیرصالحی رئیس سازمان غذا و دارو درباره کمبودهای دارویی به ایرنا گفت: «هیچ وقت روی تعداد کمبود بحث نمی‌کنیم؛ اما نسبت به سال گذشته میزان کمبود دارویی حدود ۴۰ درصد کمتر است. با این حال باید تلاش کنیم که کمترین میزان کمبود دارویی را داشته باشیم. بزرگترین موفقیت در حوزه دارو این است که عمده داروها توسط شرکت‌های داروسازی داخلی تأمین می‌شود؛ اما حجم صادرات دارو بسیار کم است. با توجه به شرایط کشور، خیلی نمی‌توانیم در زمینه صادرات برنامه‌ریزی بلند مدت داشته باشیم و فعلاً اولویت با تأمین داروی مورد نیاز داخل کشور است.»

مرحله سوم تسهیلات قرض‌الحسنه برای بیش از ۳۹ هزار بازنشسته واریز شد

سازمان تأمین اجتماعی اعلام کرد: مرحله سوم واریز تسهیلات قرض‌الحسنه بازنشستگان و مستمری بگیران این سازمان برای ۳۹ هزار و ۵۹۳ نفر در سراسر کشور که پیشتر پیامک تأییدیه را از سرشماره بانک رفاه دریافت کرده بودند، انجام شد. سقف تسهیلات قرض‌الحسنه سال ۱۴۰۴ از ۳۰ میلیون تومان سال گذشته، به ۵۰ میلیون تومان افزایش یافته است و نرخ کارمزد تسهیلات اعطایی نیز ۴ درصد سالانه و بازپرداخت ۲۴ ماه از محل حقوق فرد دریافت کننده است.

معاون تقنینی معاونت پارلمانی ریاست جمهوری در گفت و گو با «ایران»

موتورسواری زنان قانونی می‌شود؟

گزارش خبری

سمیه افشین‌فر
گروه اجتماعی

چند سانتی‌متر فاصله، همواره برای زنانی که می‌توانستند ترک موتور بنشینند اما برای رانندگی این وسیله نقلیه، سال‌ها با بحث و تحلیل‌های اجتماعی کلنجار رفته‌اند، دردسرساز بوده است. حالا معاون تقنینی معاونت پارلمانی ریاست جمهوری از ارائه لایحه‌ای به «ایران» خبر می‌دهد که قرار است به این مشکل چندین ساله خاتمه دهد. یعنی قرار است بزودی موتورسواری زنان قانونی شود. بر اساس لایحه مذکور تبصره ماده ۲۰ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، اصلاح و امکان صدور گواهینامه موتورسیکلت برای بانوان فراهم می‌شود.

سید کاظم دلخوش، معاون تقنینی معاونت پارلمانی ریاست جمهوری به «ایران» می‌گوید: «مطابق تبصره ماده ۲۰ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، صدور گواهینامه موتورسیکلت صرفاً برای مردان تعریف شده است. این محدودیت به دلیل عدم ذکر واژه «زنان» در متن قانون ایجاد شده است.» دلخوش با بیان اینکه روزبه‌روز به تعداد زنان موتورسوار اضافه می‌شود و همین لزوم برنامه‌ریزی در این زمینه را می‌طلبد، توضیح می‌دهد: «در صورت وقوع حوادث رانندگی برای زنان راکب موتورسیکلت، خسارت‌های وارده به سایر وسایل نقلیه یا عابران توسط بیمه پوشش داده نمی‌شود. این موضوع نه‌تنها برای زنان موتورسوار، بلکه برای تمامی استفاده‌کنندگان از معابر، خطرات مالی جدی ایجاد می‌کند. حرف ما این است که برای مردان گواهینامه وجود دارد، بنابراین اگر راکب موتورسیکلت یا راننده آن خدای ناکرده دچار آسیبی شوند یا اگر لازم باشد در شهرهای مختلف نظارتی بر آنها اعمال شود، پلیس می‌تواند گواهینامه آنها را بگیرد و با اعمال قانون آنها را کنترل کند. اما متأسفانه برای زنان راکب چنین شرایطی نداریم. از طرف دیگر روزبه‌روز به تعداد زنان موتورسوار افزوده می‌شود، بنابراین لازم است این افراد گواهینامه داشته و بتوانند پاسخگو باشند.»

معاون تقنینی معاونت پارلمانی ریاست جمهوری با اشاره به اینکه این طرح در معاونت پارلمانی تهیه شده است به همکاری برخی نمایندگان مجلس از جمله خانم فلاحی اشاره می‌کند و می‌گوید: «ما در معاونت پارلمانی به دنبال این هستیم تا برای زنانی که تمایل دارند موتور سوار شوند قوانینی تهیه کنیم و تدابیری برای آن اندیشیده‌ایم البته معاونت زنان ریاست جمهوری هم درصدد تهیه لایحه‌ای برای حل این مشکل است.»

همه باید گواهینامه داشته باشند

در سال ۸۹، در جریان اصلاح قانون حمل‌ونقل کشور، به پلیس تکلیف شد که صدور گواهینامه موتورسیکلت فقط برای «مردان» انجام شود. اگر این یک کلمه در اصلاح ماده ۲۲ قانون حمل‌ونقل وارد نمی‌شد، پلیس نمی‌توانست از صدور گواهینامه برای زنان خودداری کند.

پیش از این سردار سید تیمور حسینی، رئیس پلیس راهور فراجا در نشست خبری تشریح برنامه‌های پلیس در آخرین ماه از تابستان، با اشاره به بحث‌های مطرح شده در خصوص صدور گواهینامه برای موتورسواری بانوان، از بررسی مصوبه مرتبط با موتورسواری بانوان (به عنوان راکب) در دولت خبر داده و گفته بود: «ما هم منتظر ابلاغ مصوبه و قانون هستیم. پلیس مجری و تابع قانون است و در خصوص هیچ موضوعی نه اجتهاد می‌کنیم و نه نظر فقهی می‌دهیم.» پلیس می‌گوید برای موتورسیکلت‌سواری همه باید گواهینامه موتور داشته باشند و هنوز هیچ زنی نمی‌تواند گواهینامه موتورسیکلت دریافت کند، بنابراین هر زنی که راکب موتورسیکلت می‌شود، مرتکب تخلف شده و پلیس هر جایی با این مورد روبه‌رو شود، با آن برخورد می‌کند.

قانون به نفع زنان تفسیر شود

سید مهدی حجتی، وکیل پایه یک دادگستری در گفت‌وگو با «ایران» درباره موضوع صدور گواهینامه برای بانوان متقاضی رانندگی با موتورسیکلت می‌گوید: «این موضوع، ارتباطی با جنسیت شهروندان ندارد تا بخواهیم نیمی از جمعیت کشور از چنین امکانی برخوردار نباشند، هرچند ممکن است تعداد معدودی از زنان، متقاضی استفاده از چنین حقی باشند.» این وکیل دادگستری با اشاره به اینکه در قوانین جاری کشور منعی برای صدور گواهینامه رانندگی با موتورسیکلت برای بانوان وجود ندارد، توضیح می‌دهد: «از نظر فقهی و حقوقی، همواره اصل بر جواز است و این منع است که نیاز به تصریح دارد با این حال در هیچ یک از قوانین فعلی و جاری کشور، چنین منعی برای صدور گواهینامه رانندگی موتورسیکلت برای بانوان متقاضی، پیش‌بینی نشده است.» حجتی با بیان اینکه مفاد تبصره ماده ۲۰ قانون رسیدگی به تخلفات راهنمایی و رانندگی مقرر کرده صدور گواهینامه رانندگی موتورسیکلت برای مردان بر عهده نیروی انتظامی است، تأکید می‌کند: «بیشتر، مردان هستند که موتورسیکلت سوار می‌شوند نه زنان و بدیهی است که غالب و رایج بودن چیزی، به معنی ممنوعیت موارد معدود آن نیست.»

حجتی با بیان اینکه رانندگی با موتورسیکلت خصوصیتی در بر ندارد تا طبعاً ممنوعیتی برای بانوان ایجاد کند، می‌گوید: «وقتی زنان می‌توانند گواهینامه رانندگی با خودرو دریافت کنند، در مورد موتورسیکلت نیز به عنوان یک وسیله نقلیه باید از چنین حقی برخوردار باشند و به نظر می‌رسد اگر در این زمینه ابهامی در قانون وجود دارد، این ابهام باید به نفع بانوان تفسیر شود و قانونگذار نیز اصلاحات لازم را در قوانین موجود در این زمینه در دستورکار قرار دهد.» او می‌گوید: «در حال حاضر زنان ایرانی می‌توانند در بسیاری از کشورها گواهینامه رانندگی با موتورسیکلت بگیرند و اگر کشور صادرکننده گواهینامه در زمره ۶۰ کشوری باشد که با ایران توافقنامه تبادل گواهینامه رانندگی دارند، منع قانونی صریحی برای مراجعه شخص متقاضی به مرجع ذی‌صلاح برای صدور گواهینامه معادل ایرانی وجود ندارد.»

> وقتی زنان می‌توانند گواهینامه رانندگی با خودرو دریافت کنند، در مورد موتورسیکلت نیز به عنوان یک وسیله نقلیه باید از چنین حقی برخوردار باشند و به نظر می‌رسد اگر در این زمینه ابهامی در قانون وجود دارد، این ابهام باید به نفع بانوان تفسیر شود و قانونگذار نیز اصلاحات لازم را در قوانین موجود در این زمینه در دستورکار قرار دهد

نگاه عدالت اجتماعی به جای نگاه فمینیستی

ترافیک سنگین به‌ویژه در کلانشهرها برای شهروندان چاره‌ای نمی‌گذارد که از هر وسیله‌ای برای زودتر رسیدن بهره ببرند. همین باعث شده تا به اعتقاد کارشناسان، تعداد افرادی که از موتورسیکلت به عنوان وسیله نقلیه استفاده می‌کنند، افزایش پیدا کند. اما روشن نیست که چه تعدادی از راکبان موتورسیکلت‌ها به‌خصوص موتورسیکلت‌های بدون گواهینامه را زنان تشکیل می‌دهند. مریم یوسفی، جامعه‌شناس درباره این موضوع می‌گوید: «وقتی یک زن می‌تواند با خودروی سواری حتی کامیون و اتوبوس رانندگی کند و همه هم به او اعتماد کنند چرا نمی‌تواند موتورسواری کند؟» این استاد دانشگاه با تأکید بر حق موتورسواری برای همگان می‌گوید: «رانندگی یکی از فاکتورهایی است که برخی از زنان و دختران دوست دارند آن را تجربه کنند. در جامعه برخی از زنان رانندگی می‌کنند و گروهی هم اصلاً از رانندگی خوششان نمی‌آید یا از رانندگی می‌ترسند و نسبت به آن هم هیجانی ندارند. در قوانین ما گفته شده زن حق سوار شدن بر موتور را ندارد و جریمه می‌شود، ولی می‌بینیم که هیجان و اشتیاق زیادی در مورد این موضوع در بین دختران جوان حاکم است.

در جامعه با نسل جوان مواجهیم، جوانانی که پر از هیجان و احساس و تلاطم جوانی هستند که البته این یک روی سکه است؛ روی دیگر سکه، جابجایی در سطح شهر و استفاده از موتور سیکلت برای رفع نیازهای روزمره می تواند باشد.

به نظر من ایرادی ندارد که زنان از موتورسیکلت هم به عنوان وسیله نقلیه استفاده کنند. همان‌طور که یک زن می‌تواند همانند یک مرد مدیریت کارخانه‌ای را بر عهده بگیرد. در همه کارها زنان ما ثابت کرده‌اند به بهترین نحو از عهده امور بر می‌آیند. در این عرصه هم می‌توانیم به زنان اعتماد کنیم.»

به گفته یوسفی باید برای حل سایر مشکلات حوزه زنان نیز گام به گام و مرحله به مرحله پیش برویم.»

همراه با دولت

۲۲۴.۸۴۲

حکم مستمری

دولت برای حمایت از کشاورزان، روستاییان و عشایر، صندوقی بنا نهاد تا خود به عنوان کارفرمای حمایتگر، این گروه از جامعه را تحت پوشش بیمه برای بهره‌مندی از مزایای مستمری بازنشستگی، ازکارافتادگی کلی و بازماندگان قرار دهد. طبق اعلام سازمان بیمه عشایر و روستاییان دولت با مشارکت ۷۰ درصدی در این صندوق بیمه‌ای، سهم دو برابری در پرداختی‌های حق بیمه دارد و بیمه شده فقط یک سوم پرداخت می‌کند. این بیمه فرصت طلایی برای روستاییان و عشایر است، تا با کمترین هزینه بیمه شده و در زمان مشخص بازنشستگی دریافت کنند. این بیمه در ۸ سطح درآمدی است. اگر فردی، سطح یک را انتخاب کند، باید مبلغ یک میلیون و ۲۹۶ هزار تومان برای یک سال بیمه‌ای پرداخت کند، دولت هم به عنوان کارفرما، دو برابر آن یعنی مبلغ دومیلیون و ۵۹۲ هزار تومان را پرداخت می‌کند. تاکنون حدود ۲۲۴ هزار و ۸۴۳ حکم دریافت مستمری برای بیمه‌شدگان با حمایت دولت صادر شده است.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران:

هیچ بیماری از دریافت خدمات درمانی محروم نمی‌ماند

گزارش خبری

محدثه جعفری
گروه اجتماعی

شعار دولت چهاردهم بحث عدالت در سلامت و برابری در دریافت خدمات بهداشتی و درمانی است. از نمونه‌های تحقق این شعار می‌توان به بیمارستان کودکان علی‌اصغر به‌عنوان مرکز تخصصی اطفال اشاره کرد. مرکزی که تمامی اعمال مرتبط با بیماران این حوزه را به‌طور کامل انجام می‌دهد. این دانشگاه برای تحقق عدالت درمانی خدمات ویژه‌ای برای بیماران خاص در بیمارستان‌های دانشگاه فراهم کرده و تاکنون ۱۵ اداره تخصصی برای پیگیری امور این بیماران ایجاد شده است. همچنین تهیه پانسمان بیماران پروانه‌ای هم برعهده این دانشگاه گذاشته شده است. به گفته رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران، در این دولت تلاش شده تا عدالت در سلامت و دسترسی برابر به خدمات درمانی برای همه بیماران محقق شود.

هیچ بیماری از خدمت درمانی محروم نیست، موضوعی که دکتر نادر توکلی رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران به مناسبت پنجاهمین سالگرد تأسیس دانشگاه علوم پزشکی ایران به آن اشاره کرد و گفت: «دانشگاه علوم پزشکی ایران علاوه بر ارائه خدمات درمانی، متعهد به آموزش دانشجویان و انجام پژوهش‌های علمی است تا بتواند در مسیر ارتقای سلامت جامعه نقش‌آفرینی کند. این دانشگاه بخش عمده‌ای از خدمات بهداشت و درمان استان تهران را برعهده دارد و مسئولیت‌های اجتماعی سنگینی در این زمینه ایفا می‌کند. پنج شهرستان از استان تهران شامل شهر قدس، شهریار، ملارد، رباط کریم و بهارستان تحت پوشش این دانشگاه هستند. به طورکلی حدود ۴۰ درصد خدمات بهداشتی و درمانی استان تهران در این بخش‌ها ارائه می‌شود و سعی کردیم، رسالت دانشگاه در حوزه ارائه خدمات در ۲۱ بیمارستان تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی ایران به خوبی اجرا شود.»

از توسعه خدمات تخصصی برای بیماران خاص تا تهیه پانسمان‌های بیماران پروانه‌ای

رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران در پاسخ به سؤال «ایران» درباره توسعه خدمات درمانی برای بیماران خاص و صعب العلاج در مراکز درمانی تحت پوشش این دانشگاه گفت: «سبد ارائه خدمت درمانی در این دانشگاه کامل است. کاشت حلزون شنوایی از اولین اقدامات درمانی نوین بود که در دانشگاه علوم پزشکی ایران پایه‌گذاری شد و امروز این خدمت در سطح ملی توسعه‌یافته است. خدمات ویژه‌ای برای بیماران خاص در بیمارستان‌های دانشگاه فراهم شده و تاکنون ۱۵ اداره تخصصی برای پیگیری امور بیماران ایجاد شده است. همچنین تهیه پانسمان بیماران پروانه‌ای برعهده این دانشگاه گذاشته شده است.

از دیگر خدمات دانشگاه علوم پزشکی ایران هم می‌توان به ارائه خدمات روانپزشکی در مرکز روانپزشکی ایران، درمان افراد دچار سوختگی در بیمارستان شهید مطهری، درمان مبتلایان به صرع در بیمارستان فیروزگر، درمان مبتلایان به‌ام اس و پارکینسون در بیمارستان حضرت رسول اکرم اشاره کرد. همچنین بیماران کلیوی در بیمارستان هاشمی‌نژاد که قطب پیوند کلیه در کشور است خدمات مورد نیازشان را دریافت می‌کنند.»

او به درمان ناباروری به عنوان بخش‌هایی از این سبد درمانی اشاره کرد و گفت: «این خدمات هم در سطح ۳ در بیمارستان‌های فیروزآبادی و اکبرآبادی ارائه می‌شوند. به طور کلی در مجموعه دانشگاه سیستم ارجاع اجرا می‌شود و هیچ بیماری از خدمت محروم نیست. چون شعار دولت چهاردهم بحث عدالت در سلامت و برابری در دریافت خدمات است. بیمارستان کودکان علی‌اصغر به‌عنوان مرکز تخصصی اطفال، تمامی اعمال مرتبط با بیماران این حوزه را به‌طور کامل انجام می‌دهد. در مجموع، دانشگاه علوم پزشکی ایران تلاش دارد، عدالت در سلامت و دسترسی برابر به خدمات درمانی را برای همه بیماران محقق کند. خوشبختانه با توسعه زیرساخت‌ها، شاهد ارتقای خدمات درمانی هستیم.»

کاهش پرداختی از جیب مردم با نظام ارجاع

رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران در پاسخ به سؤال اختصاصی «ایران» درباره آمادگی این دانشگاه برای اجرای طرح پزشکی خانواده و نظام ارجاع توضیح داد: «بحث عدالت در سلامت شعار دولت چهاردهم بوده و هدفش ارائه بهتر خدمات درمانی و بهداشتی در نواحی کم برخوردار است. مصادیق این طرح در دانشگاه علوم پزشکی ایران این است که در شهرهای اطراف تهران که بار مراجعه بالاست و سرانه‌های بهداشتی درمانی کمتر است، توسعه خدمات داشته باشیم. خوشبختانه طی دو سال اخیر تعدادی بیمارستان به بهره‌برداری رسیده است که توسعه این بیمارستان‌ها و ارائه خدمات تخصصی و فوق تخصصی در این بیمارستان‌ها می‌تواند به تحقق شعار عدالت در سلامت کمک کننده باشد. نکته دیگر بحث اجرای پزشکی خانواده و نظام ارجاع است که اجرای آن از مراکز بهداشت کلید خورده و در ادامه طی یکی دو سال آینده تکمیل می‌شود. روند ارجاع بیماران از لحاظ سیستم فنی کامل است، اما بحث اصلی تأمین نیروی پزشک و مشوق‌های آن در سطح یک یعنی خانه‌های بهداشت است. به ازای هر سه هزار نفر یک نیروی پزشک نیازداریم که با برنامه‌ریزی در حال تأمین این نیروها هستیم.»

او درباره اعتمادسازی مردم برای قرارگرفتن در فرآیند پزشکی خانواده هم گفت: «با قرارگرفتن در این فرآیند بهداشتی و درمانی، تأمین دارو، آزمایش‌ها و خدمات تخصصی سطح دو و سه با فرانشیز حداقلی انجام می‌شود. حتی از فرانشیزی که اکنون مردم به بیمارستان‌های دولتی پرداخت می‌کنند هم کمتر خواهد بود.»

> برای نوسازی تخت‌های بیمارستانی ۱۶۰۰ تخت در دست ساخت و راه‌اندازی است که ۸۰۰ تخت را خیرین می‌سازند. تخت روانپزشکی هم تکمیل شده و تا پایان سال راه‌اندازی می‌شود

راه‌اندازی بیمارستانی برای سوختگی

رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران درباره پروژه‌های در دست اجرا هم توضیح داد: «خبر خوب برای مردم تهران، راه‌اندازی فاز اول بیمارستان مطهری در حوزه سوختگی است که طی دو تا سه ماه آینده افتتاح خواهد شد. همچنین این بیمارستان به‌عنوان کمربند شمال کشور در حوزه رسیدگی به بیماران سوختگی و حوادث رانندگی عمل خواهد کرد. در غرب تهران نیز چند پروژه بیمارستانی در دست ساخت است که به‌زودی به بهره‌برداری می‌رسند.»

۳۲۰ تخت روانپزشکی تا پایان سال راه‌اندازی می‌شود

او درباره فرسودگی تخت‌های بیمارستانی هم گفت: «عمر بسیاری از بیمارستان‌ها بالاست و به ۴۰ تا ۵۰ سال می‌رسد. برای نوسازی تخت‌های بیمارستانی ۱۶۰۰ تخت در دست ساخت و راه‌اندازی است که ۸۰۰ تخت را خیرین می‌سازند. تخت روانپزشکی هم تکمیل شده و تا پایان سال راه‌اندازی می‌شود. بیمارستان جایگزین حضرت رسول هم ۵۰ درصد پیشرفت داشته و با تکمیل آن ۳۲۰ تخت نوسازی خواهد شد. بیمارستان ۳۲۰ تختخوابی شهریار هم بخشی از کمبودها را جبران کرد. بیمارستان شهدای هفتم تیر هم جایگزین آن پیشرفت ۷۰ درصدی دارد و سال آینده تکمیل خواهد شد.»

سامانه ۱۹۰ آماده پاسخگویی به شکایات

توکلی با اشاره به اهمیت رسیدگی به مطالبات مردم در حوزه سلامت گفت: «دانشگاه علوم پزشکی ایران با بهره‌گیری از ظرفیت تعداد زیادی بیمارستان و مراکز درمانی، خدمات گسترده‌ای را به مردم ارائه می‌دهد. در همین راستا، سامانه ۱۹۰ به‌طور شبانه‌روزی فعال است و تمامی شکایات و درخواست‌های مردمی را دریافت و پیگیری می‌کند. فرقی نمی‌کند موضوع شکایت یا نیاز درمانی مربوط به کدام گروه از بیماران باشد؛ حتی مادران باردار پرخطر نیز در صورت بروز مشکل از طریق این سامانه هدایت می‌شوند و خدمات لازم را دریافت می‌کنند. تیم‌های نظارتی دانشگاه نیز به‌طور مداوم فعالیت کرده و موارد را در ساعات مختلف شبانه‌روز رصد می‌کنند. با راه‌اندازی و فعال نگه داشتن این سامانه، تلاش می‌کنیم، عدالت در سلامت محقق شود.»

> خدمات ویژه‌ای برای بیماران خاص در بیمارستان‌های دانشگاه فراهم شده و تاکنون ۱۵ اداره تخصصی برای پیگیری امور بیماران ایجاد شده است. همچنین تهیه پانسمان بیماران پروانه‌ای برعهده این دانشگاه گذاشته شده است

در دولت چهاردهم رقم خورد

تولید رادار ملی برای تأمین ایمنی پروازها

بهره‌برداری از پروژه‌های بومی و ملی در فرودگاه‌های کشور

گزارش

سهیلا یادگاری
گروه اقتصادی

پروژه مهم بهسازی سطوح پروازی فرودگاه کرمانشاه در منطقه غرب کشور، اواخر سال گذشته، توسط رئیس جمهوری افتتاح شد و اوایل خرداد ماه امسال نیز به مناسبت سالروز آزادسازی خرمشهر، رادار بومی فرودگاه آبادان که به همت و تلاش متخصصان داخلی تولید شده بود، به بهره‌برداری رسید. در ماه‌های اخیر، با وجود جنگ ۱۲ روزه، یکی از مهم‌ترین اهداف دولت حفظ ثبات اقتصادی و اتمام بموقع پروژه‌های عمرانی و فرودگاهی بوده است.

محمد امیرانی، مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی با اشاره به اقدامات انجام شده در یک سال دولت چهاردهم برای افزایش عملیات فرودگاهی گفت: «در این مدت دولت تمام تلاش خود را برای رفع مشکلات مردم به کار گرفته و همواره در کنار مردم و مطالبات آنان بوده است، لذا شعار «۱۲ ماه تلاش، ۱۲ روز دفاع» یادآوری حضور دولت در کنار مردم بود و هفته دولت ۱۴۰۴ نیز فرصتی شد تا دولت به مردم بگوید که در طول یکسال گذشته چه اقدامات مهمی در کشور انجام شده و چه تعداد پروژه‌های عمرانی در کشور به بهره‌برداری رسیده است.

وی گفت: «بهره‌برداری از پروژه‌های عمرانی و فرودگاهی، افزایش ناوگان و پروازهای هوایی، بهبود کارآیی و بهره‌وری، ارتقای رضایت شهروندان، دسترسی آسان به خدمات دولتی، افزایش مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری‌ها و ارتقای مهارت‌ها و توانمندی‌های مردم از مهم‌ترین اهداف دولت چهاردهم در طول یکسال گذشته بوده است.»

بهره‌برداری از رادار بومی فرودگاه آبادان

معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به بهره‌برداری از رادار بومی M-SSR ModeS فرودگاه آبادان گفت: «عملکرد مثبت این سامانه نشان از همت متخصصان صنعت هوانوردی کشور برای دستیابی و خودکفایی درعرصه‌های مهم صنعت هوانوردی بین‌المللی دارد و طراحی، تولید، نصب و راه‌اندازی این رادار بومی و دانش‌بنیان با شعاع عملکرد ۴۵۰ کیلومتری پروازهای مسافری در جنوب غرب کشور، برگ زرینی از تلاش‌های متخصصان ایرانی در تولید تجهیزات مورد نیاز صنعت هوانوردی کشور است.

وی افزود: «این رادار پیشرفته با عنوان «پروژه زاگرس» با همکاری اساتید دانشگاه صنعتی اصفهان و متخصصان صنعت فرودگاهی و هوانوردی ایران تولید شده و با ارائه خدمات مورد نیاز به پروازهای مسافری در آسمان جنوب غرب کشور، نقش مهمی در تأمین ایمنی پروازها در این منطقه دارد.»

به گفته امیرانی، این رادار پیشرفته مطابق با استانداردهای بین‌المللی صنعت هوانوردی طراحی و تولید شده و طراحی و ساخت این رادار به‌عنوان یکی از مهم‌ترین پروژه‌های راهبردی شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران با استفاده از توانمندی‌های علمی مراکز دانشگاهی کشور در سال ۱۳۹۸ در دستور کار قرار گرفت و هم‌اکنون در فرودگاه آبادان زیر بار ترافیک رفته است.

بر اساس این گزارش این پروژه بزرگ بومی - ملی با تلاش و همکاری کارگروه‌های تخصصی حوزه عملیات هوانوردی با ارائه راهکارهای فنی و اجرایی آماده شد، به طوری که با بررسی‌های مرکز پژوهش و تحقیقات وزارت راه و شهرسازی و همچنین معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به‌عنوان یکی از طرح‌های برگزیده پژوهشی سال ۱۴۰۳ در زمینه همکاری‌های صنعت و دانشگاه با دریافت لوح سپاس و تندیس، مورد تقدیر قرار گرفت.

> به گفته امیرانی، با راه‌اندازی رادار فرودگاه آبادان نقاط کور راداری در منطقه جنوب غرب و غرب کشور برطرف شد و پوشش راداری این منطقه تکمیل و با پشتیبانی رادار اهواز تمامی پروازها به شعاع بیش از ۴۵۰ کیلومتر در این منطقه قابل رصد و رهگیری است

رادار M-SSR ModeS که بر اساس برنامه‌ریزی انجام شده، هم‌اکنون در فرودگاه آبادان به بهره‌برداری رسیده، تحولی بزرگ در زمینه تولید بومی تجهیزات صنعت هوانوردی است که توسط متخصصان ایرانی و به صورت تماماً بومی طراحی شده و در فرودگاه آبادان کار خود را آغاز کرده و قیمت تمام شده آن یک چهارم مشابه خارجی است. با اضافه شدن این رادار به شبکه کنترل ترافیک هوایی کشور امکان شناسایی و هدایت هواپیماهای غیر نظامی در شعاع ۴۵۰ کیلومتری از محل نصب در جنوب غرب کشور مطابق با الزامات و استانداردهای هوایی بین‌المللی فراهم شده است.

پس از راه‌اندازی و انجام آزمون‌های مورد نیاز این سامانه در فرودگاه آبادان، هم‌اکنون استفاده از نتایج پروژه برای ارتقای سامانه‌های راداری در سایر نقاط کشور و استقرار رادار در نقاطی که فاقد سامانه هستند در دستور کار شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران قرار گرفته است.

مدیر عامل شرکت فرودگاه‌ها با اشاره به اینکه، تولید و نصب این رادارها برای افزایش ایمنی پرواز یک ضرورت صنعت هوانوردی کشور است گفت: «با توجه به تحریم‌های ظالمانه علیه کشورمان و عدم تأمین قطعات مورد نیاز در زمان بروز اشکالات فنی، مهندسان کشورمان با بهره‌گیری از تخصص و تجربه این رادار را طراحی و تولید کردند و مقرر شده از این پس نیاز فرودگاه‌های کشور به این نوع رادارها در صنعت الکترونیک هوایی در داخل کشور تأمین شود.»

به گفته امیرانی، با راه‌اندازی این رادار نقاط کور راداری در منطقه جنوب غرب و غرب کشور برطرف شد و پوشش راداری این منطقه تکمیل و با پشتیبانی رادار اهواز تمامی پروازها به شعاع بیش از ۴۵۰ کیلومتر در این منطقه قابل رصد و رهگیری است. افزایش چشمگیر ضریب ایمنی پروازهای داخلی و پروازهای عبوری از آسمان ایران، کاهش تأخیرات پروازها، افزایش ظرفیت پذیرش پروازهای عبوری از فضای کشور و رشد درآمدهای ارزی شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران از مهم‌ترین نتایج مثبت اجرای این طرح بزرگ ملی در فرودگاه آبادان بوده است.

بازسازی باند و سطوح پروازی فرودگاه کرمانشاه

معاون وزیر راه و شهرسازی، با اشاره به اقدام عمرانی دیگر در فرودگاههای کشور گفت: «با بهره‌برداری از پروژه بازسازی باند و سطوح پروازی فرودگاه کرمانشاه به دستور رئیس جمهوری در سال گذشته این فرودگاه در غرب کشور برای انجام پروازهای مردم استان‌های کرمانشاه، همدان، لرستان، ایلام و کردستان به فرودگاه هاب منطقه‌ای تبدیل شد.»

وی افزود: «باند جدید فرودگاه کرمانشاه و توسعه اپرون این پروژه بزرگ فرودگاهی پس از ۱۸ ماه تلاش مدیران شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران به بهره‌برداری رسید و هم‌اکنون این فرودگاه به یکی از فرودگاه‌های مهم برای پروازهای عبوری داخلی و خارجی در غرب کشور تبدیل شده است.»

بر اساس این گزارش مجموعه اقدامات مربوط به عوامل پروازی و پروژه بازسازی سطوح پروازی فرودگاه شهید اشرفی اصفهانی کرمانشاه با اعتبار هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان شامل؛ «باند پروازی به طول سه هزار و ۴۰۰ متر و عرض ۶۰ متر به مساحت ۲۰۴ هزار متر مربع»، «باند اضطراری به طول سه هزار و ۳۴۰ متر و عرض ۴۵ متر به مساحت ۱۵۰ هزار و ۳۰۰ متر مربع»، (تاکسی‌وی‌های ارتباطی) باندهای خزش «به مساحت ۷۰ هزار مترمربع»، «اقدامات استانداردسازی مبتنی بر دستورالعمل‌های بین‌المللی در ۲ طرف باند پروازی» حریم ایمنی پرواز «به عرض ۱۴۰ متر از محور باند پروازی و در مجموع به مساحت ۷۹۰ هزار مترمربع»، «اپرون محل توقف هواپیما به طول ۳۶۰ متر و عرض ۱۸۰ متر به مساحت ۶۴ هزار و ۸۰۰ مترمربع»، «نصب و راه اندازی ۴۴۰ عدد چراغ سیستم روشنایی»، «اجرای سیستم زهکش سطحی به طول ۱۰ هزار متر طول و زهکش زیر سطحی به طول ۱۸ هزار و ۵۰۰ متر طول» است.

پروژه توسعه و نوسازی باند جدید فرودگاه کرمانشاه به طول ۳۴۰۰ متر و توسعه اپرون این پروژه بزرگ فرودگاهی پس از ۱۸ ماه تلاش آماده افتتاح شد و امسال در ایام اربعین حسینی فرودگاه کرمانشاه به یکی از فرودگاه‌های پرتردد زائران ایرانی برای شرکت در مراسم اربعین در کربلای معلی بود.

مسکن تدریجی؛ تجربه موفق جهانی برای اقشار کم‌درآمد

یادداشت

مجید روستا
عضو هیأت مدیره شرکت بازآفرینی شهری ایران

مسکن در هر جامعه‌ای فراتر از یک کالای اقتصادی صرف است؛ پدیده‌ای اجتماعی، فرهنگی و حتی سیاسی که نقشی اساسی در تحقق عدالت اجتماعی دارد. در ایران اما سیاست‌های رایج در حوزه مسکن، بویژه برای گروه‌های کم‌درآمد شهری، در طول دهه‌های گذشته اغلب ناکام بوده‌اند. اتکای صرف به ساخت واحدهای کامل و پرهزینه، علاوه بر تحمیل بار مالی سنگین بر دولت، در عمل بسیاری از خانوارهای هدف را ازخانه‌دار شدن بازداشته است.

این تجربه‌ها نشان می‌دهد که شاید زمان آن فرا رسیده باشد تا به جای تکرار سیاست‌های مرسوم، به الگوهایی بیندیشیم که بتوانند واقعیت‌های معیشتی و اقتصادی اقشار کم‌درآمد را در نظر بگیرند. یکی از این الگوها «مسکن تدریجی» است. مسکن تدریجی بر این ایده استوار است که خانه نباید محصولی کامل و از پیش آماده باشد، بلکه می‌تواند فرآیندی تدریجی و مشارکتی باشد. در این رویکرد، به جای واگذاری یک واحد کامل، یک «هسته آغازین» شامل اتاق، آشپزخانه و سرویس بهداشتی در اختیار خانوار قرار می‌گیرد. خانواده‌ها سپس متناسب با توان مالی و نیازهای خود، خانه را در طول زمان توسعه می‌دهند. این فرآیند اگرچه زمان‌بر است، اما دو مزیت بزرگ دارد: اول، هزینه‌های اولیه را به شکل چشمگیری کاهش می‌دهد و فشار مالی را از دوش دولت و خانوار برمی‌دارد؛ دوم، حس مالکیت و تعلق اجتماعی را در ساکنان تقویت می‌کند. خانه‌ای که به دست خود خانواده ساخته و تکمیل شود، صرفاً یک سرپناه نیست، بلکه به بخشی از هویت فردی و محله‌ای بدل خواهد شد. نمونه‌های موفق جهانی گواه کارآمدی این الگو هستند.

در شیلی، پروژه‌هایی چون لارینا وویلاآندلس نشان دادند که چگونه یک هسته کوچک می‌تواند در گذر زمان و با مشارکت مستقیم مردم، به خانه‌ای کامل و محله‌ای پایدار تبدیل شود. در کلمبیا نیز محله‌هایی در بوگوتا که در دهه ۱۹۷۰ تنها با یک اتاق و سرویس بهداشتی آغاز شدند، امروز به مناطق شهری برخوردار از خدمات عمومی بدل شده‌اند. تجربه این کشورها نشان می‌دهد که مسکن تدریجی نه یک راه‌حل اضطراری، بلکه ابزاری برای توسعه پایدار شهری است. در ایران نیز بخش بزرگی از جمعیت شهری کم‌درآمد عملاً سال‌هاست همین مسیر را، هرچند غیررسمی و بدون حمایت نهادی، طی می‌کنند. بسیاری از سکونتگاه‌های غیررسمی، نتیجه تلاش خانواده‌ها برای ساخت تدریجی خانه‌های خود بوده است؛ اما به دلیل نبود حمایت قانونی، این واحدها اغلب با مشکلاتی همچون نداشتن سند رسمی، کیفیت پایین ساخت‌وساز و نبود خدمات شهری مواجه‌اند. همین جاست که نقش سیاست‌گذاری عمومی پررنگ می‌شود: اگر این روند طبیعی خانوارها به رسمیت شناخته شود و چهارچوبی قانونی و حمایتی برای آن ایجاد شود، می‌تواند به جای سکونتگاه‌های بی‌کیفیت، محلاتی پایدار و برخوردار بسازد. با این حال، اجرای سیاست مسکن تدریجی در کشور ما با موانعی جدی مواجه است. قوانین ساخت‌وساز صدور پایان‌کار را تنها برای ساختمان‌های تکمیل‌شده مجاز می‌دانند، در حالی که فلسفه مسکن تدریجی بر نیمه‌تمام بودن بنا استوار است.

ضوابط تفکیک زمین در طرح‌های شهری اغلب قطعات بزرگی را تعریف می‌کنند که برای خانوارهای کم‌درآمد غیرقابل تأمین است. نظام وام‌دهی نیز با سخت‌گیری‌هایی چون لزوم داشتن سند رسمی یا بازپرداخت‌های سنگین، عملاً بسیاری از خانوارها را از چرخه حمایت خارج می‌کند. افزون بر این، ارائه خدمات شهری نظیر آب، برق و گاز به شرط پایان‌کار، روند تدریجی‌سازی را دشوارتر می‌سازد. راه برون‌رفت از این چرخه، بازنگری در قوانین و ایجاد آیین‌نامه‌های خاص برای مسکن تدریجی است. صدور پایان‌کار مرحله‌ای، اعطای وام‌های خرد و زنجیره‌ای برای مراحل مختلف ساخت، استفاده از مصالح و نیروی کار بومی، و همچنین تأمین زمین‌های درون‌شهری از طریق همکاری بخش خصوصی و دولت، می‌تواند زمینه اجرای این سیاست را فراهم کند. از سوی دیگر، سازماندهی اجتماع محلی و ایجاد تعاونی‌های مسکن، مشارکت اجتماعی را تقویت کرده و به شکل‌گیری هویت محله‌ای کمک خواهد کرد. در نهایت باید گفت مسکن تدریجی یک مدل آماده و ثابت نیست، بلکه فرآیندی پویا و سازگار با شرایط متنوع خانوارهاست.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور:

مالیات ۹ میلیون و ۳۰۰ هزار مؤدی صفر شد

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور با تأکید بر همگامی این سازمان با بهبود فضای کسب و کار از تحول در نظام مالیاتی با رویکرد هوشمندسازی خبرداد.

سید محمدهادی سبحانیان، رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور عصر سه‌شنبه ۴ شهریورماه در نشست با اصحاب رسانه که به مناسبت هفته دولت برگزارشد، جلسات مستمر با اصحاب رسانه را برای تبیین و همراه‌سازی مؤدیان مالیاتی و آحاد جامعه با نظام مالیاتی ارزشمند دانست و به تشریح رویکردها و اقدام‌های جدید این سازمان در راستای اصلاح فرآیندهای مالیات‌ستانی، هوشمندسازی و حمایت از فعالان اقتصادی پرداخت.

وی با تأکید بر همگامی این سازمان با بهبود فضای کسب و کار، اظهار داشت: رویه‌های جاری سازمان امور مالیاتی را به گونه‌ای اصلاح کرده‌ایم که فرآیندهای مالیات‌ستانی در جهت بهبود فضای کسب و کار باشد.

وی با اشاره به رویکرد جدید سازمان در اصلاح فرآیندها، تصریح کرد: رویکرد ما این است که بتوانیم تعیین مالیات را به‌صورت حداکثری، سیستمی کنیم. اصلاح ساختار سازمان و ایجاد دو دفتر ویژه "حسابرسی سیستمی" و "خوداظهاری" در راستای تحقق مالیات‌ستانی هوشمند انجام شده است.

سبحانیان به‌عنوان نمونه‌ای بارز از این تحول، به حوزه مستغلات اشاره کرد و گفت: در حوزه مستغلات، صددرصد فرآیندها به‌صورت سیستمی و بدون هیچ نوع مداخله انسانی انجام می‌شود و این موضوع موجب کاهش چشمگیر فرارهای مالیاتی شده است.

وی تأکید کرد: امروز اقشار ضعیف جامعه بیش از گذشته از عدالت مالیاتی بهره‌مند می‌شوند و این تحول بزرگ، گامی مؤثر در جهت اجرای عدالت اقتصادی در کشور به‌شمار می‌رود. درواقع، بیش از ۹۰ درصد مالیات مشاغل زیر ۳۰ میلیون تومان است و تمرکز بر دانه درشت هاست و اگر کسی مستحق پرداخت مالیات نیست مالیاتی نمی‌دهد. به جهت اینکه ما سطح معافیت را بالا بردیم از ۱۲ میلیون مودی، ۹ میلیون و سیصد هزار مودی مالیات صفر دارند.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور با بیان اینکه اطلاعات مالی و اقتصادی در حوزه‌های مختلف کشور به‌صورت هوشمند در حال تجمیع است گفت: امروز سامانه‌ها این امکان را فراهم کرده‌اند که صرفاً براساس داده‌های معتبر، میزان مالیات مؤدیان تعیین شود؛ این موضوع یکی از دستاوردهای مهم سازمان امور مالیاتی در سال‌های اخیر به شمار می‌رود.

سبحانیان از تحول جدی در حوزه اظهارنامه‌های مالیات بر ارزش افزوده خبر داد و عنوان کرد: پیشتر این اظهارنامه‌ها به‌طور کامل رسیدگی می‌شد، اما در حال حاضر میزان رسیدگی در این بخش تنها سه درصد است. وی مزایای هوشمندسازی نظام مالیاتی را برشمرد و تصریح کرد: وقتی نظام مالیاتی به سمت هوشمندسازی سوق پیدا کند، روند امور اقتصادی پیش‌بینی‌پذیرتر می‌شود. وی اضافه کرد که محاسبه سیستمی مالیات برمبنای داده، مزیت‌ها و تسهیلات زیادی پیش روی نظام مالیاتی و مؤدیان قرار داده است.

در راستای حمایت از فعالان اقتصادی، سبحانیان از افزایش سقف فروش سالانه برای استفاده از تسهیلات تبصره ۱۰۰ خبر داد و گفت: سقف فروش سالانه ۲۱ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان برای استفاده از تسهیلات تبصره ۱۰۰ در نظر گرفته شده که نسبت به سال قبل افزایش یافته است.

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان اینکه امسال رشد قابل توجهی در عدد مالیات‌های وصولی داشته‌ایم، افزود: این افزایش نه به واسطه فشار بر مؤدیان، بلکه در نتیجه استفاده از ظرفیت‌های داده‌ای و سامانه‌ای به‌دست آمده است. ما تلاش کردیم با لحاظ کردن وضعیت اقتصادی کشور، پیشنهاداتی درزمینه افزایش سقف معافیت‌ها ارائه کنیم که درصورت تصویب، میزان معافیت مالیاتی برای برخی اقشار، دو برابر سال گذشته خواهد شد.

سبحانیان همچنین با بیان این‌که وابستگی منابع کشور به نفت موجب بروز ناترازی‌ها، گسترش نقدینگی و تورم بالا شده است اظهار داشت: براساس اسناد بالادستی موظفیم هزینه‌های دولت را از محل مالیات تأمین کنیم. شما باید مطالبه کنید تا مخارج حاکمیت نیز به‌درستی مدیریت شود و بتوان بند (خ) ماده ۲۰ برنامه هفتم را به‌عنوان منبع مالیاتی در نظر گرفت.

وی با اشاره به تحول الکترونیکی در خدمات مالیاتی، اظهار کرد: الکترونیکی کردن، صرفاً پرکردن فرم اظهارنامه یا تبصره به‌صورت مجازی نیست، بلکه اظهارنامه پیش‌فرض در حال تهیه است و در حوزه اشخاص حقیقی، رسیدگی‌ها در حد ۲ یا ۳ درصد انجام می‌شود.

سبحانیان ادامه داد: در سامانه مؤدیان، در لبه فن‌آوری دنیا حرکت می‌کنیم. از اول دی‌ماه، دیگر صورتحساب کاغذی نداریم و تمام فرآیند باید در این سامانه انجام شود. در حوزه مالیات بر ارزش افزوده، اظهارنامه‌هایی داشتیم که از سال ۱۳۸۷ رسیدگی نشده بود که اکنون به‌صورت سیستمی بررسی و تعیین‌تکلیف شده‌اند.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی با تأکید بر شفافیت فرآیندها تصریح کرد: در این مسیر ممکن است با مواردی روبه‌رو شویم که رسیدگی‌ها غیرواقعی بوده باشد که در چنین مواردی امکان اعتراض برای مؤدیان وجود دارد. هم‌اکنون بیش از ۱۲ میلیون مؤدی در حال رسیدگی سیستمی هستند.

وی با اشاره به یکی از مهمترین دغدغه‌های فعالان اقتصادی گفت: رسیدگی به تراکنش‌های بانکی از موضوعات مورد اعتراض مؤدیان بود که اکنون سامانه‌ای برای این موضوع راه‌اندازی شده است تا مؤدیان بتوانند تراکنش‌های بانکی خود را تأیید یا رد کنند.

سبحانیان نظام مالیاتی را در حال تغییر پارادایم دانست و افزود: مؤدیان باید اطلاعات خود را به‌روز کنند؛ این تغییر یک موهبت برای فعالان اقتصادی است. شما شرکای راهبردی ما هستید و باید با تعامل و همراهی مثبت، مسیر رشد و تحول را پیش ببریم.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور به اهمیت قطعی کردن پرونده‌های مالیاتی در پیش‌بینی‌پذیر شدن نظام مالیاتی کشور اشاره کرد و گفت: قطعی کردن احکام مالیاتی می‌تواند دغدغه بسیاری از مؤدیان را درخصوص صورت‌حساب‌های مالیاتی مرتفع کند.

مالیات مقطوع تبصره ۱۰۰ با حداکثر مساعدت اعلام می‌شود

در ادامه این مراسم محمد برزگری، سرپرست معاونت تحول هوشمند نظام مالیاتی، در جمع خبرنگاران به تشریح جزئیات تسهیلات جدید مالیاتی و رویکردهای سازمان در راستای هوشمندسازی فرآیندهای مالیات‌ستانی پرداخت. وی تأکید کرد که هدف اصلی، تسهیل امور مؤدیان و کاهش هزینه‌های اداری است.

برزگری با اشاره به اهمیت تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم،تصریح کرد: مالیات مقطوع تبصره ۱۰۰ با مساعدت حداکثری از سوی سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌شود. استفاده از این تبصره، هم به کاهش هزینه‌های وصول برای سازمان امور مالیاتی کمک می‌کند و هم به کاهش هزینه‌های حسابرسی برای مؤدیان منجر می‌شود.وی همچنین خاطرنشان کرد: در تبصره ماده ۱۰۰ امسال، امکان اعمال معافیت برای فعالیت‌های دارای مجوز اشخاص حقیقی نیز فراهم است. این اقدام نشان‌دهنده حمایت سازمان از فعالان اقتصادی خرد و متوسط است.

سرپرست معاونت هوشمندسازی سازمان امور مالیاتی درباره پذیرش اظهارنامه‌های مؤدیان، گفت: چنانچه مؤدیان، مالیات مقطوع را نپذیرند و برای ارائه اظهارنامه مراجعه نکنند، همان مالیات مقطوع برای آنها اعمال می‌شود و مشمول پرداخت جریمه عدم تسلیم اظهارنامه نمی‌شوند. این رویکرد، انعطاف‌پذیری بیشتری را برای مؤدیان فراهم می‌آورد.

وی همچنین به "اظهارنامه پیش‌فرض" اشاره کرد و افزود: برای افراد بالای سقف فروش سالانه تبصره ۱۰۰، با همان تسهیلات تبصره به‌عنوان کم‌ریسک مورد پذیرش قرار می‌گیرد و مالیاتشان قطعی می‌شود.

برزگری ادامه داد: درصورت تأیید اظهارنامه پیش‌فرض توسط مودی، اظهارنامه او در راستای اجرای ماده (۹۷) قانون، کم‌ریسک تلقی شده و قطعی می‌شود و بنای نظام مالیاتی پذیرش خوداظهاری مؤدیان است.

سرپرست معاونت هوشمندسازی سازمان امور مالیاتی به گام‌های سازمان در جهت هوشمندسازی نیز پرداخت و تأکید کرد: پیامک‌های سازمان امور مالیاتی صرفاً با سرشماره MALIAT ارسال می‌شود و برای مؤدیانی که مالیاتشان صفر می‌شود نیز پیامک با همین سرشماره ارسال می‌شود. این اقدام، به افزایش امنیت و جلوگیری از سوءاستفاده‌های احتمالی کمک می‌کند.

وی در پایان خاطرنشان کرد: علاوه بر امکان انجام خدمات مالیاتی از طریق سکوهای داخلی و درگاه خدمات الکترونیک، شرکت‌های معتمد نیز به کمک مؤدیان مالیاتی می‌آیند. این رویکرد چندکاناله، دسترسی مؤدیان به خدمات مالیاتی را تسهیل می‌کند و از بار مراجعات حضوری می‌کاهد.

تحقق حکمرانی مردمی در نظام مالیاتی با حق انتخاب محل مصرف مالیات

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی گفت: یکی از ثمرات اصلی درزمینه مشارکت دادن مردم در تعیین تکلیف محل هزینه‌کرد مالیات‌ها، تحقق حکمرانی مردم بوده است.

شهبار حسن‌پور نماینده مردم کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی با اشاره به شفافیت در مصرف مالیات و اهمیت آن در تحقق یک نظام مالیاتی عادلانه گفت: یکی از اقدام‌های مثبت و مفید فایده در سال‌های اخیر در راستای شفافیت در مصرف مالیات و همچنین توسعه زیرساختی کشور با نظرخواهی مستقیم از مردم، طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها بوده است که سازوکاری جدید را در حکمرانی مردمی پدید آورده است.

این نماینده مجلس در ادامه با اشاره به اهمیت مشارکت یافتن مردم در تعیین تکلیف مصرف مالیات خود و نتایجی از قبیل کاهش فرار مالیاتی، افزایش همراهی مردم با نظام مالیاتی و بهبود اطمینان بین حاکمیت و مردم خاطرنشان کرد: یکی از نتایج اصلی و کلیدی در مشارکت یافتن مردم در تعیین تکلیف مصرف مالیات خود این است که پول مالیات با نظر مستقیم مردم خرج می‌شود و مردم خروجی مالیات خود را می‌بینند که منجر به پایان یافتن یک پروژه عمرانی در شهر خود یا یک منطقه محروم خواهد شد و به این ترتیب فرار مالیاتی کاهش و همراهی با پرداخت مالیات و اعتماد به نظام مالیاتی کشور افزایش خواهد یافت.

حسن‌پور با اشاره به افزایش حجم اعتبارات طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها در سال ۱۴۰۴ گفت: طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها با موفقیت خود توانسته است که تداوم یابد و برای سال جاری نیز اعتبارات طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها به بیش از ۱۸ هزار میلیارد تومان رسیده است.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس گفت: بنابراین یکی از ثمرات اصلی درزمینه مشارکت دادن مردم در تعیین تکلیف محل هزینه‌کرد مالیات‌ها، تحقق حکمرانی مردم بوده است. این طرح با موفقیت خوبی در سال ۱۴۰۳، موجب جلب نظر و مشارکت مردم شده است و به همین دلیل نیز برای سال ۱۴۰۴، با رشد ۵۰ درصدی اعتبارات روبه‌رو بوده است.

اخبار

بررسی میزان پیشرفت سه طرح مهم نفتی و تأمین کالای اساسی با حضور رئیس جمهوری

جلسه بررسی گزارش پیشرفت اجرای طرح‌های افزایش ظرفیت تولید نفت، جمع‌آوری گازهای مشعل و تهاتر کالا و تأمین کالاهای اساسی به ریاست رئیس‌جمهوری برگزار شد.

به گزارش ایرنا «مسعود پزشکیان» در ادامه جلسات پیگیری و نظارت بر اجرای طرح‌های مهم دولت، در نشستی با حضور رئیس دفتر رئیس‌جمهوری، وزیر نفت، رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس هیأت عامل صندوق توسعه ملی و جمعی دیگر از مسئولان مربوطه به بررسی گزارش‌های سازمان برنامه و بودجه از کیفیت اجرا و میزان پیشرفت سه طرح مهم افزایش ضربتی ۲۵۰ هزار بشکه‌ای ظرفیت تولید نفت، جمع‌آوری گازهای مشعل و تهاتر کالا و تأمین کالاهای اساسی پرداختند.

در این جلسه با توجه به تأکید رئیس‌جمهوری پزشکیان برای افزایش هرچه سریع‌تر افزایش ظرفیت تولید نفت کشور، ابتدا رئیس و مسئولان سازمان برنامه و بودجه گزارش پیشرفت اجرای طرح افزایش ۲۵۰ هزار بشکه‌ای نفت را که با کسب اجازه از مقام معظم رهبری تأمین سرمایه اجرای آن با مشارکت صندوق توسعه ملی انجام شده، ارائه کردند.

با تکمیل این طرح از محل افزایش ظرفیت ۲۵۰ هزار بشکه‌ای نفت از محل ۴۰ میدان نفتی مناطق مختلف، سالانه ۷ میلیارد دلار به درآمد نفتی کشور افزوده خواهد شد. رئیس‌جمهوری ۲۲ مرداد نیز جلسه دیگری برای بررسی خط زمانی پیشرفت طرح ضربتی افزایش تولید ۲۵۰ هزار بشکه‌ای نفت برگزار کرده بود.

همچنین گزارش کیفیت اجرا و میزان پیشرفت طرح جمع‌آوری گازهای همراه (مشعل) نیز بر اساس برنامه منظمی که در دولت به این منظور تدوین شده، از سوی رئیس و مسئولان سازمان برنامه و بودجه ارائه شد.

با اجرای کامل این برنامه و جمع‌آوری همه گازهای همراه که در حال حاضر علاوه بر اتلاف و سوزاندن ثروت ملی روی مشعل‌ها، باعث ایجاد آلایندگی شدید محیط زیست نیز می‌شوند، علاوه بر تولید فرآورده‌های جدید، ایجاد فرصت‌های شغلی و جلوگیری از آلودگی محیط زیست، سالانه حداقل ۶ میلیارد دلار به درآمدهای ارزی کشور نیز افزوده خواهد شد.

گزارش دیگر ارائه شده در این جلسه نیز مربوط به کیفیت اجرای طرح تهاتر کالا و واردات و تأمین کالاهای اساسی مورد نیاز کشور از این مسیر بود که رئیس‌جمهوری پس از گوش سپردن به این گزارش‌ها، دستوراتی برای بهبود و سرعت‌بخشی به اجرای آنها صادر کرد.

تمهیدات بانک مرکزی برای حمایت از صنایع آسیب دیده

بانک مرکزی تمهیداتی شامل تمدید مهلت بازپرداخت تسهیلات بانکی، تعلیق موقت چک‌های برگشتی و بخشودگی وجه التزام تأخیر تأدیه دین تسهیلات (برای مدت معین) برای حل چالش‌های سرمایه‌گذاری بخش‌های مختلف اقتصادی و حمایت از صنایع آسیب‌دیده در دوره پساجنگ ۱۲ روزه در نظر گرفته است.

این تمهیدات براساس اعلام اداره مطالعات و مقررات بانکی برای بهره‌برداری بنگاه‌ها و فعالان اقتصادی به شرح زیر است:

۱. در خصوص تمدید مهلت بازپرداخت تسهیلات بانکی وفق مفاد «دستورالعمل اجرایی نحوه امهال مطالبات مؤسسات اعتباری» امکان امهال بدهی اشخاص مختلف از طریق روش‌های گوناگون در نظر گرفته شده است.

۲. اخیراً و بنا به اقتضای شرایط اقتصادی کشور و ضرورت حمایت از فعالان اقتصادی و تولیدی، مساعدت‌های موردی و سایر تسهیلات حمایتی در برخی مصوبات ابلاغی دولت در نظر گرفته شده است که در همین راستا صنایع و بنگاه‌های اقتصادی می‌توانند به منظور بهره‌مندی از مساعدت‌های مقرر در مصوبات یاد شده، مراتب را حسب مورد از طریق هماهنگی با مراجع ذی‌ربط یا توافق با مؤسسات اعتباری عامل، مورد درخواست و پیگیری قرار دهند.

۳. همچنین در رابطه با تعلیق موقت چک‌های برگشتی، تعلیق محرومیت‌های مندرج در مواد (۵) و (۲۱) قانون اصلاح صدور چک مصوب سال ۱۳۹۷، به مدت ۶۰ روز تقویمی از تاریخ برگشت چک افزایش یافته است.

۴. در خصوص بخشودگی وجه التزام تأخیر تأدیه دین تسهیلات شایان مقرر است تمامی تسهیلات ازدواج، فرزندآوری و ودیعه مسکن و سایر تسهیلات تا سقف ۷۰۰میلیون تومان، علاوه بر امکان استفاده از مساعدت، از تاریخ ۱۴۰۴/۳/۱ تا ۱۴۰۴/۴/۳۱، مشمول بخشودگی وجه التزام تأخیر تأدیه دین (بخش مازاد بر نرخ سود) گردد.

عکس: ایران

بازوی پژوهشی اتاق بازرگانی ایران با بررسی فرصت نقش‌آفرینی کشور گزارش داد

۱۲ فرصت همکاری با بریکس

گزارش

گروه اقتصادی

پیوستن ایران به گروه بریکس را می‌توان از مهم‌ترین تحولات سیاست خارجی کشور در سال‌های اخیر دانست. این اقدام نه‌تنها فرصت تازه‌ای برای نقش‌آفرینی ایران در ساختار چند جانبه‌گرایی نوین فراهم می‌آورد، بلکه بستر گسترش همکاری‌های نهادینه با «جهان جنوب» را نیز مهیا می‌کند.

در سال‌هایی که از شکل‌گیری بریکس می‌گذرد، مهم‌ترین حوزه نقش‌آفرینی این گروه، در اقتصاد جهانی بوده است. بریکس با بهره‌گیری از قدرت جمعی و نهادهای مالی اختصاصی خود، حضور اقتصادی چشمگیری در عرصه بین‌المللی تثبیت کرده و بر تجارت جهانی، جریان سرمایه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌ها اثرگذاری قابل توجهی داشته است. همچنین حجم اقتصادی بریکس بسیار چشمگیر است. سهم بریکس پلاس از تولید ناخالص داخلی جهانی بر اساس برابری قدرت خرید، در سال ۲۰۲۳ حدود ۳۹ درصد و در سال ۲۰۲۴ حدود ۳۷٫۳ درصد برآورد شده است. رقمی که این ائتلاف را به یکی از بلوک‌های اقتصادی قدرتمند جهان بدل می‌کند. از منظر تجارت بین‌المللی، کشورهای بریکس در مجموع حدود ۲۴ درصد از کل مبادلات جهانی را در اختیار دارند. به گونه‌ای که ۱۰ عضو کنونی این گروه نزدیک به یک چهارم تجارت جهانی را شامل می‌شوند.

اولویت‌های همکاری ایران با اعضای بریکس

با پیوستن رسمی ایران به گروه بریکس و تحول ساختاری این گروه، فرصت مهمی برای بهبود جایگاه ایران در نظم نوین بین‌الملل فراهم شده است. در شرایطی که بریکس با گسترش عضویت و تعمیق همکاری‌ها در قالب برنامه‌های توسعه‌محور در اجلاس ۲۰۲۵ بویژه در حوزه‌های مالی، فناوری، انرژی و حکمرانی جهانی، نقش مؤثرتری در تنظیم معماری چندقطبی ایفا می‌کند، ضرورت بهره‌گیری نظام‌مند از ظرفیت‌های این نهاد برای ایران بیش از پیش احساس می‌شود. در این چهارچوب و بر مبنای تصمیم اجلاس بریکس، نقش‌آفرینی ایران در این گروه را می‌توان به ترتیبی که در گزارش مرکز پژوهش‌های اتاق ایران آمده است، اولویت‌بندی کرد.

اصلاح ساختار حکمرانی مالی و پولی بین‌المللی؛ یکی از محوری‌ترین اولویت‌ها برای ایران در میان مدت، مشارکت در فرآیند اصلاح حکمرانی نهادهایی نظیر صندوق بین‌المللی پول است. گروه بریکس تلاش دارد توازن را به ساختار پولی بین‌المللی بازگرداند. همکاری ایران در قالب این راهبرد، بویژه از طریق ترتیبات ذخیره ارزی بریکس، زمینه تقویت تاب‌آوری اقتصاد ملی در مواجهه با نوسانات بازارهای جهانی و بحران‌های مالی را فراهم می‌آورد.

همکاری بانکی، مالی و سرمایه‌گذاری؛ بانک جدید توسعه بریکس به عنوان بازوی تأمین مالی پروژه‌های کلان در کشورهای عضو با ابتکار نوینی چون تضمین‌های چندجانبه بریکس، فرصت‌های نوینی برای اعضا فراهم کرده است. ایران می‌تواند از طریق عضویت فعال در این نهادها، بخشی از منابع مالی مورد نیاز برای پروژه‌های زیرساختی، انرژی‌های نو، حمل‌ونقل، فناوری اطلاعات و توسعه پایدار را جذب کند. بدین ترتیب طراحی ابزار تضمینی، تأمین مالی سبز و استفاده از ظرفیت سرمایه‌گذاری مشترک، بسترهای کلیدی برای تعاملات اقتصادی بین‌المللی ایران در قالب بریکس خواهد بود.

تعامل تجاری و نقش‌آفرینی در بازمهندسی نظم تجارت جهانی؛ گروه بریکس با اتخاذ مواضع هماهنگ در قبال سازمان تجارت جهانی، خواستار بازنگری در قواعد ناعادلانه فعلی و تقویت جایگاه کشورهای جنوب در تصمیم‌سازی‌های تجاری بین‌المللی شده است. ایران می‌تواند از این فرصت برای توسعه تجارت جنوب-جنوب، بهره‌برداری از تعرفه‌های ترجیحی، تسهیل ترانزیت منطقه‌ای و استفاده از ارزهای محلی در تسویه مبادلات بهره ببرد. همچنین گسترش پیوندهای تجاری دوجانبه و چندجانبه با اعضای بریکس، زمینه متنوع‌سازی بازارهای صادراتی ایران را فراهم می‌آورد. البته عضویت نداشتن ایران در سازمان تجارت جهانی مشکلات مهمی برای بهره‌مندی از فرصت‌های تجاری در قالب بریکس ایجاد کرده است.

> بریکس با بهره‌گیری از قدرت جمعی و نهادهای مالی اختصاصی خود، حضور اقتصادی چشمگیری در عرصه بین‌المللی تثبیت کرده و بر تجارت جهانی، جریان سرمایه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌ها اثرگذاری قابل توجهی داشته است

همگرایی فناورانه در حوزه اقتصاد دیجیتال؛ بریکس در قالب «تفاهمنامه حکمرانی داده» چهارچوبی برای شکل‌دهی به نظام داده‌محور مستقل از زیرساخت‌های غربی ایجاد کرده است. ایران با نقش‌آفرینی در این سازوکار می‌تواند با بهره‌برداری از زیرساخت‌های مشترک دیجیتال، در تدوین قواعد اخلاقی هوش مصنوعی، توسعه خدمات دیجیتال و ایجاد بازارهای منطقه‌ای داده، مشارکت فعال داشته باشد. همکاری در حوزه زیرساخت ابری، امنیت سایبری و رمزارزهای ملی نیز بخشی از این راهبرد فناورانه است.

توسعه همکاری‌های کشاورزی، امنیت غذایی و انرژی پایدار؛ با توجه به تأکید ویژه بریکس بر مقابله با ناامنی غذایی و نوسانات بازار انرژی، ایران می‌تواند در قالب برنامه‌های تخصصی این گروه، ظرفیت‌های داخلی خود را در بخش کشاورزی، آبیاری هوشمند، انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی تقویت کند. عضویت در پروژه‌های منطقه‌ای بریکس در حوزه کربن‌زدایی و بهره‌برداری از فناوری‌های نوین در مقابل بحران اقلیمی نیز از منظر پایداری زیست‌محیطی و تعهدات بین‌المللی از اهمیت بالایی برخوردار است.

تقویت مشارکت در نوآوری، هوش مصنوعی و فناوری پیشرفته؛ برنامه همکاری علمی-فناورانه بریکس بویژه در حوزه‌هایی مانند هوش مصنوعی، فناوری زیستی، نانو و محاسبات کوانتومی، فرصت مناسبی برای تقویت زیست‌بوم نوآوری ایران فراهم کرده است. از طریق تعامل با شبکه‌های تحقیقاتی مشترک، جذب سرمایه خارجی در فناوری و دسترسی به دانش فنی، امکانات قابل توجهی برای ارتقای تولید دانش‌بنیان و ورود به زنجیره ارزش جهانی فناوری‌های نوین برای ایران فراهم می‌شود.

نوسازی صنعتی و مشارکت در زنجیره تأمین منطقه‌ای؛ بریکس با راه‌اندازی کارگروه‌های تخصصی صنعتی، به دنبال ایجاد زنجیره‌های تولید و تأمین نسبتاً مستقل از ساختارهای موجود غرب‌محور است. ایران با برخورداری از زیرساخت صنعتی، می‌تواند در روند تدریجی در صنایع متوسط و سنگین، ماشین‌سازی، پتروشیمی، داروسازی و صنایع غذایی با سایر اعضا وارد پروژه‌های مشترک تولیدی و صادراتی شود. انتقال فناوری، سرمایه‌گذاری مشترک و نوسازی ماشین‌آلات نیز از دیگر ظرفیت‌های این محور همکاری است.

تدوین استانداردهای فنی مشترک و نهادسازی تخصصی؛ یکی از تصمیمات راهبری اجلاس ۲۰۲۵، حرکت به سوی تدوین استانداردهای مشترک صنعتی، کشاورزی و دیجیتال بود. ایران با همکاری در «مرکز استاندارد بریکس» می‌تواند در کاهش موانع فنی تجارت، افزایش انطباق محصولات صادراتی و ارتقای نظام ارزیابی انطباق داخلی گام بردارد. همزمان، توسعه آزمایشگاه‌های مرجع و صدور گواهینامه‌های مشترک، افق تازه‌ای در تعاملات فنی میان ایران و اعضای بریکس ایجاد خواهد کرد.

همکاری در توسعه گردشگری پایدار و فرهنگی؛ سند راهبردی گردشگری بریکس، با تمرکز بر توسعه گردشگری سلامت، طبیعت‌گردی، تبادل فرهنگی و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های گردشگری، بستری برای تعاملات فرهنگی-اقتصادی گسترده‌تر فراهم می‌سازد. ایران می‌تواند با بهره‌برداری از جاذبه‌های تاریخی، معنوی و طبیعی خود، در مسیر توسعه گردشگری درون بریکسی نقش‌آفرین باشد. تسهیل روادید، آموزش نیروی انسانی، بازاریابی بین‌المللی و سرمایه‌گذاری مشترک در این زمینه، از مهم‌ترین محورهای عملیاتی قابل پیگیری هستند.

حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط و کارآفرینی فناورانه؛ برنامه اقدام بریکس برای توسعه شرکت‌های کوچک و متوسط بر ایجاد بسترهای مالی، فنی و آموزشی مشترک برای توانمندسازی SMEها تأکید دارد. این برنامه می‌تواند برای ایران فرصت‌هایی در حوزه توانمندسازی استارتاپ‌ها، دسترسی به بازارهای منطقه‌ای، دیجیتالی‌سازی فرآیندهای تولید و استفاده از سرمایه‌گذاری خطرپذیر را فراهم آورد. حضور فعال در شبکه همکاری SMEهای بریکس، می‌تواند در تقویت صادرات غیرنفتی و اشتغال فناورانه نقش کلیدی ایفا کند.

توسعه حمل‌ونقل هوشمند، لجستیک و زیرساخت‌های پایدار؛ گروه بریکس با تمرکز بر توسعه حمل‌ونقل دریایی، ریلی، هوایی و درون‌شهری پایدار، امکان همکاری در پروژه‌های ترانزیتی چندوجهی را فراهم کرده است. ایران به عنوان یکی از گروه‌های ژئوپلیتیکی کلیدی در مسیرهای کریدوری جنوب-شمال و شرق-غرب، می‌تواند با مشارکت در طرح‌های بریکس، جایگاه لجستیکی خود را تثبیت کرده و از منابع مالی و فنی برای توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل هوشمند و پایدار بهره ببرد.

همکاری در گذار انرژی، کربن‌زدایی و تأمین مالی سبز؛ گزارش اجلاس ۲۰۲۵، خواستار همگرایی کشورهای بریکس در حوزه گذار انرژی و تحقق تعهدات اقلیمی از طریق توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و تقویت سرمایه‌گذاری سبز شد. ایران با برخورداری از پتانسیل بالای خورشیدی و بادی، می‌تواند پروژه‌هایی در زمینه برق پاک، بهره‌وری انرژی و مدیریت منابع آب را در قالب همکاری با بریکس تعریف و تأمین مالی کند. همچنین به تدریج امکان صدور اوراق قرضه سبز با پشتیبانی بانک جدید توسعه بریکس فراهم است.

همراه با دولت

۱۸۰۰

همت

تأمین مالی از بازار سرمایه

این شاخص نشان‌دهنده موفقیت در تأمین مالی کلان از طریق بازار سرمایه است که از مهر ۱۴۰۳ تا خرداد ۱۴۰۴ محقق شد. این میزان شامل ۱۴۰۰ هزار میلیارد تومان از طریق افزایش سرمایه شرکت‌ها (شامل ۳۹۵ هزار میلیارد تومان از محل‌های غیرتجدید ارزیابی) و ۴۲۱ هزار میلیارد تومان از طریق انتشار اوراق بدهی (شامل ۶۰ هزار میلیارد تومان برای شرکت‌های غیردولتی) بوده است. این موفقیت حاصل اقداماتی مانند راه‌اندازی بازار ارز توافقی، انتظام‌بخشی به انتشار اوراق دولتی و توسعه ابزارهای نوین مالی مانند گواهی شمش نقره و صرفه‌جویی انرژی بوده است. این حجم از تأمین مالی، نقش بی‌بدیل بازار سرمایه در کمک به تأمین نقدینگی مورد نیاز بنگاه‌های اقتصادی و پروژه‌های عمرانی را نشان می‌دهد و گامی مهم در جهت توسعه اقتصادی و کاهش فشار بر سیستم بانکی است.

رئیس سازمان برنامه و بودجه از تحولات بزرگ عمرانی در مسیر توسعه کرانه های جنوب کشور خبر داد

سواحل مکران دگرگون می‌شود

گزارش

گروه اقتصادی

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور با اعلام اینکه ۸۸ سد با اعتباری معادل ۱۴ همت در دست ساخت است، از برنامه دولت برای توسعه سواحل مکران و تحول در کرانه جنوبی کشور خبر داد.

به گزارش سازمان برنامه و بودجه کشور، سید حمید پورمحمدی با حضور در یک برنامه تلویزیونی به مناسبت هفته دولت، برنامه‌ها و خدمات دولت در توسعه زیرساخت‌ها از جمله در حوزه‌های آب، بهداشت و درمان، آموزش و پرورش، سواحل جنوبی کشور و منطقه مکران و حمل و نقل ریلی و زمینی را تشریح کرد.

وی به تغییرات اقلیمی و کاهش بارش‌ها و سرانه آب در کشور اشاره کرد و با بیان اینکه بحران آب بیش از ناترازی‌ها اهمیت دارد، گفت: «آب یک کالای اقتصادی است و با توجه به اهمیت بسیار بالای موضوع آب برای آینده کشور، برنامه‌ریزی و اقدامات گسترده‌ای برای تأمین آب در کشور صورت گرفته است.»

سدسازی و مقابله با بحران آب

پورمحمدی افزود: «اکنون ۸۸ سد با ظرفیت تنظیم حدود ۷.۵ میلیارد مترمکعب در سال و با اعتباری معادل ۱۴ همت در پیوست قانون بودجه در حال اجراست.»

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور گفت: «تعداد ۱۲۴ طرح آبرسانی با ظرفیت تأمین آب شرب شهرها و روستاهای مسیر به میزان شش و نیم میلیارد مترمکعب در سال برای افق ۲۵ سال آینده و با اعتباری معادل ۲۴ همت در پیوست قانون بودجه در حال اجراست.»

معاون رئیس جمهور در ادامه از اجرای تعداد ۱۱۸ پروژه درمان با مجموع ۳۳هزار و ۲۸۱ تخت در کشور خبر داد و گفت: «دولت چهاردهم، توجه ویژه‌ای به موضوع بهداشت و درمان داشته و احداث زیرساخت‌های این حوزه در اولویت دولت است.»

تحول در سواحل مکران و توسعه جنوب

وی در ادامه به تشریح مهم‌ترین اقدامات دولت چهاردهم در حوزه اقتصاد دریامحور شامل توسعه استان سیستان و بلوچستان، سواحل مکران، منطقه اروند و جزایر جنوب پرداخت و گفت: «سواحل جنوبی کشور به‌ویژه منطقه مکران، ظرفیت بسیار بالایی برای توسعه و استقرار جمعیت دارند و دولت برنامه‌های گسترده و مهمی را در این بخش در دست اجرا دارد.»

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور افزود: «اعتبار مورد نیاز برای تکمیل پروژه‌های زیرساختی مهم منطقه مکران در دولت چهاردهم شامل کریدور ساحلی جنوب، راه‌آهن خاش - چابهار، کریدور بزرگراهی چابهار - زاهدان، محور جاسک - محمدآباد ریگان، کریدور ریمدان - بندرعباس، اسکله‌های صیادی، بیمارستان ۱۶۲ تختخوابی میناب، بیمارستان ۲۵۰ تختخوابی چابهار، پست و خط انتقال برق، فرودگاه چابهار، فرودگاه جاسک و آموزش فنی و حرفه‌ای، افزون بر ۸۹هزار میلیارد تومان است.»

پورمحمدی گفت: «مجموع سرمایه‌گذاری با بخش خصوصی در حوزه آب و توسعه شبکه آبرسانی کشاورزی در منطقه مکران نیز ۱۸ همت، سرمایه‌گذاری خارجی در فرودگاه چابهار ۱۰۰ میلیون دلار و توسعه فاز دوم بندر شهید بهشتی، ۲۴۲ میلیون دلار است.»

معاون رئیس‌جمهور در ادامه به تشریح پروژه‌های زیرساختی و مصوب اولویت‌دار توسعه استان سیستان و بلوچستان پرداخت و گفت: «تعداد ۶۶ پروژه اولویت‌دار زیرساختی قابل بهره‌برداری تا پایان دولت چهاردهم در حوزه‌های حمل و نقل، آب، کشاورزی و فاضلاب، بهداشت و درمان، انرژی، آموزش، صنعت، محیط زیست، فرهنگ و ورزش و مسکن و عمران شهری و روستایی با اعتبار مورد نیاز ۱۱۶ هزار میلیارد تومان و ۳۴۲ میلیون دلار، برنامه‌ریزی شده است.»

پورمحمدی تعداد پروژه‌های مصوب سفر رئیس جمهوری به سیستان و بلوچستان را ۲۲ پروژه اعلام کرد و گفت: «اعتبار مصوب این پروژه‌ها، ۳۰هزار و ۸۱۷ میلیارد تومان است.»

> مجموع سرمایه‌گذاری با بخش خصوصی در حوزه آب و توسعه شبکه آبرسانی کشاورزی در منطقه مکران نیز ۱۸ همت، سرمایه‌گذاری خارجی در فرودگاه چابهار ۱۰۰ میلیون دلار و توسعه فاز دوم بندر شهید بهشتی، ۲۴۲ میلیون دلار است

پروژه‌های زیرساختی در سیستان و بلوچستان و اروند

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور در ادامه به پروژه‌های زیرساختی منطقه اروند (با مشارکت سازمان بنادر و دریانوردی، منطقه آزاد اروند و شرکت ملی نفت) پرداخت و گفت: «پروژه‌های پس کرانه اروند شامل تعداد ۱۱ پروژه است که کل اعتبار مورد نیاز برای اجرای این پروژه‌ها، ۲۲۲ هزار و ۳۵۰ میلیارد ریال است.»

پورمحمدی افزود: «پروژه‌های مرتبط با توسعه اروندرود نیز شامل ۸ پروژه بوده و کل اعتبار مورد نیاز برای اجرای آنها، ۵۶ هزار و ۴۴۱ میلیارد ریال است.»

معاون رئیس جمهور درباره توسعه جزایر جنوب گفت: «از جمله اقدامات انجام‌شده برای توسعه جزایر جنوب، تأمین مالی شامل ایجاد یک ردیف مستقل با اعتباری بالغ بر یک و دو دهم همت در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ و ابلاغ اعتبار فوق و تخصیص حدود ۶۰۰ میلیارد تومان اعتبار (تملک و هزینه‌ای) است.»

توسعه جزایر جنوب

وی درباره اقدامات انجام‌شده در حوزه حمل و نقل برای توسعه جزایر جنوب، گفت: «برقراری پنج پرواز در هفته از بندرعباس به جزیره بوموسی و بالعکس تا پایان خردادماه امسال و برقراری تردد دریایی طبق نیاز ساکنان (میانگین دو روز در هفته) از طریق شناورهای باری و مسافری است.»

پورمحمدی درباره طرح جامع جزیره بوموسی گفت: «اصلاح و به‌روزرسانی طرح جامع جزیره بوموسی در کمیسیون زیربنایی شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان هرمزگان، انجام شده است.»

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور درباره مشارکت بخش خصوصی در توسعه جزایر جنوب گفت: «با سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در زمینه‌های توسعه بخش گردشگری و شیلات در جزایر جنوب، توافق شده است.»

وی گفت: «در این بخش، طرح‌های و پروژه‌های ارتقای ارائه خدمات بهداشتی درمانی، تعمیرات اساسی و بهبود استاندارد تجهیزات بیمارستانی، خرید و تجهیز آمبولانس دریایی، تعمیر و تجهیز ساختمان‌های دولتی، بهسازی معابر شهر بوموسی، احداث رینگ دور جزیره، ایجاد زیرساخت‌های گردشگری، ورزشی و فرهنگی، تکمیل مخزن آب‌رسانی، تأمین برق، مدیریت پسماند، تعمیر و تجهیز فضاهای ورزشی و تجهیز مرکز فرهنگی، تعریف شده و در حال اجراست.»

پورمحمدی افزود: «برقراری شش پرواز در هفته به جزیره، برنامه ساخت و خرید شناورهای باری و مسافری و تدوین و اجرای طرح توسعه گردشگری جزایر جنوب با مشارکت بخش خصوصی در دستور کار است.»

تکمیل کریدورهای ریلی

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور به تشریح برنامه‌ها و اقدامات دولت در زمینه کریدورهای ریلی پرداخت و گفت: «با توجه به اهمیت بالای اتصال کشور به بازارهای جهانی تجارت و تبادل کالا و خدمات برای دولت، برنامه‌ریزی گسترده‌ای برای توسعه و تکمیل کریدورهای ریلی صورت گرفته است.»

پورمحمدی افزود: «با تکمیل خط ریلی سرخس - تبریز - چشمه ثریا - کارس، امکان اتصال چین به اروپا از طریق کوتاه‌ترین مسیر، میسر خواهد شد.»

وی گفت: «برآورد هزینه کل مورد نیاز برای تکمیل زیرساخت و برقی کردن خط ریلی سرخس - چشمه ثریا، به صورت دوخطه عادی، ۱۸۰ هزار میلیارد تومان و به صورت دوخطه برقی، ۵۰۰هزار میلیارد تومان است.»

معاون رئیس جمهور درباره پروژه‌های ریلی قابل خاتمه گفت: «پروژه‌های ریلی چابهار - زاهدان؛ بافق - زرین‌شهر و شلمچه - بصره به طول ۸۵۳ کیلومتر و اعتبار مورد نیاز ۱۶ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان، پروژه‌های اولویت‌دار قابل خاتمه هستند.»

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور با تشریح کریدورهای جاده‌ای در ۶ محور جنوب، غرب، شمال، شرق، شمال - جنوب و جنوب‌غرب - شمال‌شرق گفت: «مجموع طول این کریدورها، ۹هزار و ۸۲۶ کیلومتر است که ۶ هزار و ۴۱ کیلومتر آن بهره‌برداری شده، هزار و ۵۸ کیلومتر آن فاقد عملیات بوده و ۲ هزار و ۷۲۵ کیلومتر نیز در دست اجراست.»

پورمحمدی افزود: «۲ هزار و ۳۶۰ کیلومتر از این کریدورها نیز قابل خاتمه تا پایان دولت است که اعتبار مورد نیاز برای این پروژه‌ها، ۱۳۲ هزار و ۶۶۰ میلیارد تومان برآورد می‌شود.»

خلاصه اقدامات و پروژه‌های اعلام شده توسط رئیس سازمان برنامه و بودجه

حوزه	تعداد پروژه/طرح	اعتبار مورد نیاز	کلید توضیحات
آب	۸۸ سد	۱۴ همت	ظرفیت تنظیم ۷.۵ میلیارد مترمکعب آب در سال
	۱۲۴ طرح آبرسانی	۲۴ همت	تأمین آب شرب برای افق ۲۵ سال آینده
بهداشت و درمان	۱۱۸ پروژه	-	اضافه شدن ۳۳,۲۸۱ تخت بیمارستانی جدید
توسعه منطقه مکران	چندین پروژه زیرساختی	۸۹ همت	شامل کریدور ساحلی، راه‌آهن چابهار-خاش، بزرگراه، فرودگاه، بیمارستان
	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی (آب)	۱۸ همت	توسعه شبکه آبرسانی کشاورزی
	سرمایه‌گذاری خارجی (فرودگاه چابهار)	۱۰۰ میلیون دلار	-
	توسعه فاز دوم بندر شهید بهشتی	۲۴۲ میلیون دلار	-
توسعه سیستان و بلوچستان	۶۶ پروژه اولویت‌دار	۱۱۶ همت + ۳۴۲ میلیون دلار	قابل بهره‌برداری تا پایان دولت در حوزه‌های مختلف
	۲۲ پروژه مصوب سفر ریاست جمهوری	۳۰,۸۱۷ همت	
منطقه اروند	۱۱ پروژه (پس کرانه)	۲۲,۲۳۵ همت	-
	۸ پروژه (توسعه اروندرود)	۵,۶۴۴ میلیارد تومان	
جزایر جنوب	تأمین اعتبار بودجه ۱۴۰۴	۱.۲ همت	برای اجرای پروژه‌های عمرانی و توسعه‌ای
حمل و نقل ریلی	خط ریلی سرخس - قارص	۵۰۰ همت	اتصال چین به اروپا از کوتاه‌ترین مسیر
	۳ پروژه اولویت‌دار (چابهار-زاهدان، بافق-زرین‌شهر، شلمچه-بصره)	۱۶.۲ همت	مجموع طول: ۸۵۳ کیلومتر
حمل و نقل جاده‌ای	۲۳۶۰ کیلومتر از کریدورهای ملی	۱۳۲.۶۶ همت	قابل خاتمه تا پایان دولت

گزارش بازار

شاخص کل، سنگر ۲.۴ میلیون واحدی را حفظ کرد

دومین برخورد سهام به هسته سخت؛ بورس در مسیر تعدیل اسمی؟

گروه بورس: دوران پساجنگ شاخص کل بورس دو مرتبه تا محدوده از دست دادن کف ۲.۴ میلیون واحدی پیش رفت. در معاملات روز گذشته نیز در حالی که هیچ خبر مثبت مشخصی در فضای اقتصادی-سیاسی به چشم نمی‌خورد این هسته سخت روند قیمت‌ها را معکوس کرد و شاخص کل بورس رشد اندک ۰.۶ درصدی را تجربه کرد.

به نظر می‌رسد دو عامل مهم در سبزپوشی بازار سهام اثرگذار بودند. اول، محدوده ارزندگی است که بارها در گزارش‌ها به آن اشاره شده که مشابه یک دیوار بتنی از ریزش بیشتر جلوگیری می‌کند. دوم، ناگزیر بودن تعدیل اسمی قیمت‌ها در اقتصاد در دوران تورمی است. وقتی نرخ‌ها در بازارهایی مانند ارز ناشی از رشد انتظارات تورمی افزایشی می‌شود، طبیعی است سایر بازارها نیز از نظر قیمت اسمی با این فضا خود را تطبیق دهند یا به اصطلاح اقتصادی، تعدیل اسمی قیمت‌ها رخ می‌دهد. بنابراین، آنچه رشد قیمت سهام در معاملات دیروز را توضیح می‌دهد همین مسأله است.

نشانه تأیید این مسأله رشد نمادهای بزرگ و صادرات‌محور بورس تهران است که باعث شد با وجود رشد بیش از ۰.۶ درصدی شاخص کل، در سهام کوچک‌تر که شاخص کل هم‌وزن آن را نمایندگی می‌کند رشد متوسط به ۰.۲ درصد نیز نرسد. نگاهی به نمادهای مثبت و منفی نیز نشان می‌دهد بیش از ۶۰ درصد سهم‌ها در محدوده منفی معامله شدند و صف‌های فروش بدون خریدار نیز چیزی حدود ۲۵۰۰ میلیارد تومان باقی ماند. مسأله جالب توجه دیگر، ورود پول حقیقی در سه گروه دارایی در معاملات دیروز بود. سهام و صندوق‌های سهامی بیش از ۲۱۰ میلیارد تومان، صندوق‌های درآمد ثابت بیش از ۷۴۰ میلیارد تومان و صندوق‌های طلا حدود ۶۸۵ میلیارد تومان ورود پول سرمایه‌گذار خُرد را تجربه کردند.

دارندگان اطلاعات نهانی چگونه به معاملات سهام وارد می‌شوند؟

ردیابی هدایت‌کننده‌های قیمت در بورس

بورس پژوهی

فرزانه حاضری
دانشجوی دکترای اقتصاد

اطلاعات نهانی و معاملات پرسودی که می‌تواند برای دارندگان خود به همراه بیاورد نمونه‌های متعدد از دیرباز در بورس‌های دنیا دارد. جایی که حتی شناسایی آنها به سرنخ‌های مهمی تبدیل شده است. مثلاً فروشندگان سهام پیش از حمله یازده سپتامبر به برج‌های دوقلوی آمریکا یا معاملاتی که ممکن است مدیران شرکت‌ها به واسطه اطلاع داشتن از تحولات درون شرکت انجام می‌دهند و طبق قوانین جرم است. بورس تهران نیز از این ماجرا مستثنی نیست و اتفاقاً روش‌های مقابله با چنین معاملاتی در بازار سهام کشورمان ضعیف‌تر از نمونه‌های بین‌المللی است. نحوه معامله کردن و ثبت سفارش معامله‌گران با اطلاعات نهانی، کلید مهمی در شناسایی آنهاست. علی ابراهیم‌نژاد، سیدمهدی برکچیان و امین کریمی در پژوهشی این مسأله را بررسی کرده و نشان داده‌اند برخلاف تصور، معاملات بزرگ تعیین‌کننده مسیر قیمت‌ها نیستند و افراد طبق فرضیه «معامله‌گری دزدکی» در معاملات با حجم متوسط سعی در پنهان کردن رد پای خود هستند تا به سادگی در دام مقام ناظر نیفتند که پیگیر داشتن اطلاعات نهانی آنها شود.

تالار شیشه‌ای، جایی که لحظه‌به‌لحظه سفارش‌های خرید و فروش بر صفحه معاملات نقش می‌بندد با یک سؤال مهم مواجه می‌شوند؛ چه کسانی و با چه شیوه‌ای قیمت‌ها را هدایت می‌کنند؟ یا کدام معامله‌ها بیشترین اثر را بر حرکت قیمت‌ها دارند؟ این پرسش به ظاهر ساده، کلید فهم رفتار پنهان بازار است. اگر بدانید کدام معاملات اثر بیشتری بر روند قیمت‌ها دارند، می‌توانید نقش بازیگران آگاه و مطلع از اطلاعات نهانی را درک کنید؛ کسانی که اغلب سعی می‌کنند رد پایشان را میان انبوه سفارش‌ها گم کنند .

این سؤال در ذهن ابراهیم‌نژاد، برکچیان و کریمی هم جرقه زد. آنها در سال ۱۳۹۹ نتایج پژوهشی را منتشر کردند که در آن به سراغ داده‌های بورس تهران در فاصله سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۴ رفته بودند و جزئیات معاملات روزانه را بررسی کردند تا دریابند در طول یک روز معاملاتی چه الگوهایی تکرار می‌شود و رد پای معامله‌گران با اطلاعات نهانی را چگونه می‌توان شناسایی کرد.

نتیجه این بررسی‌ها الگوی جالبی را از رفتار بازار آشکار کرد. حجم و ارزش معاملات بیشتر شبیه یک «ل» حرکت می‌کنند؛ یعنی در ساعات اولیه بالا می‌روند، سپس کمی کاهش می‌یابند و دوباره در پایان روز اوج می‌گیرند. این الگو را می‌توان با فضای واقعی معاملات هم توضیح داد؛ بسیاری از معامله‌گران صبح با اطلاعات تازه‌ای که از اخبار و گزارش‌ها گرفته‌اند وارد بازار می‌شوند و در پایان روز هم به دلیل ریسک انتشار اطلاعات در ساعات تعطیلی بازار، دوباره برای بستن موقعیت‌های خود یا تغییر ترکیب سبد سهام فعال می‌شوند. افزایش حجم معاملات در ابتدا و انتهای روز معاملاتی، نقدشوندگی را افزایش و اثر قیمتی را کاهش می‌دهد. اثر قیمتی همان تغییری است که یک معامله در قیمت سهم ایجاد می‌کند؛ هرچه بازار عمق و نقدشوندگی بیشتری داشته باشد، این تغییر کمتر و کنترل‌پذیرتر خواهد بود. نوسان قیمت‌ها اما شکل دیگری دارد؛ در ابتدای روز شدیدتر است و هر چه به پایان نزدیک می‌شویم، آرام‌تر می‌شود. اما در پاسخ به پرسشی که کدام معاملات تعیین کننده حرکات اصلی قیمت‌ها هستند، نویسندگان مقاله سفارش‌ها را بر اساس اندازه دسته‌بندی کردند: کوچک، متوسط و بزرگ. ایده‌شان ساده بود؛ اگر قرار است بفهمیم چه نوع معامله‌ای بیشترین اثر را بر قیمت‌ها می‌گذارد، باید سهم هر گروه از این تغییرات را جداگانه بسنجیم.

شاید گمان کنید که سفارش‌های بزرگ و سنگین همه‌چیز را تعیین می‌کنند؛ اما برخلاف انتظار، نتایج آنها نشان داد که سفارش‌های متوسط، همان‌هایی که در ظاهر معمولی به نظر می‌رسند، بیشترین تغییر را در قیمت‌ها رقم زدند. این همان چیزی است که در ادبیات مالی به آن «فرضیه معامله دزدکی» یا Stealth Trading می‌گویند. براساس این فرضیه، معامله‌گران دارای اطلاعات نهانی اغلب سفارش‌های متوسط را ترجیح می‌دهند. چرا؟ چون سفارش‌های خیلی بزرگ زود جلب توجه می‌کنند و دیگران را به دنبال خود می‌کشند. سفارش‌های خیلی کوچک هم اثر چندانی بر قیمت ندارند. اما معاملات متوسط درست در میانه قرار می‌گیرند؛ نه آن‌قدر بزرگ که نگاه همه را به خود جلب کنند، و نه آن‌قدر کوچک که بی‌اثر بمانند.

> براساس فرضیه معامله دزدکی، معامله‌گران دارای اطلاعات نهانی اغلب سفارش‌های متوسط را ترجیح می‌دهند. چرا؟ چون سفارش‌های خیلی بزرگ زود جلب توجه می‌کنند و دیگران را به دنبال خود می‌کشند. سفارش‌های خیلی کوچک هم اثر چندانی بر قیمت ندارند

نکته قابل توجه در این پژوهش این است که در بورس تهران به دلیل نقدشوندگی کمتر نسبت به بازارهای بزرگ دنیا، رد پای این معاملات متوسط حتی پررنگ‌تر هم بود. اما همه چیز هم به این سادگی نبود. پژوهشگران متوجه شدند که بر خلاف بازارهای توسعه‌یافته و عمیق، الگوی زمانی روشنی از این رفتار در بورس تهران دیده نمی‌شود. یعنی نمی‌توان گفت معامله‌گران مطلع فقط در آغاز یا پایان روز با سفارش‌های متوسط فعال می‌شوند. به نظر می‌رسید که آنها در تمام طول روز، با ترکیبی از معاملات کوچک و متوسط پیش می‌روند تا کمتر ریسک کنند و اطلاعات‌شان برملا نشود.

نتایج این پژوهش برای دو گروه اهمیت ویژه دارد. برای معامله‌گران خرد، آگاهی از این الگوها می‌تواند کمک کند تا رفتار روزانه بازار را بهتر بشناسند، زمان خرید و فروش را هوشمندانه‌تر انتخاب کنند و فریب هیاهوی معاملات بزرگ را نخورند. برای ناظر بازار نیز این نتایج یادآور آن است که تمرکز صرف بر معاملات بزرگ کافی نیست؛ چرا که بخش مهمی از تغییرات قیمت در دل سفارش‌های متوسط و به ظاهر معمولی رخ می‌دهد.

منبع اصلی: الگوی درون‌روز معاملات سهام و نقش معامله‌گران مطلع از اطلاعات نهانی (علی ابراهیم‌نژاد، سید مهدی برکچیان و امین کریمی)

همراه با دولت

۷۶۰۰
میلیارد تومان

مهم‌ترین مسأله اقتصادی کشور، ناترازی است از برق و گاز گرفته تا بنزین و گازوئیل و آب. یک ابتکار مهم در بورس انرژی در حال تلاش برای ایجاد بازار و کاهش ناترازی است با نام «گواهی صرفه‌جویی». در یک سال گذشته، معاملات گواهی‌های صرفه‌جویی برق و گاز تطبیقی آغاز شد و بیش از ۷۶۰۰ میلیارد تومان معامله شد. طراحی و توسعه «گواهی صرفه‌جویی نفت‌گاز (گازوئیل)» و اخذ مجوزهای لازم از وزارت نفت جهت آغاز معاملات این ابزار مالی با هدف نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی کشور از محل منابع حاصل از بهینه‌سازی مصرف سوخت و طراحی «گواهی صرفه‌جویی آب» با هدف مدیریت بهینه منابع آبی کشور، دیگر گام‌هایی بود که در مسیر کاهش ناترازی برداشته شد.

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص لوازم خانگی ایران

به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۸۱۸۰۴۷ و به‌شماره ثبت ۳۶۳۸۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۸ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: خانم بهنازسادات حسینی به‌شماره ملی ۰۰۵۸۴۴۴۳۳۵ به سمت نایب رئیس هیأت‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۶/۰۴/۲۸ آقای هادی ترابی زیارتگاهی به‌شماره ملی ۰۰۷۵۹۲۹۸۰۵ به سمت رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل تا تاریخ ۱۴۰۶/۰۴/۲۸ آقای علی حجازی دهاقانی به‌شماره ملی ۰۴۴۰۱۳۶۸۴۹ به سمت عضو اصلی هیأت‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۶/۰۴/۲۸انتخاب گردیدند. حق امضای کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهد آور شرکت از قبیل چک، سفته، بروات و قراردادها و عقود اسلامی و همچنین سایر اوراق عادی و اداری با امضای مدیرعامل منفرداً همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد. آقای حسین شبانی ارمکی به‌شماره ملی ۰۰۶۸۵۸۰۰۰۲ به سمت بازرس اصلی و آقای حمید دیلم صالحی به‌شماره ملی ۴۸۳۹۶۶۶۲۵۳ به سمت بازرس علی‌البدل تا پایان سال مالی انتخاب گردیدند.
روزنامه کثیرالانتشار ایران جهت نشر آگهی‌های شرکت تعیین گردید.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری تهران
۱۹۹۱۵۹۶

آگهی تغییرات مؤسسه غیر تجاری جهاد نصر

به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۲۰۶۲۲۸ و به‌شماره ثبت ۳۰۷۷ به استناد صورتجلسه هیأت‌مدیره مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۸ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: کلیه اسناد و اوراق بهادار و بانکی و تعهدآور از قبیل چک، سفته، بروات و عقود اسلامی با امضای مدیرعامل و یکی از اعضای هیأت‌مدیره و اوراق عادی و اداری با امضای مدیرعامل به تنهایی معتبر می‌باشد و حدود وظایف و اختیارات مدیرعامل نیز به‌شرح مندرج در ماده ۱۳ اساسنامه مصوب مورخ ۱۳۷۹/۲/۱۴ مؤسسه جهاد نصر می‌باشد.
۱۹۹۱۶۰۷
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری تهران

آگهی تغییرات مؤسسه غیر تجاری جهاد نصر

به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۲۰۶۲۲۸ و به‌شماره ثبت ۳۰۷۷

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: آقای علیرضا جوانمردی با کد ملی (۰۳۸۴۹۲۱۱۲۴)به‌عنوان عضو موظف هیأت‌مدیره جایگزین آقای محمدرضا زمهریری برای مدت ۲ سال انتخاب گردید.
۱۹۹۱۶۰۶
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری تهران

آگهی تمدید فراخوان شناسایی و ارزیابی کیفی مناقصه‌گران

موضوع مناقصه: "YOSHIDA" INSTRUMENT DEVICES نوبت دوم
شماره مناقصه: PID-010581

شرکت پتروشیمی ایلام به استناد مجوز صادره از کمیسیون معاملات، در نظر دارد خرید PID-010581/"YOSHIDA" INSTRUMENT DEVICES مطابق مشخصات درج شده در اسناد مناقصه را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای با ارزیابی کیفی انجام نماید.
لذا بدینوسیله از شرکت‌های واجد شرایط دعوت می‌گردد در صورت تمایل به شرکت در این مناقصه، از تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۳ به تارنمای شرکت پتروشیمی ایلام به نشانی www.ilampetro.com / بخش کمیسیون معاملات/زیربخش مناقصات مراجعه و نسبت به دریافت اسناد ارزیابی کیفی اقدام و حداکثر تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۷ پاکت ارزیابی کیفی را **صرفا در قالب (CD/FLASHMEMORY)** به یکی از دو آدرس ذیل تحویل دهند: **(درج شماره تماس موبایل، آدرس ایمیل و شماره مناقصه بر روی پاکات با مهر شرکت الزامی می‌باشد)**
تهران- میدان شیخ بهایی- پلاک ۱۸- ساختمان رایان ونک- طبقه هفتم- واحد ۷۰۱- واحد کمیسیون معاملات
ایلام - چوار - نرسیده به روستای آبزا - مجتمع پتروشیمی ایلام - دبیرخانه کمیسیون معاملات
میزان تضمین شرکت در مناقصه پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران اعلام خواهد شد.
سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه آمده است.
در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر، مناقصه‌گران می‌توانند با شماره همراه: ۰۹۹۱۲۰۵۳۷۵۶ یا شماره تلفن: ۰۸۴-۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی ۴۲۱۵-۲۲۱۳ تماس حاصل فرمایند.
آدرس: ایلام - چوار- نرسیده به روستای آبزا- مجتمع پتروشیمی ایلام
تارنمای شرکت: www.ilampetro.com/بخش کمیسیون معاملات/ زیر بخش مناقصات
تلفن: ۰۸۴-۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی: ۴۲۱۵-۲۲۱۳ فکس: ۰۸۴۳۲۷۲۳۹۴۸ کدپستی: ۶۹۳۶۱۵۹۷۰۰
روابط عمومی شرکت پتروشیمی ایلام

آگهی مناقصه عمومی نوبت اول

عملیات تعمیر و بهسازی، کمپ‌های مسکونی و رستوران مجتمع کود شیمیایی اوره لردگان و دفتر مرکزی تهران

شرکت کود شیمیایی اوره لردگان (سهامی عام) در نظر دارد عملیات تعمیر و بهسازی، کمپ‌های مسکونی و رستوران مجتمع کود شیمیایی اوره لردگان و دفتر مرکزی خود را از طریق فرآیند مناقصه عام به شرکت واجد شرایط و ذیصلاح واگذار نماید لذا درصورت تمایل دعوت می‌گردد جهت دریافت اسناد مناقصه به‌شرح زیر اقدام گردد.
• مبلغ تضمین شرکت در مناقصه برابر سه میلیارد ریال به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی یا چک تضمین شده بانکی می‌باشد.
• متقاضیان جهت دریافت اسناد مناقصه روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۸ به وب‌سایت شرکت به آدرس: WWW.LUFC.IR بخش مناقصات و یا از طریق مراجعه حضوری به آدرس چهار محال و بختیاری، شهرستان لردگان، مال خلیفه، روستای سندگان، سایت مجتمع کود شیمیایی اوره لردگان واحد کمیسیون معاملات با معرفی‌نامه کتبی اقدام نمایند.
• سایر شرایط و مشخصات مناقصه در دستورالعمل و اسناد مناقصه قید شده است.
روابط عمومی شرکت کود شیمیایی اوره لردگان

آگهی تمدید فراخوان شناسایی و ارزیابی کیفی مناقصه‌گران

موضوع مناقصه: خرید یک دستگاه دریل رادیال با تمام متعلقات و قطعات یدکی
شماره مناقصه: PIS-040010 نوبت دوم

شرکت پتروشیمی ایلام به استناد مجوز صادره از کمیسیون معاملات، در نظر دارد **خرید یک دستگاه دریل رادیال با تمام متعلقات و قطعات یدکی PIS-040010** مطابق مشخصات درج شده در اسناد مناقصه را از طریق مناقصه عمومی دومرحله‌ای با ارزیابی کیفی انجام نماید.
لذا بدینوسیله از شرکت‌های واجد شرایط دعوت می‌گردد در صورت تمایل به شرکت در این مناقصه، از تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۳ به تارنمای شرکت پتروشیمی ایلام به نشانی www.ilampetro.com /بخش کمیسیون معاملات / زیر بخش مناقصات مراجعه و نسبت به دریافت اسناد ارزیابی کیفی اقدام و حداکثر تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۷ پاکت ارزیابی کیفی را **صرفا در قالب (CD/FLASHMEMORY)** به یکی از دو آدرس ذیل تحویل دهند: (درج شماره تماس موبایل، آدرس ایمیل و شماره مناقصه بر روی پاکات با مهر شرکت الزامی می‌باشد.)
تهران - میدان شیخ بهایی - پلاک ۱۸ - ساختمان رایان ونک - طبقه هفتم - واحد ۷۰۱- واحد کمیسیون معاملات
ایلام - چوار - نرسیده به روستای آبزا - مجتمع پتروشیمی ایلام - دبیرخانه کمیسیون معاملات
میزان تضمین شرکت در مناقصه پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران اعلام خواهد شد.
سایر اطلاعات و جزییات مربوطه در اسناد مناقصه آمده است. در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر مناقصه‌گران می‌توانند با شماره همراه ۰۹۹۱۲۰۵۳۷۵۶ یا شماره تلفن : ۰۸۴۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی ۴۲۱۵-۲۲۱۳ تماس حاصل فرمایند.
آدرس: ایلام - چوار - نرسیده به روستای آبزا - مجتمع پتروشیمی ایلام
تارنمای شرکت: www.ilampetro.com / بخش کمیسیون معاملات / زیر بخش مناقصات
تلفن: ۰۸۴۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی ۴۲۱۵-۲۲۱۳ فکس: ۰۸۴۳۲۷۲۳۹۴۸ کدپستی: ۶۹۳۶۱۵۹۷۰۰
روابط عمومی شرکت پتروشیمی ایلام

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای نوبت دوم

۱- نام دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت سنگ آهن مرکزی ایران - بافق
۲- موضوع مناقصه: انجام عملیات تجهیز، باطله‌برداری و استخراج ماده معدنی معدن سنگ آهن چغارت
۳- نحوه خرید اسناد مناقصه: به‌صورت اینترنتی براساس شرایط مندرج در سایت WWW.ICIOC.ir
۴- مبلغ و نوع تضمین شرکت در مناقصه: ضمانت نامه بانکی یا واریز مبلغ تضمین به‌حساب شماره ۰۱۰۵۱۸۱۷۶۶۰۰۹ بانک ملی شعبه آهن شهر بافق به مبلغ ۱۷۴,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۵- زمان فروش اسناد: از تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۴ لغایت ۱۴۰۴/۰۶/۱۳
۶- شرایط شرکت در مناقصه: پیمانکاران واجد شرایط و با شرایط و مشخصاتی که در اسناد مناقصه قید گردیده است.
۷- زمان تحویل اسناد مناقصه: تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۳
۸- محل تحویل اسناد مناقصه: یزد - میدان امام حسین (ع) - ابتدای بلوار شهید بهشتی - شرکت سنگ آهن مرکزی ایران (سهامی خاص) - دبیرخانه کمیسیون معاملات - تلفن تماس (۰۳۵۳۶۲۸۵۶۳۰)
جهت کسب اطلاعات بیشتر در مورد موضوع مناقصه با شماره تلفن‌های ۰۳۵۳۱۴۵۴۴۱۸ و ۰۳۵۳۱۴۵۴۴۳۷ و درصورت بروز مشکل در ثبت‌نام و خرید اسناد از سایت با شماره تلفن ۰۳۵۳۱۴۵۵۵۵۵ داخلی ۱ تماس حاصل نمایید.
شرکت سهامی خاص سنگ آهن مرکزی ایران- بافق

بازار خودرو

خودروهای خارجی و داخلی روی ریل افزایش قیمت

افزایش قیمت خودروها حالا فقط مختص خودروهای وارداتی نیست، بلکه افزایش قیمت خودرو در بازار آزاد به مونتاژی‌ها و خودروهای داخلی هم رسیده است. مدت‌ها بود بازار خودرو با اینکه در رکود به سر می‌برد و خرید و فروش در این بازار انجام نمی‌شد؛ اما در یک ثبات نسبی به سر می‌برد.

حالا اتفاقات دست به دست هم داده تا بازار خودرو هم شاهد افزایش قیمت باشد و به گفته کارشناسان تا پایان تابستان شاهد افزایش بیشتر قیمت‌ها نیز خواهیم بود. بهانه‌جویی‌ها بر سر اینکه قیمت خودرو بیشتر افزایش یابد و مانع‌تراشی بر سر تعادل بازار باعث شده تا شاهد به‌هم ریختن این ثبات نسبی باشیم. طبق بررسی پلتفرم‌های آنلاین فروش خودرو، برخی خودروها شامل وارداتی، مونتاژی و داخلی دارای افزایش قیمت در همین چند روز بودند.

در بازار خودروهای وارداتی، هونگچی دو لیتر H5 سه‌شنبه چهارم شهریور ۳ میلیارد و ۵۵۰ میلیون تومان قیمت داشت و همین خودرو روز چهارشنبه ظرف یک روز به ۳ میلیارد و ۶۵۰ میلیون تومان رسید.

در بازار مونتاژی‌ها، تیگارد X35 پلاس چهارم شهریور یک میلیارد و ۶۲۰ میلیون تومان قیمت داشت و پنجم شهریور به یک میلیارد و ۶۵۰ میلیون تومان رسید؛ ۳۰ میلیون تومان افزایش قیمت ظرف یک روز!

در بازار خودروهای داخلی، سمند سورن پلاس EF7 دوگانه‌سوز چهارم شهریور ۸۹۵ میلیون تومان قیمت داشت و در روز چهارشنبه به ۹۰۵ میلیون تومان رسید.

اکستریم LX ۱٫۶ لیتر توربو که در واقع شاخه لوکس مدیران خودرو محسوب می‌شود ظرف یک روز افزایش قیمت ۵۰ میلیون تومانی را تجربه کرد. روز سه‌شنبه این خودرو در پلتفرم‌های فروش آنلاین ۳ میلیارد تومان قیمت خورد و در روز چهارشنبه ظرف یک روز به ۳ میلیارد و ۵۰ میلیون تومان رسید.

قیمت پژو پارس XU7P در روز سه‌شنبه ۸۹۰ میلیون تومان بود و در روز چهارشنبه به ۹۰۰ میلیون تومان رسید.

استارت واردات خودروی کارکرده زده شد

آیا ایرانیان مقیم خارج از کشور می‌توانند بازار خودرو را متحول کنند؟

گزارش

یاسمن صادق شیرازی
گروه خودرو

مصوبه جدید واردات خودرو توسط ایرانیان مقیم خارج کشور طبق قانون بودجه ۱۴۰۴ از سوی گمرک ابلاغ شد. این بخشنامه با هدف تسهیل واردات خودروهای صفر و کارکرده و تنظیم بازار داخلی تدوین شده و انتظار می‌رود ثبت سفارش آن در آینده نزدیک فراهم شود. طبق مقررات، ثبت سفارش تنها برای دارندگان کارت بازرگانی مجاز است و منشأ ارز باید مشخص شود. با این حال، کارشناسان اقتصادی نسبت به ریسک سوءاستفاده و تأثیرات منفی بر بازار ارز و خودرو هشدار داده و بر لزوم نظارت جدی تأکید می‌کنند؛ اقدامی که خوب است اما با نظارت نهادهای مسئول.

فرصتی برای تنظیم بازار

بازار خودروی ایران طبق وعده داده شده منتظر واردات خودروهای صفر و کارکرده و انجام واردات ایرانیان مقیم خارج از کشور است؛ خبری که سال گذشته از سوی مسئولان اعلام شد، اما به دلیل پیچیدگی‌های منشأ ارز هنوز به طور کامل محقق نشده و ثبت سفارش برای واردات این خودروها هنوز باز نشده است. طبق قانون، هر ایرانی مقیم خارج از کشور می‌تواند یک دستگاه خودرو با حداکثر پنج سال ساخت و بدون انتقال ارز یا محل ارز شخصی وارد کشور کند. داشتن کارت بازرگانی و سقف ارزش ثبت سفارش تا ۳۰ هزار دلار، از جمله مقررات واردات خودرو بدون انتقال ارز و ارز با منشأ شخصی برای اشخاص حقیقی است.

سید مصطفی موسوی‌نژاد، کارشناس اقتصادی، در گفت‌وگو با «ایران» در این باره می‌گوید: «واردات خودرو بدون انتقال ارز اقدامی مثبت برای تنظیم بازار است، اما می‌تواند زمینه‌ساز سوءاستفاده‌هایی شود که باید مراقب آنها بود. اختلاف قیمت قابل توجه خودروهای خارجی در کشور با قیمت جهانی، افراد زیادی را وسوسه می‌کند تا از این مسیر سودهای کلان ببرند.»

او درباره کارت بازرگانی و منشأ ارز توضیح می‌دهد: «بسیاری تلاش می‌کنند با واسطه‌هایی که دارند کارت بازرگانی بگیرند که کار سختی نیست، اما نکته مهم، مشخص بودن منشأ ارز است که ممکن است برخی افراد توجه نکنند و ارز مورد نیاز را از بازار غیررسمی تهیه کنند و سپس تلاش کنند با فاکتورسازی‌های مختلف آن را قانونی جلوه دهند.» موسوی‌نژاد معتقد است راهکار محدود کردن سوءاستفاده‌ها، تعیین قیمت‌گذاری شفاف برای خودروهای خارجی است: «با تعیین قیمت نهایی خودروها بر اساس نرخ تقریبی ارز، سود معقول واردکننده و سود بازار، می‌توان جلوی واردات خودرو با قیمت‌های نامتعارف را گرفت.»

ضرورت تک‌نرخی شدن ارز

مجید گودرزی، کارشناس اقتصادی، درباره شرط داشتن کارت بازرگانی برای واردات خودروهای ایرانیان مقیم خارج، به تجربه کارت‌های بازرگانی جعلی اشاره می‌کند و می‌گوید: «بهتر است شرایط برای واردات خودرو توسط اشخاص حقیقی ساده‌تر شود تا تسهیل واردات رخ دهد. قوانین دست و پاگیر باعث محدودیت واردات می‌شود.» او همچنین بر ضرورت تک‌نرخی شدن ارز تأکید می‌کند و می‌گوید: «با وجود تلاش‌های مختلف، این موضوع هنوز به نتیجه نرسیده و برای تسهیل واردات نیازمند اجرای آن هستیم.»

> با تعیین قیمت نهایی خودروها بر اساس نرخ تقریبی ارز، سود معقول واردکننده و سود بازار، می‌توان جلوی واردات خودرو با قیمت‌های نامتعارف را گرفت

این کارشناس اقتصادی درباره اختلاف قیمت خودروهای وارداتی با قیمت جهانی می‌گوید: «اقتصاد، علم تعادل است و باید بین بازار داخل و خارج تعادل ایجاد شود. قیمت خودروهای خارجی در ایران باید واقعی باشد؛ مردم نباید خودروی خارجی را شش برابر قیمت جهانی بخرند. باید این محدودیت‌ها برداشته شود تا اقتصاد و صنعت خودروسازی به تعادل برسند.»

ضرورت تعادل در بازار خودرو

او به نگرانی درباره آسیب بازار داخلی با واقعی شدن قیمت‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید: «با واقعی شدن قیمت خودروهای خارجی ممکن است بازار داخلی آسیب ببیند، اما باید خودروسازان برنامه‌ای ۱۰ ساله برای اصلاح ساختار داشته باشند. طبق همان رویه‌ای که دهه نود بهترین دوران واردات خودرو بود و اتفاقاً در همان سال، رقابت ایجاد شده باعث ارتقای کیفیت محصولات تولید داخل نیز شد.» کارشناسان معتقدند اصلاح ساختار و توجه به تحقیق و توسعه در خودروسازی داخلی، همراه با ایجاد تعادل در نرخ ارز، چالش‌هایی هستند که باید همزمان با تسهیل واردات دنبال شوند تا بازار خودرو به سمت پایداری و رقابت‌پذیری حرکت کند.

افزایش واردات با واگذاری قیمت‌گذاری به خودروسازان

او درباره وضعیت خودروسازی داخلی نیز می‌گوید: «با وجود ۵۰ سال تلاش، خودروسازی به نقطه مطلوب نرسیده است. مشکل اصلی کم‌توجهی به تحقیق و توسعه است؛ معمولاً یک مدل ساخته می‌شود که تولید آن را تا سال‌ها ادامه می‌دهند؛ موضوعی که باعث پس‌رفت صنعت خودروسازی کشور شده است.»

یکی از اقدامات اخیر دولت چهاردهم، واگذاری قیمت‌گذاری به خودروسازان تحت نظارت سازمان حمایت است که اخیراً محقق شده است. گودرزی اگرچه این گام را در کاهش بدهی‌های چند هزار میلیاردی خودروسازان مؤثر می‌داند اما تأکید می‌کند: «امیدواریم با این واگذاری و نظارت سازمان حمایت، بدهی‌ها به مرور کاهش یابد. حال که قیمت‌گذاری به خودروسازان واگذار شده، دولت باید واردات خودرو را به طور جدی دنبال کند، چون محدودیت‌ها می‌تواند بازار را به سمت انحصار ببرد و خودروها را با قیمتی تا هفت برابر ارزش واقعی به مصرف‌کننده عرضه کند که به نفع بازار و مصرف‌کننده نیست.» بازار خودرو ایران در شرایط فعلی نیازمند رویکردی متوازن و جامع است. اجرای بخشنامه واردات خودرو توسط ایرانیان مقیم خارج، فرصتی برای تنظیم بازار و کاهش قیمت‌هاست، اما موفقیت آن به نظارت دقیق و اصلاح ساختارهای داخلی وابسته است. به گفته کارشناسان اقتصادی تنها با همزمانی تسهیل واردات، اصلاح خودروسازی داخلی و ایجاد تعادل در نرخ ارز می‌توان انتظار داشت بازار خودرو به پایداری و رقابت‌پذیری واقعی برسد.

همراه با دولت

۲۶٫۳ درصد رشد واردات خودرو

طبق آخرین آمار اعلام شده گمرک، در پنج ماهه ابتدای سال‌جاری تا پایان مردادماه میزان واردات خودرو در کشور نسبت به دوره مشابه خود در سال گذشته ۲۶٫۳درصد افزایش داشته است. از ابتدای امسال ۱۹هزار و ۵۸۶ دستگاه خودروی سواری از گمرکات و بنادر کشور ترخیص شده است. ارزش این خودروها به ۴۳۲میلیون دلار می‌رسد. در مدت مشابه سال گذشته ۱۵ هزار و ۵۰۴ دستگاه خودرو به مرحله واردات قطعی رسیده بود و ارزش آن نیز ۳۱۷میلیون و ۴۷۶هزار دلار بود. بنابراین در پنج ماه اول امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، چهار هزار و ۸۲ دستگاه و همچنین ۱۱۴میلیون و ۵۲۴ هزار دلار خودروی بیشتری وارد کشور شده است. بر این اساس واردات خودرو از حیث تعداد ۲۶.۳درصد و از حیث ارزش ۳۶ درصد رشد داشته است.

دبیر شورای عالی مناطق آزاد در نشست مشترک وزیر اقتصاد با فعالان اقتصادی:

سند تحول مناطق آزاد بزودی در هیأت وزیران مورد بررسی قرار می‌گیرد

با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی و دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد نشست مشترکی با حضور فعالان اقتصادی منطقه آزاد چابهار و استان سیستان و بلوچستان برگزار شد.

رضا مسرور، دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در این نشست که با حضور استاندار سیستان و بلوچستان، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار، نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی، فعالان اقتصادی، معاونان و مدیران سازمان منطقه آزاد و جمعی از مسئولان استانی و شهرستانی برگزار شد، با تأکید بر لزوم تمرکز بر زیرساخت‌های منطقه آزاد چابهار گفت: «مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار باید منابع درآمدی را به توسعه زیرساخت‌ها اختصاص دهد. با وجود ظرفیت‌های بالای گردشگری، چابهار هنوز فاقد یک فرودگاه استاندارد است. کلنگ‌زنی فرودگاه جدید در ماه آینده انجام خواهد شد که منابع مالی آن از محل درآمدهای منطقه تأمین می‌شود.»

رضا مسرور با اشاره به نقش راهبردی چابهار در آینده اقتصاد کشور افزود: «این منطقه بزودی به قطب سوم پتروشیمی کشور تبدیل خواهد شد که نقطه عطفی در توسعه اقتصادی محسوب می‌شود.»

به گفته مسرور راه‌اندازی خط کشتیرانی مستقیم بین مسقط و چابهار در هفته‌های آینده و اتصال ریلی این بندر به کریدورهای بین‌المللی شمال ـ جنوب و شرق ـ غرب، جایگاه چابهار را به عنوان محور اصلی اقتصاد دریامحور کشور تثبیت خواهد کرد.

وی در ادامه با انتقاد از شرایط چند سال اخیر مناطق آزاد تصریح کرد: «در سه تا چهار سال گذشته بخشی از مزیت‌های قانونی مناطق آزاد از دست رفته و این مسأله جذب سرمایه‌گذاری را دشوار کرده است.

بر همین اساس، اصلاح قانون مناطق آزاد در دستور کار قرار گرفته و تا دو ماه آینده در شورای عالی مطرح می‌شود. همچنین سند تحول مناطق آزاد که به موضوعاتی نظیر مالیات بر ارزش افزوده، مالیات بر درآمد و شرایط معافیت‌های مالیاتی می‌پردازد، بزودی در هیأت وزیران مورد بررسی قرار می‌گیرد. امیدواریم با اجرای این سند، طی دو سال آینده چهره‌ای متفاوت از مناطق آزاد را ببینیم.»

رایزنی فعالان اقتصادی کیش با نمایندگان دولت و مجلس برای حل مشکلات جزیره

نشست فعالان اقتصادی جزیره با مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش، نمایندگان مجلس، معاون سازمان بازرسی کل کشور و معاون پارلمانی وزارت اقتصاد در حالی برگزار شد که فعالان اقتصادی در این نشست خواستار رفع موانع و حل مشکلات عمده اقتصادی که گریبانگیر سرمایه‌گذاران است، شدند.

نشست هم‌اندیشی جمعی از سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی با مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش، نمایندگان مجلس، معاون سازمان بازرسی کل کشور و معاون پارلمانی وزارت اقتصاد در سالن رازی مرکز همایش‌های بین‌المللی کیش برگزار شد.

در این نشست که با هدف بررسی موانع پیش رو و لزوم اجرای دقیق قوانین موجود برگزار شد؛ سرمایه‌گذاران بر این نکته تأکید داشتند که مناطق آزاد که قرار بود با تقویت اقتصاد ملی، جذب سرمایه و ایجاد اشتغال، موتور محرکه توسعه باشند همچنان سال‌ها است با چالش‌های ریشه‌دار دست و پنجه نرم می‌کنند. سرمایه‌گذاران جزیره کیش در این نشست گفتند: مشکلات جاری در جزیره کیش و سایر مناطق آزاد تنها در قوانین یا اختیارات نیست، بلکه در اجرای ناقص قوانین و نبود اراده هماهنگ بین نهادهای مرتبط و تصمیم‌گیری‌های سلیقه‌ای است. آنها متفق‌القول بیان داشتند که اخذ تصمیمات سلیقه‌ای، عمر کوتاه مدیریتی، تصویب قوانین متناقض و از بین رفتن مشوق‌های سرمایه‌گذاری انگیزه ورود سرمایه‌گذاران جدید را از بین برده است و در عین حال سرمایه‌گذاران موجود را هم از سرمایه‌گذاری پشیمان کرده است. گلایه‌های سرمایه‌گذاران و پیشکسوتان حوزه سرمایه‌گذاری جزیره در حالی مطرح شد که به نظر می‌رسد تصمیم‌گیران در مجلس شورای اسلامی و وزارت اقتصاد و دولت با اعتقاد به توان و قدرت بخش خصوصی در تلاش هستند که موانع پیش رو را تسهیل و قوانین اداره چگونگی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی را به ریل اجرا بازگردانند. اما باید به این نکته اشاره کرد که برگزاری این گونه نشست‌ها تنها زمانی به نقطه عطف تبدیل خواهد شد که اراده مشترک مجلس، دولت و بخش خصوصی به برنامه اجرایی و ضمانت اجرا ختم شود و در عمل به منصه ظهور برسد و سرمایه‌گذاران تغییرات را احساس کنند. در این صورت، شاید روزی کیش نه فقط مقصد گردشگری بلکه به عنوان الگویی سرآمد برای نجات اقتصاد ملی در میان همه مناطق آزاد کشور مطرح شود.

وزیر اقتصاد در نشست فعالان اقتصادی:

توسعه ایران بدون تمرکز بر مناطق آزاد محقق نمی‌شود

وزیر امور اقتصادی و دارایی، در جلسه‌ای با فعالان اقتصادی چابهار و نمایندگان مردم سیستان در مجلس، بر ضرورت توسعه مناطق آزاد، جذب سرمایه‌گذاری و رفع موانع تولید تأکید کرد و با اشاره به استراتژی سه‌محوری صادرات، مشارکت بخش خصوصی و توسعه مناطق آزاد، از تشکیل ستاد توسعه استانی و استفاده از ظرفیت‌های مولدسازی دارایی‌ها برای تأمین مالی پروژه‌های عمرانی خبر داد.

سیدعلی مدنی‌زاده، در جریان سفر به استان سیستان و بلوچستان در نشستی با فعالان اقتصادی چابهار و نمایندگان مجلس این استان به تشریح برنامه‌های وزارت اقتصاد برای توسعه اقتصادی منطقه پرداخت.

مدنی‌زاده با تأکید بر اهمیت توسعه مناطق آزاد به‌عنوان کانال اصلی پیشرفت اقتصادی ایران، اظهار کرد: توسعه ایران بدون تمرکز بر مناطق آزاد محقق نمی‌شود. این موضوع نیازمند اصلاح قوانین و آیین‌نامه‌ها و تصویب مصوبات جدید است که در دستور کار قرار گرفته است.

وی، استراتژی توسعه سرمایه‌گذاری را در سه محور اصلی صادرات، بهره‌مندی از بخش خصوصی و توسعه مناطق آزاد تعریف کرد و افزود: «برای تحقق این استراتژی، ابزارهایی نظیر تسهیل تأمین مالی از نظام بانکی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی، تسهیل صدور مجوزها، رفع موانع قانونی، روان‌سازی تجارت آزاد و تخصیص ارز در اولویت قرار دارد.»

وزیر اقتصاد، از تشکیل ستاد توسعه استانی خبر داد که با هدف رفع موانع تولید و توسعه در کنار استانداران و مدیران کل استانی فعالیت خواهد کرد.

مدنی‌زاده همچنین بر اهمیت مشارکت عمومی-خصوصی تأکید کرد و گفت: «دولت دارایی‌های عظیمی دارد که می‌تواند با واگذاری بهره‌برداری به بخش خصوصی، زمینه‌ساز یک بازی برد-برد باشد. این موضوع در قالب مولدسازی دارایی‌ها در وزارت اقتصاد دنبال می‌شود.»

وی با اشاره به ظرفیت‌های سیستان و بلوچستان، پیشنهاد استفاده از دارایی‌های دولتی حتی خارج از این استان، مانند زمین‌های دولتی در تهران، برای تأمین مالی پروژه‌های عمرانی منطقه را مطرح کرد.

وزیر اقتصاد همچنین بر انتشار اوراق ارزی برای سرمایه‌گذاری‌های صادرات‌محور با نرخ سود پایین تأکید کرد و آن را محرکی برای تولید و سرمایه‌گذاری دانست.

وی با اشاره به اهمیت پیوست‌های فرهنگی و اجتماعی در توسعه سریع مناطق، خواستار توجه به اشتغال منطقه‌ای و مشارکت مردم محلی شد تا از مشکلات میان‌مدت جلوگیری شود.

وی همچنین نقش دانشگاه‌ها را در اتصال دانش به تولید و تقویت سرمایه انسانی حیاتی دانست و از کیفیت دانشگاه‌های چابهار و زاهدان ابراز خرسندی کرد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی در پایان با تأکید بر ضرورت ترسیم آینده چابهار برای سرمایه‌گذاران، پیشنهاد برگزاری همایشی در تهران با حضور تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران بزرگ را مطرح کرد تا با ارائه چشم‌انداز توسعه‌ای به سرمایه‌گذاری در این منطقه ترغیب شوند.

مدنی‌زاده ابراز امیدواری کرد که در جلسه بعدی، حداقل نیمی از مصوبات این نشست اجرایی شده باشد.

هلاکت ۸ تروریست در ایرانشهر

گروه حوادث: سخنگوی فراجا از هلاکت ۸ تروریست که کارکنان پاسگاه انتظامی «دامن» از توابع شهرستان ایرانشهر را به شهادت رسانده بودند، خبر داد.

به گزارش فراجا، بامداد چهارشنبه ۵ شهریور در یک عملیات مقتدرانه فراجا با حمایت نهادهای امنیتی و اطلاعاتی، تعداد ۸ نفر از تروریست‌هایی که کارکنان خدوم پاسگاه انتظامی «دامن» را به شهادت رسانده بودند، در ایرانشهر به هلاکت رساندند و سلاح و مهمات در اختیار آنان و سلاح و مهمات ربوده شده از شهدای پاسگاه دامن نیز در این عملیات کشف شد.

همچنین سید حسن مرتضوی فرمانده قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز در این باره گفت: در سه منطقه ایرانشهر، سراوان و خاش رزمندگان قرارگاه عملیات شهید سجاد و شهید معمار با همکاری سربازان گمنام و فراجا و سپاه موفق به هلاکت ۸ نفر از عناصر تروریستی شدند و یک گروگان در اختیار تروریست‌ها را آزاد کردند. یک نفر از حافظان امنیت در درگیری با تروریست‌ها شهید و یک نفر هم مجروح شد.

به گزارش روابط عمومی قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بامداد دیروز در عملیاتی دیگر نیز ۵ تروریست به هلاکت رسیدند.

جمعه ۳۱ مرداد امسال در پی حمله تروریستی به ۲ واحد گشت انتظامی تأمین امنیت شهروندان در محور خاش به ایرانشهر ۵ نفر از مأموران انتظامی به درجه رفیع شهادت رسیدند و مهاجمان پس از ارتکاب این جنایت از محل متواری شدند. بر اساس اعلام منابع رسمی، عملیات شناسایی و تعقیب عوامل این اقدام تروریستی بلافاصله در دستور کار نیروهای امنیتی و انتظامی قرار گرفت. اسامی شهدای این حمله تروریستی شامل استوار یکم محمدرضا رحیمی اهل زابل، گروهبان‌یکم محمد نوروزی اهل تربت، استوار دوم حسن تولی اهل گلستان، سرباز هادی رویایی اهل کرمان و سروان غلامرضا وحدانی اهل زابل است.

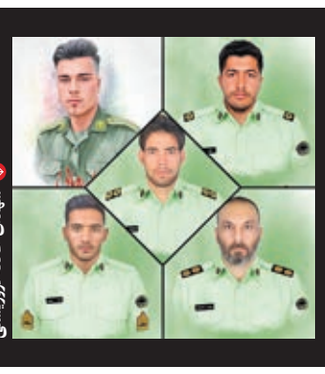
شهدای حادثه تروریستی

مرگ تلخ ۲ مسافر نوجوان در واژگونی اتوبوس

گروه حوادث: واژگونی یک دستگاه اتوبوس در جاده شوش به اهواز منجر به مرگ دو نوجوان شد.

امیرعباس نجفی، معاون امداد و نجات جمعیت هلال احمر خوزستان گفت: «این اتوبوس که ۴۳ سرنشین داشت ساعت ۹ صبح چهارشنبه در کیلومتر ۳۰ محور شوش به اهواز واژگون شد و ۲ مسافر کشته و ۱۶ نفر به دلیل شدت جراحات به بیمارستان‌های گلستان و آیت‌الله کرمی اهواز منتقل شدند.» وی با اشاره به اعزام ۶ تیم عملیاتی هلال احمر به محل حادثه گفت: «باقی سرنشینان نیز که دچار مصدومیت جزئی شده بودند به صورت سرپایی درمان شدند.»

ابوالفضل ماهرخ، سخنگوی سازمان اورژانس کشور نیز گفت: «ساعت ۹ صبح ۵ شهریور یک دستگاه اتوبوس حامل مسافران از شوش به اهواز در این محور دچار واژگونی شد.» وی افزود: «بلافاصله پس از اعلام حادثه ۹ آمبولانس و یک اتوبوس آمبولانس به محل حادثه اعزام شدند.» سخنگوی سازمان اورژانس کشور ادامه داد: «در این حادثه متأسفانه ۲ نفر از سرنشینان که دو پسر ۱۲ و ۱۷ ساله بودند، جان باختند.» وی از رانندگان خواست با رعایت سرعت مجاز و فاصله طولی حرکت کنند و هنگام خستگی و حواس پرتی رانندگی نکنند تا از وقوع چنین حوادث تلخی جلوگیری شود، همچنین مردم هنگام وقوع تصادف، بلافاصله با اورژانس تماس بگیرند و تا رسیدن نیروهای امدادی از جابه‌جایی مصدومان خودداری کنند تا از تشدید آسیب‌ها جلوگیری شود.

گردهم آمدن ۱۶۰ سارق و مالخر در حیاط پلیس آگاهی

گروه حوادث: مرضیه همایونی/ ۱۴۵ سارق و ۱۵ مالخر که کلکسیونی از جرایم در پرونده‌های خود دارند، در تازه‌ترین طرح پلیس آگاهی پایتخت دستگیر شدند.

به گزارش «ایران»، صبح دیروز سردار علی ولیپور گودرزی رئیس پلیس آگاهی تهران بزرگ در حالی که این متهمان با دستبند و پابند در حیاط اداره آگاهی تهران ایستاده بودند گفت: «در ۴۸ ساعت گذشته ۴۰۵ دستگاه تلفن همراه مسروقه، شش قبضه سلاح جنگی، مقادیری ارز خارجی و طلا از این متهمان کشف و ضبط و به مالباختگان تحویل داده شد.» وی ادامه داد: «تعدادی از این متهمان در ارتکاب جرایم خشن دست داشته‌اند که با برخورد قاطع تا پایان دوران محکومیت در زندان خواهند ماند. همچنین پرونده‌ها با نظارت دادستان دنبال خواهد شد تا اشد مجازات برای مجرمان در نظر گرفته شود.»

● سرقت از چراغ راهنمایی

۴۳ سال دارد با اینکه معتاد نیست و سابقه سرقت ندارد و کار و کاسبی‌اش هم خوب است اما تصمیم گرفت سرقت کند.

چرا به سراغ سرقت رفتی؟ یک روز که پشت چراغ قرمز منتظر بودم، چشمم به قسمت بالای چراغ قرمز و دریچه باتری افتاد که باز است. ناخودآگاه به فکر سرقت افتادم. من چشمان تیزبینی دارم مثل عقاب حتی از فاصله دور خیلی خوب می‌بینم. البته فقط این نیست، من خیلی راحت می‌توانم از دیوار، درخت و تیرهای چراغ راهنمایی و رانندگی بالا بروم.

باتری‌ها را چه می‌کردی؟ در سایت‌های فروش کالا به مبلغ ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان می‌فروختم.

چند مورد سرقت کردی؟ ۳۰ تایی می‌شود.

چطور بازداشت شدی؟ از چراغ راهنمایی رانندگی که پایین آمدم با مأمور پلیس رو در رو شدم.

● سرقت، فقط نیسان آبی

اعضای این باند بین‌المللی فقط به سراغ نیسان‌های آبی رفته و بعد از سرقت آنها را به پاکستان ترانزیت می‌کردند.

چرا فقط نیسان آبی سرقت می‌کردید؟ برای اینکه مشتری زیاد دارد. نیسان‌ها را به زاهدان می‌بردیم و در نقطه صفر مرزی تحویل رابطمان می‌دادیم و او خودروها را به پاکستان منتقل و برای قاچاق سوخت استفاده می‌کردند.

شگرد سرقت چه بود؟ بعد از شناسایی نیسان‌هایی که در کنار خیابان پارک شده بودند بررسی می‌کردیم که دوربین مداربسته در آن حوالی نباشد و بعد هم با شاه کلید سرقت می‌کردیم.

● شکارچی طلای دختر بچه‌ها

تنها زنی که بین متهمان حضور داشت زن جوانی بود که در اماکن زیارتی طلای دختر بچه‌ها را سرقت می‌کرد.

شگردت برای سرقت‌ها چه بود؟ به امامزاده صالح می‌رفتم و با دیدن دختر بچه‌هایی که طلا به همراه دارند به سراغشان می‌رفتم. معمولاً مادرهایشان یا در امامزاده در حال زیارت بودند یا مشغول خواندن دعا و به همین دلیل خیلی حواسشان به بچه‌هایشان نبود. من هم به بهانه شکلات بچه‌ها را به محلی خلوت کشانده و طلاهایشان را سرقت می‌کردم.

این ایده چطور به ذهنت خطور کرد؟ در یک میهمانی شبانه با زن خلافکاری آشنا شدم و او ایده سرقت را به من داد. البته این را هم بگویم مقصر اصلی والدین هستند که از بچه‌هایشان غافل می‌شوند من قصدم فقط سرقت طلا بود، اما با بی‌خیالی بعضی از والدین به راحتی می‌توان حتی کودکان را ربود.

● کلاهبرداری از زنان فروشنده با چرب‌زبانی

مرد جوان آنقدر خوش سر و زبان است که به راحتی طرفش را خام و از او کلاهبرداری می‌کند.

شگردت برای سرقت‌ها چه بود؟ به سراغ فروشگاه‌هایی می‌رفتم که فروشنده‌های آنها خانم بودند. بعد از آن مقدار زیادی وسایل و اجناس گرانقیمت را انتخاب می‌کردم. به این بهانه که کارت عابر بانکم را همراه ندارم و می‌خواهم مبلغ را با گوشی تلفن همراه و اینترنتی پرداخت کنم، عکس فیش دیگری را نشان‌شان می‌دادم و آنها هم توجه نمی‌کردند و خریدم را انجام می‌دادم.

به این فکر نمی‌کردی که شکایت کنند؟ معمولاً شماره تلفن همراه فروشنده‌ها را به بهانه خرید بعدی می‌گرفتم و بعد آنها را تهدید می‌کردم که اگر شکایت کنند، به دروغ می‌گویم که فروشنده‌ها نیز با من همدست هستند.

با وسایل سرقتی چه می‌کردی؟ اگر لباس بود که استفاده می‌کردم در غیر این صورت در فضای مجازی به فروش می‌رساندم.

از این راه چقدر به دست آوردی؟ ۵۰ مورد حدود ۱۰۰ میلیون تومان.

دادگاه کیفری

محاکمه مرد همسایه به اتهام قتل مدیر ساختمان و همسرش

گروه حوادث: کامران علمدهی/ مرد همسایه که به اتهام قتل مدیر ساختمان و همسرش پای میز محاکمه ایستاده بود مدعی شد به خاطر پول شارژ ساختمان مرتکب این جنایت شده است.

به گزارش خبرنگار حوادث «ایران»، این حادثه هولناک تیر سال ۱۴۰۳ در ساختمانی حوالی خیابان کارگر جنوبی تهران رخ داد و بلافاصله مأموران کلانتری رازی به محل رفتند. بررسی‌های اولیه نشان داد که زوج جوانی توسط مرد همسایه و مقابل چشمان فرزند ۳ ساله شان به قتل رسیده‌اند و متهم فرار کرده است.

در حالی که تحقیقات برای دستگیری متهم ادامه داشت فردای روز جنایت وی خودش را تسلیم کرد و با اعتراف به قتل زوج جوان گفت: «۸ ماه قبل در این ساختمان مستأجر شدیم. از یک ماه بعد با مدیر ساختمان برسر پول شارژ اختلاف پیدا کردیم و کارمان به دادسرا هم کشیده شد. روز حادثه برای صحبت کردن و حل اختلاف به جلوی آپارتمانشان رفته بودم که باهم درگیر شدیم و من با چاقو چند ضربه به او زدم که ناگهان همسرش با چاقو به سمت من حمله کرد و به ناچار او را هم زدم.»

با تکمیل تحقیقات برای متهم به اتهام مشارکت در دو فقره قتل عمدی کیفرخواست صادر و پرونده به شعبه ۱۰ دادگاه کیفری یک استان تهران فرستاده شد.

در دادگاه چه گذشت؟

در ابتدای جلسه اولیای دم درخواست قصاص کردند. سپس متهم به جایگاه رفت و در دفاع از خودش گفت: «مدیر ساختمان به بهانه‌های مختلف مثل پول شارژ، برق، آب و.. از من پول طلب می‌کرد وقتی پیگیر ماجرا شدم فهمیدم با همه مستأجرهای قبلی هم همین اختلافات را داشته. موضوع را به صاحبخانه‌ام گفتم اما اتفاقی نیفتاد تا اینکه با مدیر ساختمان درگیر شدیم و او از من شکایت کرد بعد از آن او مدام به من و همسرم توهین می‌کرد. روز حادثه چاقویی برداشتم و پشت کمرم گذاشتم تا اگر لازم شد آنها را بترسانم وقتی مرد جوان از خانه‌اش بیرون آمد باهم درگیر شدیم همان موقع به همسرش گفت برو چاقو را بیاور. وقتی همسرش چاقو را آورد من هم به ناچار چاقویم را بیرون کشیدم و هر دو را زدم.»

متهم در آخرین دفاعش اظهار کرد: «من قصدم کشتن آنها نبود. اگر همسرش با چاقو من را نمی‌زد و لباسم را پاره نمی‌کرد من آنها را با چاقو نمی‌زدم.»

در پایان جلسه قضات برای صدور رأی وارد شور شدند.

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۸۳۲

آسان

	۲		۳					۵
				۷	۲			
۶	۷			۴		۸	۳	
۱				۵		۶	۹	
۵	۶	۹		۱		۳	۲	۷
	۴	۲		۳				۸
	۸	۳		۹			۴	۱
			۵	۲				
۴					۳		۶	

متوسط

		۲	۶	۱				
۵		۱	۹					
	۴			۵			۲	۱
۹	۱					۵		
		۷				۸		
		۸					۶	۳
۲	۹			۴			۳	
					۹	۴		۸
				۷	۱	۲		

سخت

				۳	۱			۲
۲		۸						۶
						۸	۴	
	۸	۱	۲	۵	۳		۷	
	۵		۱	۴	۹	۲	۳	
	۹	۲						
۴						۱		۷
۸			۵	۶				

خیلی سخت

				۵	۸			۲
	۹					۷		
	۲			۶			۸	
۲			۵				۳	
۱		۸				۴		۷
	۴				۱			۵
	۳			۱			۹	
		۴					۷	
۶			۳	۸				

حل جدول سودوکو شماره ۴۸۳۲

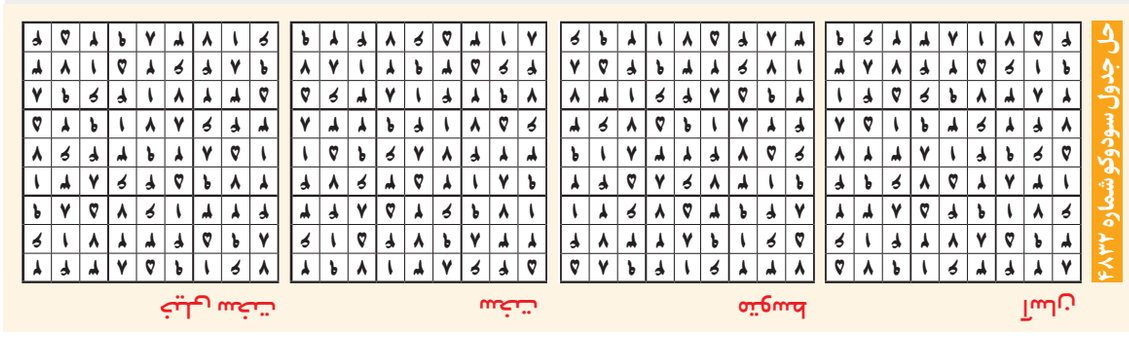

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۸۲۲

جدول عادی

افقی:

۱ - مقام‌پرستی و منصب‌جویی - همبرگری که روی آن پنیر قرار دارد
۲ - پدر عرب - دمه - اثر نقاش!
۳ - کلمه شرط - کنایه از بلند اقبال - نامی برای آقایان
۴ - بنیانگذار حکومت ماد - پیش‌شماره - سرشانه - مغز سر
۵ - صد متر مربع - سلامتگاه - دیده‌بان
۶ - غذای ایرانی - ابزار اضافه لازم - آشپزخانه باز
۷ - گروهی از اتم‌ها - درخت جنگلی - فرمان، منشور
۸ - دوش‌انداز - دریچه‌ای در دیوار - کلام پرسش
۹ - از وسایل ورزشی پرورش اندام - شهرت - وزیدن
۱۰ - اسکار تلویزیونی - مثل، مانند - روزگارها
۱۱ - سوءظن - قایق کوچک - همراه «لرز»
۱۲ - اینجانب! - پر اهمیت - حالت بیهوشی - تصاویر
۱۳ - گونه‌ای نارنگی - سکوی سخنرانی - موافقت و تأیید در گویش بیگانه
۱۴ - رنجیده - شهر «افغانستان» - فیلم احمد رضا درویش
۱۵ - دلسردی و یأس - محصول به‌دست آمده از طریق زراعت یا صنعت

عمودی:

۱ - قلمدان مدرسه - سرمربی پرسپولیس
۲ - حوض - پارسنگ ترازو - در آرزوی فرزند
۳ - هلهله شادی - بلبل - پیش رو
۴ - درنوردیدن - جالباسی - پیش‌درآمد «آشغال» - لحظه به لحظه
۵ - تقاضا و میل - ابزاری در مطبخ - کلمه اخطار و تنبیه
۶ - چلمن - نزدیک‌بین - تاریکی
۷ - تایر زمستانی - شاعر منظومه «طریق‌التحقیق» - شاعر مسافر
۸ - زمان بی‌پایان - مانند هم - به‌معنی دگر
۹ - لاستیک خودرو - ملایمت و نرمی - پارچه‌ای با خاصیت ارتجاعی
۱۰ - میان سر - عدد بلبل! - ضلعی در مثلث
۱۱ - آراستن - راهکاری برای انتقال انبوه پول - برای بیماران قلبی مضر است
۱۲ - سوغات شهر مراغه - ضمیر چهارم - اصطلاح زراعتی - نت اول
۱۳ - یک چهارم - فلزی نقره‌ای رنگ - مارکی بر ساعت مچی
۱۴ - پلاس - رقیب سیر! - اصرار بر اهمیت امری
۱۵ - نهر بزرگ - سبزی قرمه‌سبزی

جدول ویژه

افقی:

۱ - خود را گرفتن و با کبر و نخوت رفتار کردن - طبیب‌العیون
۲ - رب‌النوع - والده - حیف
۳ - آخرین حرف قافیه - هورمون معروف - شهر «افغانستان»
۴ - منکر شدن - شمار - مستقبل - نت منفی
۵ - منقار کوتاه - کشوری در غرب آفریقا - سانسور فیلم
۶ - جایزه ادبی - محله تهران - سحاب
۷ - بله خودمانی - گرفتار - دوری از دوستان
۸ - اجسام دارند - قوم و قبیله - واحد پول «کامبوج»
۹ - دختر شاه - از ارگان‌های انتظامی ایران - امر به گشودن
۱۰ - گرمی‌بخش خانمان‌سوز - طرف اعتماد - درخشان
۱۱ - کودکان بالای آن‌را به‌دست گیرند و راه روند - ضد «بیرون» - نرخ بازاری
۱۲ - طلیعه اعداد - پرنده‌ای پر سروصدا - داغ کردن - درجه علمی
۱۳ - مسافر - کنایه‌آمیز - لیوان سرامیکی
۱۴ - نمایندگی - نام «پاستور» - معامله
۱۵ - سریال علی یاور - قله‌ای در اروپا

عمودی:

۱ - آبکند - کاغذ مصریان قدیم
۲ - خانه محقر - خوردن مایعات با کشیدن به‌وسیله دهان - یک سابق «میلان»
۳ - یک جزء از ده جزء چیزی - به‌روزرسانی محتواها - سلام عامیانه
۴ - کوچک و خرد - فاضلاب - گرداگرد لب - بهانه
۵ - انبوهی - مادر ملت‌ها در تورات - شهر مصر قدیم
۶ - نوعی از پخت برنج - عود - گیاهی مقدس در آیین زرتشت
۷ - فاقد آرامش و امنیت - ظلمانی - کشور اروپایی
۸ - خوردنی پس از غذا - نماد قهوه‌خانه - از صنایع دستی
۹ - علف خوردن دام‌ها در دل طبیعت - پوشش لحاف و تشک - تاج
۱۰ - ترانه و سرود - خالق «اودیسه» - آفتاب
۱۱ - بالا رفتن آب دریا - متلک - از جوایز ادبی
۱۲ - اجتناب کردن - کشیدن - یکی از محله‌های قدیمی تهران - لعن
۱۳ - تحت - مددکار - وسع
۱۴ - اهمر - متکا - نماز تنهایی
۱۵ - نوعی قایق - نام قدیم بهبهان

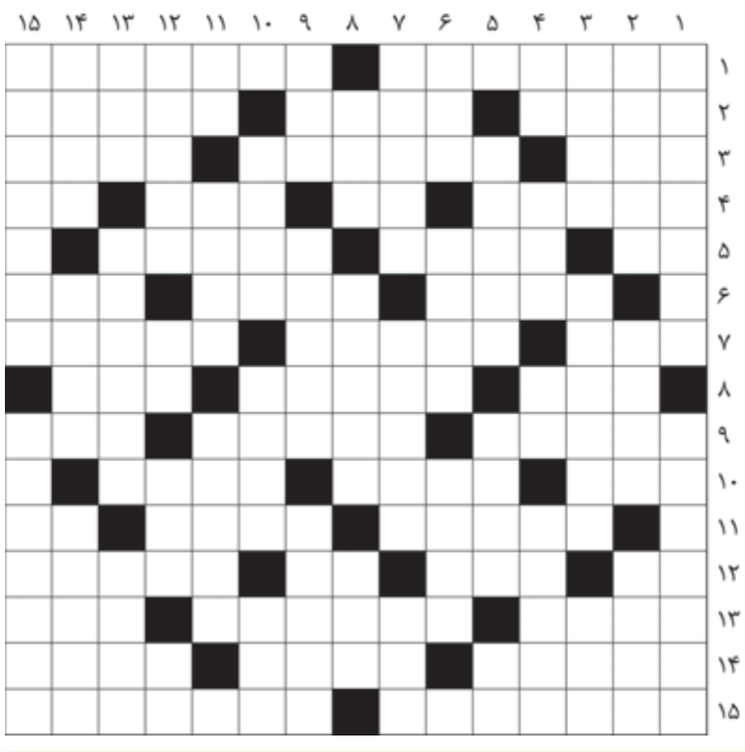

حل جدول عادی شماره ۸۸۲۱

حل جدول ویژه شماره ۸۸۲۱

چهارمین نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی

آئین چهارمین نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی، شامگاه سه‌شنبه ۴ شهریور ۱۴۰۴ با حضور محمدرضا عارف معاول اول رئیس جمهور، سید رضا صالحی امیری وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و غلامعلی حداد عادل رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی در ایوان عطار در مجموعه فرهنگی تاریخی سعدآباد برگزار شد.

در این آیین ملی، از شماری از چهره‌های برجسته و اثرگذار عرصه میراث‌فرهنگی کشور تجلیل به‌عمل آمد که از جمله آن‌ها می‌توان به سیف‌الله امینیان پیشکسوت میراث‌فرهنگی، اکبر تقی‌زاده‌اصل معمار و مرمتگر، پروین ثقة‌الاسلام موزه‌دار، ابراهیم حیدری باستان‌شناس و مرمتگر، حسین رایتی‌مقدم معمار و مرمتگر، محمدحسن طالبیان معمار و مرمتگر، مهناز گرجی مرمتگر آثار، حسن کریمیان باستان‌شناس و ناصر نوروززاده چگینی باستان‌شناس اشاره کرد.

گفتنی است دکتر پروین صدر ثقة الاسلامی ریاست کتابخانه دانشگاه تربیت معلم را از سال ۱۳۵۵ تا سال ۱۳۷۶ عهده دار بود. همچنین ثقه الاسلام از سال ۱۳۸۰تا ۱۳۸۹ به دعوت سازمان میراث فرهنگی و با حفظ وظایف آموزشی خود در دانشگاه ،مدیریت کاخ گلستان را بر عهده داشت.

همچنین در بخشی ویژه از این مراسم، یاد و خاطره دو تن از بزرگان درگذشته این حوزه، مرحوم محمد مهریار باستان‌شناس و مرمتگر و استاد نام‌آور نگارگری ایران و زنده‌یاد محمود فرشچیان، گرامی داشته شد.

در این بخش، لوح تقدیر یادبود استاد فرشچیان به نمایندگی، به خانم پروین فرشچیان برادرزاده آن هنرمند نامدار تقدیم شد.

آیین نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث‌فرهنگی فرصتی برای تجلیل از سرمایه‌های انسانی و فرهنگی کشور و الگوسازی برای نسل‌های آینده است؛ اقدامی که نشان از اهمیت جایگاه میراث‌فرهنگی در هویت ملی و تقویت دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دارد.

حفاظت از میراث‌فرهنگی سنگین‌ترین و شریف‌ترین وظیفه فرهنگی کشور است

محمدرضا عارف در چهارمین آیین نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی ایران با تبریک حلول ماه ربیع الاول و هفته دولت و با بیان اینکه وظایف وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ریشه در فرهنگ غنی ایران دارد، اظهار کرد: این وزارتخانه در یکسال گذشته عملکرد خوبی داشته است.

معاون اول رئیس جمهور ادامه داد:ایران کشوری غنی در زمینه میراث فرهنگی است که البته حفظ و نگهداری این میراث فرهنگی وظیفه سنگینی است. امیدوارم با راهبرد آقای صالحی امیری که اتکا به تشکل‌های مردمی است، بتوانیم در حفظ این میراث گرانقدر عملکرد موفق تری داشته باشیم.

دکتر عارف با اشاره به اهمیت الگوسازی برای نوجوانان و جوانان کشورمان، افزود: نوجوانان و جوانان ما دنبال الگو برای زندگی خود هستند. امیدوارم انتخاب چهره‌های ماندگار کمک کند تا آنها بتوانند الگوهای خود را پیدا کنند. آشنایی نسل جدید با میراث فرهنگی کشورمان به منزله سرمایه گذاری برای آینده کشور است.

وی با بیان اینکه ما با تهاجم فرهنگی مواجه هستیم و امکانات نرم افزاری که در اختیار جوانان ما قرار می‌گیرد برای مقابله با فرهنگ غنی ایرانی اسلامی است، تصریح کرد: اگر بتوانیم جوانان را با تاریخ، فرهنگ و هنر خود پیوند دهیم، می‌توانیم ماندگاری و اثربخشی میراث فرهنگی خود را تضمین کنیم.

معاون اول رئیس‌جمهور در همین زمینه ادامه داد: برخی جوانان ما با تاریخ و فرهنگ دیرینه ایران آشنایی کافی ندارند و معرفی چهره‌های ماندگار در زمینه‌های مختلف از جمله میراث فرهنگی نقش مهمی در حل این مشکل دارد.

وی تاکید کرد: میراث ملی سدی ماندگار در برابر ایران هراسی است، زیرا آمریکا و ایادی اش، راهبرد ایران هراسی را برای ماندگاری خود در منطقه انتخاب کرده‌اند. همه توطئه‌های آنها از جمله تحریم‌ها و جنگ علیه کشورمان برای این است که جمهوری اسلامی ایران از بین برود. آنها ایرانی وابسته و سرسپرده می‌خواهند ولی این وابستگی در ذات ایرانیان وجود ندارد و به همین دلیل بود که انقلاب اسلامی پیروز شد.

معاون اول رئیس جمهور همچنین گفت: جنگ تحمیلی ۱۲ روزه هم با همین هدف انجام شد ولی مردم ایران با انسجام و وحدت، پاسخ محکمی به دشمن دادند. نیروهای مسلح و دانشمندان ما هم سهم بزرگی در پیروزی کشورمان علیه دشمنان داشتند.

دکتر عارف خاطرنشان کرد: نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی نشان دهنده احترام جامعه و نظام به تلاش افرادی است که برای حفظ و توسعه میراث فرهنگی کشور تلاش داشته‌اند. این چهره‌های ماندگار مظهر عشق و علاقه به میراث فرهنگی کشورمان هستند.

معاون اول رئیس جمهور با اشاره به اهمیت دیپلماسی فرهنگی، افزود: دیپلماسی فرهنگی نقش بسیار مهمی در ایجاد وحدت و انسجام در حوزه تمدنی ایران دارد و قادر است ایران هراسی که ریشه در نگاه تمدن غرب به تمدن ایران اسلامی ما دارد را خنثی سازد. ما باید نهایت استفاده از دیپلماسی فرهنگی برای برقراری همکاری بیشتر با سایر کشورها را داشته باشیم.

دکتر عارف همچنین با اشاره به ظرفیت تشکل‌های مردم نهاد برای حفظ میراث فرهنگی گفت: همکاری جامعه مدنی و دستگاه‌های حاکمیتی برای حفظ میراث فرهنگی یک ضرورت است و باید از همه امکانات در این جهت استفاده کنیم. تقویت تشکل‌های مردم نهاد می‌تواند نقش مهمی در رسیدن به این هدف ایفا کند بنابراین باید نهادهای مردمی تشویق و حمایت شوند.

معاون اول رئیس جمهور با اشاره به چالش‌های حوزه میراث فرهنگی، افزود: این چالش‌ها شامل تامین منابع مالی، توسعه نامتوازن شهری، فرسایش طبیعی، تهدیدات اقلیمی و آسیب‌های انسانی می‌شود. برای حل چالش حفاری‌های غیرقانونی که اخیرا شاهد آن بوده‌ایم، باید راهکار منطقی و علمی پیدا کنیم. رویکردهای علمی، نوآورانه و مشارکت همگانی برای حفظ میراث فرهنگی ضرورت دارد.

دکتر عارف همچنین با تاکید بر ضرورت تلاش بیشتر برای مستندسازی از میراث فرهنگی، گفت: در کنار توجه به سخت افزار، باید به نرم افزار میراث فرهنگی هم توجه داشته باشیم. فرهنگ سازی و آموزش عمومی برای حفظ این میراث یک وظیفه ملی است تا حس مسئولیت عمومی نسبت به میراث تاریخی و فرهنگی کشورمان ایجاد شود.

عارف با بیان اینکه «حفاظت از میراث‌فرهنگی، رسالتی دشوار، سنگین و در عین‌حال افتخارآمیز است»، اظهار داشت: وزارت میراث‌فرهنگی در سال گذشته در سه حوزه کلیدی خود یعنی میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی عملکردی ارزشمند داشته و توانسته است با بهره‌گیری از ظرفیت‌های فرهنگی، جایگاه ایران را در عرصه داخلی و بین‌المللی تقویت کند.

معاون اول رئیس‌جمهور در ادامه به نقش الگوسازی در جامعه اشاره کرد و گفت: جوانان و نوجوانان برای بالندگی و هویت‌یابی نیازمند الگوهای برجسته‌اند. معرفی و تکریم چهره‌های ماندگار فرهنگ و میراث، نه‌تنها پاسداشت کوشش‌های آنان، بلکه سرمایه‌گذاری راهبردی برای آینده کشور است.

عارف ضمن اشاره به چالش‌های پیش‌روی میراث‌فرهنگی از جمله کمبود منابع مالی، توسعه نامتوازن شهری و فرسایش طبیعی و اقلیمی، خاطرنشان کرد: مقابله با این تهدیدات نیازمند رویکردهای علمی، نوآورانه و مستندسازی دقیق است. ایران با سابقه ۴۵۰۰ ساله مهندسی در قنات‌ها و سازه‌های تاریخی خود، الگویی کم‌نظیر برای جهان دارد.

وی افزود: میراث‌فرهنگی هم بعد سخت‌افزاری دارد و هم بعد نرم‌افزاری. تقویت نرم‌افزار فرهنگی، یعنی فرهنگ‌سازی، آموزش عمومی و بهره‌گیری از ظرفیت رسانه‌ها و نخبگان، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

معاون اول رئیس‌جمهور در پایان با تاکید بر سیاست‌های حمایتی دولت گفت: اختصاص منابع مالی پایدار، حمایت از تشکل‌های مردم‌نهاد و هماهنگی میان دستگاه‌ها و نهادهای فرهنگی می‌تواند توسعه‌ای پایدار و آینده‌نگر برای این حوزه رقم بزند. میراث‌فرهنگی نه فقط گذشته ما، بلکه سرمایه‌ای برای آینده ایران است.

پاسداری از میراث‌فرهنگی رسالتی تاریخی است

وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در چهارمین نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی و به مناسبت هفته دولت، ضمن قدردانی از تلاش‌های کارکنان این وزارتخانه در سراسر کشور، ایستادگی آنان را «برگی زرین در حافظه سازمانی» خواند و تاکید کرد: با تکیه بر سرمایه اجتماعی بی‌نظیر، فصل تازه‌ای از شکوه، اعتبار و توسعه پیش روی میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری ایران گشوده خواهد شد.

سیدرضا صالحی امیری، وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی این مناسبت را یادآور «مسئولیت سنگین و مقدسی» دانست که فراتر از یک وظیفه اداری، رسالتی تاریخی در پاسداری از هویت ملی، میراث فرهنگی و شکوه تمدنی ایران عزیز است.

او با اشاره به شرایط خطیر کشور در سال گذشته و به‌ویژه «روزهای پرفشار جنگ تحمیلی دوازده‌روزه رژیم کودک‌کش» و نگاه بدخواهان به فروپاشی ساختارها، گفت: همکاران من با صلابتی مثال‌زدنی، چراغ خدمت را پرفروغ نگاه داشتند و نگذاشتند جریان خدمت‌رسانی وزارتخانه دچار وقفه شود. این ایستادگی همچون برگ زرینی در حافظه سازمانی ثبت خواهد شد؛ یادگاری از اینکه عشق به ایران، راهگشا و فراتر از هر محدودیتی در جان ما جاری می‌ماند.

وزیر میراث‌فرهنگی افزود: امروز هر موفقیتی که در این وزارتخانه به دست آمده، چه در پاسداشت میراث‌فرهنگی، چه در بالندگی صنایع‌دستی به‌عنوان تجلی فرهنگ ملی و چه در اعتلای گردشگری به مثابه پیشران توسعه پایدار، مرهون فداکاری شماست و نام شما بر تارک این دستاوردها می‌درخشد.

صالحی امیری انگیزه اصلی سفرهای استانی خود را «دیدار بی‌واسطه با کارکنان» معرفی کرد و اظهار داشت: تا پایان شهریور، تمامی استان‌های کشور را یک‌بار خواهم پیمود تا از نزدیک آلام، دغدغه‌ها و مشکلات شما را بشنوم؛ از تنگنای معیشتی تا کمبود فضا و امکانات اداری. واقعیت تلخ این است که بسیاری از شما در شرایطی خدمت می‌کنید که از حداقل‌های معیشتی برخوردار نیستید؛ در حالی‌که ۳۸۰ شهرستان کشور فاقد زیرساخت‌های اداری شایسته هستند و همکاران با کمترین امکانات، مأموریت خود را در سکوت و فداکاری به انجام می‌رسانند.

وی در ادامه، از آغاز «نهضتی برای ایجاد زیرساخت‌های بنیادین» در وزارتخانه خبر داد و تصریح کرد: با همت و عزت‌نفس شما و با تکیه بر سرمایه اجتماعی بی‌بدیل وزارتخانه، می‌توانیم فصلی تازه از شکوه، اعتبار و توسعه را رقم بزنیم. در این مسیر، تمام توان خود را برای بهبود حقوق و معیشت همکاران، ارتقای منزلت آنان و تقویت و گسترش نمایندگی‌ها به کار گرفته‌ایم.

وزیر میراث‌فرهنگی، آینده این وزارتخانه را روشن و استوار بر مبانی راهبردی نظام دانست و تاکید کرد: بی‌تردید راه ما با منویات رهبر معظم انقلاب و سیاست‌های رئیس‌جمهوری، جناب آقای دکتر پزشکیان، روشن شده است. آنچه ما در پی آنیم چیزی جز سربلندی ایران و احیای شکوه تاریخی این سرزمین نیست و این هدف والا تنها با همدلی، ایثار و تلاش بی‌وقفه شما محقق خواهد شد.

وی همچنین در سخنانی با تجلیل از جایگاه استاد محمود فرشچیان، گفت: امشب شبی ماندگار در تاریخ فرهنگ ایران است؛ شبی که بازگشایی موزه استاد فرشچیان همزمان با رحلت ایشان، روحی تازه در کالبد فرهنگ ایران دمید.

او اظهار کرد: این مکان تاریخی امشب هویتی نوین پیدا کرد. روح استاد فرشچیان در این فضا حضور دارد؛ روحی که همچون خورشیدی فروزان، هم روشنی می‌بخشد و هم گرما. انسان‌های بزرگ پس از حیات جسمانی، سرچشمه‌ای زاینده برای فرهنگ و هویت جامعه خویش می‌شوند و میراث آنان همچون چشمه‌ای جوشان، نسل‌های آینده را سیراب خواهد کرد.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در ادامه با تأکید بر جایگاه ایران در حافظه تاریخی و هویتی، گفت: چرا ایران را جان خود می‌دانیم؟ زیرا ایران تبار، حیثیت و شناسنامه ماست.

این سرزمین جسمی دارد و روحی؛ روح ایران همان فرهنگ و تمدن، شاعران و اسطوره‌ها و مفاخر بی‌بدیل آن است. ما از اشخاص سخن نمی‌گوییم، بلکه از شخصیت‌هایی سخن می‌رانیم که هویت‌ساز، انسجام‌بخش و تمدن‌آفرین هستند.

صالحی امیری با اشاره به پایداری تاریخی ملت ایران اظهار کرد: دشمنان باید بدانند که ایران هرگز تن به تسلیم نداده است. این سرزمین، گنجینه‌ای از رمزها و رازهای تمدنی است که در هر گوشه آن نشانی از فرهنگ و هنر ایرانی به چشم می‌خورد.

ثبت آثار ملی و جهانی ایران، چه در عرصه میراث ملموس و چه در میراث ناملموس، گواهی روشن بر عظمت و استمرار این تمدن است.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت: فرهنگ، چشمه‌ای زاینده است که هرگز نمی‌خشکد. امروز سرافرازیم که در کنار چهره‌هایی گرد آمده‌ایم که هر یک تجلی روح ایران‌اند، سرمایه‌هایی که مایه مباهات یک ملت‌اند. در برابر مقام شامخ استاد فرشچیان و مفاخر هنر ایران زمین سر تعظیم فرود می‌آوریم.

معرفی چهره‌های ماندگار به نسل جوان ضرورتی ملی است

قائم‌مقام وزیر و معاون میراث‌فرهنگی کشور با تأکید بر ضرورت پاسداشت پیشکسوتان و چهره‌های ماندگار میراث‌فرهنگی، برگزاری همایش‌های نکوداشت را بهترین فرصت برای انتقال چرخه استاد-شاگردی به نسل جوان دانست و گفت: شاهنامه فردوسی کتاب خرد و شناسنامه ایرانیان است و میراث‌فرهنگی ما آیینه تاریخ، هویت و عظمت ملت ایران است.

علی دارابی شامگاه سه‌شنبه ۴ شهریور در آیین نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث‌فرهنگی که با حضور محمدرضا عارف معاون اول رئیس‌جمهوری، سیدرضا صالحی‌امیری وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، غلامعلی حداد عادل، حجت‌الاسلام عبدالحسین خسروپناه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی و جمعی از پیشکسوتان و مفاخر فرهنگی در مجموعه فرهنگی-تاریخی سعدآباد برگزار شد، اظهار کرد: این آیین فرصتی برای ادای احترام به میراث‌داران بزرگ و قدردانی از زحمات آنان است. میراث‌فرهنگی نه تنها بخشی از هویت ملی ما، بلکه سرمایه‌ای برای جهانیان است که باید با همه توان از آن پاسداری کنیم.

دارابی با بیان اینکه برگزاری چنین همایش‌هایی ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است، افزود: هدف این مراسم آن است که چرخه استاد-شاگردی در حوزه فرهنگ و تمدن ایرانی همچنان تداوم یابد و چهره‌های ماندگار میراث‌فرهنگی به نسل جوان و جهانیان معرفی شوند.

وی با اشاره به اهمیت نگاه ویژه دولت چهاردهم به حوزه فرهنگ و میراث تاریخی گفت: از نخستین مطالبات دکتر صالحی‌امیری در آغاز مسئولیت وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، برگزاری چنین همایشی بود؛ موضوعی که نشان از جایگاه استراتژیک میراث‌فرهنگی در سیاست‌های کلان فرهنگی کشور دارد.

قائم‌مقام وزیر میراث‌فرهنگی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ثبت جهانی «دره‌ها و محوطه‌های پیش از تاریخ خرم‌آباد» در شرایطی که کشور درگیر جنگ ۱۲ روزه بود، تصریح کرد: ثبت جهانی اثری با قدمت ۶۳ هزار سال در فهرست میراث بشری یونسکو افتخاری ملی است. این رخداد نشان داد که ایران نه‌تنها سرزمین تمدن، بلکه گنجینه خرد و تاریخ بشری است.

دارابی ادامه داد: شاهنامه فردوسی که بسیاری آن را خردنامه و شناسنامه ایرانیان می‌دانند، گواه روشنی بر هویت و عظمت ملت ایران است؛ میراثی که جهانیان در برابر آن سر تعظیم فرود می‌آورند.

او در پایان با اشاره به حمایت‌های دولت و همراهی معاون اول رئیس جمهوری خاطرنشان کرد: در دیداری که با آقای عارف داشتم، موضوع توسعه موزه ملی و میدان مشق مطرح شد که مورد موافقت قرار گرفت. همچنین عضویت وزیر میراث‌فرهنگی در شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدامی راهبردی در تقویت جایگاه این وزارتخانه است.

حمایت از چهره‌های ماندگار، یک کنش راهبردی در عرصه فرهنگ است

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه با تأکید بر اینکه میراث‌فرهنگی صرفاً اشیای بازمانده از گذشته نیست بلکه «جریانی زنده از تاریخ» است، اظهار داشت: برای درک عمیق این جریان زنده باید به قرآن کریم رجوع کرد.

وی افزود: سه چهره برجسته، فردوسی، سهروردی و استاد محمود فرشچیان، توانستند حلقه اتصال حکمت ایرانی و حکمت اسلامی باشند.

حجت‌الاسلام خسروپناه همچنین با اشاره به ضرورت مقابله با ایران‌هراسی در عرصه جهانی، تصریح کرد: امروز درگیر جنگ روایت‌ها هستیم و هرگونه حمایت از حوزه میراث‌فرهنگی و چهره‌های ماندگار آن، یک کنش راهبردی در عرصه فرهنگ محسوب می‌شود. باید اطلس جامع سرمایه‌های انسانی تمدن‌ساز ایران را گردآوری و تدوین کنیم.

فرشچیان نگارگری ایرانی را از قالب سنتی بیرون آورد

غلامعلی حداد عادل رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی نیز با اشاره به جایگاه جهانی استاد فرشچیان گفت: فرشچیان ستاره‌ای درخشان در آسمان فرهنگ و تمدن ایرانی بود و هست. او نگارگری ایرانی را از قالب تکراری و سنتی بیرون آورد و این هنر را در خدمت حقیقت، معنویت، اسلام و تشیع قرار داد و به آن بُعدی جهانی بخشید.

موزه استاد فرشچیان در مجموعه سعدآباد بازگشایی شد

موزه استاد محمود فرشچیان، یکی از شاخص‌ترین نمادهای میراث‌هنری ایران، سه‌شنبه ۴ شهریور با حضور معاول اول رئیس جمهوری و مقامات عالی‌رتبه فرهنگی و سیاسی کشور در مجموعه فرهنگی.تاریخی سعدآباد بازگشایی شد.

در این مراسم محمدرضا عارف معاون اول رئیس‌جمهوری، سیدرضا صالحی‌امیری وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، غلامعلی حداد عادل رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی، علی دارابی قائم‌مقام وزیر و معاون میراث‌فرهنگی و جمعی از مسئولان، اندیشمندان و هنرمندان برجسته کشور شرکت داشتند.

این آیین در شرایطی برگزار شد که جامعه فرهنگی ایران در روزهای اخیر داغدار فقدان استاد محمود فرشچیان، نگارگر بزرگ و احیاگر هنر مینیاتور ایرانی است؛ هنرمندی که آثار ماندگارش در شمار گوهرهای هنر جهان قرار گرفته و با روایت‌های بصری منحصربه‌فرد، جلوه‌ای تازه از هویت ایرانی، اسلامی را به جهانیان عرضه کرده است.

موزه استاد فرشچیان در سعدآباد که مجموعه‌ای بی‌بدیل از آثار و دست‌خط‌های این هنرمند را در خود جای داده، پس از تعطیلی موزه‌ها به دلیل تهاجم رژیم صهیونیستی، بار دیگر پذیرای هنردوستان و پژوهشگران خواهد بود. این موزه با هدف پاسداشت میراث هنری، تبیین اندیشه‌های زیبایی‌شناسانه استاد و ارتقای شناخت نسل‌های آینده از ظرفیت‌های هنر ایرانی بازگشایی شد.

مقامات حاضر در این مراسم، بازگشایی موزه را نمادی روشن از استمرار فرهنگ و هنر ایرانی در برابر تهدیدها و بحران‌های جهانی دانستند. آنان تأکید کردند که یاد و راه استاد فرشچیان نه تنها در حافظه هنری ملت ایران، بلکه در گفتمان جهانی هنر باقی خواهد ماند.

ستارگان فروزان میراث فرهنگی ایران

ایران سرزمینی است با پیشینه‌ای یک میلیون ساله؛ جایی که هر وجب آن یادآور ریشه‌های عمیق فرهنگ، تمدن و هنر بشری است. در این سرزمین کهن، میراث فرهنگی تنها در قالب آثار و بناهای تاریخی خلاصه نمی‌شود، بلکه در وجود مردان و زنانی تجلی می‌یابد که عمر گران‌سنگ خود را وقف پاسداری از هویت ملی کرده‌اند.

نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی، آیینی است برای قدردانی از بزرگان، پیشکسوتان و فرزانگانی که چون ستارگان فروزان در آسمان فرهنگ ایران تابیده‌اند. این مراسم نه صرفاً یک برنامه رسمی و سازمانی، که فرصتی است برای بازخوانی نقش بی‌بدیل مفاخر در پاسداشت فرهنگ، انتقال دانش و پرورش نسل‌های آینده.

برگزاری سه دوره این آیین، نشان‌دهنده اهتمام وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی به پاسداشت سرمایه‌های انسانی است؛ سرمایه‌هایی که هم‌سنگ آثار تاریخی و گنجینه‌های مادی، ارزشمند و الهام‌بخش‌اند. چرا که اگر بناها و بادمان‌های تاریخی، نمود بیرونی تمدن ایران هستند، فرزانگان و پیشکسوتان، نمود زنده و جاری این تمدن در روزگار ما به شمار می‌روند.

امروز بیش از هر زمان دیگر نیازمند آنیم که جوانان این سرزمین، پیوند خود را با ریشه‌های فرهنگی و تاریخی‌شان بازیابند. یاد و نام بزرگان، چراغی است که مسیر هویت ملی را روشن می‌کند و به نسل‌های نوامید انگیزه می‌بخشد. تجلیل از چهره‌های ماندگار، یعنی احترام به علم، هنر، تجربه و مجاهدتی که آنان در طول عمر خویش برای اعتلای فرهنگ ایران به کار بسته‌اند.

این آیین الگوسازی ملموس و ارزشمند برای نسل جوان و متخصصان حوزه میراث فرهنگی است. جوانانی که با دیدن راه طی‌شده بزرگان، به آینده امیدوارتر می‌شوند و نقش خود را در صیانت از فرهنگ ملی بهتر درک می‌کنند. امید به آینده، پیام اصلی این مراسم است؛ امیدی که از دل تجربه پیشکسوتان برمی‌خیزد و در جان نسل نو می‌نشیند.

هدف ما در حقیقت میراث‌بانی از میراث‌داران است. بزرگداشتی برای کسانی که در چهار دهه پس از انقلاب اسلامی، با باور معنوی و پشتوانه دانشی خود، هویت و فرهنگ ملی را در عرصه‌های گوناگون نگاهبانی کرده‌اند. ارج‌گذاری خادمان و سرآمدان حفاظت از میراث فرهنگی، به منزله آن است که به جامعه خود یادآور شویم پاسداشت گذشته، تضمین آینده است.

در این مسیر، با فروتنی قدردان همه آنانی هستیم که در طول دهه‌ها و سده‌ها، بی‌ادعا و بی‌توقع، ایران را غنی‌تر، سرافرازتر و جهانی‌تر کرده‌اند. آنان که هویت ما را زنده نگاه داشته و پرچم فرهنگ ایرانی را در فرازترین قله‌ها برافراشته‌اند.

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی خود را موظف می‌داند این سنت ارزشمند را استمرار بخشد؛ زیرا باور داریم پاسداشت فرزانگان، پاسداشت ایران است. با ایمان به این اصل، دست همه بزرگان را به گرمی می‌فشاریم و به نسل امروز و فردا یادآور می‌شویم که ایران، سرزمین فرهنگ و تمدن‌سازی است؛ سرزمینی که در آن، هر چهره ماندگار، همچون نگینی درخشان، بر تارک تاریخ می‌درخشد.

درود می‌فرستیم بر روح بزرگ آنان که پیش از ما رفتند و قدردان کسانی هستیم که امروز در کنار ما، همچون ستون‌های استوار، بنای میراث ایران را استوار کرده‌اند. ما در وزارت میراث فرهنگی وظیفه داریم این نام‌ها و یادها را زنده و جاری بداریم تا آیندگان بدانند ایران، سرزمین فرهنگ و خرده فرهنگ های غنی و برخوردار از تمدنی ماندگار است.

به نام همه بزرگان، با یاد همه استادان و به امید آینده‌ای که در آن چراغ فرهنگ ایران همواره روشن و پر فروغ بماند.

اسامی تقدیر شوندگان

• زنده یادان:

1

زنده یاد استاد محمود فرشچیان

نگارگر شهیر و پاسدار میراث ناملموس ثبت جهانی شده نگارگری ایرانی

دریافت لوح تقدیر: به نمایندگی از خانواده استاد، خانم پروین فرشچیان (برادرزاده استاد)

2

زنده یاد استاد محمد مهریار

معمار، مرمنگر، اولین رئیس پژوهشکده ابنیه و بافت تاریخی کشور . حسن اخلاق و شهرت حرفه ای اش در حافظه میراث داران کشور به یادگار خواهد ماند. یادگارش از بیشابور تا تخت جمشید و نقش رستم و پاسارگاد، باقی و زنده خواهد بود.

دریافت لوح تقدیر: فرزندشان خانم لیلا مهریار

3

• چهره های ماندگار و مفاخر میراث فرهنگی (زنده) به ترتیب حروف الفبا:

مهندس سیف الله امینیان

مدیر فرهنگی
میراث فرهنگی و آثار تاریخی کاشان و اصفهان ،یادگارهای ارزشمندی از خدماتش دارد.

4

مهندس اکبر تقی‌زاده اصل

معمار و مرمنگر و مدیر میراث فرهنگی
مرمت و احیاء ماندگار آثار تاریخی شاخص ایران در کارنامه اش می‌درخشد.

5

دکترپروین ثقة الاسلام

چهره شناخته‌شده و اثرگذار در حوزه فرهنگ، آموزش و مدیریت فرهنگی میراث جهانی کاخ گلستان، یادگارهای از دوران مدیریت فرهنگی اش را در خاطر دارد.

6

ابراهیم حیدری

باستان شناس و مدیر پیشکسوت میراث فرهنگی
تلاش ها و خدمات ماندگارش برای حفاظت از میراث فرهنگی از همدان تا آذربایجان و تخت سلیمان، در حافظه تاریخ می ماند.

7

مهندس حسین رایتی مقدم

پیشکسوت معماری و مرمت بناها و محوطه‌های تاریخی ایران. حضور و تاثیرش در حوزه‌های فنی و اجرایی و مدیریتی میراث فرهنگی از گلستان تا بوشهر؛ از تهران تا فارس؛ آثار ماندگاری را برجای گذاشته. شاگردانش امروز به تاسی از استاد، رسالت حفاظت از میراث فرهنگی کشور را بر دوش دارند.

8

دکتر محمد حسن طالبیان

معمار و مرمنگر
معلم و پژوهشگر میراث فرهنگی
تلاش ها و خدمات علمی اش برای حفاظت از میراث فرهنگی و ثبت های جهانی میراث فرهنگی، خدمتی ماندگار است.

9

دکتر مهناز عبدالله‌خان گرجی

مرمت گر پیشکسوت آثار و اشیاء فرهنگی تاریخی . در مسئولیت بخش مرمت کارگاه‌ها و آزمایشگاه های مرمت به ویژه در موزه ملی ایران در مقام مدیر و کارشناس، خدمات ماندگاری را برای حفظ میراث فرهنگی ایران رقم زده است.

10

دکتر حسن کریمیان

استاد تمام باستان شناسی کشور
معلم و پژوهشگر تاریخ
خدمات علمی اش در حوزه باستان‌شناسی به یادگار می ماند

11

دکتر ناصر نوروززاده چگینی

باستان شناس پیشکسوت و پژوهشگر تاریخ و فرهنگ
و مدیر پژوهش های باستان‌شناسی سازمان میراث فرهنگی و رئیس اسبق پژوهشکده باستان شناسی

همراه با دولت

۹۱۹
طرح عمرانی

تلاش کردیم هفته دولت امسال به صحنه‌ای برای نمایش واقعی دستاوردها و همبستگی دولت و مردم تبدیل شود. در این ایام، ۹۱۹ طرح عمرانی و سرمایه‌گذاری با اعتباری بیش از ۱۱۲ هزار میلیارد ریال در استان سمنان افتتاح یا عملیات اجرایی آن آغاز شد؛ از این میان، ۸۰۴ طرح با هزینه کرد حدود ۹۰ هزار میلیارد ریال در هشت شهرستان استان به بهره‌برداری رسید.

۴۵۰
مگاوات

یکی از پروژه‌های شاخص، پارک انرژی‌های تجدیدپذیر سمنان است که با همکاری هلدینگ‌های بزرگ اقتصادی کشور از جمله هلدینگ خلیج فارس کلید خورده است. در فاز اول، ۶۰۰ هکتار زمین به این هلدینگ واگذار شده که امکان ایجاد ۴۵۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی را فراهم می‌کند.

توسعه بر اساس مزیت های بومی به روایت محمد جواد کولیوند

سمنان پایتخت انرژی‌های تجدید پذیر می‌شود

گفت‌وگو

بیتا میرعظیمی
گروه ایران زمین

استان سمنان با اقلیم کویری و ظرفیت‌های خورشیدی کم‌نظیر، به محور برنامه‌های ملی انرژی‌های تجدیدپذیر تبدیل شده است. «محمدجواد کولیوند» استاندار سمنان، با تکیه بر تجربه پارلمانی و رویکرد عقل‌گرایانه، توسعه استان را بر پایه حکمرانی مردم‌محور و ظرفیت‌های بومی دنبال می‌کند. او با نقد تمرکزگرایی، طرحی برای واگذاری اختیارات به استان‌ها ارائه داده و همزمان با اجرای پروژه‌های عمرانی، صنعتی و انرژی‌های پاک، سمنان را به پایلوت ملی توسعه پایدار بدل ساخته است. در گفت‌وگوی اختصاصی «ایران» با محمدجواد کولیوند، سیاست‌های توسعه‌ای، عدالت آموزشی، پروژه‌های نوآورانه انرژی و نگاه بوم‌گرا به حکمرانی محلی مورد بررسی قرار گرفته تا تصویری روشن از عملکرد یک‌ساله استانداری و چشم‌انداز توسعه استان ترسیم شود.

آقای استاندار، شما سابقه‌ای طولانی در حوزه تقنین و مدیریت کلان کشور بویژه ریاست کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس دارید؛ این تجربه چه نسبتی با مدیریت امروز شما در استان سمنان دارد؟

تجربه پارلمانی به من آموخت که عقلانیت سیاسی یعنی توان تبدیل اختلاف نظرها به ظرفیت و پیوند دادن مسائل ملی با نیازهای محلی. امروز این رویکرد در مدیریت استان سمنان هم جاری است. ما کوشیدیم شبکه‌ای از ارتباطات مؤثر با اغلب وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های ملی برقرار کنیم تا صدای استان در سطح کشور شنیده شود. نتیجه این نگاه، آن است که پروژه‌های کلان استان نه در حد شعار، بلکه در سطح ملی دیده و منابع آن تأمین شود. در عین حال، باور دارم که توسعه بدون وفاق و همبستگی سیاسی پایدار نمی‌شود. به همین دلیل، برای اولین بار در مردادماه امسال همایش وفاق و همبستگی ملی در سمنان برگزار شد؛ نشستی که با حضور نخبگان و کنشگران سیاسی از طیف‌های مختلف همراه بود و تلاش کردیم بسترهای گفت‌وگو، تعامل و مشارکت را برای پیشبرد توسعه استان فراهم کنیم.

شما بارها نسبت به تمرکزگرایی در نظام اداری کشور نقد داشته‌اید. در مقام استاندار چه اقداماتی برای کاهش این مشکل و تقویت اختیارات استان صورت گرفته است؟

تمرکزگرایی بزرگ‌ترین مانع چابک‌سازی مدیریت است. وقتی کوچک‌ترین امور در مرکز تصمیم‌گیری شود، زمان و منابع هدر می‌رود و مردم احساس دوری از دولت می‌کنند. بر همین اساس، بسته‌ای ۶۸ بندی از اختیارات قابل واگذاری به استان‌ها را طراحی و به دفتر ریاست جمهوری ارائه کردیم. در این بسته، حوزه‌هایی همچون سرمایه‌گذاری، منابع آب، محیط زیست، صنعت و حتی امور اجتماعی دیده شده است. اجرای این بسته باعث می‌شود استان‌ها بتوانند متناسب با شرایط بومی خود تصمیم بگیرند و مشکلات مردم سریع‌تر حل شود. این نگاه همان حکمرانی مردم‌گراست؛ یعنی تصمیم‌ها از دل واقعیت‌های محلی بیرون بیاید، نه صرفاً از پشت میزهای مرکز.

اخیراً شاهد عملیاتی شدن طرح پایلوت پارک انرژی‌های تجدیدپذیر در استان سمنان بوده‌ایم. با توجه به اقلیم کویری استان و ظرفیت بالای نیروگاه‌های خورشیدی، این اقدام چه جایگاهی در برنامه توسعه استان دارد و چه نسبتی با ایده توسعه پایدار و رفع ناترازی انرژی پیدا می‌کند؟

سمنان استانی کویری است و این یعنی ظرفیت کم‌نظیری برای بهره‌گیری از انرژی خورشیدی؛ ما در استانداری سعی کردیم به جای حرکت در مسیرهای کلیشه‌ای توسعه، به مزیت‌های بومی استان تکیه کنیم. پروژه پارک انرژی‌های تجدیدپذیر در همین چهارچوب شکل گرفت؛ طرحی که با همکاری نهادهای ملی طراحی شد و اکنون وارد فاز عملیاتی شده است. هدف ما این است که سمنان به پایلوت ملی انرژی‌های نو تبدیل شود. این پروژه دو دستاورد مهم دارد: اول آن‌که با زیست‌بوم و ظرفیت‌های طبیعی استان انطباق کامل دارد و مانع از آسیب به منابع حیاتی می‌شود؛ دوم آن‌که پاسخی عملی به ناترازی انرژی کشور است. به اعتقاد من، توسعه وقتی پایدار است که هم به محیط زیست احترام بگذارد و هم به نیازهای ملی پاسخ دهد. امیدوارم این مدل توسعه بوم‌گرا در آینده در دیگر استان‌ها نیز دنبال شود. از ابتدای دولت چهاردهم، استان سمنان گام‌های جدی در مسیر توسعه انرژی‌های پاک برداشته است. تاکنون در حوزه نیروگاه‌های خورشیدی بزرگ‌مقیاس (بالای ۷ مگاوات)، حدود ۲۳۸۰ هکتار زمین به بخش خصوصی واگذار شده که بر اساس جدول زمان‌بندی ظرفیت ۱۵۰۰ مگاوات تولید برق را فراهم خواهد کرد. در کنار آن، برای نیروگاه‌های خورشیدی کوچک‌مقیاس (زیر ۷ مگاوات) نیز ۹۶۸ هکتار زمین تخصیص یافته که معادل ۶۵۰ مگاوات ظرفیت پیش‌بینی‌شده دارد؛ از این میان تاکنون ۵ مگاوات وارد مدار بهره‌برداری شده است. در مجموع، تاکنون ۳۲۸۶ هکتار زمین در استان برای توسعه نیروگاه‌های خورشیدی واگذار شده است. یکی از پروژه‌های شاخص این حوزه، پارک انرژی‌های تجدیدپذیر سمنان است که با همکاری هلدینگ‌های بزرگ اقتصادی کشور از جمله هلدینگ خلیج فارس کلید خورده است. در فاز اول، ۶۰۰ هکتار زمین به این هلدینگ واگذار شده که امکان ایجاد ۴۵۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی را فراهم می‌کند.

چشم‌انداز ما تنها محدود به احداث نیروگاه نیست. در حال برنامه‌ریزی برای ایجاد منطقه ویژه انرژی‌های تجدیدپذیر و شهرک تخصصی انرژی‌های پاک در سمنان هستیم؛ جایی که کارخانه‌های تولید پنل خورشیدی، باتری و اینورتر، مراکز تعمیرات تجهیزات و همچنین شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر خواهند شد. در کنار این زیرساخت‌ها، مرکز تحقیقات و نوآوری انرژی‌های پاک در دانشگاه سمنان یا دانشگاه صنعتی شاهرود طراحی خواهد شد تا ظرفیت علمی و فناورانه استان تقویت شود. با پیش‌بینی سرمایه‌گذاری‌های خارجی و همکاری‌های بین‌المللی با کشورهایی همچون چین، آلمان و اسپانیا، در کنار هلدینگ‌های داخلی، هدف‌گذاری کرده‌ایم که سمنان به‌عنوان پایتخت انرژی‌های تجدیدپذیر ایران معرفی شود و در آینده‌ای نزدیک، این برند ملی جایگاه استان را در عرصه توسعه پایدار تثبیت کند.

> در حال برنامه‌ریزی برای ایجاد منطقه ویژه انرژی‌های تجدیدپذیر و شهرک تخصصی انرژی‌های پاک در سمنان هستیم؛ جایی که کارخانه‌های تولید پنل خورشیدی، باتری و اینورتر، مراکز تعمیرات تجهیزات و همچنین شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر خواهند شد

عدالت آموزشی یکی از دغدغه‌های جدی دولت چهاردهم و شخص رئیس جمهوری عنوان شده است. در استان سمنان چه اقداماتی برای تحقق این رویکرد و رفع محرومیت‌های آموزشی صورت گرفته است؟

عدالت آموزشی برای دولت و به‌ویژه شخص رئیس جمهوری یک اولویت اساسی است و ما در استان سمنان این موضوع را به عنوان بخشی از برنامه توسعه انسانی دنبال می‌کنیم. تاکنون ۷۲ پروژه آموزشی در دستورکار قرار گرفته که میانگین پیشرفت فیزیکی آنها حدود ۴۸ درصد است. بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، ۳۰ درصد این پروژه‌ها تا اول مهر به بهره‌برداری خواهند رسید تا سال تحصیلی جدید با شرایط بهتری برای دانش‌آموزان آغاز شود. علاوه بر این، بیش از ۲۵۰ پروژه آموزشی دیگر اعم از نوسازی، بهسازی و توسعه فضاهای مدرسه‌ای در سطح استان در حال انجام است. شاید بخشی از آنها در آمار رسمی ثبت نشده باشند، اما در عمل نقشی جدی در تحقق عدالت آموزشی دارند. ما برای هر پروژه، وظایف مشخصی به مدیران محلی سپرده‌ایم و سازوکار دقیقی برای پیگیری و نظارت طراحی شده است.

هم‌زمان با هفته دولت، شاهد افتتاح و آغاز عملیات اجرایی صدها طرح در استان سمنان هستیم. لطفاً در این باره توضیح دهید که این پروژه‌ها چه جایگاهی در مسیر توسعه استان دارند و تا چه اندازه توانسته‌اند به نیازهای واقعی مردم پاسخ دهند؟

یکی از اصولی که در مدیریت استان دنبال کرده‌ام، آن است که توسعه باید در میدان عمل و زندگی روزمره مردم دیده شود، نه صرفاً در اسناد و جلسات. به همین دلیل تلاش کردیم هفته دولت امسال به صحنه‌ای برای نمایش واقعی دستاوردها و همبستگی دولت و مردم تبدیل شود. در این ایام، ۹۱۹ طرح عمرانی و سرمایه‌گذاری با اعتباری بیش از ۱۱۲ هزار میلیارد ریال در استان سمنان افتتاح یا عملیات اجرایی آن آغاز شد؛ از این میان، ۸۰۴ طرح با هزینه‌کرد حدود ۹۰ هزار میلیارد ریال در ۸ شهرستان استان به بهره‌برداری رسید.

ما دو دسته پروژه اصلی داشتیم:

- طرح‌های عمرانی (۷۱۰ پروژه) با اعتبار ۵۰ هزار میلیارد ریال که زیرساخت‌های حیاتی استان را ارتقا داد؛ از راه و آب گرفته تا خدمات شهری و روستایی.
- طرح‌های اقتصادی (۹۴ پروژه) با سرمایه‌گذاری ۴۰ هزار میلیارد ریال که علاوه بر ایجاد ۷۶۲ فرصت شغلی مستقیم، پشتوانه‌ای برای حمایت از کارآفرینان و صنایع کوچک و متوسط استان شد.

از میان پروژه‌های شاخص، به سه نمونه ویژه اشاره می‌کنم:

- ۲۶۰۰ واحد مسکونی در قالب نهضت ملی مسکن که به دغدغه اصلی خانواده‌ها یعنی مسکن پاسخ می‌دهد.
- نیروگاه‌های خورشیدی کوچک‌مقیاس به ظرفیت ۲۴ مگاوات که مکمل طرح پایلوت پارک انرژی‌های تجدیدپذیر است و سمنان را در مسیر تبدیل‌شدن به قطب ملی انرژی‌های نو قرار می‌دهد.
- بزرگراه سمنان - سرخه به طول ۱۲ کیلومتر که ایمنی جاده‌ها را افزایش می‌دهد و موقعیت ترانزیتی استان را تقویت می‌کند.

عکس: ایرنا

با توجه به تجربه یک سال مدیریت استان و پروژه‌های متعدد افتتاح‌شده، نگاه شما به حکمرانی و توسعه در سمنان چگونه است و چه اصولی را به‌عنوان راهنمای تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری دنبال می‌کنید؟

آنچه در استان سمنان دنبال می‌کنیم، بر یک اصل ساده استوار است: توسعه باید با عقلانیت و بر مدار نیازهای واقعی مردم پیش برود. تجربه‌ای که از گذشته همراه من بوده، امروز به کار آمده تا بتوانیم میان ظرفیت‌های بومی استان و برنامه‌های ملی پیوند برقرار کنیم. وقتی از توسعه سخن می‌گوییم، مقصود تنها افتتاح پروژه یا اعلام آمار نیست؛ توسعه یعنی مردم احساس کنند زندگی‌شان بهتر شده، جوانان فرصت بیشتری برای کار و امید دارند و خانواده‌ها در خانه‌ای امن و شهری ایمن زندگی می‌کنند. به همین دلیل، تلاش من و همکارانم این بوده که تصمیم‌ها و برنامه‌ها بیش از آن‌که پشت میزها بماند، در زندگی روزمره مردم دیده شود. امروز باور دارم اگر این نگاه - یعنی توسعه پایدار، مردم‌گرا و عقلانیت سیاسی - تداوم پیدا کند، می‌توانیم آینده‌ای روشن‌تر برای استان و کشور رقم بزنیم. این مسیر یک پروژه کوتاه‌مدت نیست؛ بلکه راهی است که باید با صبوری، مشارکت مردم و همدلی مسئولان ادامه پیدا کند. در همین چهارچوب، استان سمنان به دلیل موقعیت ویژه و ظرفیت‌های خود نقشی فراتر از مرزهای استانی دارد و در سطح ملی نیز مأموریت‌های راهبردی بر عهده گرفته است؛ مأموریت‌هایی که تاکنون موضوع دو نشست تخصصی با شخص رئیس جمهوری بوده و حاکی از حمایت برجسته دولت از برنامه‌های توسعه استان است.

بنگاه

دکتر امیر رحیمی قاضی کلایه، مدیرعامل گروه سرمایه‌گذاری صدر آرین

تجربه جهانی حکمرانی معدنی؛ فرصت‌های پیش‌روی ایران

مدیرعامل گروه سرمایه‌گذاری صدر آرین، در سخنانی، با نگاهی فراملی و تطبیقی به بررسی نقش صنعت و معدن در کشورهای در حال توسعه پرداخت و تأکید کرد: «تجربه کشورهای آفریقایی طی دهه گذشته نشان می‌دهد که معادن، فراتر از یک منبع درآمدی صرف، می‌توانند به موتور محرک تحول اقتصادی و اجتماعی بدل شوند. در سال‌های اخیر، کشورهای آفریقایی از جمله نیجر، سنگال، جمهوری دموکراتیک کنگو، بورکینافاسو، موزامبیک، ساحل عاج، رواندا، اتیوپی، غنا، تانزانیا و آنگولا در زمره اقتصادهای دارای بالاترین نرخ رشد اقتصادی قرار گرفته‌اند که سهمی عمده از این رشد را مرهون بخش معدن و صنایع وابسته به آن هستند.»

دکتر امیر رحیمی قاضی کلایه در ادامه افزود: «در این کشورها، شناسایی و بهره‌برداری از ذخایر غنی عناصر استراتژیک نظیر کبالت، مس، طلا، بوکسیت و عناصر خاکی نادر از یک‌سو و افزایش سرمایه‌گذاری خارجی، بویژه توسط چین، ایالات متحده و اتحادیه اروپا از سوی دیگر، منجر به ارتقای جایگاه بین‌المللی این کشورها و جذب منابع ارزی شده است. به عنوان نمونه، کنترل بخش قابل‌توجهی از استخراج کبالت جمهوری دموکراتیک کنگو که عنصری کلیدی در تولید باتری خودروهای الکتریکی است، هم‌اکنون در اختیار شرکت‌های چینی قرار دارد که این موضوع نشان از اهمیت فزاینده این منابع در معادلات ژئواقتصادی دارد.»

دکتر رحیمی افزود: «چنین روندی بیانگر آن است که کشورهایی که پیش‌تر با چالش‌های گسترده اقتصادی، ساختاری و اجتماعی مواجه بودند، اکنون با تکیه بر حکمرانی هوشمندانه معدنی، موفق به خلق ارزش افزوده، توسعه صادرات و تقویت زیرساخت‌های اقتصادی شده‌اند. به عبارت دیگر، معادن تنها یک منبع خام طبیعی نیستند، مواد معدنی ثروت نهفته در دل زمین است که سرمایه‌گذاری روی آن موجب شناسایی، به دست‌آوردن و مصرف بسیاری از مواردی خواهد شد که بشر برای داشتن رفاه و حفظ شرایط زیست‌محیطی به آنها نیازمند است. مطالعات صورت گرفته در خصوص معادن نشان می‌دهد که در صورت وجود سیاست‌گذاری راهبردی و جامع، می‌توانند مبنای شکل‌گیری زیرساخت‌های توسعه‌ای، صنعتی و حتی سیاسی باشند.»

درس‌هایی برای حکمرانی داخلی؛ فرصت‌های پیش‌روی ایران

ایشان در ادامه به وضعیت داخلی کشور اشاره و اظهار کرد: «در کشور ما نیز، باوجود بهره‌مندی از منابع غنی معدنی نظیر آهن، مس، طلا و وجود عناصر نادر خاکی سهم بخش معدن از تولید ناخالص داخلی (GDP) هنوز فاصله قابل‌توجهی با استانداردهای جهانی دارد. این در حالی است که ظرفیت بالفعل این بخش می‌تواند با یک جهش منطقی در حکمرانی، به یکی از ارکان اصلی اقتصاد کشور بدل شود.»

وی تأکید کرد: «در این راستا، شناسایی دقیق زنجیره ارزش صنایع معدنی، تکمیل حلقه‌های مغفول مانده مانند فرآوری، تولید محصولات با فناوری بالا، صادرات هدفمند و ایجاد صنایع پشتیبان، نه‌تنها موجب افزایش درآمدهای ارزی کشور خواهد شد، بلکه به کاهش وابستگی به اقتصاد نفتی نیز کمک می‌کند.»

اهمیت سرمایه‌گذاری خارجی و انتقال فناوری

مدیر برگزیده جهادی کشور در ادامه به بحث سرمایه‌گذاری خارجی و نقش آن در توسعه پایدار بخش معدن پرداخت و گفت: «در دنیای امروز، جذب سرمایه‌گذاری بین‌المللی و انتقال فناوری، دو مؤلفه حیاتی در جهش صنعتی به شمار می‌روند. نمونه اخیر شرکت ژاپنی نیپون استیل و تلاش آن برای سرمایه‌گذاری تا سقف ۱۴ میلیارد دلار در شرکت آمریکایی U.S. Steel که نشان می‌دهد کشورهای توسعه‌یافته چگونه با بهره‌گیری از ظرفیت‌های جهانی، ساختار تولیدی و زیرساخت‌های معدنی، خود را متحول می‌کنند». وی ادامه داد: «این تعهد سرمایه‌گذاری که با اهدافی نظیر احداث کارخانه سبز و تولید فولاد کم‌کربن همراه است، پیام روشنی برای کشورهایی نظیر ایران دارد: بدون حضور بخش خصوصی داخلی و بین‌المللی و بدون طراحی مشوق‌های هدفمند برای جذب سرمایه‌های مردمی، جهش در زنجیره معدن دچار مشکل خواهد شد.»

آینده‌نگری و تدوین راهبردهای منطقه‌ای

نایب‌رئیس هیأت مدیره گروه سرمایه‌گذاری صدر آرین در پایان با جمع‌بندی مباحث مطرح شده خاطرنشان کرد: «ضروری است در ایران نیز به‌موازات توسعه فنی و بهره‌برداری از معادن، نگاه منطقه‌محور و آینده‌نگرانه در دستور کار قرار گیرد. معادن مناطق کمتر توسعه‌یافته باید به‌عنوان شالوده‌ای برای تحول اجتماعی، جذب جمعیت، افزایش امنیت و رفاه عمومی تلقی شوند. این مهم تنها با تدوین نقشه راه دقیق، بهره‌گیری از تجارب جهانی، مشارکت نهادهای محلی و اجرای مؤثر سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی امکان‌پذیر است.»

رئیس هیأت مدیره شرکت راهنما ترابر تأکید کرد: «بهره‌گیری هدفمند از این ظرفیت‌ها، می‌تواند موجب افزایش شفافیت در زنجیره تأمین معدن، تقویت جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، توسعه صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا و ارتقای رقابت‌پذیری بین‌المللی شود. در این مسیر، نقش دولت در تدوین چهارچوب‌های راهبردی و حمایتی و نقش بخش خصوصی در خلاقیت و نوآوری، مکمل یکدیگر خواهد بود.»

دکتر رحیمی در پایان اظهار کرد: «اکنون زمان آن فرا رسیده که با تلفیق حکمرانی هوشمند، سرمایه‌گذاری ساختاری و فناوری‌های پیشرفته، از صنعت معدن ایران تصویری بسازیم که نه‌تنها پاسخ‌گوی نیازهای امروز باشد، بلکه قدرت مواجهه با چالش‌های آینده را نیز داشته باشد؛ تصویری که بر مبنای عدالت منطقه‌ای، رشد پایدار و ارزش‌آفرینی دیجیتال استوار باشد.»

آگهی فراخوان مناقصه عمومی

سازمان اموال و املاک کوثر

سازمان اموال و املاک کوثر در نظر دارد خدمات نظافتی پذیرایی، حمل و نقل و اداری خود را در سطح کشور به‌شرح مندرج در اسناد مناقصه به شرکت‌های پیمانکاری واجد شرایط واگذار نماید. لذا بدین‌وسیله از کلیه متقاضیان واجد شرایطی که تمایل به همکاری دارند دعوت به‌عمل می‌آید از تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۶ لغایت ۱۴۰۴/۰۶/۱۶ همه روزه از ساعت ۷ صبح الی ۱۳ عصر (به‌جز پنج‌شنبه و جمعه) جهت دریافت اسناد و مدارک (با معرفی‌نامه) به سازمان اموال و املاک کوثر به نشانی تهران، خیابان آفریقا، کوچه شهیده واعظی(۱۷)، پلاک ۶ مراجعه نمایند. کلیه متقاضیان می‌بایست پس از دریافت اسناد حداکثر تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۶ نسبت به عودت پاکت‌ها و پیشنهادات خود اقدام نمایند؛ جلسه بازگشایی پاکات پیشنهاد قیمت در تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۷ رأس ساعت ۱۰ صبح خواهد بود.

- جهت هماهنگی و کسب اطلاعات با شماره ۰۲۱-۵۴۹۸۶۰۰۰ داخلی ۱۰۳۷ و ۱۰۴۵ اداره پشتیبانی و نقلیه تماس حاصل فرمایید.
- به پیشنهادهایی که مشروط، مبهم و پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در آگهی و اسناد اختلاف داشته باشد و یا بعد از مهلت مقرر در آگهی واصل گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- سازمان اموال و املاک کوثر در رد یا قبول پیشنهادات مختار است.
- هزینه درج آگهی به‌عهده برنده خواهد بود.
- سپرده تضمین شرکت در مناقصه: مبلغ ۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال (شش میلیاردریال) (رسید بانکی واریز نقدی/ ضمانت‌نامه بانکی تعهد پرداخت چک تضمین‌شده بانکی) "صرفا در وجه بانک دی قابل قبول می‌باشد."
- هزینه دریافت اسناد به مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد که به هنگام ارائه اسناد از متقاضیان اخذ می‌گردد.

سازمان اموال و املاک کوثر

آگهی فراخوان

سرمایه‌گذاری برای تولید — نوبت اول

شرکت عمران شهر جدید ایوان‌کی در نظر دارد براساس صورتجلسه شماره ۱۰۱۰/ هـ / ۱۴۰۴ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۵ هیأت‌مدیره شرکت عمران شهر جدید ایوان‌کی نسبت به انتخاب پیمانکار واجد شرایط اقدام نماید. لذا از پیمانکاران و شرکت‌های واجد شرایط دعوت می‌گردد جهت دریافت، تکمیل و بارگذاری اسناد به‌شرح ذیل اقدام نمایند:

۱- موضوع: انجام خدمات ایاب و ذهاب شرکت عمران شهر جدید ایوان‌کی (تجدید نوبت اول)
۲- نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
۳- شماره ثبت در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) ۲۰۰۴۰۹۳۸۹۴۰۰۰۰۱۳ است. کلیه مراحل مناقصه از دریافت و بارگذاری اسناد مناقصه و بازگشایی پاکت‌ها از طریق سامانه ستاد (www.setadiran.ir) انجام می‌شود.
۴- نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: کیلومتر ۵۵ جاده تهران - مشهد، شهر جدید ایوان‌کی - شرکت عمران شهر جدید ایوان‌کی، دورنگار: ۰۲۳۳۴۵۲۱۷۷۲
۵- مدت پیمان: ۱۲ ماه شمسی
۶- مبلغ برآورد اولیه: ۶۸،۳۰۴،۰۰۰،۰۰۰ (شصت و هشت میلیارد و سیصد و چهار میلیون) ریال
۷- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مطابق جدول ۴ از بند «الف» ماده ۶ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به‌شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ به مبلغ ۳،۴۱۵،۲۰۰،۰۰۰ (سه میلیارد و چهارصد و پانزده میلیون و دویست هزار) ریال.
۸- مجوز فعالیت: گواهی‌نامه صلاحیت شرکت‌های خدماتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی امور حمل و نقل که می‌بایست دارای اعتبار باشد.
۹- دریافت اسناد مناقصه از سامانه ستاد: از ساعت ۰۸:۰۰ روز پنج‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۶ تا ساعت ۱۶:۳۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۱
۱۰- تحویل اسناد مناقصه:
۱-۱۰- به‌صورت الکترونیکی تا ساعت ۱۶:۳۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ در سامانه ستاد بارگذاری شود.
۲-۱۰- به‌صورت فیزیکی (فقط پاکت "الف") تا ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ به‌دبیرخانه شرکت عمران شهرجدید ایوان‌کی تحویل شود.
۱۱- زمان و محل بازگشایی پاکت اسناد مناقصه "پاکت‌های الف، ب و ج": ساعت ۱۰:۰۰ روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۳، در سالن اجتماعات شرکت عمران شهر جدید ایوان‌کی
۱۲- هزینه خرید اسناد مناقصه از سامانه ستاد ۴،۰۰۰،۰۰۰ (چهار میلیون) ریال می‌باشد.
۱۳- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است.

رضا خانی، مدیر عامل شرکت عمران شهر جدید ایوان‌کی

photobank

سعادت از مسیر «گفت و گو» می گذرد

پیش شرط گفت و گو، وجود مدارا در جامعه و به رسمیت شناختن دیگری است

مطالعات فرهنگی

دکتر نعمت‌الله فاضلی
استاد انسانشناسی

«گفت‌وگو» امکانی برای تشخیص مسأله‌ها و مواجهه خلاقانه با آنها ست. با گسترش گفت‌وگو است که می‌توانیم واقع‌بینانه مسائل‌مان را تشخیص دهیم و به صورت‌بندی درستی از آنها برسیم و راهی برای برون‌رفت از بحران‌ها بیابیم. دکتر نعمت‌الله فاضلی معتقد است «گفت‌وگو مهارت یا تکنیک نیست؛ بلکه فرهنگ است». او در گفتار پیش‌رو، گفت‌وگو را فرآیند مواجهه با زندگی می‌خواند و می‌گوید در تاریخ تمدن بشری هرقدر که بشر به گفت‌وگو تکیه کرده به همان میزان از زندگی صلح‌آمیز برخوردار شده و هرگاه با جنگ و فقر و نابرابری مواجه شده دقیقاً همان‌جایی بوده که در گفت‌وگو شکست خورده است. مکتوب حاضر متن ویرایش و تلخیص شده «ایران» از سخنرانی اوست که با عنوان «چرا گفت‌وگو از نان شب برای ما واجب‌تر است؟» در نشست مجازی دانشگاه کاشان ارائه شده است.

گفت‌وگو یک مفهوم فانتزی و لوکس نیست

در ضمیر پنهان برخی جوامع، نوعی نگاه فانتزی به «گفت‌وگو» وجود دارد چنانکه گاه آن را «دغدغه روشنفکرانه» یا نوعی «لفاظی سیاسی» می‌خوانند و با اینکه آن را خوب و مفید می‌دانند اما تحقق آن را دشوار، حتی ناممکن و نوعی «آرزواندیشی» ارزیابی می‌کنند و آن را در دسته مفاهیم لوکس و فانتزی می‌نشانند و نتیجه‌اش این می‌شود که «گفت‌وگو» و «مدارا» و «صلح» اغلب چندان جدی نگرفته نمی‌شود. مایکل والزر، فیلسوف سیاسی آمریکایی، در کتاب «در باب مدارا» می‌گوید همه ما قبول داریم که «مدارا» امر بسیار خوبی است اما توجه نداریم که تحقق آن ساده نیست. این واقعیت، در باب «گفت‌وگو» هم صادق است که با وجود اینکه همه معترفیم که امر خوب و مفیدی است اما به تحقق آن، باور نداریم.

برای رسیدن به سعادت چاره‌ای جز «دیالوگ» نداریم

«دیوید بوهم» فیلسوفی است که به خاطر نظریه‌هایش در باب دیالوگ مشهور است، می‌گوید: «دیالوگ فرآیند حل مسأله است. اگر می‌خواهیم به سعادت برسیم چاره‌ای جز دیالوگ نداریم؛ برای درک مسائل جهانی و شناخت انسان و جامعه «دیالوگ» مؤثرترین راه است.»
استدلال دیوید بوهم این است که شیوه اندیشیدن ما، کیفیت و کمیت مواجهه ما با دنیا را تعیین می‌کند. بنابراین هرقدر شیوه اندیشیدن ما کارآمدتر باشد به همان میزان جهان بهتری می‌سازیم و یکی از راه‌های بهتر اندیشیدن «دیالوگ» است. او در این رابطه، سه نوع نظم «صریح»، «پیچیده» و «زایا» را از هم متمایز می‌کند و می‌گوید اغلب ما نظم صریح و عینی و واضح را می‌فهمیم که با حواس‌مان قابل لمس است به همین دلیل در دنیای مدرن، دانش‌ها را رشته‌رشته و تکه‌تکه کرده‌ایم و جهان را به این دانش‌های پاره‌پاره شده تقلیل داده‌ایم. این «دانش صریح» اگرچه ممکن است غلط نگوید اما فهم جامع را هم برای‌مان میسر نمی‌کند. به همین دلیل است که چه در سطح سیاست و چه در سطح اجتماع و خانواده و جهان، فاقد یک فهم جامع هستیم و این امر باعث شده آن «نظم درهم‌تنیده و پنهان» را نتوانیم فهم کنیم و این یکی از اصلی‌ترین مشکلات جوامع امروزی است.
دیوید بوهم معتقد است تنها از راه گفت‌وگو است که می‌توانیم به نظم پنهان و درهم تنیده امور پی ببریم و بعد از این مرحله است که به واقعیت بزرگ‌تر یعنی «نظم زایا» دست پیدا می‌کنیم. به عقیده او، در جریان گفت‌وگو تنها کلمات رد و بدل نمی‌شوند بلکه در جریان گفت‌وشنود، خلاق می‌شویم و توانایی‌های شگفتی برای رخنه در واقعیت‌ها و شیوه متفاوتی برای اندیشیدن پیدا می‌کنیم.

در غیاب گفت‌وگو، گرفتار «بحران راه‌حل‌گرایی» می‌شویم

دیوید بوهم معتقد است اساساً واقعیت، تمام ناشدنی است و هیچ‌کس قادر نیست تمام واقعیت را بفهمد؛ اما در قالب گفت‌وگو، می‌توان درک جامع و عمیق‌تری از واقعیت پیدا کرد؛ چرا که در فرآیند گفت‌وگو، امکان فهم جدید و صورت‌بندی تازه از مسأله‌ها فراهم می‌شود که «زندگی سراسر فهم مسأله است».
بزرگ‌ترین بحران این است که اساساً «فهم مسأله» را جدی نگیریم و فکر کنیم با تکنولوژی و تکنیک‌گرایی و مهارت می‌توانیم مسأله‌ها را حل کنیم بدون اینکه آنها را درست فهم کرده باشیم. در چنین شرایطی با «بحران راه‌حل‌گرایی» روبه‌رو می‌شویم؛ بحرانی که به‌جای فهم مسأله، بر یافتن راه‌حل‌های سریع و زودبازده تمرکز می‌کند.
دیوید بوهم می‌گوید: «اگر دیالوگ را یک «فرایند» بدانیم آنگاه این امکان فراهم می‌شود که ذهن ما زایا، و زبان ما خلاق شود و بتوانیم مفاهیم تازه‌ای بسازیم. بنابراین امکان تازه‌ای پیدا می‌کنیم که درک جامع‌تر و همه‌جانبه‌تری از مسائل داشته باشیم. البته بوهم توضیح می‌دهد که این امر یک شرط اصلی و اساسی دارد و آن، اینکه حداقلی از «مدارا» و «آزادی» در جامعه وجود داشته باشد.»

اهمیت «کنش ارتباطی» در دنیای مدرن

همه فیلسوفانی که در باب «گفت‌وگو» اندیشه‌ورزی کرده‌اند همچون گادامر، هابرماس، باختین و... با این گزاره دیوید بوهم موافق‌اند که «گفت‌وگو، راه خلاق تشخیص و مواجهه با مسأله‌هاست». یورگن هابرماس، از نظریه‌پردازان مطرح علوم‌اجتماعی، بر این باور است که بحران جهان جدید «سیطره کنش ابزاری» است؛ چنانکه «منفعت فردی» و «استثمار دیگری»، اصل و اساس معادلات دنیای مدرن شده است. منطق دنیای مدرن نوعی فردگرایی افراطی، علم‌گرایی افراطی و ایدئولوژی‌گرایی افراطی را به جامعه القا می‌کند که این منطق، به نوبه خود، روحیه و نگاه ابزاری به عالم را تقویت می‌کند. هابرماس در کنار «کنش ابزاری»، اهمیت «کنش ارتباطی» در روح مدرن و اندیشه روشنگری را متذکر می‌شود؛ کنشی که بر تفاهم و تعامل و ارتباط و گفت‌وگو تکیه دارد.
بخش مهمی از پیشرفت‌های دنیای مدرن حاصل گسترش «حوزه عمومی» همچون توسعه روزنامه‌ها، قهوه‌خانه‌ها، کافه‌ها حتی شبکه‌های اجتماعی است که مکان و مجالی برای بسط گفت‌وگو فراهم می‌آوردند. از این رو، هابرماس یکی از معیارهای پیشرفت در جوامع مدرن را «توسعه حوزه عمومی آزاد» می‌شمارد به‌طوری که در جامعه همه افراد و گروه‌ها، مجال سخن گفتن داشته باشند و متقابلاً صدای‌شان هم شنیده شود.

گفت‌وگو؛ فراتر از تکنیک و مهارت

گفت‌وگو امری فراتر از تکنیک و مهارت است. گفت‌وگو شیوه بودن آدمی در این عالم است. در فضایی که گفت‌وگو نیست افراد پرسشگری، مدارا، به رسمیت شناختن دیگری، کنش ارتباطی و نحوه مفاهمه را یاد نمی‌گیرند و در نتیجه «بحران انسان‌زدایی» ظهور پیدا می‌کند. اگر از این زاویه به دیالوگ بنگریم، نمی‌توانیم آن را همچون مهارت‌هایی چون شنا و دوچرخه‌سواری ارزیابی کنیم که اگر کسی این مهارت‌ها را نداشت انسانیت‌اش زیر سؤال برود. در حالی که «دیالوگ» بینشی است که یک فضای معنایی برای «انسان شدن» ما می‌سازد.
گفت‌وگو نوعی فعالیت اجتماعی است که به زمینه‌های اجتماعی گره خورده است. جامعه زمانی می‌تواند گفت‌وگو کند که چند اتفاق در درون جامعه بسترسازی شده باشد؛ از جمله اینکه در جامعه «غیریت‌سازی» نباشد؛ گفت‌وگو زمانی معنا پیدا می‌کند که «من» بتوانم «دیگری» را تحمل کنم و دیگری را به رسمیت بشناسم؛ این دیگری نه فقط آدم‌های دیگر و گروه‌های اجتماعی دیگر بلکه دیگری است که به لحاظ مذهبی، سیاسی، شغلی، طبقات‌اجتماعی، فرهنگی، زبانی و دینی با من متفاوت باشد.
مهم‌ترین کار گفت‌وگو این است که امکان همزیستی مسالمت‌آمیز میان آدم‌های متفاوت و گروه‌های مختلف را فراهم می‌کند. این امکان در دنیای مدرنی که سرشار از تفاوت‌هاست امری حیاتی است که ما را از ایجاد بسیاری از بحران‌ها مصون نگاه می‌دارد.

> خرد عملی حاکم بر جامعه «خرد صلح» است که اغلب مردم در زندگی واقعی‌شان، آن را به‌کار می‌گیرند. پیش‌شرط گفت‌وگو وجود مدارا در جامعه و به رسمیت شناختن دیگری است. حتی از طریق همین صلح مدنی و گفت‌وگو و مدارا ست که می‌توان بحران‌های زیست‌محیطی را حل و فصل کرد

مصایب جامعه‌ای که درگیر «الگوی ناگفت‌وگویی» است

«صلح مدنی» از راه «خرد عملی» در جامعه محقق می‌شود که یک راهش گفت‌وگو است. خرد عملی حاکم بر جامعه «خرد صلح» است که اغلب مردم در زندگی واقعی‌شان، آن را به‌کار می‌گیرند. پیش‌شرط گفت‌وگو وجود مدارا در جامعه و به رسمیت شناختن دیگری است. حتی از طریق همین صلح مدنی و گفت‌وگو و مدارا ست که می‌توان بحران‌های زیست‌محیطی را حل و فصل کرد.
مارتین بوبر، فیلسوف گفت‌وگو، در کتاب «من و تو» می‌نویسد: «گفت‌وگو، فلسفه ارتباط انسان با هستی است. گفت‌وگو، الگوی تعامل مفاهمه‌ای انسان با «خود» با «دیگری» با «طبیعت» و با «خداوند» است.» به این اعتبار، می‌توان گفت: «گفت‌وگو ساختار شناختی ما از کل هستی و کل آدمی است که نحوه ادراک ما از عالم و انسان و طبیعت و دیگران را شکل می‌دهد. جوامع امروزی نیاز به چنین فهمی از گفت‌وگو دارند تا بتوانند به شناخت مسائل‌شان برسند و راه برون‌رفتی از چالش‌های‌شان بیابند. چرا که اغلب بحران‌ها از «الگوی ناگفت‌وگویی» نشأت می‌گیرد.»
ما به گفت‌وگو احتیاج داریم تا برای اختلال‌هایی که در رابطه مسالمت‌آمیزمان با طبیعت و حاکمیت و دیگران بوجود آمده، راه‌حلی بیابیم و به این منظور باید الگوی ارتباطی‌مان را مورد بازاندیشی قرار دهیم. تا زمانی که نتوانیم چنین بازاندیشی در الگوی ارتباطی‌مان داشته باشیم با مسائل متعددی دست به گریبان خواهیم بود که راه خوشبختی را طولانی و حتی ناممکن خواهد کرد.

برش

ساخت «فرهنگ سکوت» در مدارس

پائولو فریره، اندیشمند برزیلی، می‌گوید بحران جوامع توسعه‌نیافته «سیطره فرهنگ سکوت» است؛ یعنی موقعیتی که گروه‌ها و افراد صدای‌شان در جامعه شنیده نمی‌شود و گفت‌وگو به سختی اتفاق می‌افتد. او که نظریه‌پرداز «علوم تربیتی انتقادی» است نظام آموزشی را مقصر اصلی فرهنگ سکوت معرفی می‌کند و معتقد است در جوامع توسعه‌نیافته، مدرسه کارش تداوم بخشیدن به «فرهنگ سکوت» است تا بچه‌ها یاد بگیرند سکوت کنند؛ سخن نگویند؛ پرسشگری نکنند؛ نقادی نکنند؛ کنجکاو نباشند؛ و برای این شیوه از آموزش، تعبیر «آموزش بانکدارانه» را بکار می‌برد؛ یعنی فقط اطلاعات به ذهن بچه‌ها منتقل می‌شود بدون اینکه شهامت پرسشگری و روحیه کنجکاوی پیدا کنند. در عوض، افراد مطیع خوبی به جامعه تحویل می‌دهد. از همین روست که پائولو فریره «آموزش گفت‌وگویی» را راه رهایی از فرهنگ سکوت معرفی می‌کند که می‌تواند راه رهایی ستمدیدگان از ظلم هم باشد؛ «آموزش گفت‌وگویی» به آنان یاد می‌دهد هم حق سخن گفتن به دیگران بدهند و هم برای خود این حق را قائل باشند که سخنگو و پرسشگر و روایت‌گر شوند.

تحلیل

دکتر مقصود فراستخواه
جامعه‌شناس و عضو مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

irphe

۵ تهدید دانشگاه و دانشمند مسئول

گروه اندیشه/ دانشگاه، امروز در تقاطع بحران‌ها و تحولات بی‌سابقه‌ای قرار گرفته و کارکردهای کلاسیک آن همچون «تولید دانش تا پرورش انسان فرهیخته» به چالش کشیده شده است. در عصری که انفجار اطلاعات، مرزهای حقیقت و شبه‌علم را درهم می‌شکند و منطق نئولیبرال بازار، اخلاق علمی را قربانی سود می‌کند و برخی دولت‌ها نگاه ابزاری به دانشگاه و دانشمند دارند، پرسش اساسی این است که دانشگاه و دانشمندِ «مسئول» چگونه می‌تواند از این گرداب سربلند بیرون آید؟ دکتر مقصود فراستخواه، در این گفتار، پنج نیروی ویرانگر را شناسایی می‌کند که همچون تیغی بر پیکره مسئولیت اجتماعی دانشگاه و دانشمند فرود می‌آیند و جایگاه نهاد دانشگاه را به مثابه «وجدان بیدار جامعه» با تهدیدهایی مواجه می‌کند. اما او تحلیل خود را تنها به شناسایی تهدیدها محدود نمی‌کند و با طرح چهار پرسش بنیادین، تلنگری به ذهن مخاطب می‌زند. نکته درخشان تحلیل فرستخواه آنجاست که می‌گوید باید از این نگاه سیاه‌وسفید که «تقصیر سیستم است» عبور کنیم و با «مسئولیت فردی» و «تعهد اخلاقی» بحران‌ها را پشت‌سر بگذاریم. بنابراین او در این گفتار، تنها فهرستی از تهدیدها ارائه نمی‌کند، بلکه به ما نقشه راهی برای بازاندیشی درباره ماهیت دانشگاه می‌دهد؛ تا به جای اندیشورزان بی‌تفاوت، دانشمندانی مسئول داشته باشیم.

دانشگاه و مؤلفه‌هایش

برای اینکه بتوانیم «مسئولیت اجتماعی دانشگاه و دانشمند» را مورد بررسی قرار دهیم باید برای ۴ پرسش، پاسخ داشته باشیم؛ ۴ پرسشی که با ۴ «میم» آغاز می‌شوند؛ «معنادار بودن»، «مفرح بودن»، «ممکن بودن» و «مستقل بودن».
نخست اینکه، آیا اساساً از دانشگاه و دانشمند، مطالبه مسئولیت اجتماعی امری «معنادار» است و در پس این مطالبه، آیا استدلال و منطقی وجود دارد. پاسخ من به این پرسش مثبت است و بر این باورم که ما برای «مسئولیت اجتماعی دانشگاه» استدلال اخلاقی داریم؛ چرا که از نوعی خودآگاهی و بیداری اخلاقی تحت عنوان «وجدان» برخورداریم که باعث می‌شود دانشمند به سمت مرارت‌های اجتماعی و محنت‌های انسانی سوق پیدا کند. همچنین ما تحت تأثیر انقلاب شناختی در مغز و توسعه پیدا کردن سیستم‌های عاطفی و احساسی‌مان برخوردار از «عزت نفس» هستیم. بنابراین دانشمند چون حرمت نفس‌اش سطحی از ارجمندی را دنبال می‌کند؛ متعاقباً مسئولیت اجتماعی هم به سراغش می‌آید. تجربه تاریخی نشان می‌دهد که جوامعی موفق شده‌اند که «حس اخلاقی» در آنها به ثمر رسیده است.

دانشمند و دغدغه‌هایش

میم دوم «مفرح بودن» است. یعنی اینکه مسئولیت اجتماعی دانشگاه و دانشمند علاوه بر معنادار بودن باید برای او مفرح هم باشد تا برای او سرخوشی ایجاد می‌کند. دانشمند وقتی حس مسئولیت اجتماعی دارد در ذهن و جانش مدار لذت شکل می‌گیرد.
مورد سوم از پس این سؤال ظاهر می‌شود که آیا مسئولیت اجتماعی دانشمند علاوه بر معنادار و مفرح بودن، «ممکن» و امکان‌پذیر است؟ معتقدم در این بعد، جامعه ما دچار مغالطه‌هایی شده است که یکی از آنها «مغالطه سیستم» است. یعنی گفته می‌شود که وقتی یک سیستم درست عمل نمی‌کند دانشمند در چنین سیستمی چه می‌تواند بکند. در این مورد، من با نظر آرنت که «مسئولیت شخصی» را مطرح می‌کند، همدل هستم. به این معنا که دانشمند صرف‌نظر از سیستم، یک مسئولیت شخصی دارد که از این منظر، هر یک از ما یک سیستم محسوب می‌شویم که می‌توانیم کارآیی خاص خود را داشته باشیم و جدا از مشکلات ساختاری، به بهره‌وری دست پیدا کنیم. در این رویکرد، فرد دانشمند، یک موجود خودتعیین‌گر است و اثرگذاری‌اش کمتر منوط به دیگر عوامل است. تجربیات تاریخ نشان می‌دهد دانشمندان به رغم تمام محدودیت‌ها توانسته‌اند کارهای مؤثری انجام دهند.
پرسش چهارمی که باید به آن پاسخ داده شود این است که آیا مسئولیت اجتماعی دانشگاه و دانشمند یک «متغیر مستقل» است؟ من فکر نمی‌کنم چنین استقلالی را بتوانیم برای دانشگاه و دانشمند قائل باشیم؛ چرا که مسئولیت اجتماعی دانشمند زمانی کارآیی دارد که متغیرهای دیگر به درستی عمل کنند. مسئولیت اجتماعی دانشگاه یک «سازه اجتماعی» است؛ به این معنا که به صورت اجتماعی ساخته می‌شود.

مسئولیت اجتماعی و تهدیدهایش

با پنج موجودیت طرف هستیم که می‌توانند مسئولیت اجتماعی دانشگاه و دانشمند را تهدید کنند: اول نگاه ابزاری دولت‌ها به دانشمند و دانشگاه است. دوم، منطق نئولیبرالی بازار که با نگرش منفعت‌طلبانه می‌تواند به ارزش‌های رهایی‌بخش دانشگاه لطمه وارد کند. سوم، تکنولوژی است که روزانه با تولید دو ونیم تریلیون گیگابایت اطلاعات، تولید دانش و اطلاعات دانشگاه را مورد هجوم قرار داده است. چهارم، شبه‌علم‌ها هستند که توسط استاد-سلبریتی‌ها تولید می‌شوند و اصالت دانشمند را تهدید می‌کنند. موجودیت پنجم، «جامعه معیشتی» است؛ به این معنا که جامعه‌ای که به حفظ بقا دچار شود ارزش‌های خودشکوفایی در آن به حاشیه می‌رود. بنابراین اگر می‌خواهیم دانشگاه «نهادی نقاد و تحول‌آفرین» باشد باید آن را از این پنج تهدید مصون نگاه داریم.

تأمل

ندا جعفریان
گروه اندیشه

«هرمنوتیک» راه شنیدن است و «وفاق» ثمره شنیدن

چگونه هرمنوتیک می‌تواند مسیر تفاهم ملی را باز کند؟

در جهان پرهیاهویی که در آن مُهر تکثر و تفرد بر پیشانی جوامع انسانی نقش بسته، یکی از پرسش‌هایی که به ذهن متبادر می‌شود، این است که چگونه می‌توانیم با وجود تفاوت‌های فکری، فرهنگی و زبانی، به یکدیگر نزدیک شویم و به وفاق برسیم؟ یکی از مسیرهایی که دستیابی به پاسخ را تسهیل می‌کند، هرمنوتیک است؛ شاخه‌ای از دانش که از ابتدا با مسأله «فهم» متولد شد و امروزه با مسأله «گفت‌وگو و همزیستی» تداوم یافته است. پرسش اصلی این نوشتار این است که هرمنوتیک به عنوان دانش تأویل و تشخیص چندمعنایی، چه نسبتی با وفاق عمومی در یک جامعه می‌تواند داشته باشد؟

۱. هرمنوتیک از آغاز تا قرن نوزدهم، شاخه‌ای از علم تفسیر، بویژه تفسیر متون دینی و حقوقی بوده و علمی روشمند شناخته می‌شده است، اما صورت متأخر آن، میدان کاوش خود را گسترش داده و تبدیل به یک رویکرد کلی در باب فهم جهان انسانی شده است. با اندیشه فیلسوفانی چون هیدگر و گادامر، هرمنوتیک دیگر تنها «هنر فهم متن» باقی نماند، بلکه تبدیل به «هنر فهم دیگری» شده است. این دانش به دنبال یافتن شیوه‌هایی است که بتوان به کمک آنها معناها را از دیدگاه‌های مختلف درک کرد.
در هرمنوتیک، فهم هرگز در خلأ رخ نمی‌دهد؛ بلکه ما همواره با پیش‌فرض‌ها، زبان‌مندی، تاریخ‌مندی و همچنین سنت خود وارد گفت‌وگو می‌شویم. فهم در این رویکرد، یک فرآیند ایستا یا کاملاً ذهنی ناب نیست، بلکه پویاست و ایجاد هم‌افقی می‌کند. به عبارت دیگر، فهم یعنی برخورد و امتزاج میان افق‌ها؛ افق مفسر و متن، افق من و دیگری. این نقطه، درست همان موضعی است که جرقه نسبت میان «هرمنوتیک» و «وفاق» روشن می‌شود، چراکه فهم، دیگر افق فردی و انحصاری نیست و تعامل و گفتمان با دیگری، مسیر همدلی و توافق را باز می‌کند.
۲. وفاق در معنای فلسفی و اجتماعی خود، نوعی تفاهم یا هم‌سخنی است که افراد در گفت‌وگو به آن می‌رسند و این ابداً نه تنها به معنای نادیده گرفتن و انکار تمایزها و تقابل‌ها نیست، بلکه اساساً پیش‌فرض این تفاهم، بحث درباره مفروضات و اصول مورد اختلاف است.
یورگن هابرماس در نظریه خود مطرح می‌کند که وفاق پیامد گفت‌وگویی است که افراد در آن نه از سر اجبار، بلکه بر اساس دلایل عقلانی و قابل قبول باهم به تفاهم می‌رسند. پس از این منظر، می‌توان گفت وفاق یعنی «یافتن بنیان مشترک در دل تفاوت‌ها».

در معناشناسی «وفاق»، ضرورتاً دو یا چند طرف حضور دارند و حالت یک‌سویه در آن متصور نیست. وقتی مفهوم آن تحلیل می‌شود، معانی مثل هماهنگی، توافق، سازگاری، تناسب، تفاهم، همدلی و هم‌زبانی قابل تشخیص‌اند. در عمل نیز وفاق ملی، صورت متعالی‌تر و مثالی‌تری نسبت به صرف «قرارداد اجتماعی» مدرن است که مبتنی بر مفروض چالش‌برانگیز «وضع طبیعی» است؛ وفاق، نوعی پذیرش و مدیریت اختلافات بر اساس اصول زیست جمعی است که پشتوانه متافیزیکی آن، اصل «وحدت در عین کثرت» است. در حالی که وضع طبیعی، مبتنی بر انگاره روانشناختی «جنگ همه علیه همه» و نگاه هابزی «انسان، گرگ انسان» است و در آن، کثرت هیچ‌گاه به وحدت تأویل نمی‌شود. با اینکه به دلیل سیطره عقل محض مدرن بر نظریه «قرارداد اجتماعی»، روابط انسانی همواره به نحو صوری و فاقد معنای تاریخی ملاحظه می‌شوند، ولی برحسب اصول هرمنوتیک، می‌توان وفاق ملی را براساس تجربه زیسته یک ملت و سنت‌های آن استوار کرد.
۳. نسبت میان «هرمنوتیک» و «وفاق» یک نسبت دوسویه است و این دو به طور رفت و برگشتی و دایره‌ای، لازم و ملزوم یکدیگرند. هرمنوتیک به این نکته اشاره می‌کند که فهم در گفت‌وگو شکل می‌گیرد و وفاق چیزی جز محصول مشترک بین فهم و گفت‌وگو نیست. هرمنوتیک فهم را بین‌الاذهانی و گفت‌وگویی می‌داند و مسیر را برای وفاق باز می‌کند؛ در عین حال، وفاق نیز در عمل می‌تواند شرط تحقق این مسیر باشد، زیرا ما بدون وجود بستر توافق، به فهم مشترک نمی‌رسیم.
هرمنوتیک نشان می‌دهد که وفاق از دل تفاوت‌ها زاده می‌شود؛ اگر تفاوتی نباشد، گفت‌وگویی شکل نمی‌گیرد و اگر گفت‌وگویی شکل نگیرد، وفاق بی‌معنا است. هرمنوتیک و وفاق دو روی یک سکه‌اند؛ یکی، شیوه رسیدن به فهم است و دیگری نتیجه‌ای است که از دل این فرآیند پدیدار می‌شود. در دنیای امروز که سرشار از تفاوت‌ها و تقابل‌های فرهنگی، زبانی و فکری است، توجه به نسبت میان این دو مفهوم می‌تواند راهی برای زیست مسالمت‌آمیز و همزیستی انسانی باشد. شاید بتوان گفت: «هرمنوتیک راه شنیدن است و وفاق ثمره شنیدن.»

سجاد صفری/ ایران

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در گفت‌وگو با «ایران» عنوان کرد

پزشکی خانواده؛ نسخه ملی عدالت درمانی

گفت وگو

محدثه جعفری
گروه اجتماعی

عدالت در سلامت مهم‌ترین اصل راهبردی در نظام ارائه مراقبت‌ها و خدمات سلامت هر کشوری محسوب می‌شود. عدالت درمانی یکی از شاخصه‌های عدالت سلامت و به معنای تضمین دسترسی تمام اقشار جامعه، بویژه افراد محروم و کم‌برخوردار، به خدمات درمانی باکیفیت و یکسان است، به طوری که وضعیت زندگی و جغرافیای افراد تأثیری بر کیفیت و دسترسی به خدمات درمانی نداشته باشد. بعد از روی کار آمدن دولت چهاردهم، رئیس جمهوری و وزیر بهداشت به‌جد پیگیر عدالت درمانی بودند و بعد از یک سال جلسات و برنامه‌ریزی‌های مکرر، با احیای طرح پزشکی خانواده و نظام ارجاع، گام مهمی برای تحقق بخشیدن به عدالت درمانی برداشتند، به طوری که فاز اول پزشکی خانواده با بودجه حدود ۴۵ هزار میلیارد تومانی از شهریورماه آغاز می‌شود. در همین زمینه و به مناسبت هفته دولت، گفت‌وگویی با محمدرضا ظفرقندی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی داشته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

هفته اول شهریور که هفته دولت هم هست را با روز پزشک آغاز کردیم. با خدا قوت به تمامی کادر درمان که در روزهای سخت همواره پشت مردم ایستادند، وزارت بهداشت برای چالش‌ها و مشکلاتی که در حوزه پزشکی وجود دارد، چه اقداماتی انجام داده است؟

پزشکان به عنوان قشری دانشمند و تحصیلکرده همیشه در بحران‌ها پرچم خدمت به مردم را برافراشته نگه داشته‌اند. بر هیچ کس پوشیده نیست که در زمان جنگ هشت ساله، همه‌گیری کرونا و همین جنگ تحمیلی ۱۲ روزه اخیر، کادر سلامت در خط مقدم خدمت قرار داشته و دارد. به همین دلیل مسأله مهم، حفظ احترام، جایگاه و شأن این گروه از جامعه است. باید تلاش کنیم آرامشی که لازمه کار در محیط پزشکی است در همه حوزه‌ها مثل سلامت، بیمارستان‌ها و دانشگاه‌ها و اجتماع برای آنها تأمین شود. معیشت مسأله دیگری است که نیاز به توجه خاص دارد. پزشکان هم در همین جامعه زندگی می‌کنند و ثبات اجتماعی، اقتصادی و سیاسی در کشور، لازمه حضور ماندگار و باانگیزه جامعه پزشکان در کشور خواهد بود. بخشی از ایجاد این ثبات وظیفه ما در حوزه سلامت و بخش دیگر آن مربوط به حاکمیت است تا نیاز جامعه پزشکی تأمین شود.

تجربه شما از دوران دفاع مقدس هشت ساله چقدر توانست در مدیریت جنگ تحمیلی ۱۲ روزه اخیر کمک کننده باشد؟

تجربه مثل چراغی برای روشن نگه داشتن مسیر پیش رواست. افرادی که موقعیت‌هایی مثل جنگ را دیده‌اند، از احتمالات و نیازهای دوران بحران به خوبی آگاه هستند، قطعاً در مقابل حوادث مشابه با دید بازتری عمل می‌کنند و درک بهتری از پیچیدگی‌هایش دارند، به همین دلیل می‌توانند تصمیمات بهتری اتخاذ کنند. قطعاً در بحران‌هایی مثل جنگ ۱۲ روزه، فردی که تجربه دارد، روش‌های سازماندهی و مدیریت بحران را به صورت عملی و تجربی می‌داند، اگر بتواند در عرصه وارد شود، اطمینان خاصی برای حوزه زیرمجموعه‌اش فراهم می‌کند. افراد زیرمجموعه می‌دانند با کسی کار می‌کنند که تجربه دارد. برای مدیریت بحران نیاز به نگرش علمی داریم و در کنار آن برخورداری از تجربه کافی سبب می‌شود عملکرد بهتری در مواجهه با خطرات پیش رو داشته باشیم. باید بر اساس مبانی علمی هنگامی که تعداد مجروحان زیاد می‌شود، با معادل درمانی خاص به آنها رسیدگی کنیم. از دیدگاه علمی وقتی یک نفر مجروح می‌شود، با مجروح شدن تعداد زیادی از انسان‌ها متفاوت است. در کتاب‌های مختلف بحث‌هایی برای موقعیت‌های تروما داریم؛ اینکه هنگام روبه‌رو شدن با حجم انبوهی از مجروحان چه عملکردی داشته باشیم تا در کمترین زمان ممکن به وضعیت مجروحان رسیدگی کنیم. آموخته‌ها و تجربه‌ها در جنگ و عملیاتی مثل کربلای چهار و پنج به ما کمک کرد تا بهترین عملکرد را در جنگ اخیر داشته باشیم. مثلاً زمانی که بیمارستان‌ها و منطقه اوین را بمباران کردند، تعداد مجروحان بالای ۱۵۰ نفر بود که باید به فوریت به وضعیت همه رسیدگی می شد.

در رأس نظام سلامت برای گذر موفق از جنگ ۱۲ روزه چه اقداماتی انجام دادید؟

آنکه عملکرد خوبی داشت، جامعه سلامت، تیم ملی سلامت، پزشکان و پرستاران بودند به همین دلیل همگی شایسته تقدیر و توجه هستند. آنها بودند که در صحنه و خط اول خدمت به مردم ماندند و حتی از محیط کار به محل حادثه رفتند تا مجروحان را منتقل کنند یا درمان در صحنه داشته باشند. از روز اول حملات، وزارت بهداشت سازماندهی بحران با شرایط قرمز را در تمام کشور اعلام کرد. همچنین در مرکز بحران وزارت کشور مستقر شدیم و با تمام دانشگاه‌ها در لحظه تماس گرفتیم. هماهنگی‌های لازم و پروتکل‌هایی مثل تروما، تریاژ و... را انجام دادیم. البته همه این نکات را می‌دانند اما نیاز به مرور داشت به همین دلیل جلسات منظمی به شکل مجازی برای دانشگاه‌های علوم پزشکی برگزار کردیم. در یکی از این جلسات با وجود شرایط امنیتی که وجود داشت، رئیس جمهوری هم حضور پیدا کردند تا دلگرمی برای جامعه پزشکی و افراد زحمتکش این حوزه باشند.

در شرایط جنگی که قرار داشتیم، با کمبود نیروی‌های درمان روبه‌رو نشدید؟

سازماندهی خوبی انجام دادیم تا تقسیم وظایف شود و توانستیم انعطافی در نیروها ایجاد کنیم. مثلاً اگر در مرکز درمانی با کمبود ارتوپد روبه‌رو می‌شدیم، تیم سیار داشتیم تا اعزام شوند و کمبود بلافاصله جبران شود. این امر در مورد تیم پرستاری هم صدق می‌کند. هرجا دچار چالش نیرو بود، نیروها از دیگر مناطق به آن مرکز مورد نظر اعزام می‌شدند. برای خلوت‌تر شدن اورژانس و اتاق‌های عمل، عمل‌های غیرضروری موقتاً انجام نمی‌شد. مثلاً فردی که باید تعویض مفصل زانو انجام می‌داد خیلی ضروری نبود که در آن شرایط به بیمارستان مراجعه کند به همین دلیل این‌گونه اعمال جراحی را به تعویق انداختیم، چون باید تخت‌های ICU و تخت‌های ویژه را حفظ می‌کردیم. هماهنگی این اقدامات را انجام دادیم و با حضور میدانی در مراکزی که آسیب می‌دیدند، قوت قلبی برای همکاران‌مان در نظام سلامت می‌شدیم و کمبودها چه به لحاظ نیروی انسانی و چه لجستیک دارو و تجهیزات را به شکل میدانی بررسی و برای تأمین آن برنامه‌ریزی می کردیم.

با شروع حملات در تهران حدود شش میلیون نفر به شهرهای دیگر جابه‌جا شدند، همین مسأله باعث چالش‌هایی در تأمین شیرخشک و داروهای بیماران خاص شد.

در جنگ ۱۲ روزه همه غافلگیر شدیم. طبیعی است که در برنامه‌ریزی اختلال‌هایی ایجاد شود. از جمله مواردی که غیرمترقبه رخ داد، جابه‌جایی تعداد بالای جمعیت تهران به سمت شهرهای گیلان، مازندران، اردبیل و... بود. طبیعی بود تغییراتی در نیازهای افراد این منطقه ایجاد شود. با مسافرت بیش از ۶ میلیون نفر به این شهرها، نیاز و توازن آن منطقه به محصولاتی مثل شیرخشک، داروها، انسولین، سانترال دیالیز و... با اختلال روبه‌رو شد که با برنامه‌ریزی و هماهنگی با سازمان غذا و دارو و دانشگاه‌های علوم پزشکی در عرض دو روز نیاز مردم را تأمین کردیم. از روز سوم، نیاز همه استان‌ها در همه مقوله‌هایی که ارزیابی کردیم، تأمین شد و دیگر کمبودی به ما اعلام نشد. هنگامی که چنین رویدادی رخ می‌دهد، امکانات را باید از مناطقی که کمتر نیاز دارند به مناطق شلوغ‌تر منتقل کنیم تا تعادل به عرضه و مصرف بازگردد.

در جنگ ۱۲ روزه شاهد وفاق کادر درمان و مردم برای کمک به مجروحان هم بودیم؟

شرایطی که کادر سلامت و مردم داشتند، نمایه کاملی از وفاق ملی بود. اگر بخواهیم وفاق ملی را نشان دهیم، می‌توانیم حادثه میدان تجریش را به تصویر بکشیم. در آن روز به دلیل خرابی آسفالت خیابان و آبگرفتگی معابر، عبور خودروهای اورژانس امکان‌پذیر نبود و مردم عادی حاضر در صحنه به همراه تیم سلامت، مجروحان را از ماشین پیاده و با برانکارد به بیمارستان شهدای تجریش منتقل می‌کردند. با سرعت عملی که وجود داشت، حدود سه ساعت بعد شرایط تحت کنترل درآمد و مجروحان تحت درمان قرار گرفتند. حتی وقتی به عیادت خانم پزشکی که در اوین کشیک بودند رفتیم، تعریف می‌کردند روز حمله به زندان اوین داخل حیاط زندان در ماشین گیر افتادند، ماشین در حال سوختن بود و زندانیان اوین نجاتش دادند. این همان نماد وفاق ملی است.

در دفاع مقدس دوم، چند نفر مجروح شدند؟

در دوازده روز دفاع مقدس حدود ۵ هزار و ۷۰۰ مجروح در سطح کشور به بیمارستان‌ها منتقل شدند و تحت درمان قرار گرفتند. بیش از ۱۲۰۰ عمل جراحی انجام دادیم. البته این آمار حدودی است و امکان دارد بعضی از مجروحان چندبار برای مداوا به بیمارستان مراجعه کرده باشند.

چه نمره‌ای به خدمات کادر درمان و اورژانس در روزهای جنگ می‌دهید؟

من به عنوان همکار در این صحنه‌ها حضور داشتم. آن چیزی که از فداکاری، ایثار و ماندگاری همکارانم دیدم، فراتر از وظیفه آنها بود به همین دلیل به همه آنان نمره بالایی می‌دهم. این نمره را به پرستاری می‌دهم که سه شب پشت سر هم برای ایران و مردمش در بیمارستان طالقانی حضور داشت و مشغول خدمات‌رسانی بود. نمره خوبی هم برای تأمین تجهیزات، دارو، سرم، کیسه خون و همه امکانات و نیازهایی که در جنگ لازم داشتیم و موجود بود به نظام سلامت می‌دهم؛ چون درآن دوران هیچ کمبودی احساس نشد. حتی وقتی با یکی از مسئولان کشور جلسه داشتم، او می‌گفت «از مراکز بازدید می‌کرده و حتی یک مورد گزارش نارضایتی از خدمات حوزه سلامت به او گزارش نشده بود.»

> در طرح پزشکی خانواده اول باید اطمینان حاصل کنیم استان‌ها، به لحاظ سطح یک «مراکز بهداشت، خانه بهداشت»، سطح دو «کلینیک‌ها» و سطح سه «بیمارستان‌ها» آماده هستند. همچنین از نظر مبانی الکترونیک سلامت برای ارجاع الکترونیک، نسخه‌نویسی الکترونیک، بازخورد الکترونیک هم باید آمادگی لازم و در بستری مشخص وجود داشته باشد

دولت چهاردهم، شخص رئیس جمهوری و وزارت بهداشت اولویت کاریشان را برای عدالت درمانی گذاشتند. برای رسیدن به این عدالت درمانی تاکنون چه اقداماتی انجام داده‌اید؟

اسمش را عدالت سلامت بگذارید؛ چرا که هم درمان دارد و هم بهداشت. عدالت سلامت مبانی خاصی دارد، بخشی از آن در حوزه سلامت و بخش دیگر آن مربوط به حاکمیت و جامعه است. در مجموع این دو بخش با هم می‌توانند عدالت در سلامت را تأمین کنند. اگر فردی تغذیه خوب و امکان ورزش نداشته باشد و فقر بر او حاکم باشد، در حوزه سلامت قطعاً آسیب‌پذیر خواهد بود. بنابراین فقط بحث درمان نیست. باید مشکلاتی را که از عدم رسیدگی و عدم تأمین شرایط لازم برای زندگی مناسب برایش ایجاد شده در درمان جبران کنیم. آنچه که در حوزه سلامت باید تأمین شود، ساختار مناسب و تأمین منابع مالی کافی است تا عدالت در سلامت امکان‌پذیر باشد. همه کشورها به دنبال این ساختار هدفمند هستند، ایران هم در قانون برنامه هفتم توسعه این ساختار را به عنوان پزشکی خانواده و نظام ارجاع تعریف کرده است. هر فردی با هر میزان درآمدی در این مسیر قرار گیرد، در ساختار سلامت می‌تواند مسیری مطمئن، ارزشمند و با کیفیت را با احترام تا آخر طی کند.

یعنی عدالت درمانی برای مناطق محروم و کم‌برخوردار کشور را با برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع محقق می کنید؟

هنگامی که فرد از مرحله اول و دوم درمانی تشخیصی بگذرد به مرحله سوم ارجاع داده شده و بعد دوباره بازخورد داده می‌شود به پزشک خانواده تا پیگیر روند درمان او باشند. این ساختار در دنیا تجربه شده و اجرا می‌شود. بنابراین ما هم مصمم هستیم این ساختار را در کشور اجرا کنیم، چون با کاهش هزینه‌های درمان هم روبه‌رو خواهیم شد و پرداختی از جیب مردم کمتر می‌شود، به طوری که فرد با قرار گرفتن در این مسیر برای دارو، تصویربرداری، MRI و... درصد بسیار اندکی پرداخت می‌کند و مابقی از جیب دولت و بیمه کسر می‌شود. بعد از تشخیص ابتدایی بیماری به سطح دوم یعنی کلینیکی درمانی فرستاده می‌شوند، اگر لازم باشد در مرحله سوم به اتاق عمل و بیمارستان‌ها ارجاع داده می‌شوند. بنابراین اگر تأمین منابع به درستی انجام شود، مسیر مطمئن برای سلامت، چه اورژانس و چه موارد غیر اورژانس فراهم شده است.

اما به نظرم بخش اول بسیار مهم است چرا که سلامت را باید در ابعاد اجتماعی، سیاسی، اقتصادی ببینیم. چون آلودگی هوا می‌تواند موجب آسیب به سلامت افراد شود و فقط در حوزه سلامت نیست. این کنترل باید در بحث خودرو، جاده‌ها و کارخانه‌ها هم انجام شود همچنین مرگ و میرهای جاده‌ای می‌تواند سبب آسیب به حوزه سلامت شود. در این میان از کالاهای آسیب‌رسان نباید غافل شویم. سازمان بهداشت جهانی WHO اخیراً بخشنامه‌ای ابلاغ کرده است مبنی بر اینکه عوارض کالاهای آسیب‌رسان ازجمله سیگار و الکل باید افزایش پیدا کند تا مصرف کاهش یابد. بنابراین اگر فاکتورهای سلامتی دیده شوند، مقوله عدالت سلامت به حد کافی که هر حکومتی می‌تواند برای مردم خودش ایجاد کند، تأمین می‌شود.

صحبت از پزشک خانواده شد، طرح پزشکی خانواده در دوره‌های گذشته هم اجرا شد، اما آنطور که باید نتیجه مطلوب نداشته است. در این دولت به چه شکل اجرایی می‌شود؟

برنامه پزشکی خانواده در هر جایی از دنیا که اجرا شده، حداقل ۸ تا ۱۰ سال طول کشیده تا بتواند به طور کامل همه افراد کشور را پوشش بدهد. حتی اجرای این طرح در انگلستان بیش از ۲۰ سال طول کشید تا به شکل کامل اجرایی شود. بنابراین پزشکی خانواده ایجاد ساختار جدید با فرهنگ‌سازی جدید و اطلاع‌رسانی جدید است و باید به تدریج اجرا شود. برای ایجاد مسیر جدید باید آموزش داده شود و فرهنگ‌سازی کنیم تا مردم به این فرآیند اعتماد کنند و با ایجاد منابع پایدار برای طرح حاصل آن برداشت شود.

این طرح از چه زمانی اجرا می‌شود؟

طرح پزشکی خانواده از شهریورماه شروع شده، اما به تدریج با مقاطع کوچک از هر استان ادامه پیدا می‌کند. اول باید اطمینان حاصل کنیم استان‌ها، به لحاظ سطح یک «مراکز بهداشت، خانه بهداشت»، سطح دو «کلینیک‌ها» و سطح سه «بیمارستان‌ها» آماده هستند. همچنین از نظر مبانی الکترونیک سلامت برای ارجاع الکترونیک، نسخه‌نویسی الکترونیک، بازخورد الکترونیک هم باید آمادگی لازم و در بستری مشخص وجود داشته باشد. بنابراین برای اجرای این طرح، اول آمادگی‌ها کنترل می‌شود بعد از فراهم شدن، کار در آن استان گسترش بیشتری پیدا می‌کند. بر اساس آخرین جلسه‌ای که در این رابطه با رؤسای دانشگاه‌ها برگزار کردیم دستورالعمل‌ها مورد بررسی قرار گرفت. اتفاقاً آقای رئیس جمهوری هم در این جلسه حضور داشتند و نظام مالی، نظام پرداخت و همه مواردی را که مورد نیاز اجرایی شدن این برنامه است، مجدداً بررسی کردند. شما گفتید، در دوره‌های قبل این برنامه اجرا شد و ناموفق بود؛ اما به نظر من این‌طور نیست. بجز دو استان که می‌خواستند اجرا کنند، بقیه موارد در سطح یک قرار داشت که فقط پزشکی خانواده بود و نظام ارجاعی در آن طرح دیده نشده بود.

برای اجرای پزشکی خانواده در کل کشور چقدر بودجه نیاز است؟

الان نه می‌خواهم و نه می‌توانم رقمی را اعلام کنم. وقتی رقمی بیان شود باید به آن مقید باشیم و به علت تغییرات نرخ ارز و... معادلات دستخوش تغییر می‌شود اما آن چیزی که برای امسال پیش‌بینی کردیم، حدود ۴۵ هزار میلیارد تومان است. سعی می‌کنیم تا آنجایی که مطمئن هستیم منابع کافی است، طرح را گسترش بدهیم. به تدریج هر چقدر طرح گسترش پیدا کرد برای آن تأمین منابع هم انجام می‌شود. تلاش می‌کنیم با اصول کوهنوردی پیش رویم یعنی حتماً پای‌مان را جای بگذاریم که محکم باشد، هر موقع هم مطمئن شدیم، قدم بعدی را برمی‌داریم؛ چرا که برنامه پزشکی خانواده زمانی موفق است که پرداختی‌ها به پزشک خانواده در سطح یک و همچنین پزشکی که بیمار در سطوح دو و سه به آنها ارجاع می‌شود، بموقع و سر ماه انجام شود. هر پزشک بر اساس قراردادی مشخص وارد برنامه می‌شود و این قرارداد باید جذاب باشد، تأمین معیشت‌شان را به دنبال داشته باشد و پرداخت‌ها بر اساس قرارداد بموقع انجام شود. اگر کار را این‌طور پیش ببریم، مشکلی نخواهیم داشت.

برای مشاهده فیلم این گفت‌وگو بارکد را اسکن کنید

دیپلماسی علمی؛ نیازمند گذار از راهکارهای خرد به راهبردهای کلان

یادداشت

دکتر کوروش جعفریان
معاون بین‌الملل دانشگاه علوم پزشکی تهران

حوزه آموزش عالی و سلامت، به دلیل ظرفیت بی‌بدیل در صدور دانش فنی، تربیت متخصصان و ارزآوری، نیازمند نگاهی ویژه و راهبردی است. دانشگاه‌ها به‌عنوان سفیران علمی ایران، پتانسیل عظیمی برای تقویت جایگاه کشور دارند؛ اما تحقق کامل این ظرفیت، نیازمند تدوین راهبردهای کلان ملی، رفع موانع ساختاری و اعطای اختیارات متناسب به بازیگران اصلی این حوزه، یعنی دانشگاه‌های پیشرو است.

مهم‌ترین چالش؛ فقدان استراتژی ملی و حاکمیت قوانین داخلی

بزرگ‌ترین چالش وزارت بهداشت در مسیر بین‌المللی‌سازی، نه کمبود توانمندی علمی، بلکه فقدان یک «برنامه استراتژیک ملی» در این حوزه است. توسعه در این عرصه باید پایدار و همه‌جانبه باشد، اما در عمل، به دلیل نبود نقشه راه و شاخص‌های کلیدی، رشد ما نامتوازن است؛ در یک جنبه پیشرفت می‌کنیم، اما در سایر حوزه‌ها عقب مانده‌ایم. این چالش کلان، در میدان عمل به شکل موانع خردتری بروز می‌کند که مهم‌ترین آن، تلاش برای اجرای «قواعد ملی» بر فعالیت‌های بین‌المللی است. فرآیندهای مالی و اداری ما که برای سازوکارهای داخلی طراحی شده‌اند، در مواجهه با الزامات فعالیت‌های جهانی، بشدت کند و ناکارآمد عمل می‌کنند. برای مثال، درآمد ارزی حاصل از برگزاری یک دوره بین‌المللی، باید وارد خزانه کشور شده، با نرخ دولتی به ریال تبدیل و پس از کسر انواع سربارها و با تأخیری چند ماهه به دست استاد یا دانشکده برسد؛ فرآیندی که هرگونه انگیزه را از بین می‌برد. این مشکل در کنار فرآیند زمان‌بر صدور ویزا برای اساتید و دانشجویان خارجی و فرسودگی تجهیزات و فضای آموزشی در مسیر کسب اعتبارسنجی‌های بین‌المللی، موانع اصلی ما هستند.

دستاوردها؛ گام‌های مثبت با وجود محدودیت‌ها

با وجود تمام این چالش‌ها، باید به دستاوردهای حاصل‌شده نیز اشاره کرد. انعقاد تفاهمنامه‌های راهبردی کلان با کشورهایی نظیر روسیه، چتری حمایتی ایجاد کرده که به دانشگاه‌ها اجازه می‌دهد در سطوح خرد، همکاری‌های خود را با سهولت بیشتری تعریف و اجرا کنند. همچنین، تلاش برای تسهیل ورود اساتید برجسته خارجی به ایران بدون درج مهر در گذرنامه، نشان از درک صحیح شرایط و گامی مثبت برای رفع موانع است. این اقدامات، هرچند ارزشمند، اما برای ایجاد یک جهش واقعی نیازمند تکمیل شدن با یک راهبرد ملی منسجم هستند.

فرصت‌های پیش‌رو؛ جهش در صورت رفع چالش‌ها

حال تصور کنیم اگر چالش اصلی، یعنی فقدان استراتژی واحد و قوانین دست‌وپاگیر داخلی، مرتفع شود و به دانشگاه‌های تراز اول استقلال عمل بیشتری داده شود، چه فرصت‌های عظیمی پیش‌روی ما گشوده خواهد شد:

اعتباربخشی بین‌المللی: یکی از فوری‌ترین و مؤثرترین اقدامات، کمک وزارت بهداشت به دانشگاه‌ها برای کسب اعتبار در نظام آموزشی کشورهای هدف است. به عنوان مثال، بسیاری از دانشگاه‌های ما در کشور چین تأییدشده، نیستند و این امر مانع جذب دانشجو می‌شود. رفع این مانع به تنهایی می‌تواند تعداد دانشجویان بین‌المللی را بیش از دو برابر افزایش دهد.

تأسیس شعب دانشگاهی: دانشگاه‌های ما به درجه‌ای از اعتبار رسیده‌اند که کشورهای منطقه خواستار تأسیس شعبه آنها هستند و سرمایه‌گذاران بین‌المللی نیز آماده حمایت‌اند. رفع موانع داخلی و تسهیل‌گری وزارت بهداشت، فرصتی تاریخی برای نفوذ علمی، فرهنگی و اقتصادی از این طریق فراهم می‌آورد. هر شعبه دانشگاهی به کانونی برای همه فعالیت‌های بین‌المللی، از صادرات محصولات دانش‌بنیان تا تبادل فرهنگی، بدل خواهد شد.

تأسیس صندوق‌های مشترک پژوهشی: ایجاد صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک با کشورهای منطقه، راه را برای تعریف پروژه‌های بزرگ علمی هموار کرده و ایران را به قطب علمی منطقه تبدیل می‌کند.

شبکه نخبگان ایرانی: ایجاد یک شبکه منسجم و ملی برای ارتباط با نخبگان ایرانی خارج از کشور، ظرفیت بی‌بدیل این عزیزان را برای توسعه صادرات دانش‌بنیان، تعریف پروژه‌های مشترک و حتی جذب کمک‌های خیرین بین‌المللی فعال می‌کند.

توسعه پایدار بین‌المللی: با تمرکز بر جذب دانشجویان تحصیلات تکمیلی (دکتری و پسادکتری) و دوره‌های فلوشیپ، می‌توان روابط علمی عمیق و پایداری را شکل داد که به مراتب ارزشمندتر از افزایش صرف تعداد دانشجویان است.

در پایان، پیشنهاد می‌شود وزارت بهداشت با اعطای استقلال عمل بیشتر به دانشگاه‌های تیپ یک در حوزه بین‌الملل و عدم الزام آنها به تبعیت از قوانین یکپارچه‌ای که برای فعالیت‌های داخلی طراحی شده‌اند، راه را برای چابکی بیشتر باز کند. همچنین تشکیل کارگروهی دائمی با حضور دانشگاه‌های پیشرو برای رصد مستمر مشکلات و ارائه راهکارهای عملیاتی، امری ضروری است. سرمایه‌گذاری در آموزش عالی بین‌المللی، یک استراتژی کلان برای افزایش امنیت، اعتبار و توسعه پایدار کشور است.

گفت وگو

مهسا قوی‌قلب
گروه اجتماعی

حسین نقی‌زاده/ ایران

زهرا بهروز آذر در گفت‌وگو با «ایران» از برنامه‌های دولت برای تأمین حقوق زنان و تحکیم خانواده می‌گوید

۵۷ زن حکم فرماندار و بخشدار گرفته اند

زنـان، امـروز نیمـی از سـرمایه‌های انسـانی کشـور هسـتند و بدون مشـارکت آنان توسعه پایـدار امکان‌پذیـر نیسـت. به همیـن دلیل همیشـه مـواردی مثل لایحـه منع خشـونت یـا زمزمه‌هایـی دربـاره کاهش سـقف مهریه، موضـوع دختـران بازمانـده از تحصیـل و آمارهـای نگران‌کننـده ازدواج و فرزندآوری، به بررسـی‌های تخصصی و کارشناسـانه نیاز دارد تا دغدغه دلسـوزان ایـن حـوزه و نگرانی‌های جامعـه زنان کاهـش یابـد. در هفتـه دولت، دکتر زهرا بهروزآذر، معاون ریاسـت‌جمهوری در امور زنـان و خانواده، در گفت‌وگو بـا «ایران» از مهم‌تریـن برنامه‌ها و دغدغه‌های حـوزه زنان و همچنیـن سیاسـت‌های دولت بـرای ارتقای موقعیـت آنـان می‌گوید.

یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که سال‌هاست به دغدغه زنان و جامعه‌شناسان این حوزه بدل شده، پیشبرد لایحه منع خشونت است؛ این لایحه در چه مرحله‌ای قرار دارد و در دولت چهاردهم برای سرعت‌بخشی به آن چه اقداماتی انجام شده است؟

همان‌طـور کـه می‌دانیـد، رئیس‌جمهـوری محتـرم اسـترداد لایحه حفظ کرامت و حمایـت از زنان در برابر خشـونت را با نامه‌ای به شماره ۴۳۵۷۴ در تاریخ ۱۱.۰۳. ۱۴۰۴ بـرای انجام تشـریفات قانونی به مجلس شـورای اسـلامی ارسال کرد. اسـترداد این لایحه در اجرای ماده ۱۳۴ قانـون آیین‌نامه داخلی مجلس شـورای اسـلامی و بـا توجـه به تغییرات اساسـی بـود که در سـاختار و ماهیـت این لایحه در فرآیند رسـیدگی در کمیته زنان و خانواده کمیسـیون اجتماعی مجلس شـورای اسلامی انجام شـده اسـت و منجر به این تصمیم شد که طبق مصوبـه ۱۰ اردیبهشـت‌ماه هیـأت وزیران، بـرای انجام تشـریفات قانونی اسـترداد در دسـتور کار قرار بگیرد. اما با ایـن اوصـاف گفت‌وگوها بین نماینـدگان دولت و مجلـس همچنـان در جریان اسـت و مـا امیدواریم مجلس محترم ایـن ایـرادات را برطرف کند.

دولت روی چه موضوعاتی دست گذاشته بود؟

حذف واژه خشـونت از عنوان لایحه و حذف تعریف آن از متن لایحـه، همچنین حذف اهـداف لایحه، حذف تکالیـف برخی دسـتگاه‌ها و اضافه شـدن برخی موارد کـه اساسـاً ربطـی به موضـوع خشـونت علیـه زنان و خانواده ندارند. سـخت‌تر شـدن شـرایط عسر و حرج زن بـه ایـن صورت کـه در متـن لایحه دولـت، ارتکاب کیفر بـا مجـازات درجـه ۶ تعزیـری موجبات عسـر و حـرج زوجه محسـوب می‌شـد، امـا در متـن جدید، ایـن مجـازات به درجـه ۴ تغییر کرد و شـرایط عسـر و حـرج از ماده ۱۱۳۰ قانون مدنی سـخت‌تر شـد. برخی ایـرادات فنی آیین دادرسـی و موارد جزایـی هم وجود داشـت که نیازمند بازنگری کلی اسـت. در جلساتی که مجدداً برگزار کرده‌ایم این مورد دوباره بررسـی شـده و امیدواریم مشـکل حل شـود.

به غیر از تلاش برای تصویب این لایحه، اقدام دیگری هم در حوزه آسیب‌های اجتماعی دارید؟

بله؛ علاوه بر پیگیری این لایحه، در موضوع پیشـگیری و مقابلـه با خشـونت علیه زنـان، مکاتبه‌ای بـا معاون اول محتـرم رئیس‌جمهوری انجام شـد و درخواسـت فوریـت در تدوین و تصویـب مصوبه هیـأت وزیران در خصـوص راهکارهـای اجرایی مقابله با خشـونت علیه زنان شـد کـه با دسـتور جناب آقـای دکتر عـارف این مصوبه پیشـنهادی در دسـتور کار کمیسـیون فرهنگی دولت قرار گرفته اسـت.

موضوع مهریه و کاهش سقف آن که قبل از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه باعث نگرانی فعالان حوزه زنان شده بود در چه مرحله‌ای قرار دارد؟

موضوع اصلاح قانـون مهریه و کاهش سـقف ضمانت اجرایی آن از ۱۱۰ سـکه به ۱۴ سـکه همچنان در مرحله بررسـی و گفت‌وگـو قرار دارد و تصویب نشـده اسـت. معاونـت زنـان مخالفـت خـود را از طریـق معاونـت پارلمانـی ریاسـت‌جمهوری به اعضـای محترم مجلس اعلام کرده اسـت. در این زمینه جلساتی هم با اعضای فراکسـیون زنـان مجلس داشـته‌ایم. کاهش سـقف مهریه بدون اصلاح سـایر قوانین مرتبط با حقوق زنان مانند حق طـلاق، حضانت و تنصیف امـوال، می‌تواند بـه تضعیـف موقعیت حقوقـی و اقتصادی زنـان منجر شـود؛ چون مهریه در نظـام حقوقی ایـران نه‌تنها یک تعهد مالـی، بلکه ابـزاری حمایتی برای زنان اسـت.

در حال حاضر این طرح در چه مرحله‌ای قرار دارد؟

طبق اخباری کـه داریم، این طرح در نوبت بررسـی در صحن علنی مجلـس قرار دارد.

موافقان این طرح چه استدلال‌هایی دارند؟

موافقـان طرح از جملـه برخی از نماینـدگان مجلس، هدف از آن را کاهش تعداد زندانیان مهریه (حدود ۲۰۸۰ نفر بر اسـاس آمار اخیـر) و جلوگیری از سوءاسـتفاده از ابـزار کیفری حبس عنـوان کرده‌اند. آنها اسـتدلال می‌کنند کـه این اصـلاح می‌توانـد به تسـهیل ازدواج و کاهش فشـار اقتصادی بـر مردان کمک کنـد. با این حـال، تجربه قبلـی کاهش سـقف مهریه به ۱۱۰ سـکه نشـان داد ایـن اقـدام نه‌تنها بـه کاهـش پرونده‌های قضایی منجر نشـد، بلکه بلاتکلیفی زنان را افزایش داد. در پاسـخ بـه نگرانی‌های مطرح شـده، معاونـت امور زنـان و خانواده پیشـنهادهایی برای اصـلاح این طرح ارائه کرده اسـت، از جمله افـزودن تبصره‌هایی به ماده ۲۲ قانـون حمایت از خانـواده که امـکان توافق آزادانه زوجیـن بر میزان و نحـوه اجرای مهریـه را فراهم کند. همچنین تأکید شـده هـر گونه تغییـر در قانون مهریه باید با بازنگری همزمان سـایر قوانیـن مرتبط با حقوق زنان همراه باشـد تا از ایجاد نابرابری بیشـتر جلوگیری شـود. ایـن رویکـرد اصلاحـی با هـدف حفـظ تعادل بین حقـوق زوجیـن و تقویت بنیـان خانـواده دنبال می‌شـود. بـا توجه بـه حساسـیت موضوع لازم اسـت پیـش از هر گونه تصمیم‌گیری، مطالعات میدانی جامع، رایزنی بـا کارشناسـان و گفت‌وگو با فعـالان حقوق زنان انجام شـود. ما بـر این باور هسـتیم که اصـلاح قوانین خانـواده باید با دقـت و بـا در نظر گرفتن تمامـی ابعاد حقوقـی، اجتماعـی و اقتصادی انجام شـود تـا به جای تضعیف حقوق زنان، به تحکیـم خانواده و ایجاد عدالت جنسـیتی منجر شـود. به همین دلیل به طـور فعال در حال پیگیـری ایـن موضوع هسـتیم و از همـه گروه‌ها دعوت می‌کنیم در گفت‌وگوهای سـازنده مشارکت کنند تـا راه‌حلـی عادلانه و پایدار برای این مسـأله پیدا شـود.

> موضوع اصلاح قانون مهریه و کاهش سقف ضمانت اجرایی آن از ۱۱۰ سکه به ۱۴ سکه همچنان در مرحله بررسی و گفت‌وگو قرار دارد و تصویب نشده است. معاونت زنان مخالفت خود را از طریق معاونت پارلمانی ریاست‌جمهوری به اعضای محترم مجلس اعلام کرده است. در این زمینه جلساتی هم با اعضای فراکسیون زنان مجلس داشته‌ایم

موضوع مهم دیگر دورکاری و ارائه خدمات به زنان شاغل دارای فرزند خردسال است، در این زمینه چه اقدامی داشتید؟

براسـاس مصوبـه هیأت وزیـران و به منظـور حمایت از خانواده‌ها و کاهش دغدغه والدین شـاغل، شناورسازی سـاعت شـروع بـه کار یکـی از والدیـن شـاغل در دسـتگاه‌های دولتی که فرزند در مقاطع پیش‌دبسـتان و دبسـتان دارند، از تکالیف دسـتگاه‌های اجرایی است. ایـن تسـهیلات شـامل کارکنـان زن سرپرسـت خانوار نیـز می‌شـود. همچنین بـر اسـاس مـاده «۸۴» قانون مدیریـت خدمـات کشـوری، کارمنـدان دسـتگاه‌های اجرایی می‌توانند از ۳۰ روز مرخصی اسـتحقاقی سـالانه خـود برای مدیریت بهتـر امور خانواده بهره‌مند شـوند. در این راسـتا از سـازمان اداری و اسـتخدامی با موضوع وضعیت مادران شـاغل در دسـتگاه‌های دولتی در زمان اعلام تعطیلی مراکز آموزشـی آذرماه استعلام گرفته شد و دی‌ماه پس از دریافت پاسـخ، آن را به مشاوران امور زنان و خانواده دسـتگاه‌های اجرایی و مدیران کل امور بانوان و خانواده اسـتانداری‌ها ابلاغ کردیم. همچنین به منظور توجه ویژه بـه نقش پدران پـس از تولد فرزنـد و زایمان همسرانشان، اقدام به اخذ اسـتعلام از معاونت حقوقی رئیس‌جمهـوری با موضوع نسـخ یا عدم نسـخ تبصره ۲ قانـون اصلاح قوانین تنظیم جمعیـت و خانواده مصوب ۱۳۹۲ و ابلاغ پاسـخ اسـتعلام به مشـاوران امـور زنان و خانـواده دسـتگاه‌های اجرایی و مدیـران کل امور بانوان و خانـواده اسـتانداری‌ها کردیم. در نهایـت ابقای حکم تبصره ۲ قانون اصـلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده مصوب ۱۳۹۲ راجع بـه برخورداری مردان صاحب فرزند از ۲ هفته مرخصی تشـویقی اعلام شـد. البتـه تلاش ما بر ایـن بود که این اقـدام برای همـه پدران اعـم از افرادی که همسرانشان شـاغل یا خانه‌دار هستند، اتفاق بیفتد، بـه همیـن دلیل لایحـه اصلاحیه مـاده صدرالاشـاره به کمیسـیون مدیریت و سـرمایه انسـانی ارسـال شـد که متأسـفانه تصویـب نشـد، امـا همان‌طور کـه گفتم، در حال حاضر پدرانی که همسـران شـاغل دارنـد باید از دو هفته مرخصی تشـویقی برخوردار شوند.

معاونت زنان چه برنامه‌هایی برای دختران بازمانده از تحصیل دارد؟

موضوع بازماندگـی از تحصیل، بویژه برای دختران، یکی از اولویت‌های اصلی عدالت آموزشـی محسوب می‌شود. اگرچـه شـکاف جنسـیتی در آمـوزش کاهـش یافتـه، اما همچنـان مناطقـی وجـود دارد که به دلیـل کمبود زیرسـاخت‌های آموزشـی، کودکان، هم دختـران و هم پسـران، از ادامه تحصیـل باز می‌ماننـد. دولت با هدف ارتقای شـاخص‌های آموزشـی، نهضت مدرسه‌سـازی را در اولویـت قـرار داده تا این دغدغـه را برطرف کند. این موضوع هر سـاله توسـط وزارت متولی رصـد و پیگیری می‌شـود و موانع شناسایی شـده با تشکیل کارگروه‌های ویـژه در ادارات کل مربوطه مورد بررسـی قـرار می‌گیرد. یکی از اقدامات کلیدی، اسـتفاده از شبکه مشاوران برای جلوگیـری از بازماندگی تحصیلی دختـران به دلیل نبود مدرسه اسـت. معاونت نیز به‌عنوان نهاد سیاست‌گذار، ایـن فرآیند را به طور مسـتمر پایش می‌کنـد تا اطمینان حاصل شـود برنامه‌هـا به درسـتی اجرا شـده و اهداف تعیین شـده دست یابیم.

موضوع ازدواج و فرزندآوری یکی از دغدغه‌های همیشگی دولت‌هاست، در این حوزه و برای تحکیم بنیاد خانواده و در واقع کاهش آمار طلاق چه برنامه‌هایی دارید؟

نـگاه سیاسـتی در برهه‌هـای زمانی مختلف از یک سـو باعث ایجـاد و تعدد مراکز مشـاوره خانواده مسـتقل یا وابسته به سـازمان‌ها یا دستگاه‌ها شـد و از طرف دیگر، اجرای سیاسـت‌های نظارتـی معطوف به سـاماندهی و پایـش این خدمـات را با چالش مواجه کرد. در شـرایط کنونی، ضـرورت سـاماندهی خدمات مشـاوره‌ای کاملاً ملموس اسـت، چـون باعث اعتبار بخشـی بـه مراکز روانشناسـی و مشاوره شـده و همچنین فرهنگ سازی، تشـویق و ترغیـب خانواده‌هـا بـه اسـتفاده از خدمات روانشناسـی و مشـاوره در اختلافـات خانوادگـی را بـه دنبـال دارد. به همین دلیـل، در برنامه هفتم توسـعه، معاونـت امور زنان و خانواده ریاسـت جمهـوری در بند «الـف» ماده ۸۰ مکلف شـده بـا همـکاری وزارت ورزش و جوانـان، سـازمان بهزیسـتی کشـور و سـازمان نظام روانشناسی و مشـاوره جمهوری اسلامی ایران با مشورت حوزه‌هـای علمیـه بـه منظـور تحکیـم نهاد خانـواده، نسبت به سـاماندهی مراکز مشـاوره ازدواج و خانواده و (ساماندهی) فعالیت روانشناسان ازدواج و خانواده دارای مجوز قانونی از دسـتگاه‌های زیرمجموعـه قوه مجریه با هدف ترویـج الگوی صحیـح همسـرگزینی، ترغیب به ازدواج بهنگام و پایـدار و همچنین کاهش طلاق اقدام و آیین‌نامـه اجرایی این بنـد را تدوین کنـد. طبق قانون، تدویـن آیین‌نامـه اجرایـی این بنـد برعهـده معاونت امور زنان و خانواده ریاسـت جمهـوری با همکاری وزارت ورزش و جوانان، سـازمان بهزیسـتی کشـور و سـازمان نظام روانشناسـی و مشـاوره جمهوری اسـلامی ایران با مشـورت مدیریت حوزه‌های علمیه است. بر این اساس معاونت امور زنان و خانواده ریاسـت جمهوری از ابتدای دولـت چهاردهم موضوع بنـد الف مـاده ۸۰ را با تمرکز بـر کیفیت فرآینـد و بهبود و ارتقای فرآینـد عملیاتی و بر مبنای روش FOCUS PDCA به انجام رسانده است.

در مقوله فرزندآوری در کنار سایر نهادهای مرتبط چه وظایفی بر عهده شما قرار دارد و چه اقداماتی انجام داده‌اید؟

جوانـی جمعیـت و تقویـت فرزنـدآوری یـک موضـوع صرفـاً بخشـی یـا سـازمانی نیسـت؛ بلکه یک مسـأله ملـی و راهبـردی بـرای کل دولـت چهاردهم اسـت. به همیـن دلیل قانونگـذار در «قانون حمایـت از خانواده و جوانـی جمعیت» یک سـاختار ویژه به نام سـتاد ملی جمعیـت پیش‌بینـی کرده اسـت تـا همه دسـتگاه‌ها ذیـل آن هماهنـگ شـوند. طبـق قانـون، دبیرخانـه سـتاد ملی جمعیت مسـئولیت اصلی در تدوین برنامه عمـل، هماهنگی بین دسـتگاه‌ها، پایش شـاخص‌ها را برعهده دارد. در این میـان، معاونت امور زنان و خانواده ریاسـت‌جمهوری به‌عنوان یکی از اعضای اصلی سـتاد، وظیفـه‌ای مشـخص و حسـاس دارد مبنی بـر اینکه ما باید مطمئن شـویم که سیاسـت‌های جمعیتی کشور از زاویه نیازها، دغدغه‌ها و کرامت زنـان و خانواده‌ها دیده شـود. به بیان دیگر، اگر دبیرخانه ستاد موتور هماهنگی کلان کشـور است، معاونت زنان نقش «مدافع و نماینده خانواده‌هـا و مادران» در این موتـور را ایفا می‌کند. نقش مـا در عمل به این معناسـت که هر تصمیـم و برنامه‌ای در حوزه فرزنـدآوری و جوانی جمعیت، از منظر اثرگذاری بـر زنـان شـاغل، مـادران دانشـجو، دختران جـوان و خانواده‌هـا ارزیابی و اصلاح شـود. در اجـرای مصوبات، مـا به‌عنـوان دیده‌بان حقـوق زنـان عمـل می‌کنیم و موانع اجرای حمایت‌هـای قانونی مثل مرخصی زایمان، مهدکودک‌هـای درون‌سـازمانی یـا تسـهیلات تحصیلی مادران را به سـتاد و هیأت دولت گـزارش می‌دهیم. در حوزه فرهنگ‌سـازی نیز با همکاری رسـانه‌ها و نهادهای مدنـی، تصویـر مثبـت و کرامت‌محـوری را از مـادری و فرزنـدآوری در جامعـه تقویـت می‌کنیم تا سیاسـت‌ها صرفاً اداری و دسـتوری نباشـند، بلکه با اقناع اجتماعی همراه شـوند. بنابراین، با آنکه صریحاً تأکید می‌کنیم که نقـش اصلی و اجرایـی با دبیرخانه سـتاد ملی جمعیت اسـت، در عین حال معتقدیم که معاونت زنان با قدرت در کنار سـایر نهادها ایستاده اسـت تا اطمینان حاصل کنـد سیاسـت‌های جمعیتی کشـور نه‌تنها بـه اهداف کمی برسـد، بلکـه با رضایـت، امنیت و کرامـت زنان و خانواده‌ها همراه باشـد. این رویکرد دقیقاً همان چیزی اسـت که قانونگذار از دولت خواسته و دولت چهاردهم آن را در اولویـت جدی قرار داده اسـت. به طور مثال، در راستای تحقق سیاسـت‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم و اجـرای قانون حمایـت از خانـواده و جوانی جمعیت، وزارت بهداشـت، درمـان و آمـوزش پزشـکی مکلـف شـده اسـت با همکاری دبیرخانه سـتاد ملی جمعیت، جهـاد دانشـگاهی، معاونت ریاسـت جمهـوری در امور زنـان و خانـواده و مراکـز مدیریـت حوزه‌هـای علمیه، ظرف شـش‌ماه از لازم‌الاجرا شـدن این قانـون، برنامه سـاماندهی روش‌های جایگزین نوین در حوزه ناباروری را تدویـن و به تصویب هیأت وزیران برسـاند. این برنامه شـامل مواردی چون رحم جایگزیـن (اجاره‌ای)، انجماد تخمک، سـاماندهی مراکز ارائه‌دهنده خدمات ناباروری با لحـاظ جهات فقهـی و حقوقی و پیش‌بینی پوشـش بیمـه پایـه در سـقف بودجه سـنواتی (از محـل منابع قانـون حمایـت از خانواده و جوانی جمعیت) اسـت.

> معاونت امور زنان و خانواده در دولت چهاردهم تلاش کرده کارآفرینی را نه فقط به‌عنوان یک سیاست اقتصادی، بلکه به‌عنوان سیاستی اجتماعی، فرهنگی و خانواده‌محور دنبال کند؛ سیاستی که آثار آن هم در سطح ملی قابل مشاهده است و هم در زندگی روزمره زنان و خانواده‌ها لمس می‌شود

در تبصـره این مـاده نیز تأکید شـده که امـکان انجماد تخمـک و بهره‌مندی از بیمـه پایه مربوط به آن شـامل دختـران مجرد بـالای ۳۰ سـال نیز می‌شـود؛ موضوعی که نشـان‌دهنده توجه قانونگـذار بـه اقتضائات جدید اجتماعی و ضـرورت صیانت از حق باروری زنان اسـت. معاونت ریاسـت جمهـوری در امـور زنان و خانـواده در این موضوع حضور فعال و مؤثر داشـته اسـت. از جمله اقدام‌هـای شـاخص این معاونـت می‌توان بـه برگزاری نشسـت تخصصی بـا محوریـت لایحه روش‌هـای نوین کمک‌بـاروری با دخالت شـخص ثالـث در مراکز درمان نابـاروری، برگـزاری جلسـه علمی بـا موضـوع رویکرد نظـام حقوقـی ایران بـه روش‌هـای درمان نابـاروری با مداخله شـخص ثالـث و نیـز تبیین رونـد پیش‌نویس لایحه روش‌هـای کمک‌باروری در مراکـز درمان ناباروری بـا هـدف همسوسـازی ملاحظـات فقهـی، حقوقی و اجتماعی، اشـاره کرد. همچنین در زمینه سیاسـت‌های حمایتی از زنان شـاغل و خانواده‌هـا، اقداماتی همچون اسـتعلام و پیگیـری سـازوکار پرداخـت کمک‌هزینـه مهدکـودک بـه مـادران شـاغل، اسـتعلام از معاونت حقوقـی ریاسـت‌جمهوری دربـاره مرخصـی تشـویقی پدران و نیز بازدید از مراکز درمان ناباروری در سـفرهای اسـتانی برای رفع مسـائل آنها انجام شده است. تلاش معاونـت امور زنان و خانواده این اسـت، علاوه بر ایفای نقـش قانونـی خـود در سـتاد ملـی جمعیـت، نقش تسـهیل‌گر، هماهنگ‌کننـده و سیاسـت‌گذار مکمل را ایفـا کند تا حقـوق زنـان، کرامت خانواده‌هـا و مصالح جامعـه به‌طور همزمـان در سیاسـت‌های نوین درمان ناباروری دیده شـود.

کارآفرینی یکی از مهم‌ترین مشخصه‌هایی است که هر سازمان و نهاد دولتی باید به صورت ویژه به آن بپردازد در این زمینه چه اقداماتی انجام داده‌اید؟

کارآفرینـی نـه تنهـا موتور محـرک اقتصاد ملی اسـت، بلکه برای مـا در معاونت امـور زنان و خانـواده، ابزاری بـرای توانمندسـازی اجتماعی، کاهش آسـیب‌پذیری و تحکیـم بنیـان خانواده محسـوب می‌شـود. به همین دلیل حـوزه اشـتغال و کارآفرینـی یکـی از اولویت‌های محـوری مـا در دولت چهاردهـم بوده اسـت. معاونت زنـان در ۸۱ نشسـت و شـورا از جملـه هیـأت دولت، کمیسـیون مدیریت و سـرمایه انسـانی، شـورای عالی اشـتغال، شورای اجتماعی کشور، شـورای ملی توسعه و حمایت از تشـکل‌های مردم‌نهاد و شورای عالی انقلاب فرهنگی حضور فعال داشـته و نقش‌آفرینی کرده است. بیش از ۳۰۰ مورد مشـارکت در نشسـت‌ها و اجلاس‌ها نیـز انجام شـده کـه ۳۳ مـورد آن به‌طور مسـتقیم به حوزه اشـتغال و کارآفرینی اختصاص داشـته است. این حضـور، فرصت پیگیـری مطالبـات زنـان کارآفرین در سـطح عالی تصمیم‌گیری کشـور را فراهم کرده اسـت. معاونت زنان با همکاری با سـتاد مشاغل خانگی، طرح «کارا فن» را با همکاری سـازمان فنی‌وحرفه‌ای کشـور در دسـتور کار قرار داده اسـت. هدف از این طرح، پرورش مربیـان و منتورهـای تخصصـی حوزه کسـب و کارهای خانگـی و کارآفرینـی زنان اسـت. این برنامـه علاوه بر مهارت‌افزایی، بـه ایجاد زنجیره ارزش در مشـاغل خرد و کوچـک و پیوند آنها با بازار کار ملـی نیز کمک خواهد کرد. از طرفی یکـی از راهبردهای جـدی معاونت زنان، بررسـی مسـائل زنان از طریق بازدیدها و بررسـی‌های میدانـی اسـت. ده‌هـا بازدیـد از مراکـز کارآفرینـی، اسـتارتاپ‌ها، واحدهـای تولیدی و مشـاغل خرد زنان کارآفرین بویژه در سـفرهای اسـتانی انجام شده است. در این سـفرها، مسـائل و مشـکلات زنـان کارآفرین از نزدیک بررسـی و با دسـتگاه‌های اجرایـی ذی‌ربط برای رفع موانع آنها مکاتبه شـده اسـت. در جریان سفرهای اسـتانی، ۸۰۴ مطالبه مردمی به معاونت منتقل شد که بخـش عمده‌ای از آنهـا به موضوع اشـتغال و کارآفرینی مربوط بود و تلاش شـد تا موضوعات آنها در چهارچوب قوانیـن و مقررات حل شـود. از طرفی معاونـت زنان با همکاری صندوق ضمانت سـرمایه‌گذاری تعاون و وزارت کار، بـرای رفع مشـکل وثیقـه و ضامن زنان سرپرسـت خانـوار اقـدام کرده اسـت و تاکنـون بیـش از ۵۰۰ زن سرپرسـت خانـوار واجد شـرایط به صنـدوق معرفی و برای آنان ضمانت‌نامه صادر شـده اسـت. اما بیشترین تمرکـز ما بر زنـان سرپرسـت خانـوار بوده اسـت؛ در این راسـتا برای اولین بار اسـت که تسـهیلات تکلیفی اشـتغال بـا هماهنگـی معاونـت زنـان توزیـع خواهد شـد. معاونت امور زنان و خانـواده در دولت چهاردهم تـلاش کرده کارآفرینی را نه فقط به‌عنوان یک سیاسـت اقتصادی، بلکه به‌عنوان سیاسـتی اجتماعی، فرهنگی و خانواده‌محور دنبال کند؛ سیاسـتی کـه آثار آن هم در سـطح ملی قابل مشاهده اسـت و هم در زندگی روزمره زنـان و خانواده‌ها لمس می‌شـود.

علـاوه براین معاونت امـور زنان و خانـواده به‌طور ویژه بر توسـعه کسـب‌وکارهای خانوادگی نیز متمرکز شـده اسـت. کسـب‌وکار خانوادگی عـلاوه بر ایجاد اشـتغال پایـدار بـرای چند عضـو یک خانـواده، سـبب تقویت انسـجام خانوادگی، انتقال تجربه بین‌نسـلی و افزایش تاب‌آوری اقتصادی در برابر بحران‌ها می‌شـود. با اجرای چنین برنامه‌هایی، معاونت زنان تـلاش دارد کارآفرینی را از سـطح فـردی فراتـر بـرده و آن را به یـک ظرفیت جمعـی و خانوادگی برای ارتقای کیفیت زندگی و تحکیم بنیان خانـواده تبدیل کند.

وضعیت زنان را در زمینه انتصابات بویژه در سطح مدیران چگونه می‌بینید؟

در دولت چهاردهم، انتصـاب زنان در مناصب مدیریتی بـا جدیـت بیشـتری از سـوی دولـت و اسـتانداران دنبـال شـده اسـت. بخشـی از مسـیر توسـعه حضور زنـان در مدیریـت، نیازمنـد تربیت مدیرانـی با نگرش عدالـت جنسـیتی و بخشـی دیگر وابسـته بـه ارتقای توانمندی‌هـای خود زنان برای پذیرش مسـئولیت‌های خطیر است. در همین راستا، دوره‌های آموزشی ویژه‌ای همچون «مدیر به‌عنوان مربی» توسـط معاونت ریاست جمهـوری در امور زنان و خانواده طراحی و اجرا شـده تا زنـان مدیر برای ورود به موقعیت‌هـای تخصصی‌تر آماده شـوند. البته توسـعه صرفاً از مسـیر دولت نمی‌گذرد و بخـش خصوصی نیز باید از زنان توانمند اسـتفاده کند. از ایـن‌رو با همکاری وزارت اقتصـاد و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، برنامه‌های اشتغال و کارآفرینی در دست تدوین اسـت. با این حال، تا کنـون ۲۷۳۴ نفر از بانوان به عنوان مدیر انتصاب یافته‌اند کـه در این چهارچوب، ۲۱ نفر توسـط شـخص رئیس‌جمهوری در سمت‌هایی مثـل وزیر، معـاون رئیس‌جمهـور، سـخنگوی دولت، عضویت در شـوراهای عالـی و... منصوب شـده‌اند. ما اکنـون ۹ معـاون وزیـر زن داریـم و ۱۰ نفر از بانـوان در سـمت معاون معاون رئیس‌جمهور منصوب شـده‌اند. ۱۹ مشـاور زن وزیر یـا معاون رئیس‌جمهـور هم داریم. ۳۵ نفر در سـمت‌های علمی و پژوهشـی مثل رؤسـای دانشـگاه‌ها، رؤسـای دانشـکده‌ها، رؤسـای پارک‌های علـم و فنـاوری و... منصـوب شـده‌اند. ۱۹ فرمانـدار و ۳۸ بخشـدار زن نیـز تاکنون کارشـان را آغـاز کرده‌اند. مـا در عرصه‌های بین‌المللـی هم فعالیت داشـته‌ایم. در چهارچـوب همکاری‌هـای بریکـس، اتحادیه تجاری زنان بریکـس راه‌اندازی و پـس از ارزیابـی و غربالگری تخصصـی، پنـج نفـر از زنان شایسـته ایـران انتخاب و به‌عنـوان نماینـدگان ایـران معرفـی شـدند. در ذیـل این اتحادیـه تجاری، چهـار کارگروه تخصصـی کارگروه توسـعه نوآورانه، بهداشـت و درمان، امنیـت غذایی و محیـط زیسـت و اقتصـاد فراگیر شـکل گرفته و سـند توسـعه اسـتانی بریکس نیز تا پایان شـهریور تدوین و به اسـتان‌ها ارسـال خواهد شد.

زهرا بهروز آذر در بازدید از روند خروج مهاجران افغانستانی

بررسی چالش‌های آموزش عالی در گفت‌وگوی رودرروی وزیر علوم با دانشجویان:

هیچ کس خارج از دانشگاه نباید برای آن تصمیم بگیرد

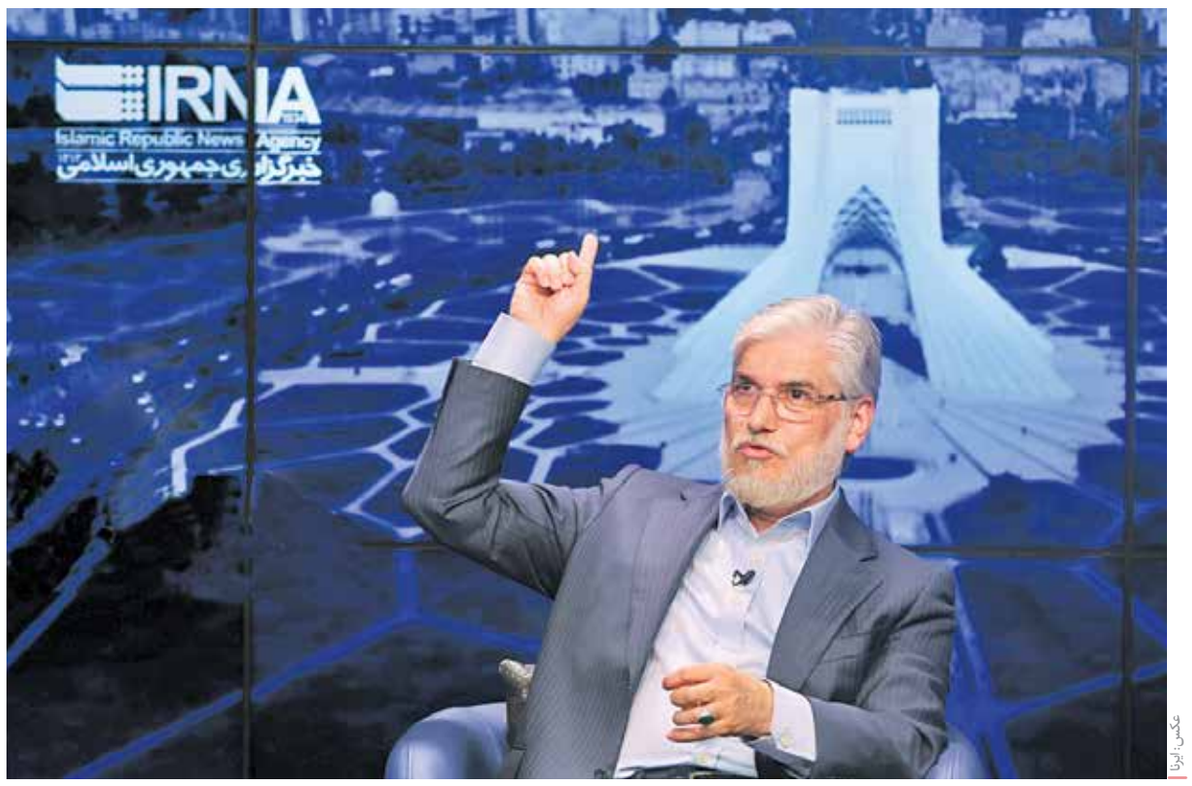

عکس: ایرنا

گفت و گو

گروه اجتماعی/ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در فضایی متفاوت و صمیمی، در استودیوی ایرنا پای گفت‌وگویی رودررو با دانشجویان نشست. از خاطرات کنکور و روزهای دانشجویی گفت و بی‌پرده به دغدغه‌های امروز آموزش عالی پرداخت. حسین سیمایی در این نشست، بر ضرورت کاهش سنوات تحصیلی، ارتقای علمی اساتید، تقویت ارتباط استاد و دانشجو و بهره‌گیری از ظرفیت استادان مهاجر تأکید کرد و همچنین از ورود به‌موقع وزارت علوم به پرونده قتل امیرمحمد خالقی سخن گفت. گفت‌وگویی که بیش از آنکه رسمی باشد، یادآور کلاس درسی بود که این‌بار در قاب رسانه شکل گرفت.

با ورود هوش مصنوعی و فناوری‌هایی از این دست شاهد هستیم که برخی از اساتید در رشته‌های خود به‌روز نیستند و یا در ارتباط با دانشجویان مشکلاتی وجود دارد، به زبان ساده اساتید دانشگاه نمی‌توانند با دانشجویان حال حاضر یا همان نسل زِد ارتباط برقرار کنند. در این خصوص توضیح می‌دهید.

ممکن است برخی اساتید دانشگاه‌ها در حوزه تخصصی خود به‌روز نباشند. یکی از دلایل، این است که ارتباطات بین‌المللی ما قطع است. اگرچه اینترنت بخشی از این خلأ را پر کرده اما کافی نیست، رفت و آمد اساتید و شرکت در کنفرانس‌های خارجی، آمدن میهمان خارجی به کشور، داشتن پروژه‌های مشترک و حتی داشتن دانشجوی خارجی باعث می‌شود که استاد ما روزآمد شود. البته تا حدی نیز سطح کیفی دانشجویان ما کاهش پیدا کرده است و با اطلاعات و دانشی که استاد از قبل، اندوخته است می‌تواند کلاس درس را اداره کند در حالی که اگر دانشجو سرزنده باشد و مدام سؤال بپرسد، غیرمستقیم استاد را ملزم می‌کند به اینکه دانش خود را به‌روزرسانی کند.

در خصوص ارتباط دانشجو و نسل زِد هم باید بگویم که این موضوع مهمی است و ما معتقدیم که استاد باید مربی هم باشد. استادان ما در مواقع بسیاری مربی نیستند و نمی‌دانند که در ذهن دانشجو چه می‌گذرد؟ چرا امروز حال خوبی ندارد، چرا خوشحال است و به عبارتی مخاطبشان (دانشجو) برای آنها ناشناخته است در حالی که در سنت ایرانی و اسلامی ما استاد باید از دانشجو دستگیری کند.

یکی از مشکلات ما این است که بسیاری از استادان گمان می‌کنند استاد خوب کسی است که روزآمد باشد، خوب تدریس کند، تمام ساعات کلاس را به تدریس یا به مشارکت درسی بپردازد و به مباحث خارج از درس و دانشگاه نپردازد. مشکل دیگر این است که اساتید ما مهارت لازم برای برقراری ارتباط با دانشجویان را ندارند چون در دوران تحصیل خود نیز اساتید آنها این مهارت را نداشتند.

نسل جدید که نام‌های مختلفی به آنها نسبت داده می‌شود نسلی است که جهش کرده است و من نام آنها را نسل پسااینترنت می‌گذارم؛ نسلی که دوران قبل از اینترنت را ندیده است و تا چشم گشوده با گوشی تلفن هوشمند و اینترنت مواجه بوده است. بنابراین این نسل خصوصیات متفاوتی نسبت به نسل قبل دارد و شاهدیم که سر کلاس درس، صحبت و مطالب استاد را در اینترنت جست‌وجو می‌کنند.

ما اساتید دانشگاه‌ها، نسل جدید را نمی‌شناسیم و هر حرکتی را که برایمان نامأنوس است، نوعی بی‌اعتنایی به کلاس درس تفسیر می‌کنیم، در حالی که این نسل خصوصیات خوب و ناشناخته‌ای دارند. یادگیری دانشجویان جدید، دیگر از کلاس درس و استاد نیست بلکه از تلفن همراه و اینترنت است و چون همه از یک ابزار استفاده می‌کنند و گوشی هوشمند دارند تقریباً مثل هم فکر می‌کنند، مثل هم حرف می‌زنند و مثل هم مطالبه می‌کنند. این نسل، زندگی راحت می‌خواهد و ممکن است اصلاً به فکر حقوق سیاسی نباشد، ولی به حقوق اجتماعی خیلی فکر می‌کند و مطالبه‌گر است. در مواردی با اساتید دانشگاه در این موارد چالش پیدا می‌کند و می‌گوید این حق من است. از حاکمیت هم عرصه آزاد اجتماعی را مطالبه دارد و کم‌حوصله است؛ استادان ما باید این ویژگی‌ها را بشناسند و احساس مسئولیت کنند.

آقای دکتر با توجه به این شکاف نسلی که به آن اشاره کردید و اینکه خواسته‌ها و توانمندی‌های این نسل متفاوت شده است آیا مهارت‌های نرم بین اساتید حال حاضر ما وجود دارد؟ چقدر ما توانسته‌ایم این مهارت را به اساتید آموزش بدهیم تا آنها بتوانند زبان و گفت‌وگوی مشترک با این نسل داشته باشند؟

اگر صادقانه بخواهم بگویم این است که ما موفق نبودیم. ما به اساتید این مهارت‌ها را انتقال ندادیم. هم‌اکنون برای اعضای هیأت علمی، دوره‌هایی را در نظر گرفتیم که من نام آن را دوره ضمن‌خدمت می‌گذارم و اساتیدی که جذب می‌شوند یا حتی اساتیدی که می‌خواهند به مرحله دیگری ارتقا یابند باید این دوره‌ها را سپری کنند اما در این دوره‌ها نیز مهارت‌های برقراری ارتباط مورد بی‌توجهی قرار گرفته است. ما باید مهارت‌های برقراری ارتباط با دانشجو را به اساتید آموزش دهیم. دانشجویان نیز باید مهارت‌های لازم زندگی را یاد بگیرند. طبق آمار، میزان دروس عمومی که در دانشگاه‌های ما ارائه می‌شود نسبت به کشورهای دیگر زیاد است اما در همین دروس عمومی، هیچ درس مهارتی نداریم در حالی که هدفگذاری این دروس، تربیت دانشجو است و بیشتر جنبه پرورشی دارد و ما هم باید همین هدف را در دانشگاه‌ها دنبال کنیم. باید مهارت‌های گفت‌وگو، زندگی، دوست‌یابی و سواد رسانه را به دانشجوها بیاموزیم.

آیا برنامه‌ای مشخص برای ایجاد بستری که دانشجویان بتوانند ایده‌های علمی خود را پرورش دهند، بستری که امروز در دانشگاه‌ها غایب است، دارید؟

علوم پایه در دوره‌ای که من خدمت شما هستم، خیلی مورد توجه قرار گرفته است چون در این سال‌ها استقبال از این رشته‌ها کاهش پیدا کرده در حالی که بدون علوم پایه در هیچ حوزه و دانشی رشد نمی‌یابیم. بنابراین وزارت علوم در نظر دارد از رشته علوم پایه حمایت کند. اتفاقاً یکی از حوزه‌هایی که به دنبال تأمین منابع بورس و پژوهانه آن هستیم رشته‌های علوم پایه است. گاهی دانشجو در دوره کارشناسی می‌گوید من می‌خواهم راجع به یک موضوع تحقیق کنم، پروژه دارم، فکر دارم، ایده دارم. توجه داشته باشید این دانشجو همواره رفت و آمد و ایده خود را بیان می‌کند خوب است که اعتماد به نفس هم دارد اما حیف است که وقت خود را برای این ایده گذاشته است. کاش به جای این کار سراغ آموزش بهتر و یادگیری بیشتر می‌رفت. من خودم به‌عنوان یک معلم بارها تجربه کرده‌ام ایده و موضوعی که دانشجوی کارشناسی ارائه می‌دهد دوباره‌نویسی چند کتاب است و مثلاً در حوزه ما که حقوق است چند کتاب را با هم تلفیق کرده و می‌گوید این ایده من است در حالی که من هر وقت دانشجوی کارشناسی می‌خواهد تحقیقی ارائه دهد می‌گویم زمان خود را صرف آموزش بیشتر کن زیرا دوره کارشناسی، بهترین دوره برای یادگیری است.

برخی استادان پیشکسوت که سابقه بالایی دارند حاضر نمی‌شوند در مقطع کارشناسی تدریس کنند؛ در حالی‌که من خاطرم است، استاد مهدی شهیدی که هم حوزوی تحصیل کرده بود و هم به اجتهاد رسیده بود و در حقوق هم سرآمد بود، تأکید داشت که چند درس کارشناسی را فقط باید خودشان تدریس کنند و معتقد بودند که پایه دانشجو در این مقطع شکل می‌گیرد؛ این استاد دانشگاه در کلاس‌های درس در تدریس سرزنده و شاداب بود، شایسته این است که در کلاس درس استادی همچون ایشان دانشجو یاد بگیرد. البته انکار نمی‌کنم که دانشجویانی داریم که ایده‌های خوبی دارند اما به دلیل اینکه منابع مالی برای تهیه مواد اولیه و تجهیزات آزمایشگاه وجود ندارد تا استاد ایده دانشجو را آزمایش کند، اینجا وظیفه ماست که بستر لازم را فراهم کنیم.

آقای وزیر در هفته‌های گذشته موضوعی که خیلی سرزبان‌ها افتاده است بحث کاهش دوره کارشناسی است. شما در مصاحبه تلویزیونی که داشتید به این موضوع اشاره کردید و گفتید که به دنبال این هستید که دوره کارشناسی از چهار سال به سه سال کاهش یابد. چقدر بر اجرای این موضوع جدیت دارید؟ آیا در سال تحصیلی جدید هم اجرا می‌شود؟

من در مصاحبه با تلویزیون برای اولین‌بار این ایده را مطرح کردم. البته در ابتدا مطالعاتی در این زمینه داشتم و مذاکراتی نیز با دوستان و صاحب‌نظران انجام داده بودم و بعد از آن دیدیم که از این ایده استقبال شد. البته باید بگویم همواره در مقابل تغییرات، مقاومت‌ها و مخالفت‌هایی انجام می‌شود. کسانی که مخالفت می‌کنند از طیف‌های مختلف هستند؛ برخی ذی‌نفع هستند و یا ممکن است ذی‌نفع هم نباشند اما ممکن است به سیستمی عادت کرده باشند و حاضر به تغییر نباشند. در حوزه‌های آموزش، طرح‌های گوناگونی دارم و امیدوارم بتوانم آنها را اجرایی کنم. یکی از این طرح‌ها کاهش مدت دوره تحصیل است و این تنها محدود به مقطع کارشناسی نیست بلکه مشمول دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری هم هست. از من نخواهید که بگویم چه زمانی اجرا می‌شود، در ابتدا باید مقاومت‌ها را درهم بشکنم. اینکه در ابتدای امر هم به کاهش دوره کارشناسی اشاره کردم به این دلیل است که در قرن بیست و یکم ما گزاره‌ای داریم به نام آموزش کمتر، یادگیری بهتر و این گزاره جالبی است. معتقد هستم که آموزش بایستی کیفی باشد و از حجم آن بکاهیم. ما مصمم هستیم که کاهش سنوات تحصیلی در دانشگاه‌ها را اجرایی کنیم تا افراد سه سال تحصیل کنند و یک سال دوره کارآموزی را بگذرانند و مهارت‌آموزی و کارآموزی دانشجویان را هم تقویت کنیم. البته باید بگویم مسیر هموار نیست ولی ما همه جوانب را می‌سنجیم.

فرآیند انتخاب نیروهای حراست در دانشگاه‌ها چگونه است؟

حراست تشکیل شده برای حفظ امنیت دانشجویان و دانشگاه. خیلی از مواردی که شما مثال می‌زنید خارج از حیطه اختیارات حراست است و ناشی از یک اقدام سرخود است. ناشی از یک احساس وظیفه شرعی است. فرد اینطور با خود می‌اندیشد که لابد چنین مأموریت و مسئولیتی به من داده‌اند. این افراد متوسل می‌شوند به بعضی از ارزش‌هایی که دیگر قانون نیست. اگر با این افراد وارد صحبت شویم من به آنان خواهم گفت که اشتباه می‌کنند. مفاهیم دینی و انقلابی را هم یا کج می‌فهمد یا کج اجرا می‌کند. می‌توانم بگویم در دوره خودمان چندین بار با مجموعه‌های مختلف مدیریتی حراست و به طور مشخص چند روز قبل با حراست خود وزارتخانه به خاطر شکایت‌هایی که از حراست دانشگاه تهران به گوشم رسیده بود صحبت کردم. من سال گذشته بعد از ماجرای امیرمحمد خالقی با مدیران حراست صحبت کردم، ما راجع به رویکردهایمان با دانشجو، نحوه برخورد با دانشجو و اینکه دانشجو باید احساس کند ما طرف او و حامی او هستیم به توافق رسیدیم. ما با هم توافق کردیم که دانشجو باید بداند حراست برای حفاظت و حمایت از دانشجو است. خود این احساس مهم است و وظیفه خارج از آن چهارچوبی که برای ما تعیین کردند، نداریم. خیلی جالب است، مثلاً من سال‌ها پیش به کشوری رفتم، موقع ورود از من سؤالاتی راجع به مسائل داخلی و باید فارغ از دین، مذهب، پوشش و گرایش رعایت کنیم به خصوص فردی که وارد محیط علمی شده، کرامتی دارد که باید حفظ کنیم. آیا در یک سال گذشته رفتار حراستی در دانشگاه‌ها بهبود یافته است یا خیر؟

هر چهار دانشجوی حاضر در استودیو تأکید کردند که شرایط بهتر شده است.

بهمن سال گذشته متأسفانه آن اتفاق ناگوار برای امیرمحمد خالقی دانشجوی دانشگاه تهران رخ داد. شما از همان ساعات اولیه جلسه‌ای تشکیل دادید و تأکید کردید که وزارت علوم پای کار است و انصافاً تا پایان نیز پای کار بودید. در این خصوص توضیح دهید.

من هر وقت به یاد امیر محمد می‌افتم واقعاً متأسف می‌شوم به خاطر اینکه یک جوان پر امید از یک منطقه محروم بود. در کانکس درس خوانده بود و به کمک معلمان خود توانسته بود به دانشگاه تهران بیاید. این دانشجو با توجه به ظرفیت بالایی که داشت توانسته بود در تهران، شغلی متناسب با رشته خود پیدا کند و پس از همه این سختی‌ها در یک حادثه تلخ و ناگوار به قتل می‌رسد و این خسارتی برای ما است و هر وقت خودم را به جای پدر و مادر خالقی می‌گذارم نمی‌دانم چه بر آنها می‌گذرد.

دقیقاً در آن ایام، من سفر عمره بودم البته سفر کاری هم بود؛ برای ملاقاتی با دبیرکل OIC و شرکت در اجلاس وزرای علوم OIC رفته بودم، وقتی این موضوع را شنیدم سفرم را ناتمام گذاشتم و بلافاصله جمعه‌شب با اولین پرواز برگشتم. دوستان و همکاران ما در وزارت علوم بلافاصله در صحنه حاضر شده بودند اما خودم هم جمعه‌شب ساعت ۱۲ یا حدود یک بامداد از فرودگاه مستقیم رفتم سر صحنه قتل تا از نزدیک در جریان اتفاقات قرار بگیرم و تصویر درستی از حادثه داشته باشم. صبح روز شنبه، دوستان را در دانشگاه تهران جمع کردم و حتی برخی خواستند بیایند وزارت علوم اما قبول نکردم و گفتم حادثه مربوط به دانشگاه تهران است و باید همانجا دور هم جمع شویم. مطلع شدم همان روز قرار است در وزارت کشور هم جلسه‌ای برگزار شود و کمیسیون دانشجویی وزارت کشور هم در حال بررسی موضوع است که چطور با این حادثه برخورد کنند، بنده به وزیر کشور زنگ زدم و خواهش کردم همه با تیم و گروه و کمیته‌های خود به دانشگاه تهران بیایند. بنابراین وزارت کشور، وزارت اطلاعات، سپاه، قوه قضائیه، فرمانداری تهران؛ جمع مفصلی از همه دستگاه‌های ذیربط برای بررسی موضوع دور هم جمع کشور شد. به آنها گفتم این ارتباطی با وظیفه شما ندارد و اینقدر مطمئن بودم که اگر این اعتراض را من انجام دهم دیپورت نمی‌شوم، به او گفتم این ارتباطی با وظیفه شما ندارد، خیلی عذرخواهی کرد و با احترام برخاست و یادداشتی که بالای سرش بود را نشان داد و گفت شما درست می‌گویید اختیارات من این موارد است و من از شما عذرخواهی می‌کنم، فقط یه کنجکاوی شخصی بود که داشتم. بی‌احترامی به هیچ کس قابل پذیرش نیست. انسان، کرامت‌های ذاتی دارد شد ند.

مسأله اول این بود که چه کسی مسئولیت این موضوع را به عهده می‌گیرد، دوستان خود من می‌گفتند که این اتفاق در دانشگاه که رخ نداده و بیرون دانشگاه بوده و حتی توصیه می‌کردند که عذرخواهی شما به معنای پذیرش مسئولیت است و بعد باید خودت موضوع را جمع کنی. حتی قبل از اینکه در جلسه حاضر شوم بعضی‌ها با من تماس گرفتند که جلسه را به معاونان بسپار به خاطر اینکه باید اول معاونان حاضر شوند و اگر جمع نشد وزیر بیاید و استدلالشان این بود که اگر در ابتدا وزیر بیاید و جمع نشود بعد باید رئیس‌جمهوری بیاید. من گفتم اگر معاونان نتوانند جمع کنند می‌گویند وزیر هم نمی‌تواند و ما به وزیر هم اکتفا نمی‌کنیم باید رئیس‌جمهوری به صحنه بیاید پس بگذارید از همان ابتدا با تمام ظرفیت برای حل ماجرا ورود کنیم.

بعد از آن ماجرا خبرها و شواهد زیادی تأیید کردند که حادثه قتل امیرمحمد خالقی ظرفیت تبدیل شدن به مهسای دیگری را داشت چرا چون مرحوم مهسا امینی اهل سنت بود، امیرمحمد عزیز هم اهل سنت بود، هر دو از منطقه محروم بودند و از سوی دیگر امیرمحمد از منطقه محروم‌تری بود (از روستای دور افتاده در بیرجند)، نکته مهم‌تر این بود که امیرمحمد دانشجو بود و مرحوم مهسا امینی دانشجو هم نبود. همچنین خاطرم است که در صورتی که ما موضوع قتل امیرمحمد خالقی را در کشور داشتیم اتفاقات سیاسی، اقتصادی هم افتاده بود، ترامپ تازه آمده بود و ما را تهدید به فشار حداکثری می‌کرد از سوی دیگر ارز گران شده بود و جامعه کمی ملتهب بود و رسانه‌های خارجی هم دنبال یک سوژه پرجاذبه بودند تا این قتل را به یک شیب لغزنده تبدیل کنند. از طرفی هم من، بچه انقلابی هستم و تجربه مدیریت بحران‌های مختلف را دیده و شنیده بودم و مشورت‌هایی که به من می‌دادند تکرار همان سبک مدیریت‌های سابق بود و من گفتم که اگر آن مدیریت‌ها موفق بود، جواب می‌داد در صورتی که هیچ کدام جواب نداده بود.

عنصر دیگر در تصمیم‌گیری‌های ما احترام به افکار عمومی بود. دانشجویان در آن حادثه مدام درخواست می‌کردند و شعار می‌دادند مدیران خوابگاه باید تغییر کنند چرا، چون بارها به وی مراجعه کرده بودند که روشنایی کافی وجود ندارد، نیروی انتظامی باید مستقر شود اما کاری انجام نشده بود. اما برای من سند آوردند که مدیر خوابگاه چهار تا پنج نامه به کلانتری یوسف‌آباد و به شهرداری منطقه ۶ ارسال کرده بود که مشکلات روشنایی، امنیتی را برطرف کنند اما توجهی نشده بود. بنابراین قبول کردم که مدیر بی‌تقصیر است اما گفتم در این هیاهو کسی شنونده نیست و ارائه سند فایده‌ای ندارد و باید مدیر به احترام بچه‌ها استعفا دهد وگرنه عزلش می‌کنم چون تنها راه این بود که یا مدیر را فدای بچه‌ها کنیم یا بچه‌ها را فدای مدیر کنیم و دو ساعت بعد مدیر، نامه استعفای خود را فرستاد.

در موضوع امیرمحمد خالقی، مسأله بعد این بود که چرا این حادثه به تشنج کشیده می‌شد؟ چون عده‌ای خارج از دانشگاه قاطی بچه‌ها شدند و من اعلام کردم که هیچ کدام از مدیران، مسئولان خارج از دانشگاه نمی‌تواند برای دانشگاه تصمیم بگیرد اگر اینطور باشد با او برخورد می‌کنیم. همه کسانی که در جلسه حضور داشتند از این موضوع استقبال کردند. وقتی که من متوجه شدم چگونه تجمع ساده دانشجوها به تشنج تبدیل شده به مدیر حقوقی دانشگاه تهران گفتم علیه کسی که (خارج از دانشگاه) ورود کرده است شکایت کند و خواستم مشخصات متهم را هم بنویسد و با مسئولیت خودم منتشر کردم. چون دانشجویان باید صداقت را می‌دیدند و اعتماد می‌کردند صرف اینکه ما بگوییم ما شکایت کردیم کافی نبود البته من پیش از این ماجرا از رئیس‌جمهوری اختیار ویژه داشتم تا موضوع را پیگیری کنم.

دانشجویان برای همکلاسی خود مراسم بزرگداشت ترتیب داده بودند و برخلاف مخالفت‌هایی که وجود داشت من در این مراسم شرکت کردم و گفتم که اگر دانشجوها عصبانی هستند اجازه بدهید عصبانیت خود را سر من خالی کنند. دانشجویان در آن مراسم به معنای واقعی سوگوار بودند و من شاهد اشک و آه دانشجوها بودم. بعد از مراسم هم با شورای صنفی دانشجویان صحبتی داشتم. در همان روز روشنایی خیابان‌های منتهی به کوی دانشگاه تهران را تأمین کردم، کیوسکی هم در منطقه قرار دادند. مجموعه اقدامات اعتماد ایجاد کرد. بعد از این ماجراها موضوع بیمه کردن تجهیزات الکترونیکی دانشجویان را مطرح کردیم. قرارداد آن بیمه با ظرفیت ۷۰۰ هزار نفر همچنان اعتبار دارد و سال آینده هم تجدید خواهد شد.

> طرح‌های گوناگونی دارم و امیدوارم بتوانم آنها را اجرایی کنم. یکی از این طرح‌ها کاهش مدت دوره تحصیل است و این تنها محدود به مقطع کارشناسی نیست بلکه مشمول دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری هم هست. از من نخواهید که بگویم چه زمانی اجرا می‌شود، در ابتدا باید مقاومت‌ها را درهم بشکنم

> ما معتقدیم که استاد باید مربی هم باشد. استادان ما در مواقع بسیاری مربی نیستند و نمی‌دانند که در ذهن دانشجو چه می‌گذرد؟ چرا امروز حال خوبی ندارد، چرا خوشحال است و به عبارتی مخاطبشان (دانشجو) برای آنها ناشناخته است در حالی که در سنت ایرانی و اسلامی ما استاد باید از دانشجو دستگیری کند

برش

آقای دکتر شما در صحبت قبلی خود از امید گفتید و یکی از دانشجوها از مهاجرت گفت، شما این دو واژه را به هم وصل کنید.

مهاجرت پدیده‌ای جهانی است و همه جای دنیا با این پدیده مواجه هستند. در کشور ما نیز از دهه چهل به این مقوله توجه شده است و در سال ۱۳۴۹ سمیناری با موضوع مهاجرت نخبگان برگزار شد. سال ۱۳۵۲ نیز گزارشی در همین راستا تهیه و منتشر شد که بر اساس آن گزارش، ۴۰ درصد از مهاجرانی که برای تحصیل از کشور خارج شدند بازنگشتند. در انقلاب اسلامی در فاصله سال‌های بین ۱۳۵۷ تا پایان جنگ تحمیلی، نرخ مهاجرت کاهش پیدا کرد و از دلایل آن این است که امید به آینده در اوج بوده است. این ویژگی جنگ است که همبستگی ایجاد و روحیه ملی را تقویت می‌کند. در این دوران انقلاب اسلامی، امام خمینی(ره)، انسجام و همدلی بین دولت و ملت در اوج بود اما بعد از جنگ و در دوران سازندگی، نرخ مهاجرت افزایشی شد. گاهی مهاجرت دلایل شخصی دارد و این اتفاق همه جای دنیا هم رخ می‌دهد و افراد، کشور دیگری را برای زندگی انتخاب می‌کنند. برخی از آمریکا به اروپا می‌روند تا آنجا زندگی کنند. عامل دیگر مهاجرت، عوامل کششی و جاذبه‌هایی است که در کشور مقصد وجود دارد مثل رفاه، امکانات تحصیل، آموزش، امنیت و احترام. اما دافعه‌ها و عوامل رانشی که باعث می‌شود دانشجو و استاد به فکر مهاجرت بیفتند نیز دخیل هستند همچون نبود رفاه، آرامش، نبود شغل، نداشتن آزادی و منزلت (رفاه و معیشت)، عدم تأثیرگذاری اجتماعی و موارد دیگر.

برای مشاهده فیلم این گفت‌وگو بارکد را اسکن کنید

اهواز در مسیر تحول حمل‌ونقل؛ از اتوبوس‌های نو تا متروی شهری

اهواز شهری است که سال‌ها زیر فشار مشکلات زیرساختی، به‌ویژه در حوزه حمل‌ونقل عمومی، تاب آورده؛ اما امروز نشانه‌های تغییر یکی‌یکی خود را نشان می‌دهند. ورود صدها دستگاه اتوبوس جدید، آغاز بازسازی ناوگان فرسوده تاکسیرانی و گام‌های جدی برای راه‌اندازی قطار شهری، نویدبخش روزهایی روشن‌تر برای شهروندانی است که سال‌ها در انتظار تحول بوده‌اند. آنچه اکنون در حال رخ دادن است، می‌تواند اهواز را به شهری مدرن، زیبا و قابل‌زیست‌تر برای شهروندان و گردشگران بدل کند. هفته گذشته بخشی از گفت‌وگوی طولانی روزنامه ایران را با رضا امینی شهردار اهواز منتشر کردیم. ضمن اشاره به این نکته که بازتاب‌های فراوانی پس از انتشار بخش نخست این گفت‌وگو به دفتر روزنامه منعکس شده، بخش دوم گفت‌وگو در این شماره پیش روی شماست.

■ شهر اهواز با مشکل دیگری به‌نام «حمل‌ونقل عمومی ضعیف» دست و پنجه نرم می‌کند؛ موضوعی مهم که بر دامنه ترافیک مناطق مرکزی شهر (نادری و ۳۰ متری) افزوده و مشکلاتی را به مردم تحمیل کرده است. این مشکل قرار است تا چه زمانی ادامه داشته باشد؟

اهواز به دلیل پهناور بودن و توسعه بی‌رویه شبکه معابر، گره‌های ترافیک متعددی نداشته و تنها در چند خیابان اصلی آن ترافیک وجود دارد. طبق استانداردهای کشور، برای هر ۹۰۰ تا ۱۱۰۰ نفر، به یک دستگاه اتوبوس نیاز است که در برخی از شهرهای ایران تقریباً نیمی از این نیاز تأمین شده مثلاً تهران با جمعیتی بالغ بر ۸ میلیون نفر نیاز به ۸ هزار دستگاه اتوبوس دارد حدود ۴ هزار دستگاه تأمین شده است و اصفهان با ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار نفر جمعیت نیاز به ۲۱۰۰ دستگاه دارد که حدود ۹۵۰ دستگاه اتوبوس تأمین شده است. اهواز با حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر جمعیت، براساس میانگین کشوری باید ۶۵۰ دستگاه اتوبوس داشته باشد. ۴ سال پیش، تعداد اتوبوس‌های فعال اهواز ۷۵ دستگاه بود؛ اما حالا به ۳۱۰ دستگاه رسیده و بیش از ۲۰۰ دستگاه اتوبوس نیز در حال بازسازی است. سال گذشته ۱۰۰ دستگاه اتوبوس به ارزش ۸۲۰ میلیارد تومان خریداری کردیم که حدود ۶۰ درصد آن تحویل شده و ۴۰ درصد باقی مانده نیز تا انتهای تیرماه وارد ناوگان می‌شود. بازسازی ۲۰۰ دستگاه اتوبوس را از آخر سال گذشته آغاز کرده‌ایم تا تعداد اتوبوس‌های فعال را به بیش از ۵۰۰ دستگاه برسانیم.

■ تکلیف نوسازی ناوگان فرسوده تاکسیرانی چه می‌شود؟

ناوگان تاکسیرانی اهواز به حدود ۴ هزار دستگاه تاکسی نیازمند است؛ اگرچه به‌صورت اسمی حدود ۱۹۵۰ دستگاه در شهر وجود دارد اما در عمل کمتر از هزار دستگاه فعال است. شهرداری به‌منظور تقویت ناوگان حمل‌ونقل عمومی، زمینه نوسازی ۸۰۰ دستگاه تاکسی را با ارائه تسهیلات فراهم کرده است. از این تعداد بیش از ۲۷۰ نفر تاکسی‌های خود را تحویل گرفته و به خطوط حمل‌ونقل افزوده شده اند. با این حال، اگرچه با افزایش تعداد تاکسی‌ها، فشارها به مردم کمتر شده اما با نقطه ایده‌آل همچنان فاصله زیادی داریم.

■ چرا در احداث خطوط مترو این همه تعلل صورت گرفته؟ آیا مشکلی در تزریق تسهیلات بانکی وجود دارد؟

شهرداری اهواز سال ۱۳۸۳ از یک بانک خارجی تسهیلاتی اخذ کرده و اقساط آن را طی ۱۸ سال پرداخت نکرد! اصل وام ۷ میلیارد تومان بود که به دلیل عدم پرداخت اقساط، به حدود ۴۵۰ میلیارد ریال رسیده بود و اگر تا انتهای سال ۱۴۰۱ تسویه حساب نمی‌کردیم به ۷۰۰ میلیارد تومان رسیده بود؛ این موضوع نام شهرداری اهواز را در فهرست سیاه بانکی قرار داده و به عاملی مهم در زمینگیر شدن توسعه خطوط متروی اهواز تبدیل شده بود. سال ۱۴۰۰ با حمایت شهید رئیسی، مبلغ اصل وام و جرایم دیرکرد را به ۲۰۰ میلیارد تومان کاهش دادیم. بلافاصله با دریافت اولین عوارض آلایندگی، بدهی را پرداخت کردیم و توانستیم ۱۷۵۰ میلیارد تومان تسهیلات بانکی و اوراق مشارکت را برای اولین بار در حوزه حمل‌ونقل اهواز دریافت کنیم. پس از پروسه طولانی دعوای حقوقی بین پیمانکار اولیه متروی اهواز با شهرداری، درنهایت سال ۱۴۰۲، رأی به نفع شهرداری صادر شد و بهمن‌ماه سال گذشته با پیمانکار جدید، تفاهم‌نامه‌ای در حضور ریاست محترم جمهوری منعقد شده و لایحه‌ای هم به شورای اسلامی شهر برای شروع کارهای مقدماتی ارسال شد که به تصویب رسید. هم‌اکنون، ۳۵۰ میلیارد تومان وجه نقد در حساب شهرداری برای شروع عملیات اجرایی قطار شهری موجود است و ۱۳۵۰ میلیارد تومان اوراق مشارکت نیز تا انتهای سال به وجه نقد تبدیل خواهد شد که ۸۵۰ میلیارد تومان آن متعلق به قطار شهری و ۵۰۰ میلیارد تومان آن مربوط به اتوبوس شهری است. منابع غیرنقدی مانند ملک تجاری و زمین را نیز پیش‌بینی کرده و ۵۰ درصد سهم خود (حدود ۸ همت) را پیش‌بینی کرده‌ایم. بقیه منابع هم طبق قانون باید توسط دولت تأمین شود.

■ با این حساب، اهوازی‌ها باید تا کی منتظر تکمیل قطار شهری بمانند؟

شهرداری ۸ همت و دولت نیز ۸ همت را از طریق اوراق تأمین می‌کند و پیش‌بینی شده ۱۱٫۵ کیلومتر از مجموع ۲۳٫۵ کیلومتر متروی شهری با تزریق ۱۶ همت، ظرف ۳۰ ماه احداث شود.

■ در واقعیت امر، چنان‌چه المان‌ها و عناصر موجود نتوانند از پس معرفی هویت یک شهر برآیند، برداشت‌ها متفاوت شده و در نهایت اهواز به شهری توسعه نیافته تعبیر می‌شود!

بنده مدعی حل تمام مشکلات شهری نبوده‌ام. ولی هم‌اکنون در مقام مقایسه، آهنگ تغییرات و رشد و توسعه در شهر معنادار و محسوس است. البته قدرشناسی مردم اهواز، انگیزه خدمت‌رسانی شهرداری را دوچندان کرده است. ما بدون شعار حرکت کرده و طی سه سال و نیم گذشته از ۱۰ میلیون مترمربع هدفگذاری ۶ میلیون مترمربع از خیابان‌های اهواز را آسفالت کرده و بقیه را تا پایان دوره انجام خواهیم داد.

■ برای ساماندهی خرید و فروش احشام در سطح شهر چه برنامه‌ای دارید؟

۲ نقطه ورودی شهر اهواز، به همین دلیل به منطقه‌ای نازیبا تبدیل شده است. برخورد با این پدیده، فقط کار شهرداری نیست. باید علیه متخلفان و ناقضان قانون، احکام قضایی صادر شود که اخیراً این اتفاق افتاده و حمایت نیروی انتظامی هم در اجرای احکام لازم است. اخیراً با حضور استاندار جدید خوزستان، اراده‌ای جدی در بخش‌های استان ایجاد شده و برای رفع این مشکل این بخش‌های مختلف، به کمک شهرداری آمده‌اند. زمین‌هایی تعبیه شده و سازه‌های سبک آن در حال تأمین و احداث است. البته این اقدام با مقاومت معارضینی نیز همراه است که متأسفانه برخی از آنها با عوامل اجرایی شهرداری بشدت درگیر می‌شوند. مقام‌های قضایی حمایت بسیار خوبی به‌عمل آورده و همه پای کار آمده‌اند تا با اراده‌ای جمعی و در یک زمان‌بندی مشخص این معضل را برطرف کنیم. در اولین قدم نیز این افراد را از خیابان‌ها جمع کرده و به پیاده‌روها انتقال دادیم. شب عید نیز شهرداری با حمایت نیروی انتظامی، فروشندگان احشام را از خیابان زرگان جمع‌آوری کرده و به پیاده‌روها انتقال دادند. علاوه بر این شهرداری یک قطعه زمین ۱٫۵ هکتاری در یکی از مهمترین ورودی‌های شهر به این امر اختصاص داده و برای ساماندهی دستفروشان فضای آن را طراحی کرده و در یک زمان‌بندی ۳ ماهه قصد داریم این منطقه را تا فصل تابستان ساماندهی کنیم. همچنین، تفاهم‌نامه‌ای با بسیج سازندگی سپاه جهت ساماندهی یکی دیگر از ورودی‌های شهر نیز منعقد کرده‌ایم که تا سال آینده، ورودی‌های شهر را به منطقه‌ای آبرومند و زیبا با مؤلفه‌های استاندارد تبدیل کرده و به وعده‌ای که به مردم اهواز داده‌ایم، عمل کنیم.

■ پس شما وعده می‌دهید که سال بعد مردم و گردشگران هنگام ورود به شهر اهواز با چنین نابسامانی‌ها و مشکلات مواجه نشوند؟

ان‌شاءالله! به شرط اینکه همت همه ارکان مرتبط در استان به قوت خود بماند؛ چون در گذشته بعضاً برخی مدیران پای کار بودند اما به یکباره عقب کشیدند. روابط، مناسبات و ملاحظات فرهنگی و اجتماعی باعث شده تا با اقناع‌سازی بزرگان و معتمدین این محلات و رؤسای این گروه‌ها قدم‌های مؤثری در رفع مشکل برداریم.

■ اغلب این افراد در طبقه ضعیف قرار داشته و مشکلات درآمدی و معیشتی متعددی دارند. مشوق‌های شما برای ساماندهی این مشاغل چیست؟

این افراد نگرانند با ساماندهی در بازارچه‌ها، قادر به پرداخت اجاره مکان و هزینه‌های آب و برق نباشند. بنابراین باید به آنها اطمینان دهیم که تنها هدفمان، ساماندهی مشاغل در فضایی مناسب و زیباست.

■ این اطمینان را به آنها داده‌اید؟

بله؛ البته نافرمانی اجتماعی در هر شهری وجود دارد و در این میان، برخی نیز قصد برهم زدن نظم عمومی را دارند که درست در همین نقطه باید قانون ورود کند. در ورودی اهواز از سمت زرگان، نیاز به اقدام عمرانی جدی دیگری به جز احداث بازارچه و زیباسازی خیابان نیست. اما ۱۰ کیلومتر از ۱۷ کیلومتر جاده ورودی خرمشهر به سمت اهواز نیازمند اقدام‌های عمرانی و ساماندهی و بقیه فقط نیازمند اقدام‌های عمرانی است. با ساماندهی این دو ورودی، ان‌شاءالله شرایط شهر اهواز برای گردشگران تغییر کرده و امیدواریم تا سال آینده برای این موضوع نزد مردم عزیز اهواز سربلند باشیم.

همراه با شهرداری اهواز

پیام شهردار اهواز به مناسبت فرارسیدن هفته دولت

شهردار اهواز در پیامی فرارسیدن هفته دولت را گرامی داشت

هفته دولت، یادآور ایثار و فداکاری شهیدان رجایی و باهنر، اسطوره‌های خدمتگزاری و نمادهای راستین دولتمردی در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران است. این هفته، فرصتی مغتنم برای بازخوانی اندیشه‌ها و آرمان‌های بلند این شهیدان عزیز است که زندگی خود را وقف خدمت به مردم و اعتلای ایران اسلامی کردند. خدمت به مردم، بزرگترین افتخار و موهبت الهی است که نصیب خادمان این مرز و بوم شده است و در این مسیر پرفراز و نشیب، شما عزیزان با تعهد، تخصص و دلسوزی، سنگربانان اصلی آسایش و آرامش شهروندان هستید و هر روز با ایده‌های نو و گام‌های استوار، افق‌های روشن‌تری را برای آینده شهر ترسیم می‌کنید. ما در شهرداری با الهام از آموزه‌های دینی و ملی و سرلوحه قرار دادن اصول خدمتگزاری، عزم خود را جزم کرده‌ایم تا با برنامه‌ریزی دقیق، اجرای پروژه‌های زیربنایی و عمرانی، توسعه فضاهای سبز، بهبود خدمات شهری و فرهنگی و البته با مشارکت فعال شهروندان گرامی شهری در خور شأن و منزلت شهروندان عزیز اهوازی بسازیم. اینجانب ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای والامقام شهیدان رجایی و باهنر و ارج نهادن به تلاش‌های تمامی خادمان ملت در دولت و دستگاه‌های اجرایی، از همت والای کارکنان شهرداری که با وجدان کاری و مسؤولیت‌پذیری در جهت تحقق اهداف عالیه شهری اهتمام می‌ورزند، صمیمانه قدردانی می‌کنم و فرارسیدن هفته دولت را به تمامی دولتمردان، خدمتگزاران صدیق نظام، به ویژه همکاران گرانقدرم در مجموعه شهرداری اهواز که با تلاشی شبانه‌روزی در راستای آبادانی و توسعه شهر گام برمی‌دارند، تبریک و تهنیت عرض می‌نمایم. امید است با همت مضاعف و همدلی روزافزون، بتوانیم گام‌های بلندتری در مسیر توسعه و پیشرفت شهر برداریم و زمینه‌های رضایت خاطر خداوند متعال و مردم شریف را فراهم آوریم. از خداوند متعال، سعادت، سربلندی و توفیق روزافزون را برای تمامی خدمتگزاران نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران مسئلت دارم. رضا امینی شهردار اهواز

بازدید سرپرست سازمان زیباسازی شهرداری اهواز از خوابگاه دانشجویان دانشگاه شهید چمران

در آستانه آغاز سال تحصیلی جدید، امیرآهن‌جان سرپرست سازمان زیباسازی شهرداری اهواز به‌همراه معاونین این سازمان از خوابگاه دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز بازدید کرد.

در این بازدید که با حضور دکتر حسین زاده رئیس دانشگاه شهید چمران و جمعی از معاونین دانشگاه انجام شد، مباحثی درخصوص زیباسازی محوطه و ارتقای نما و منظر خوابگاه‌ها مطرح گردید. سرپرست سازمان زیباسازی ضمن تأکید بر اهمیت محیط‌های دانشجویی به‌عنوان بخشی از فضای عمومی شهر، بر لزوم ایجاد محیطی بانشاط، ایمن و مناسب برای دانشجویان تأکید کرد و افزود: با هماهنگی دانشگاه، برنامه‌های اجرایی مشخصی برای ارتقای کیفیت بصری در این مجموعه در دستور کار قرار خواهد گرفت. در ادامه، مسؤولان دانشگاه نیز ضمن قدردانی از توجه مجموعه مدیریت شهری به وضعیت خوابگاه‌ها، پیشنهادات و نیازهای خود در حوزه زیباسازی محیطی را مطرح کردند. این بازدید در راستای اجرای برنامه‌های ستاد استقبال از مهر و به‌منظور ارتقای کیفیت محیط‌های آموزشی و رفاهی دانشجویان انجام شد.

باز زنده‌سازی ساحل کارون یکی از اقدام‌های مهم زیست محیطی شهرداری اهواز است

رضا امینی با اشاره به اینکه رودخانه کارون با عبور از شهر اهواز ظرفیت‌های بسیاری را برای شهروندان فعال نموده عنوان داشت: وظیفه تک به تک ماست که با استفاده از این ظرفیت‌ها آسایش و رفاه شهروندان را افزایش دهیم. وی با اشاره به اینکه شهرداری اهواز در طول این دوره توانست پارک ریحانه را با مساحت ۵ هکتار تکمیل و در اختیار شهروندان قرار دهد ادامه داد: فازهای دیگری در طول رودخانه کارون تعریف شد تا بتوانیم با استفاده از امکانات موجود با سرعت بیشتری فضاهای سبز شهری را افزایش داده و در اختیار شهروندان قرار دهیم.

وی در ادامه به طرح باز زنده‌سازی رودخانه کارون از پارک قوری تا پالادیوم اشاره کرد و افزود: این مسیر در سه سطح ویژه پیاده‌روی، دوچرخه سواری و سطح سبز تعریف شده که پیمانکار آن با جدیت در حال انجام پروژه است.

بازدید شهردار اهواز از روند اجرایی پارک مهرشهر

رضا امینی شهردار اهواز طی بازدید از پارک ۱۴ هزار متری مهرشهر عنوان داشت: در حال حاضر این پارک بیش از ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته که با اقدام‌های معاونت فنی و عمرانی و منطقه ۲ پارک به‌زودی آماده افتتاح خواهد بود. البته کاشت گونه‌های گیاهی در نظر گرفته شده بایستی در فصل پاییز و با خنک شدن هوا انجام شود که به مرور عناصر گیاهی و طبیعی به مجموعه پارک افزوده خواهد شد.

بازدید رضا امینی شهردار اهواز از روند پیشرفت پارک حجاب

پارک حجاب شهر اهواز به مساحت ۴۵ هزار مترمربع بیش از ۱۷ سال در تصرف معارضین بود. پس از اقدام‌های حقوقی صورت گرفته فضای پارک در اختیار شهرداری اهواز قرار گرفت که ترمیم و بازسازی آن در سه فاز تعریف شده است.

۱_ فضای سبز و سطح سخت، برکه و محیط بازی کودکان و نصب مجسمه ی حجمی حیوانات،

۲_ بخش شهربازی ،

۳_ بخش ورزشی

امیرآهن‌جان رئیس کمیته زیباسازی ستاد استقبال از مهر شهرداری اهواز شد

طی حکمی از سوی حجت الاسلام حمید رعیتی معاون شهردار و رئیس ستاد استقبال از مهر، امیرآهن‌جان سرپرست سازمان زیباسازی به‌عنوان رئیس کمیته زیباسازی ستاد استقبال از مهر شهرداری اهواز منصوب شد. در بخشی از این حکم آمده است: امید است با اتکال به خداوند متعال و بهره‌گیری از کلیه ظرفیت‌ها و امکانات موجود، در انجام وظایف محوله موفق و سربلند باشید. ستاد استقبال از مهر، هر ساله با هدف آماده‌سازی فضای شهری برای آغاز سال تحصیلی جدید و ایجاد محیطی شاداب و پرنشاط برای دانش‌آموزان، دانشجویان و خانواده‌ها تشکیل می‌شود. کمیته زیباسازی به‌عنوان یکی از ارکان مهم این ستاد، مأموریت دارد نسبت به بهبود جلوه‌های بصری شهری و فضاسازی محیطی اقدام کند. همچنین در همین رابطه، جلسه ستاد استقبال از مهر با حضور امیرآهن‌جان سرپرست سازمان و جمعی از معاونین و مسؤولان این مجموعه برگزار شد. در این نشست، موضوعات مربوط به آماده‌سازی و فضاسازی شهری در آستانه بازگشایی مدارس مورد بحث و بررسی قرار گرفت. همچنین سرپرست سازمان زیباسازی، طی احکامی جداگانه مسؤولیت‌های ستاد داخلی استقبال از مهر را به معاونین و مسؤولان سازمان واگذار کرد. امیرآهن‌جان در این جلسه بر ضرورت همدلی و هم‌افزایی بخش‌های مختلف سازمان تأکید کرده و خواستار اجرای برنامه‌های منسجم برای ایجاد فضایی پرنشاط و شاد در سطح شهر، هم‌زمان با آغاز سال تحصیلی جدید شد.

irannewspaper.ir

پنجشنبه ۶ شهریور ۱۴۰۴ • سال سی‌و یکم • شماره ۸۸۲۲
• اذان ظهر ۱۲/۰۶ • اذان مغرب ۱۸/۵۶ • نیمه شب شرعی ۲۳/۲۲ • اذان صبح فردا ۰۴/۰۶ • طلوع آفتاب فردا ۰۵/۳۴

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

ایران

• **صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
• **مدیر مسئول:** صادق حسین جابری انصاری
• **سردبیر:** هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران
• **رئیس هیأت مدیره:** صادق حسین جابری انصاری
• **مدیرعامل:** علی متقیان
• **تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ • **نمابر:** ۸۸۷۶۱۲۵۴ • **ارتباط مردمی:** ۸۸۷۶۹۰۷۵ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰۰
• **پیامک:** ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • **صندوق پستی:** ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵
• **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • **توزیع:** نشر گستر امروز • **چاپ:** چاپخانه‌های همشهری
• **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• **پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷ • **انتشارات مؤسسه فرهنگی- مطبوعاتی ایران:** ۸۸۵۰۴۱۱۳

سخن روز

پیامبر اکرم (ص)
غـم روزی فـردا را مخور؛ زیـرا هر فردایـی روزی را با خود مـی‌آورد.

تحف العقول، ص ۱۴

همراه با دولت

۸۰۰ ناشر و ۲۰۰ تهیه کننده تسهیلات بانکی دریافت کردند

دولت چهاردهم در راستای سیاست‌های حمایتگرانه -تسهیل گرانه خود از اهالی فرهنگ و هنر، اقدامات زیادی برای حمایت از صنعت نشر و سینما انجام داده است که منجر به رونق در این زمینه شده است.
دولت چهاردهم برای بقای صنعت نشر و سینما و جلوگیری از خروج هنرمندان از چرخه تولید با همکاری بانک‌ها و صندوق اعتباری هنر بیش از ۵۰۰ میلیارد تسهیلات به آنها پرداخت کرد.
پرداخت تسهیلات به ۸۰۰ ناشر و ۲۰۰ تهیه‌کننده سینما، تسویه وام‌های کرونایی باقی مانده، افزایش ۲۷ درصدی تعداد آثار تولید شده نسبت به سال ۱۴۰۲ از دیگر اقداماتی است که در حوزه حمایت از سینما در دولت دکتر مسعود پزشکیان صورت گرفته است .

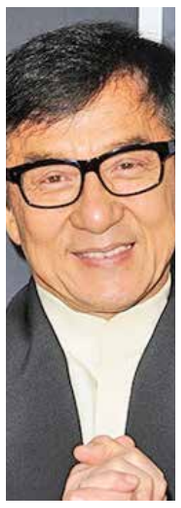

جکی چان گیشه سینماهای چین را تسخیر کرد

فیلم مهیج «لبه سایه» در دومین آخر هفته اکران خود در چین، با فروش ۱۸۲.۹ میلیون یوانی (۲۵.۴ میلیون دلار) صدر گیشه سینماهای چین را از آن خود کرد. این فیلم به کارگردانی لری یانگ و با بازی جکی چان، تاکنون ۷۷.۵ میلیون دلار بلیت فروخته است. این فیلم بجز چین در دیگر کشورهای جهان هم با اقبال روبه‌رو شده و جایگاه سوم فروش را در جدول سینماهای جهانی دارد./مهر

حمیدرضا نعیمی با «فردریک» به تالار وحدت برمی‌گردد

نمایش «فردریک» نوشته اریک امانوئل اشمیت و ترجمه شهلا حائری است که با کارگردانی حمیدرضا نعیمی، بهار سال‌جاری در تالار وحدت روی صحنه رفت. اجرای این نمایش با وجود استقبال مخاطبان در آن مقطع زمانی به دلیل جنگ ۱۲روزه متوقف شد. «فردریک» با حضور بازیگران جدید برای اجرا در یک دوره ویژه و محدود از ۲۰ شهریور در تالار وحدت آماده می‌شود./صبا

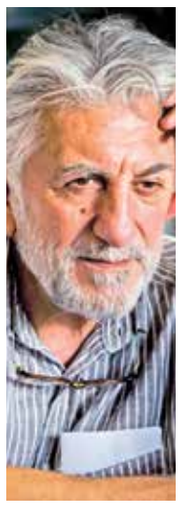

«سینما متروپل» رضا کیانیان پس از سه سال روی پرده می‌رود

«سینما متروپل» جدیدترین اثر محمدعلی باشه‌آهنگر که در چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر جایزه بهترین فیلم را دریافت کرده بود، بالاخره پس از سه سال روی پرده سینماها می‌رود. رضا کیانیان، مهتاب نصیرپور، مجتبی پیرزاده، نوشین مسعودیان، هومن برق‌نورد، حسین باشه‌آهنگر، پریوش نظریه، شهاب عسگری، سهراب منصوری، فرید قبادی، هادی عامل‌هاشمی، حسین پوریده و شهریار فرد در این فیلم ایفای نقش می‌کنند./ایرنا

یادداشت

حسن پور شیرازی از نقش خود در فیلم پیرپسر گفت

ظهور کاراکتری به نام غلام باستانی

حامد قریب
گروه فرهنگی

۶۷ سال سن دارد و به گفته خود از ۹ سالگی به حرفه بازیگری روی آورده است. اما هنوز وقتی از نقش‌های مهم کارنامه‌اش می‌گوید، چشمانش برق می‌زند و صدایش می‌لرزد. نمی‌توان او را نادیده گرفت؛ با این همه، نقش‌های نابش سال‌هاست که نادیده گرفته شده است. از بازی‌های بی‌نظیرش در فیلم «میهمان مامان» و سریال «نرگس» تا بازی در نقش‌هایی چون عمر سعد فیلم «رستاخیز» و پیرمرد مرموز و سرسپرده «کشتزارهای سپید» که هیچ‌وقت رنگ پرده نقره‌ای سینماهای ایران را ندیده است، همگی سیمای بازیگری را نمایان می‌کند که در عین قدرت، بدون کوچک‌ترین حاشیه‌ای، راه بی‌پایان هنرمند بودن را پیموده است.

حسن پورشیرازی، این روزها با بازی در نقش غلام باستانی فیلم «پیر پسر» دوباره بر سر زبان‌ها افتاده اما تمام طول این چند ماه را در سکوت سپری کرده است. انگار او از پس گذر از سال‌ها، به دیده نشدن نقش‌هایش عادت کرده است. با این همه بالاخره او شامگاه روز دوشنبه دوم شهریور، در برنامه‌ای که سینماتک خانه هنرمندان ایران، به بهانه اکران فیلم مستند پشت صحنه «پیر پسر» تدارک دیده بود، حاضر شد تا درباره بازی بی‌نظیرش در نقش غلام باستانی صحبت کند و پاسخگوی تعدادی از پرسش‌های مخاطبان این فیلم باشد.

در این مراسم افراد بسیاری حضور داشتند، اما انگار همه برای حسن پورشیرازی آمده بودند. حامد بهداد در بخش ابتدایی صحبت‌های خود به تجلیل از او پرداخت و گفت که نقش غلام باستانی برای حسن پورشیرازی، همان نقش موعودی است که نمی‌دانیم کی و کجا از راه می‌رسد. بازی در این نقش به مثابه پاداش یک عمر تلاش اوست که شاگرد استاد سمندریان بوده و سال‌ها در نقش‌های کوچک و بزرگ به هنرنمایی پرداخته است.

او در ادامه نقش غلام باستانی را خوفناک و در عین حال عمیق معرفی کرد و گفت که وقتی حسن پورشیرازی را در این نقش می‌بینیم، خیره و مبهوت می‌شویم. انگار دریچه‌های سینه و قلب حسن پورشیرازی گشوده شده و این نقش در وجودش نشسته است. این نقش خاطره‌ای خواهد بود که مانند فیلم‌های ۴۰ یا ۵۰ سال پیش تاریخ سینما، سال‌های سال بین ما باقی می‌ماند. اکتای براهنی نیز در بخشی از این مراسم، خاطره‌ای را یادآوری کرد که در آن حسن پورشیرازی با پای تازه عمل کرده و آسیب‌دیده به انجام چندباره سکانس‌های دشوار نقش غلام باستانی می‌پرداخت. او همچنین با پاسداشت منش و اخلاق حسن پورشیرازی، از این گفت که اکبر زنجان‌پور پس از تماشای فیلم «پیر پسر» بازی حسن پورشیرازی را انتهای بازیگری معرفی کرده است.

حسن پورشیرازی نیز در بخشی از این مراسم لب به سخن گشود و از نقش‌ها و کارهایی گفت که هیچ‌گاه دیده نشده‌اند اما علاقه‌مند نیست که خودش درباره آنها صحبت کند. چون فکر می‌کند این کارها روزی کشف شده و درباره آنها قضاوت می‌شود.

او همچنین از همکاری‌هایش با بزرگان سینما و تئاتر ایران گفت و اینکه متأسفانه از همه این رخدادها بیشتر خاطرات تلخی برایش باقی مانده است.

پورشیرازی با یادآوری روزهای همکاری با بهرام بیضایی در نمایش «افرا» و خاطرات مشترک با داریوش مهرجویی، از روزهای غم‌باری گفت که سبب شد تا دیگر بیضایی در ایران نباشد و مهرجویی به قتل برسد. او در بخش دیگری از صحبت‌هایش به صورت تلویحی در پاسخ به منتقدانی که فیلم «پیر پسر» را دارای خشونتی غیرقابل‌باور معرفی می‌کنند، گفت: «۱۶ سالم بود که رستم و سهراب ایرلندی را بر صحنه دیدم؛ بی‌پروا و بدون تعارف. رستم در آنجا پسرش را می‌کشد و بعد می‌گوید: «من تو را دوست دارم، ولی قدرت را بیشتر دوست دارم.» من چنین رستمی دیدم و تحت تأثیر چنین نقش‌هایی علاقه‌مندم که تا آخر عمر روی صحنه باشم. در این چند ماه با مردمی مواجه شدم که فیلم را دیده‌اند و غلام را شبیه یکی از آشناهای خود معرفی می‌کنند. در چنین شرایطی باید پرسید ما چقدر غلام داریم که از آنها بی‌خبریم.

«الهام نامی» از تجربه حضور در سریال «شکارگاه» به «ایران» می‌گوید

باید حس تاریخی نقش را حفظ می‌کردم

گفت و گو

نیلوفر ساسانی
گروه فرهنگی

الهام نامی، بازیگر جوان و توانای سینما و تلویزیون، در سریال «شکارگاه» ساخته نیما جاویدی، ایفاگر نقش «سیمین» است؛ نقشی که او آن را یکی از متفاوت‌ترین و پرچالش‌ترین تجربه‌های بازیگری خود می‌داند. نامی در این گفت‌وگو از ویژگی‌های شخصیت سیمین، دشواری‌های ایفای چنین نقشی، تجربه همکاری با نیما جاویدی، تفاوت فضای نمایش خانگی با تلویزیون و ضرورت آزادی در هنر صحبت کرد.

با سیمین، نقشی که در «شکارگاه» دارید، شروع کنیم، از این کاراکتر و تجربه ایفای این نقش بگویید.

در این سریال نقش «سیمین» را بازی می‌کنم؛ شخصیتی که برای من بسیار جذاب و وسوسه‌برانگیز بود، چون تک‌بعدی نیست و پر از لحظه‌های به ظاهر متناقض است.

سیمین در عین حال که شجاعت دارد، گاهی متزلزل می‌شود؛ در جایی ترسو به نظر می‌رسد اما می‌تواند به‌شدت خشن باشد؛ عاشق‌پیشه است اما خودش را فردی بسیار جدی و سختگیر می‌داند.

همین تناقض‌ها او را به کاراکتری چندلایه و پیچیده تبدیل کرده است. فکر می‌کنم این ویژگی‌ها باعث می‌شود هر بازیگری علاقه‌مند باشد چنین نقشی را تجربه کند.

چطور شد که این نقش به شما پیشنهاد شد و چه چیزی در آن برای‌تان جذاب بود؟

احتمال می‌دهم آقای جاویدی بازی من را در پروژه‌های قبلی، بویژه در سریال تاریخی «جیران» دیده بودند. وقتی فیلمنامه «شکارگاه» را خواندم و شخصیت سیمین را دیدم، خیلی سریع به این نتیجه رسیدم که این نقشی است که دوست دارم آن را تجربه کنم. پیش از این هم تجربه حضور در آثار تاریخی را داشتم، اما این سریال برایم یک موقعیت خاص و متفاوت بود.

فضای «شکارگاه» یک ویژگی بارز دارد و آن حس «بی‌زمان و مکان» است.

با اینکه نشانه‌هایی از دوره قاجار در سریال وجود دارد، اما در عین حال می‌توان گفت که این داستان در هر برهه تاریخی دیگری هم می‌توانست رخ دهد. همین ویژگی باعث شد که نقش سیمین برای من جذاب‌تر شود، زیرا همزمان باید هم به اقتضای یک شخصیت تاریخی وفادار می‌ماندم و هم به گونه‌ای او را ایفا می‌کردم که برای مخاطب امروز باورپذیر باشد.

به نظر شما این ویژگی «بی‌زمان و مکان» بودن قصه، چه تأثیری بر بازی شما داشت؟

این ویژگی کار را هم سخت‌تر می‌کرد و هم شیرین‌تر. سخت از این نظر که باید در عین حفظ حال و هوای تاریخی، به مخاطب امروز نزدیک می‌شدیم و شخصیت‌ها را برای او باورپذیر می‌کردیم.

از طرفی شیرین بود چون این فضا امکان تخیل بیشتری به بازیگر می‌دهد و او را از چهارچوب‌های صرفاً تاریخی خارج می‌کند. در «شکارگاه» باید دائم مراقب بودیم که هم فضای مستندگونه و واقعی کار از بین نرود و هم ارتباط آن با مخاطب معاصر حفظ شود. این دوگانه یکی از چالش‌های اصلی بازی در این سریال بود.

همکاری با نیما جاویدی در مقام کارگردان برای شما چگونه تجربه‌ای بود؟

از همان روز اول تمرین‌ها و حتی در مرحله دورخوانی متوجه شدم که با کارگردانی طرف هستم که تنها دغدغه‌اش کیفیت کار است. برای ایشان تک‌تک پلان‌ها اهمیت داشت.

بارها و بارها صحنه‌ها را می‌خواندیم و درباره جزئیات گفت‌وگو می‌کردیم. نکاتی که ایشان درباره بازی من مطرح می‌کردند، بسیار دقیق و جزئی بود و همین باعث شد احساس مسئولیت بیشتری پیدا کنم. همکاری با چنین کارگردانی باعث می‌شود بازیگر نیز با تمام توان وارد کار شود و تلاش کند چیزی به سطح کار اضافه کند.

> فضای «بی‌زمان و مکان» که گفتم، کار را پیچیده‌تر می‌کرد، زیرا باید هم حس تاریخی کار حفظ می‌شد و هم حس معاصر بودن آن. امیدوارم توانسته باشم در این مسیر موفق عمل کنم

به نظر می‌رسد نقش سیمین برای شما با دشواری‌هایی همراه بوده است. درباره این سختی‌ها توضیح می‌دهید؟

بله، قطعاً. همان‌طور که گفتم سیمین شخصیتی پر از تناقض است و همین کار را سخت می‌کند. علاوه بر این، تفاوت پوشش، لحن و شرایط خاص فضای تاریخی، بازی را دشوارتر می‌کرد.

وقتی شخصیتی چنین چندوجهی است، باید مدام مراقب باشید که این وجوه در تعادل باقی بمانند و از یکدیگر جدا نشوند. همچنین همان فضای «بی‌زمان و مکان» که گفتم، کار را پیچیده‌تر می‌کرد، زیرا باید هم حس تاریخی کار حفظ می‌شد و هم حس معاصر بودن آن. امیدوارم توانسته باشم در این مسیر موفق عمل کنم.

تفاوت تجربه شما در آثار تاریخی قبلی با این سریال در چه چیزی بود؟

اگر بخواهم مقایسه کنم، باید بگویم که در بسیاری از آثار تاریخی تلاش می‌شود همه‌چیز صرفاً به واقعیت‌های مستند آن دوره وفادار بماند.

اما در «شکارگاه» علاوه بر وفاداری به برخی نشانه‌های تاریخی، تخیل و رویاپردازی نیز نقش پررنگی داشت.

این ترکیب باعث می‌شد کار برای من تازه و متفاوت باشد. احساس می‌کردم سیمین در عین حال که در دل تاریخ ایستاده، می‌تواند متعلق به هر زمان دیگری هم باشد.

برای رسیدن به نقش سیمین چه مسیری طی کردید و چگونه او را به خود نزدیک کردید؟

روش من همیشه این است که شباهت‌هایی میان خودم و نقش پیدا کنم و به جای اینکه تماماً خودم را به نقش نزدیک کنم، تلاش می‌کنم نقش را به خودم نزدیک کنم. در ابتدا فکر می‌کردم شباهت چندانی میان من و سیمین وجود ندارد.

اما به مرور و در جریان تمرین‌ها و گفت‌وگو با آقای جاویدی، متوجه شدم نقاط اشتراک ظریف و جزئی میان ما هست.

این نقاط را پررنگ‌تر کردم و تلاش کردم سیمین را از طریق این شباهت‌ها به خودم نزدیک کنم. به نظرم همین شباهت‌های کوچک باعث شد بتوانم او را زنده‌تر بازی کنم.

در پایان، تجربه کلی شما از حضور در این پروژه چه بود؟

تجربه‌ای بسیار ارزشمند. گروه تولید «شکارگاه» گروهی کاملاً حرفه‌ای و هماهنگ بودند. چه همبازیانم و چه دیگر عوامل، همه با هم همراهی فوق‌العاده‌ای داشتند.

کمتر پیش می‌آید که در یک پروژه چنین همدلی و همکاری میان اعضای گروه وجود داشته باشد. برای من، علاوه بر ایفای یک نقش دشوار و جذاب، همکاری با چنین گروهی یک تجربه فراموش‌نشدنی بود. امیدوارم نتیجه کار بتواند نظر مخاطبان را جلب کند.

عکس نوشت

نگهبان هنر تئاتر

عکس: محمدرضا بلندی

این قاب که در مراسم نکوداشت «ایرج راد» بازیگر پیشکسوت تئاتر ثبت شده، میزانسنی معکوس از یک عمر فعالیت او بر صحنه نمایش را بازنمایی می‌کند. او عمری از پشت این پرده بیرون می‌آمد تا هنر بازیگری‌اش را در برابر تماشاگران به نمایش بگذارد. این بار اما از پشت پرده بیرون آمد تا در نقش خودش مقابل مردم ظاهر شود نه در کسوت و شمایل هیچ پرسوناژی. این بار خود او بود که مورد تحسین و تشویق تماشاگران قرار می‌گرفت و این شاید دشوارترین حضور او بر صحنه بود و البته حماسه یک حضور باشکوه. بازیگری که به واسطه ادب و متانتش همواره مورد احترام اهل هنر و مردم هنردوست بود؛ بازیگری که کوشیده چه در مقام بازیگر و چه در مقام یک مدیر هنری، چراغ تئاتر را روشن نگه دارد و به قول هادی مرزبان برکت کارهای تئاتر و به قول سیاوش طهومرث نگهبان هنر است. خداوند نگهدارش باشد.